BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Yıl 8/Sayı 102/1 Haziran 1990/2.50 DM

Yükselen Kürdistan mücadele gerçekliği karşısında TC'nin tüm atakları boşa çıkarılıyor

- Cizre'de yine kitlesel başkaldırı: 10.000 kişi yürüdü
- **Van-Çatak'ta çetecilik çözülüyor, düşman darbe alıyor**
- Çukurca'da sömürgeci birliklere yeni darbeler indirildi
- **Şemdinli'de çarpışma: Düşmandan en az 9 ölü**
- Eruh-Aval'da çeteciliğe darbe vuruldu
- **Midyat-Kerşavê'de sömürgeci cinayetler cevabını aldı**
- Kurtalan'da düşmana ağır darbeler vuruldu
- **Batman'da Mobil işçileri eyleme geçti**
- Elazığ'da 10 özel tim elemanı öldürüldü
- **Ceylanpınar'da 5 özel tim elemanı öldürüldü**
- Ağrı'da 18 özel savaş elemanı imha edildi
- **Elbistan Şeker Fabrikasına ikinci baskın eylemi**
- Diyarbakır-Lice'de köy koruculuğu can çekişiyor
- **İstanbul'da Haki KARER ve Dörtler gösteriyle anıldı**
- Uludere ilçe taburuna bir daha baskın
- **Muş'ta çetelere ölüm darbesi**
- Van-Erciş'te askeri araçlar gerilla mayınına çarptı
- **Şırnak-Bestler'de faşist birlikler çaresiz**
- Mardin-Kerboran'da bir binbaşı ve 8 asker öldürüldü
- **Gercüş'te sömürgeci ordu operasyonları başarısız**
- Yüksekova'da çetebaşı M. Zeydan'a gerilla saldırısı
- **Midyat-Xelilan köylüsü sömürgeci orduya karşı direndi**
- Hakkari-Yüksekova'da gerilla pususu
- **Uludere-Hilal: Sömürgeci birliğe gerilla saldırısı**
- Sömürgeciler çaresizlikten sivil halkımıza saldırıyor

EYLEM HABERLERİ 3-6. SAYFADA

Kürdistan halkının Kanun Kuvvetinde Kararname'ye cevabı net:
KİTLESEL İHLAL VE KİTLESEL DİRENİŞ

Baskı, sürgün ve sansür kararnamesini protesto için uyarı eylemini sömürgeci zindanlardaki savaş esirleri başlattı. 24-31 Mayıs tarihleri arasında yapılan bir haftalık açlık grevine Diyarbakır, Ergani, Bismil, Urfa, Ceyhan, Antep, Aydın, Bartın, Nazilli ve Çanakkale ile diğer cezaevlerindeki 1.000'nin üstünde siyasal tutuklu katıldı.

Diyarbakır'da 25 Mayıs'ta tutuklu yakınlarının başlattığı açlık grevi binlerin katıldığı kitlesel direnişe dönüştü. Binlerce polis açlık grevcileri ve dayanışmacı göstericilere saldırdı. En az 50 kişi yaralandı. 300'ün üstünde de tutuklama oldu. Yaralanan ve tutuklananların arasında 10 yaşında çocuklar ve 60 yaşında kadınlar var.

Sendikalar ve meslek odalarının Diyarbakır şubeleri bir basın toplantısıyla, polis saldırısını kınadılar ve 29 Mayıs'tan başlamak üzere temsilcileriyle açlık grevine başladılar.

Nusaybin'de coşku, mücadele ve akıllılık saçan, en az 10.000 dayanışmacı tarafından desteklenen açlık grevi 29 Mayıs-2 Haziran günleri arasında oldu.

Kerboran'da açlık grevcisi kadınlara özel timler saldırdı. Halk sloganlarla tugaya yürüdü. Askerler halka ateş açtı. Esnaf üç gün kepenk kapattı.

Diyarbakır ve Nusaybin'de avukatlar, protesto amacıyla davalara girmedi. Doktorlar da önlük giymedi. Uludere, Şırnak, Beytüşşebap, Eruh, Nusaybin ve Diyarbakır'da işçiler yemek boykutu yaptı ve işi yavaşlattı.

HABERİ 10-11. SAYFADA

Cizre ayaklanmacıları yargılanamaz

YAZISI 7. SAYFADA

AVRUPA PARLAMENTOSU'NDA TÜRK DEVLETİ ALEYHİNE KARAR

YAZISI 16. SAYFADA

Uluslararası Af Örgütü (AI) raporunda Türk devleti tekrar sanık sandalyesinde

YAZISI 16. SAYFADA

FAC HEYETİNİN KÜRDİSTAN'A GÖZLEM GEZİSİ İZLENİMLERİ

YAZISI 17. SAYFADA

TC'nin bir çaresizlik ve çırpınış örneği

YAZISI 11. SAYFADA

UZUN YÜRÜYÜŞ BAŞARIYLA SONUÇLANDI

- **Berxwedan** uzun yürüyüşçülerle görüştü
- **Uzun yürüyüşçüler Düsseldorf Mahkemesi Başkanına bir protesto metni verdi**

YAZISI 12. SAYFADA

• • •

- Düsseldorf-PKK Davası'nda hukuk skandalı
- **PKK'li tutsaklardan** Selahattin Erdem'in **konuya ilişkin konuşması**

YAZISI 13. SAYFADA

AVRUPA ERNK HABERLERİ

- 1 Mayıs kutlamaları
- **Serîhildan ile dayanışma geceleri**
- Şehitleri anma toplantıları
- **Kültürel dayanışma toplantı ve geceleri**
- Protesto gösterileri
- **Bilgilendirme toplantıları**

YAZISI 14-15. SAYFADA

Direniş kahramanlarımız

"Düşmana karşı alabildiğine sertti. Gerçekleri savunmada inatçıydı. Hiçbir zaman yenilgi kabul etmezdi."

Fedakarlık, cesaret ve kahramanlığın simgesi: FAİK KEZER

Devrim şehitlerini anmak, devrim şehitlerinin anısına bağlı kalmak; onların takipçisi olmakla, kanlarıyla suladıkları yolda yürümekle ve pratiklerini örnek almakla mümkündür. Bu gerçekle, hem devrim şehitlerini anmak hem de tecrübelerinden yararlanmak onlara bağlılığın zorunlu koşulu olmaktadır.

İşte direnişinden dersler çıkaracağımız, devrimci yaşam ve mücadelesini örnek alacağımız direniş şehitlerimizden biri de **Faik Kezer** yoldaştır. O **Faik** yoldaş ki direnişin, düşmana ve teslimiyete kinin eşsiz simgesi olmasını bilmiştir.

Faik Kezer yoldaş 1960 yılında Siirt'e bağlı Ciwanîkan (Gökçebağ) köyünde doğdu. Yoksul bir işçi ailesinin çocuğuydu. Köyde fazla kalmadı. Ancak ilkokulu köyde okuyabildi. Babası petrol işçisi olduğundan önce Kurtalan'a taşındılar. Sonra da Batman'a yerleştiler.

Çelişkiler yumağı olan Batman ortamında **Faik** yoldaş'ın devrimci düşüncelerle tanışması geç olmadı. Babası sendikacıydı. Daha ortaokul öğrencisiyken Petkim-İş sendikasına gitmeye başladı. İşçi sorunlarını kavradı. Bu onun mutlak yön seçimi oldu. O artık sınıf mücadelesinin içindeydi. Babasından ilk defa Kürt ve Kürdistan kavramlarının siyasi anlamını kabaca öğrendi.

Kürdistan'ın birçok merkezi gibi Batman'a da ulusal kurtuluşçu düşünceler 1974 yılında itibaren girdi. **Faik** yoldaş hangi kampta yeralacağına dair hiç tereddüt etmedi. Henüz Lise öğrencisiydi. Batman Lisesinde sosyal-şoven TKP'nin çalışmaları vardı. TKP'nin inkarcı yaklaşımına karşı ilk tavır alanlardan biri Faik yoldaş oldu. O dönem kuşkusuz **Mahsum Korkmaz** yoldaş öğrenci gençliğin aktif bir önderi durumundaydı. **Faik** yoldaş'ta hep onun yanındaydı. Yürüttükleri ideolojik çalışma ve eylemsel aktiviteyle öğrenci gençliği bilinçli ve diri bir ulusal kurtuluş gücü durumuna getirdiler.

Daha o dönemden **Faik** yoldaş'ta netleşen özellikler vardı: Sömürgecilik, inkarcılık ve teslimiyete düşmanlık, büyük direngenlik, inatçılık ve sürekli eylemcilik.

Faik yoldaşın o dönem büyük bir öğretmeni de vardı. **Mazlum Doğan**. **Faik**, onun öğrencisi oldu. Kısa sürede potansiyelini bilinçli ve örgütlü bir devrimciliğe dönüştürdü.

Ulusal kurtuluş mücadelemizin kazandığı gelişme ivmesi ve işçi, öğrenci ile köylüler arasında kitleselleşmesi, sömürgeciler ve feodal-kompradorlarla, küçük-burjuva milliyetçi grupları harekete geçirdi. Bunlar öncü devrimciler ve yurtsever kitlelere karşı silahlı saldırılara ve provokasyonlara giriştiler.

Ulusal kurtuluş mücadelemizin en erkenden yığınsal gelişme kaydettiği alanların başında Batman vardı. **Faik** yoldaş, bu gelişmenin çocuğu ve baştan beri militanıydı. Bu nedenle sömürgeciler ve uşaklarının boy hedefi haline gelen devrimcilerden biri oldu.

Mücadelenin şiddetlenmesi birçok geçici yol arkadaşını elerken, **Faik** yoldaş'ın militanlık ölçüleri arttı. O, sömürgeciler ve feodal-kompradorların korkulu rüyası haline geldi. Alanda eylemsel mücadelenin korku bilmeyen militanı oldu.

Bir yandan çok aranması ve diğer yandan mücadelenin gelişiminin yarattığı talep nedeniyle **Faik** yoldaş, 1979'da faaliyet alanını değiştirdi. Siirt'in Eruh ilçesinde görevlendirildi.

Eruh'un direnişçiliği ve halkının yurtseverliği biliniyordu. Fakat küçük olan ilçe merkezinde ulusal kurtuluş çalışmalarımız henüz yeni sayılırdı. Kazanın sömürgecilerle içli dışlı bürokratları DDKD'liydi. Bunlar, PKK'nin alana girmemesi için herşeyi yapıyor ve bunun içinde sömürgecilerle işbirliği yapmaktan çekinmiyorlardı.

Faik yoldaş, Eruh'ta reformist milliyetçilerin büyük bir komplosuyla karşılaştı.

Bir ibret tablosu olan komployu **Faik** yoldaş şöyle anlatıyordu:

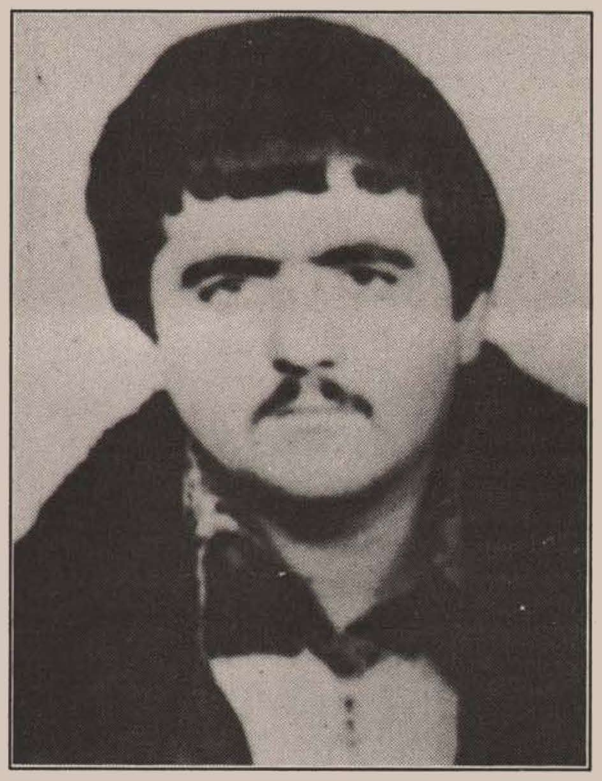
"Eruh'a gider gitmez gençliğe el attım. Gerek gençlikte gerekse halkta mücadeleye zaten büyük bir ilgi vardı. Kısa sürede bir sempatizan grubumuz oluştu. Bu durum sömürgecilerden de erken Eruh'taki işbirlikçi hainlerin ve bunların başını çeken DDKD'li reformistlerin huzurunu kaçırttı. PKK'nin Eruh'ta gelişmesini önlemek için vargüçleri ile propagandaya giriştiler. Kitlenin önünde tartışmaktan kaçıyor, iftira ve karalamalarla propaganda yapıyorlardı. Gelişmemizi önleyemeyince komplo yapmaya karar verdiler.

Eruh'ta hareketimizin taraftarı olan bir akrabamın yanında kalıyordum. Çoğunlukla Bölge Yatılı Okulu'nda yatıyordum. Bir gün buraya giderken ***DDKD'li Hayrettin Atabey****, öğretmen kardeşi, bir akrabaları ve o da DDKD'li olan okul müdürü* ***Musa Hoca****, yolumu keserek beni dövmek istediler. Sayıları çok olunca saldırmalarını önlemek için silahımı çektim. Üzerime gelirseniz vururum dedim. Bu kez alttan aldılar. 'Bizim kötü bir niyetimiz yok. Seninle tartışmak istiyoruz' dediler. Red etmedim. Okulun öğretmenler odasına gittik. Bir anda bunlar ve orada bulunan öğretmen* ***Feridun Bilek*** *ile Derik'li bir öğretmen olan* ***Yusuf*** *aniden üzerime atıldılar. Silahımı çekmeye fırsat bulamadan beni hareketsiz duruma getirip bağladılar. Hem bir yandan işkence ediyor diğer yandan da 'seni polise teslim edeceğiz' diyorlardı. Ben kendilerine beni öldürün fakat polise teslim etmeyin dedim. Eğer sizde zerre kadar şeref ve namus varsa beni sömürgecilere teslim etmezsinin dedim. Onlarda zerresi yokmuş ki kaymakam ve jandarma komutanına telefon ettiler. Komutan ve kaymakam çok sayıda askerle geldiler. Beni aldılar. Büyük işkence gördüm. Beni teslim eden alçaklar karakolda üzerime ifade verdiler, 'Bu Apocudur. Burada çalışma yürütüyor. Silahı var. Bir akrabasının yanında kalıyor. Onunda silahı var' dediler. Böylece onunda yakalanıp işkence görmesine neden oldular."*

Sömürgeciler, avlarını yakalamışlardı. Onu hemen Diyarbakır Askeri cezaevine götürdüler. Çok geçmeden 12 Eylül askeri-faşist darbesi oldu. **Faik** yoldaş, artık **Mazlum**'un, **Hayri**'nin ve **Kemal**'in yanındaydı ve sürekli ölesiye direnişin içindeydi.

Faik yoldaş, uzun yargılamalardan sonra 24 yıl hapis cezasına çarptırıldı. Ceza umurunda değildi. Çünkü ceza verenler belliydi. O, asıl olarak DDKD'li komplocuları kinlendi ve hiçbir zaman onları unutmadı. Komployu hep kin ve öfkeyle anlatırdı. Sürekli olarak, *"Kürdistan halkı bu hainlerden mutlaka hesap soracaktır. Ama bu hesabı bizzat ben sormalıyım. Eğer dışarı çıkarsam mutlaka hesap soracağım"* derdi.

Askeri-faşist darbeden sonra **Faik** yoldaşın babası **Mehmet Kezer**'de tutuklanır. Yavrusunu yiyen canavarlar gibi faşizm, reformistlerede yönelir. DDKD'li komploculardan **Hayrettin Atabey**, **Faik** yoldaş'ın babasıyla birlikte aynı hücreye konur. Hain konuşacak olur, yüzüne tükürük ve şamar alır.

Şu gördüğün yoldaşım,
üstünde boylu boyunca
uzandığım topraklar...
Kanımın süzülerek
zerreciklerinden
hücrelerine damladığı,
birazdan son nefesimle
son arzumu haykırıp
onun uğruna
şehitler kervanında
ölümsüzleşerek
bağrına
gömüleceğim topraklar...
Senin...
senin de uğruna
elde silah kavga verdiğin
bu topraklar
topraklarımız çoraktı yoldaşım.
Kan istedi hep
susuzdu zira...
yağmur damlasına hasret
ıssız çöller gibi.
Can istedi hep
yeniden diriliş
ve yaşam için...
Doymak bilmedi,
benden de istiyor:
Kanımı
canımı...
ama direnerek
ama elde silah savaşarak...

Faik yoldaş, tam 8 yıl cezaevinde kalır. Dönem imha programıyla hareket eden faşist sömürgecilik dönemidir. Diyarbakır'da direniş tarihi yazılmaktadır. **Faik** yoldaş, korku, görev savsaklama ve ikircilik bilmedi. "Direnmek Yaşamaktır" sloganı yazılan direniş bayrağının altında büyük bir irade ile yürüdü. En ağır işkencelere maruz kaldı. Hep direndi; her direnişte, açlık grevinde ve ölüm orucu eylemlerinde oldu.

Faik yoldaş, sadece sömürgeci zindanda değil, mahkemede de hem de işkence ve hakaret altında ulusal kurtuluş mücadelesini savundu, PKK'nin bir neferi olduğunu ve bundan hiçbir zaman pişmanlık duymadığını faşist hakim ve savcıların yüzüne haykırdı.

Faik yoldaşı anlatırken alçakgönüllülüğünü özellikle vurgulamalıyım. Arkadaşları için yapamayacağı hiçbir fedakarlık yoktu. Her işe koşma ve herkesten önce yapma istemi onda bir özellikti. Bu özelliklerinden dolayı arkadaşları tarafından daha da sevilirdi. En zor koşullarda bile ağır atmosferi ince bir espri ile değiştirebilen bir mizaça sahipti. Düşmana karşı da alabildiğine sertti. Gerçekleri savunmada inatçıydı. Hiçbir zaman yenilgi kabul etmezdi.

Sömürgeci zindan gerçek anlamda **Faik** yoldaş için bir okul ve yetkinleşme alanı oldu. Nerede ise orayı mücadele alanı bildi. Zindan kin ve öfkesini daha da arttırdı. 15 Ağustos Atılım onu artık zaptedilmez kılmıştı.

Botanlı'ydı. Botan'ı çoğu arkadaşından çok önce görmüş ve tadmıştı. Hep, *"Kürdistan dağlarında gerilla saflarında kavga vermek, türkü söylemek ne kadar güzeldir"* derdi. Hapisten çıkana kadar hep bu sevdayı taşıdı. 1988 yılında tahliye oldu. Hiç beklemedi. Sözünü yerine getirdi. Garzan'daki ARGK birimine yetişti. Özgürlük silahını bir daha asla bırakmamak üzere eline aldı. Bir daha düşmanın eline canlı geçmek mi, asla! **Faik** yoldaş, ihanete ve sömürgeciliğe biriktirdiği kinini şimdi hayata geçirmenin imkanını yakaladı.

Hele Kürdistan'da ölüme randevu verilmez. Devrimde şahadet her an gelebilecek günlük olağan kaza gibidir. **Faik** yoldaş, dağda çok kalmaz. Fakat kavganın havasını solumuş, silahı bırakmamak üzere kavramıştı. Ölüm onu Bismil'de yakalar. Şubat 1989'da bir grup yoldaşıyla Bismil ve Silvan arasında sömürgecilerle çarpışmaya girerler. Alan düzlüktür. Beş savaşçıya karşı düşman en az birkaç bin asker yığmıştır. Kurtulmanın olanağı yok gibidir. Fakat sonuna kadar direnmenin olanağı vardır. **Faik** yoldaş'ta öyle hareket eder. Sömürgecilere büyük kayıp verdirir. Dört yoldaşı ile birlikte şehit düşer.

Faik yoldaşın şahadeti herkesi, bütün tanıyanları üzer. Bunlardan biri de babasıdır. Babası şahadet haberini Siirt'te duyar. Acıya dayanamaz. Görgü tanıkları haberi alır almaz öldüğünü söylerler.

Faik yoldaşı daha nasıl tanımlayacağız. O direnişti, isyandı, alçak gönüllülüktü, günün yirmidört saatinde çalışmaydı, uyumdu. **Faik** yoldaş'ı hep anacağız. Ama onu anarken ona düzenlenen komployu ve sahiplerinide hiç unutmayacağız. Onun dediği gibi ihanetçiler hiçbir zaman cezasız kalmamalıdır.

Mücadele arkadaşları

Yükselen Kürdistan mücadele gerçekliği karşısında TC'nin tüm atakları boşa çıkıyor!

28 Mart Kararnamesi'nin yürürlüğe koyuluşunun üzerinden iki ay gibi bir zaman geçti. TC, bu kararnameyle kurtuluş savaşımızın Serîhildan'la ulaştığı yeni boyutlarına cevap vermeyi amaçladı. Kararmane ile Türk ordusu daha da fütursuzca özel savaşa sürüldü. İnönü'nün deyimiyle artık "silaha silahla" karşılık verilecekti. Bunun anlamı, halka karşı TC'nin bütün askeri, siyasi, sosyal ve kültürel kurumlarının savaşa sürülmesiydi. Diğer bir ifade ile PKK Önderliği'ndeki Kürdistan halkının topyekûn savaşına TC de topyekün bir sömürgeci savaşla karşılık verdi. Yine, sömürgeci valinin yetkilerinin arttırılmasının yanısıra genelkurmaylık da savaşın yönetimine bütünüyle katıldı. TC kararnameyle girdiği yeni süreçte, kısa kadar ulusal kurtuluş mücadelemizin önder güçleri PKK, ERNK ve ARGK'yi tümden imha etme veya en azından etkinliklerini düşürerek TC'nin kafasını fazla ağrıtmayacak bir düzeye indirme hedefini önüne koydu. Fakat bunu başarmak da TC lehine sorunun çözümü anlamına gelmiyor. Çünkü bağımsızlık ve özgürlük özlemi, bu tarz yaşama bilinç ve istemi halkımızın bütün hücrelerine nüfuz etmiştir artık. Kürtlük bilinci, kendi benliğine kavuşma, kendisini özgürce tanımlama, ifade etme ve bu yönlü davranış içine girme ruhu giderek derinleşiyor. Bu temelde uyanan Kürt halkı, ulusal ve toplumsal bilincini, ölüm de içinde olmak kaydıyla her türlü fedakarlık ve azmi göstererek, bu yüce ideallere ulaşmak için eyleme kalkarak ortaya koyuyor. İşte bu ruhu öldürmek mümkün değildir. Bu uyanış ve ayağa kalkışı durdurmanın tek yolu var, o da; 30 milyonluk bir halkı fiziki olarak toplu yok etmektir. Bunu yapmaya da ne TC'nin gücü yeter, ne de iç ve dış koşullar buna fırsat tanır.

Bu noktada TC, ayrıntıları açıklanmayan kararmanenin ikinci yönünü gündeme almayı hedefliyor. Bu da PKK'nin ezilmesiyle güçsüz düşürülecek olan halka, dil ve kültür özerkliğini bir çözüm olarak dayatmaktır. Planın bu parçası; "Biz de Kürt vardır, dillerini konuşabilirler, enstitüler kurup kültürlerini araştırabilirler" mantığını içeren kapsamdadır. Bununla kör inkarcılık terk edilecek. Fakat pratikte köklü bir durum değişikliği olmayacaktır. Sadece Türk sömürgeciliğinin kısmı biçim değişikliği ortaya çıkacak ve TC, görüntüyle Kürdistan sorununu kendi lehine çevirmeye çalışacaktır. Elbette buna dünden hazır olan teslimiyetçi-işbirlikçi çevreler var. Bu durumda bunlar zil çalıp oynayacaklardır. Ruhunu TC'nin önüne yatırmış bu çevreler, hemen işbirliğine hazır olacaklardır. Zaten çoktandır valizlerini hazırlamış, TC'den böyle bir işaret beklemektedirler. Böyle bir işaretle hemen hepsi Ankara'ya doluşacaktır.

TC, kararnamede önüne koyduklarını Kürdistan'da hemen uygulamaya başladı. Şiddeti en gelişkin araçlarla uyguladı ve ordusunun büyük bölümünü Kürdistan'a kaydırıp sömürgeci savaşa soktu. Fakat iki ay geçmesine rağmen, bırakalım kurtuluş savaşımızı imha sürecine sokması, kendisi gerilemeyi daha hızlı yaşıyor. Kürdistan'nın dörtbir yanında gerilla birlikleri eskiyi kat kat aşan nitelikli eylemler, saldırılar geliştiriyorlar. Son kısa bir sürede onlarca askeri karargaha, garnizona, karakola baskınlar düzenlendi. Bu baskınlarda ARGK gerillaları düşman üslerini roketatarların da içinde bulunduğu ağır silahlarla dövdüler. Bu saldırılarda düşmana yüklü maddi zararlar verdirilirken, TC'nin ölü sayısı yüzlere vardı. Yine, onlarca şehir baskını düzenlendi. Bu baskınlarda da Türk ordu birlikleri, varlıklarından söz edilemeyecek düzeyde idiler. Genellikle kışlalarında korku ve panik içinde ARGK gerillalarının saldırılarını beklediler. Türk ordusu istediği zaman operasyonlar da yapamamaktadır. Operasyon yaptığı zaman da ancak binlerce asker, özel tim elemanı ve çeteyle operasyona çıkabilmektedir. Böyle tam tekmil çıkmasına rağmen, yine de ağır kayıplar vererek dönmektedir. Özellikle Botan'da Türk ordu gücü fiiliyatta büyük çıkmazda yüzyüzedir. Kent merkezlerinde konumlanan düşman gücü buralarda da denetimi elinden kaçırmamak için çırpınmaktadır. Bir yandan kent kitlesinden tecrit olup kışlasına kapanmış, diğer yandan burada da rahat değil, sürekli gerillaların saldırılarına uğramakta ve ağır zayiatlar vermektedir. Aslında Türk ordusu Kürdistan'da kapana sıkışmış fare gibi avlanmayı beklemektedir. Bu tablo 28 Mart Kararmamesi'nin askeri yönüyle aşıldığını göstermektedir. TC'nin bütün gizleme ve çarpıtmalarına rağmen, gerçek tamıtamına böyledir. Kararname ilanıyla birlikte başaşağıya giden süreci çok hızlı yaşadı. Aşınmaya uğradı ve askeri açıdan iflas etti. Bu yüzden Sömürgeci Vali Hayri Kozakçıoğlu'nun sesisoluğu çıkmıyor. Dut yemiş bülbüle dönmüş, demeç verecek gücü bile kendisinde bulamamaktadır. Halbuki kararname ilan edildiği zaman bu zat zafer kazanmış gibi demeç üstüne demeç veriyor, açıklamalar yapıyor ve tehditler savuruyordu. Kozakçıoğlu'nun bu durumu bile TC'nin 28 Mart Kararnamesi'ne rağmen savaşı kaybettiğini iyi izah ediyor.

Askeri açıdan iflası yaşayan kararname siyasal yönüyle zaten Kürdistan'da hiçbir varlık göstermedi, ölü de olsa doğumu gerçekleştirmedi. Açıklanan kararnamede yer almayan, ama başta Cumhurbaşkanı Özal olmak üzere Türk yetkililerince çeşitli vesilelerle dile getirilen "gizli" planlara göre, PKK'nin "ezilmesinden" sonra Kürtlere dil ve kültürel haklarının verilmesi düşünülüyor, bunun propagandası yapılıyor. Sözde muhalefetin liderleri İnönü ve Demirel bu amaçla Kürdistan seferine çıktılar. Uğradıkları her yerde bu konuyu işlemeye özel bir önem verdiler. Bunu yapmadığı için sözümona iktidar partisini eleştirdiler. Kürdistan halkına sabretmesini salık verdiler, kendileri iktidara geldiklerinde bütün sorunları çözeceklerini, sıkıntıların biteceğini halkımıza yalvarırcasına anlatmaya çalıştılar. Fakat bütün yalvarmalarına, yakarmalarına halkımız ilgi göstermediği gibi, büyük tepki ve öfkesini de ortaya koydu. İnönü'ye sadece çocuklar ilgi gösterdi. Onların bu ilgisi de taşlamak, yuhalamak ve "ülkemizden defol" demek içindi. Zaten halkımızdan korktuklarından ancak askeri birliklerin eşliğinde dolaşabildiler.

İnönü gezisinin son durağı olan Van'da yaptığı basın toplantısında TC'nin durumunun çok vahim olduğuna işaret ettikten sonra, kararnamede kendi imzası yokmuşcasına şunları söyledi: *"Anadilde konuşmayı engellemek, manevi baskıdır. Bir an önce kaldırılmalıdır. PKK karşısındayken bunun kaldırılmasını bir taviz olarak kabul etmiyoruz. Kürtçe konuşan insanları sakıncalı olarak görmek, PKK'ya ummadığı bir destek veriyor. Bunun karşısındayız."*

İnönü'nün bu tavrını alkışlayan Oktay Ekşi şunları söylüyor: *"Bir insanın anadilini kullanma hakkını savunmanın ayrılıkçı yahut bölücü olmakla değil, 'insan' olmakla, 'uygar' olmakla ilgisi var.*

Bırakın adam konuşsun. Bırakın derdini bildiği dille anlatsın. Eğer size ulaşmak istiyorsa, sizin dilinizi öğrenmeye, bırakın o kendini mecbur hissetsin." (Hürriyet, 8 Mayıs 1990). Bu sözleriyle O. Ekşi TC'nin yeni siyasal yaklaşımının yönünü ortaya koymaktadır.

TC'nin bütün bu çabaları tam bir fiyaskodur. İnönü'nün son Kürdistan seferinde uğradığı hezimet, aslında Türkiye sömürgeci devletinin TBMM'nin hezimetidir. Çünkü İnönü ordu mensubu ve başkanı bulunduğu parti de ordu partisidir. Türk ordusunun kumanda merkezi tarafından İnönü Kürdistan'a, ordunun yeni siyasal çözümünü halkımıza anlatmak için gönderildi. O da gitti, gördü ve anlattı. Yanlız büyük bir tepki ve öfkeyle karşılaştı. Yuhalandı, taşlandı ve "defol" haykırışlarıyla karşılaştı. Bu yüzden, "Durum çok vahimdir" diye açıklamalar yapmak zorunda kaldı. Aslında babasının oğlu İnönü şu gerçeğe çok yakından tanık oldu: Kürdistan halkı TC'ye ait her şeyden umudunu kesmiş, onlara soylu ve haklı olarak kin ve nefret duyuyor. Tümüne yaman bir düşman olmuş. Türk parlamentosunun halk üzerinde hiçbir etkinliği kalmadığı gibi, burada yer alan parti veya kişilerin yapacağı "çözüm" önerilerine de büyük kuşkuyla bakılmaktadır. Halk, TBMM'de üretilen sözde çözüm önerilerinin niçin üretildiğini ve hangi amaçları taşıdıklarını da çok iyi görmektedir. Bunların verilen soylu ve onurlu mücadelenin bir sonucu, ama onu boğmayı hedefleyen yaklaşımlar olduğu yediden-yetmişe her Kürdistanlı tarafından görülüyor ve biliniyor. TC bu yaklaşımlarla, halkımızı ve öncülerini boğarak, biraz biçim değişikliği ile esareti ve köleliği dayatıyor, kabul ettirmek istiyor. Kürdistan halkının İnönü'ye gösterdiği tepkinin anlamı budur ve İnönü'yü oldukça rahatsız eden gerçekler bunlardır. İnönü, Kürdistan'da biten SHP'de, TC'nin tükenişini iliklerine kadar hissetti ve yaşadı.

Bugün Kürdistan'da iki olgu var: Bunlardan biri PKK'nin önderlik ettiği halkımızın ulusal bağımsızlık mücadelesi, diğeri de Türk ordusunda temsilini bulan sömürgeci TC egemenliğidir. Bu temelde kalın iki çizgi oluşmuştur. Bütün insanlar bu çizgiler karşısında aldıkları pratik tutumlarına göre ölçülüp değerlendiriliyor. Diğer söylenen ve yapılanlara itibar edilmiyor ve kuşkuyla bakılıyor. Bu temelde bağımsızlık mücadelesi her gün yeni mevziler kazanıp özgürlüğe doğru ilerlerken, Türk egemenliği dağılıyor ve varlığı yokoluşa gidiyor.

Bu durumu Yalçın Doğan şöyle değerlendiriyor: *"...Şimdi ise Güneydoğu'da çok, ama çok çarpıcı bir olay yaşanıyor. Güneydoğu'da devlet var. Güneydoğu'da PKK var. O halde Güneydoğu'da iki tercih var!.. Üçüncü bir seçenek sanki yok... Devletin izlediği politika, 'partiye bağlı siyasal bilinci kısıtlıyor.' Bundan da en büyük zararı SHP görüyor.*

'Sen SHP'li misin, DYP'li misin, ANAP'lı mısın?' sorularına Güneydoğu'da artık yer yok. Güneydoğu'daki soru, 'Sen devletten yana, yoksa PKK'dan yana mısın?' İşte bu tavır siyasal partilerde, oradan uzanarak, demokrasinin ta kendisinde inanılmaz yaralar açıyor." (Milliyet, 12 Mayıs 1990).

TC'nin Kürdistan'daki varlığı orduyla eşit hale gelmiştir. Durum böyle olunca söylenenler gayet açıktır. Kürdistan'da Türk rejimi bu düzeyde soyutlanmış, sadece orduya dayanarak, "Ben varım" demek zorunda kalıyorsa, bu sömürgecilik sisteminin çöküşünün itirafıdır. Kararname uygulanışının ikinci ayında askeri ve siyasi yönleriyle işlevsiz hale getirildi. Açık ki bunda yine Partimiz PKK'nin şaşmaz öncülüğü, ARGK gerillalarının kahramanca vuruşları ve ERNK'de kenetlenen halkımızın yiğit başkaldırışı belirleyici olmuştur. Halkımız Kürdistan'da süreklileştirdiği Serîhildan'la bu süreçte de çeşitli biçimlerde eylemlerini yükseltti. Diyarbakır'da, Batman'da işçiler grev yapıyor. Yine Nusaybin, Dargeçit, Diyarbakır, Batman'da kitleler açlık grevleri yapıyor, binler bunlarla dayanışma eylemleri geliştiriyor. Öğrenciler okul boykotları yapıyor. Cizre'de onbinler sokağa dökülüyor. Esirler tek hücreye alınmalarını ve ve kararnameyi protesto etmek için açlık grevini yükseltiyor. Gerilla TC'ye vurdukça halk heyacanlanıyor, kenetleniyor ve eyleme geçiyor. Zaten TC'yi tanımama, onun bütün kural ve kaidelerine uymama, itaatsizlik gösterme artık Kürt insanının vazgeçilmez bir yaşam biçimi olmuştur.

Bugün Kürdistan'da yaşam çok güzeldir. İnsanlar onurlu ve başı diktir. Gelecek aydınlık ve güvenlidir. Buna ulaşmak için yol belli, herkesin yapacakları nettir. TC'nin varlığı oldukça sınırlandırılmıştır. Biz korkuyu temelli yendik, TC ise ölüm korkusunu ensesinde çok güçlü duymakta ve halkımız karşısında tir tir titremektedir. O halde yapılması gereken; son hamleye iyi hazırlanmak, bunun gereklerini yerine getirmede her Kürdistanlının üzerine düşeni eksiksiz ve tam yapmasıdır. Bunu yapmanın olanaklarında sonuna kadar mevcuttur. Bu temelde PKK'nin yol göstericiliğinde ERNK ve ARGK'de örgütlenelim, barbar TC'yi ülkemizden söküp atmak için bütün benlik ve varlığımızla savaşalım!

Cizre'de yine kitlesel başkaldırı: 10.000 kişi yürüdü

15 Mayıs 1990 tarihinde yurtsever Cizreliler yine ayaktaydılar. Cizrelileri kitlesel başkaldırıya götüren yine bir şehitti. Uludere'de bir çarpışmada şehit düşen ARGK gerillası **Emin**'in cenaze töreninde binler kenetlendi. Düşmanın bütün tehditlerine ve yasaklarına rağmen, halk şehidine sahip çıktı ve O'nu görkemli bir törenle toprağa verdi. Cenaze törenine yaşlıs-genç, kadın-çocuk onbinin üzerinde kitle katıldı. Kitleler ulusal kurtuluş savaşına bağlılıklarını attıkları sloganlarla bir kez daha dile getirdiler. Sömürgecilerin yüzlerine karşı kin ve nefretlerini haykırdılar. Sömürgecilerin özel savaş güçleri kitlenin kararlı tutumu karşısında müdahale etme cesaretini kendilerinde bulamadı. Ancak halka yönelik tehditleri değişik biçimde sürdürmektedirler. Son dönemlerde sömürgeciler tek tek evlere yaptıkları baskınlarda "yatakçılık ve kuryelik" yaptıkları gerekçesi ile 11 yurtseveri gözaltına aldılar.

Cizre, Newroz şafağında Nusaybin'de patlak veren Serîhildan'ı hemen yükseltmiş, bu ayaklanmayla halk ayaklanmamızı daha ileri bir merhaleye sıçratmıştı. Son şehidimizin cenaze töreninde ortaya koyduğu görkemli tavırla 28 Mart sömürgeci kararnamesini de parçalayıp atmıştır. Bununla Cizre'de direnme ruhu ve kazanma azminin çok daha taze ve diri olduğunu bir kez daha TC'ye göstermiştir.

10 Mayıs günü gerillalar Şırnak-Cizre arasında bulunan Kasrik Boğazı'na pusu attılar. Pusuya düşenlerden 8 asker ve 10 çete öldürüldü. Ayrıca düşmana erzak taşıyan 8 araç tahrip edildi. Aldıkları bu darbeden sonra özel savaş birlikleri operasyon başlattılar. Operasyonda önemli çarpışmalar oldu. Bu çarpışmalarda düşman ağır kayıplar verdi. Ayrıca 3 ARGK gerillası da şehit düştü.

Çatak'ta çetecilik çözülüyor, düşman darbe üstüne darbe alıyor

Kurtuluş savaşımızın yoğunlaştığı alanlardan biri de Van'ın Çatak ilçesi ve çevresidir. Sömürgeciler, bu alandaki devrimci savaşın yükselişini durdurmak ve giderek imha etmek amacıyla alana sürekli askeri güç yığdırmaktadırlar. Mayıs ayının ortalarında Eskişehir'den hava indirme birlikleri, Bolu'dan da komando birlikleri Çatak'a aktarılmaya başlandı. Yine, özellikle son bir yıldan bu yana çeteciliği geliştirmeye de özel bir önem verilmektedir. Bunun için de sömürgecilerin dayandığı güçler işbirlikçi ağalar olmaktadır. Bunların başında SHP Van İl Başkanı Abdurrahman Ağa ile Sadun Ağa gelmektedir. Bu unsurların öncülüğünde çetecilik örgütlendirilmeye çalışılmakta, köylülere zorla silah almaları dayatılmaktadır. Silah almayı reddedenler ise sürgün ediliyor. Ayrıca çeteleştirmenin başını çekenlere çeteleştirdiği her kişi başına sömürgecilerce 100.000 TL. para ödeniyor. Böylece çeteleştirilme servet edinme kaynağı haline getirildiğinden ve çete başlarına halka her türlü baskı yapma imkanı tanıdığından, bunlar pervasız bir uygulama içine girmektedirler.

Baskı, tehdit ve sürgün dayatmalarıyla Çatak ve çevresinde 2.000 civarında kişiye silah verilmiş bulunuyor. Fakat bunlardan ancak 300 kadarının gönüllü silah aldığı, diğerlerine ise zorla silah verildiği bilidirilmektedir. Bütün bu uygulamalara rağmen, silah almayanlar da sürgün ediliyorlar. Bu nedenle Mayıs ayında Gevdanlılara ait Urulu köyü tümden sürgün edilerek boşaltıldı. Sürgün edilenler Çatak merkezi, Van veya İzmir'e gönderiliyorlar.

Sömürgeciler barbarca yürüttükleri bu özel savaşa rağmen halkın mücadeleye desteğini engelleyememektedirler. Halka dayanan gerilla, hem çeteciliğe, hem de özel savaş güçlerine ağır darbeler indirmektedir. Çeteciliğe karşı yürütülen mücadelede çok sayıda kişi silahsızlandırıldı. Bunlar içinde Mayıs ayında önemli bir kesimi silahsızlandırılan Xelîlan korucuları başta gelmektedirler.

Çatak'ta özel savaş güçleriyle ARGK kuvvetleri arasında yaygın ve geniş kapsamlı çarpışmalar da yaşanıyor. Özellikle 10 Mayıs'tan itibaren bu çarpışmalar daha da şiddetlenmiş durumdadır. Bu çarpışmalarda sömürgeciler ciddi kayıplar verirken, bazen bölgeye giriş-çıkışları da denetim altına alarak yasaklamakta, böylece kayıplarını gizlemeyi hedeflemektedirler.

Bu çarpışmalardan biri de 21 Mayıs günü gerçekleşti. Çarpışma, Çatak-Beytüşşebap-Pervari arasındaki Farkiniş (Övecek) köyü yakınında bulunan Kato Dağı'nda oldu. Düşman gücü üç bölük asker ve bir bölük kadar da çeteden oluşmuştu. ARGK gerillalarıyla günboyu süren çarpışmada ilk ulaşan bilgilere göre, 1 çavuş ve 2 asker öldürüldü. Ancak çarpışmanın kapsamlılığı gözönüne getirildiğinde, düşman kayıplarının daha da fazla olduğu anlaşılmaktadır.

Çukurca'da sömürgeci birliklere üst üste darbe

5 Mayıs tarihinde özel tim, asker ve çetelerden oluşan en az 600 kişilik sömürgeci birlikler, Çukurca-Bêgav mıntıkasında bulunan ARGK'nin bir kampına saldırı düzenlediler.

Sömürgeciler, daha önce Nisan ayında Komata mıntıkasında elde ettikleri sonuca varmak istiyorlardı. Ancak hevesleri kursaklarında kaldı. Gerillalar böyle bir saldırıya hazırlıklıydılar.

Sayıca üstün düşman birliklerinin saldırısı geri püskürtüldüğü gibi, en az 50 asker ve çete öldürüldü, 11'i yaralandı ve 10'u da gerillaların eline esir düştü.

Daha sömürgeci birlikler bu darbenin şaşkınlığını üzerlerinden atmadan bu defa bölgedeki inlerinde darbeyi aldılar.

10 Mayıs'ta bir ARGK gerilla birliği, Çukurca'da bulunan taburu kuşattı. Kuşatmaya alınan tabur roketatarlarla dövüldü. Düşman güçlerinin büyük bir korku ve panik yaşadığı kuşatma harekatında tabura ait binalar yıkıldı. Gerek yıkılan binaların enkazı altında kalarak, gerekse de gerillaların roket ateşiyle sömürgeci askerler çok sayıda ölü ve yaralı verdiler. Eylem kent merkezinde düşmana güçlü darbe vurduğundan halkta büyük moral ve coşku yaratmış, sevinç kaynağı olmuştur.

12 Mayıs'ta Kadişê köyü civarında meydana gelen kısa süreli çarpışmada yine darbe alan taraf sömürgecilerdi. Bu çarpışmada sömürgeci askerler dört ölü verdiler.

Yine Mayıs ayı ortalarında Çukurca'nın Marufan (Kurudere) köyü yakınlarında ARGK gerillalarının attığı pusuya düşen özel savaş güçleri hezimete uğradı. Düşman bu noktada sürekli gerillalara pusu kurmaktaydı. Fakat bu sefer tersi oldu. Düşmandan önce gerillalar aynı noktaya pusu kurdular. Düşman güçleri pusu kurmak için geldiklerinde gerillaların pususuyla karşılaştılar. Gerillaların yoğun ateşi altında neye uğradıklarını şaşıran düşman güçleri, büyük panik yaşadı ve karşı ateşle cevap veremeden çil yavrusu gibi dağıldı. Gerillaların etkin darbeleri sonucu 10 asker, 1 üsteğmen ve bir çavuş ile 2 özel tim elemanı olmak üzere düşman güçlerinden 14 kişi öldürüldü.

Yine 18 Mayıs günü Çukurca şehir merkezinde bulunan ilçe taburuna ARGK gerilları ikinci bir baskın düzenledi. Bu baskın esnasında da 25 asker öldürüldü, birçoğu yaralandı. Tabura ait su deposu da imha edildi.

Ayrıca bize ulaşan son bir haberde, 1 Haziran günü öğlen saat 1'de Marufan köyü civarinda meydana gelen diğer bir çarpışmada düşmana ağır bir darbenin indirildiği bildirilmektedir. Bu çarpışmada en az 6 düşman askerinin ARGK gerillaları tarafından öldürüldüğü kesinlik kazanmıştır.

Diğer taraftan sömürgeciler, koruculuğu kabul etmeyen köylerin etrafını mayınlarla döşeyip, bombalar bırakarak katliamlara yol açıyor. Böylece halkı cezalandırmak ve sindirmek istiyorlar.

Son bir ay içinde iki köy çevresinde patlayan mayın ve bombalardan 3 kişi öldü, 7 kişi de yaralandı. Çukurca'nın Marufan köyünde bir grup çocuğun bulduğu bombanın patlaması sonucu, 15 yaşındaki Hikmet Demir hayatını kaybederken 7 çocuk da yaralandı. Çayırlı köyünde ise Şerif Keskin ve Eyüp Korkmaz adlı yurtsever köylülerin bastıkları mayının patlaması sonucu hayatlarını kaybettiler. Sömürgeciler bu yolla katliamcı karakterlerini ve insanlıkdışı yüzlerini bir kez daha ortaya koydular. Böylece Kürdistan'ı bir avuç hain işbirlikçi dışında kimseye yaşanmaz hale getirmek istiyorlar. Ancak, hangi yola başvururlarsa vursunlar Kürdistan sömürgeciler ve işbirlikçilerine mezar olacaktır.

Mamustan Dağı'nda çarpışma: Düşmandan en az 9 ölü

Şemdinli'nin Garê (Tekeli) köyü yakınlarında 24 Mayıs günü ARGK gerillalarıyla sömürgeci güçler arasınd büyük bir çarpışma yaşandı. Köy yakınında bulunan Mamustan Dağı'nda stratejik bir noktaya pusu atan gerillaların pususuna düşman güçleri düştü. Gerillaların yoğun ateşiyle başlayan çarpışma 4 saat kadar sürdü. Ağır darbe alan sömürgeciler, ilk bilgilere göre; 15 ölü, çok sayıda da yaralı verdiler. Bu çatışmada yara alan bir helikopter Berêkaşê köyüne düştü. Düşman aldığı darbelerden çılgına dönerek alanı üç gün boyunca top ateşine tuttu. Ayrıca sömürgecilerin helikopterle Van'a sürekli ölü ve yaralı taşıdıkları da bildirilmektedir. Bu da düşman kayıplarının çok büyük olduğunu göstermektedir.

Öte yandan ARGK gerillaları, Şemdinli'nin Dê (Samanlı) köyündeki çetelere yönelik bir baskın eylemi gerçekleştirdiler. 14 Mayıs'ta gerçekleşen eylemde 2 çete ölümle cezalandırıldı.

Gerillalar ikinci bir baskın eylemini de bir karakola yönelik geliştirdiler. Baskın eyleminde karakol yok edilerek, karakolda bulunan askelerden birçoğu öldürüldü ya da yaralandı.

Aval'da çeteciliğe darbe: 2 çete öldürüldü

Bir ARGK birliği, Eruh'a bağlı 300 hanelik Aval (Tünekpınar) köyünde toplantı yaptı. 10 Mayıs günü yapılan toplantıda gerillalar, çeteciliği teşhir ve tasfiye ettiler. Köyde bulunan bütün korucular silahsızlandırılırken, suçu ağır olan 2 korucu da ölümle cezalandırıldı.

Kerşavê'de sömürgecilerin cinayeti cevapsız kalmadı

Mardin'in Midyat ilçesine bağlı Kerşavê (Budaklı) köyünde sömürgeci caniler yeni bir cinayet işlediler. 21 Mayıs günü işlenen cinayet şöyle gelişti: Beşir Algan adındaki yurtsever çifte gitmek için sabah namazından sonra köyden ayrılır. Fakat daha önceden sömürgeciler köyü kuşatmaya almışlardır. Köy açıklarında Beşir Algan'ın üzerine kurşun yağdıran sömürgeciler onu alçakça katlederler. Ardından da işledikleri cinayete çatışmada ölüm olduğu süsünü vermek için yurtseverin cesedini dağa götürmek isterler. Fakat silah seslerini duyan yurtsever köylüler, sömürgecilerin bu sinsi planını boşa çıkarır. Köylüler katledilen yurtseverin cenazesine sahip çıkarlar, onu düşmana vermezler. Kadın ve çocuklar işgalci askerleri taşa tutarlar. Kitlenin kararlılığı karşısında doğrudan üzerlerine ateş etmeye cesaret edemeyen düşman askerleri, havaya ateş ederek kitleyi dağıtmaya çalışırlar. Buna rağmen kitle dağılmaz ve cesedin götürülmesine de izin vermez.

Düşmanın sadırganlığı karşısında iyice öfkelenen kitle Midyat'a doğru yürüyüşe başlar. Kent girişine yanaşan kitle, özel tim, asker ve polisin kurduğu barikatla karşılaşır. Düşman, isyanın yayılmasını durdurmak için Midyat Belediye Başkanı'nı devreye sokar. Belediye başkanının yatıştırıcı konuşması üzerine köylüler geri dönerler. Fakat düşmanın cinayetlerini teşhir için köylüler yurtseverin cesedini uzun süre yerinden kaldırmazlar, bekletirler.

Kerşavê köyünde 150 aile ikamet etmektedir ve tümü de yurtseverdir. Aynı zamanda bu köy şehit Mustafa BİLMEN yoldaşın köyüdür. Köy bu olumlu ve mücadeleye bağlı özellikleri ile hep sömürgecilerin hedefi olmuştur.

Sömürgeciler köylüleri teslim almak için geçmişten beri çeşitli komplolara başvurmaktaydılar. Bunlar sonuç vermeyince bu sefer de cinayetler işleyerek ve köylüleri korkutarak sürgüne zorlamaktadırlar. Beşir Algan bu amaçla hunharca katledildi. Fakat köylülerin mücadelemize bağlılık ve kararlılıkları düşmanın bu oyununu da boşa çıkardı ve düşman teşhir-tecrit edildi.

Kurtalan'da 3 ARGK gerillası düşmana ağır darbe vurarak şehit düştü

Siirt'in Kurtalan ilçesinin kırsal kesiminde bir göreve giden 3 ARGK gerillası düşmanın pususuna düştü. Pusu noktası Saribê (Kayatepe) köyünün Helerê mezrasındaydı. 13 Mayıs'ta pusuya düşen gerillalarla çok sayıda düşman gücü arasında uzun süre devam eden bir çatışma yaşandı. Çok az sayıdaki ARGK gerillaları bütün olumsuz şartlara rağmen son mermilerine kadar savaşarak düşmana ağır darbeler indirdiler. Çarpışmada 4 özel tim elemanı ve 6 asker öldürüldü. Düşmanın bu kayıplarına karşın 3 gerilla da kahramanca savaşarak şehit düştü.

Şehit düşen üç gerilla şunlardır: Halit BALTA (Kurtalanlı olup ailesi Batman'da işçi olarak çalışmaktadır), Ali AGAL (Beşiri'nin Bazîvan-Kumgeçit köyündendir) ve kod adı Kendal olan, ama ismi tespit edilemeyen diğer bir şehidimiz.

Düşman şehitlerin cesetlerine alçakça saldırdı. Cesetleri parçalayarak barbalığını bir kez daha gösterdi. Parçalanmış üç şehidin cesetlerinden sadece Halit BALTA'nın cesedi ailesine teslim edildi. Düşman 3 gerillayı ağır yaralı olarak esir alıp, yaralı gerillalara vahşice işkence ederek ve vücutlarını parçalayarak katlettiği, yurtseverler arasında yaygınca konuşulmaktadır.

Halkımız şehitlerine bir kez daha sahip çıktı. Yurtseverler akın akın şehit ailelerine taziyeye gidiyorlar. Onların kahramanca direnişlerinden güç aldıklarını, onurlandıklarını gururla belirtiyorlar.

Batman ve Şırnak'ın il yapılıp özel savaş karargahı haline getirilmesi TC'yi beklenen sondan kurtaramayacak

Batman özel savaşın karargahı haline getiriliyor. 28 Mart Kararnamesi'yle il haline getirilen Batman ve Şırnak'ın ne amaçla il yapıldıkları iyice açığa çıkmaya başladı. Bilindiği gibi Şırnak, devrimci savaşımızın en çok boyutlandığı bir alandır. Kırsal kesimde gücünü tamamen kaybeden düşman Şırnak'a sıkışmış durumdadır. Burada düşman kendini güvencede görmemektedir. ARGK gerilla birlikleri şimdiye kadar sayısız kere Şırnak'a baskınlar yapıp askeri karargah ve garnizonlara saldırılar düzenlemişlerdir. Bu saldırılarda yüzlerce düşman askeri ölmüş, yine yüzlercesi de yaralanarak savaş dışı kalmıştır. Gelinen noktada düşmanın savaş gücü tutunamamaktadır. İşte Şırnak'ın il yapılmasıyla TC, kendisine göre, bu başaşağıya gidişi durdurmayı planlamaktadır. Şırnak'ı il statüsüne alarak buraya daha büyük askeri birlikleri konumlandırmaya çalışıyor. İl yapma da bunun yasal kılıfını oluşturmak içindir. Ayrıca kararnameyle Kürdistan'a ayırdığı 50 bin memur ve 40 bin işçi kadrosunun önemli bölümünü de yeni il yaptığı Batman ve Şırnak'a ayırmaktadır. Kürdistan'da görevlendireceği bu kadroların niteliği bellidir. Bunlar Türk şovenizmiyle donatılmış, sadist ruhlu ve Kürt düşmanı tiplerden seçilmektedir. Dolayısıyla bu 90 bin kişi çeşitli şekillerde mücadelemize karşı savaşacak yeni bir ordudur.

Batman ise Kürdistan'da işçi yatağı olarak bilinmektedir. 12 Eylül öncesinde Partimiz bu alanda işçi tabanına oturmuş, Edip SOLMAZ yoldaşı belediye başkanı seçtirecek kadar güçlenmişti. Edip yoldaş, belediye başkanı seçilmesinin üzerinden daha 28 gün geçmeden TC'nin işbirlikçileri feodal-komprador çeteleri tarafından katledildi. Bu katliam sonunda Batman halkı PKK'nin etrafında daha da kenetlendi. Bu yüzden Batman'da Partimizin kökleri çok derindir ve eskilere dayanır. Nitekim 1990 Newroz'unda başlayan Serîhildan'a Batman halkı da güç katmış, esnaf kepenk kapatmış, halk özel savaş güçleriyle çatışmıştı. Kürdistan'da en bilinçli işçilerin Batman'da olması, Batman'ın Kürdistan'da siyasal bir ağırlığının olmasını da birlikte getirmektedir. Batman'ın mücadelenin lehine tavır koyması, özellikle çevre il ve yerleşim birimlerinde de bu yönlü tavır almalarda önemli bir etki yaratmaktadır.

Bunu bilen ve son gelişmelerle de ölüm korkusunu iliklerinde hisseden TC, Batman'ı il yaparak özel savaşın karargahı haline getirme çalışmalarına başladı. İlk etapta Diyarbakır'daki 7. Kolordu'yu Batman'a taşıyarak konumlandırıyor.

Diğer taraftan "sivil savunma" adı altında 1.000 özel "işçi" TPAO (Türkiye Petrolleri Anomin Ortaklığı-Batman Rafinerisi)'ya alınıyor. Bu "işçi"lerin görevi, üretime katılmak olmayacaktır. Bunlar işçileri izleyecek ve topladıkları bilgileri işveren ve askeri yetkililere rapor edeceklerdir. Yani ajanlık ve muhbirlik faaliyeti yürüteceklerdir. Böylece işçilerin kurtuluş mücadelemize destek sunmalarına fırsat tanımamaya çalışacaklardır.

Bu durumu protesto etmek, iş koşullarının düzeltilmesi ve ücretlerin arttırılması amacıyla Batman'daki 100 Mobil işçisi açlık grevine başladı. Açlık grevi eyleminin olumlu bir etki bıraktığı ve başarıyla sürdüğü bildirilmektedir.

Elazığ'da özel time ağır darbe: 10 özel tim elemanı öldürüldü

Elazığ'ın Palu ilçesinin kırsal kesiminde büyük bir çarpışma oldu. 20 Mayıs'ta gerçekleşen çarpışma saatlerce devam etti. Çarpışmada ARGK gerillaları üstün bir savaş pratiği sergilediler ve sömürgecilere ağır kayıplar verdirdiler. Gelen ilk bilgilere göre, düşmanın 6 özel tim elemanı öldürüldü, çok sayıda da yaralı verdirildi.

Öte yandan Mayıs ayının ortalarında büyük bir çarpışma da Karakoçan kırsalında yaşandı. Burada da düşman güçlerine gerillalar aman vermedi. Çarpışmada 4 özel tim elemanı öldürüldü.

TC, Bingöl'de yükselen gerilla savaşımızın halkta yarattığı etkiyi kırmak ve halkı mücadeleden koparmak için sürgünü dayatmaktadır. Bu amaçla baskı ve işkenceyle köyleri boşaltma çalışmalarına hız vermiştir. Köylere sömürgeciler, baskınlar düzenlemekte ve köylüleri sürgüne göndermektedirler. Bunun sonucu bazı köyler boşaltılmış durumdadır.

Ceylanpınar'da 5 özel tim elemanı öldürüldü

15 Mayıs günü Urfa'nın Ceylanpınar ilçesi civarında ARGK gerillaları sömürgeci güçlere yönelik bir saldırı düzenlediler. Saldırıda 1 teğmen, 2 polis ve 1 asker öldürüldü. Eylem halk üzerinde olumlu etki bıraktı. Gerillaların kayıp vermeden geri çekilmeleri halkta sevinç yarattı.

Sömürgeci kolluk kuvvetleri, 23 Mayıs'ta Ceylanpınar'ın Rîbin (Taşlıdere) köyünde operasyon düzenlediler. Ceylanpınar'da son günlerde artan operasyonlar nedeniyle kırsal alana çekilen 5 yurtsever Cephe çalışanının köyde bulunduğunun ihbar edilmesi üzerine köye baskın yapıldı. Yurtseverler ile sömürgeciler arasında çıkan çatışmada 1 özel tim elemanı öldürüldü, 4'ü de yaralandı. Ayrıca kırsal alana çekilen gruptan Bişar AKBAŞ (Bişar Hoca) isimli yurtsever ile 1 yurtsever daha şehit düştü. Bişar AKBAŞ uzun süre cezaevinde yatmış, çıktıktan sonra Ceylanpınar'da faaliyet içinde yeralmaya başlamıştı. Operasyonların artması üzerine korunmak ve gerillalarla ilişkiye geçmek amacıyla yanındaki diğer yurtseverlerle birlikte Rîbin köyüne gitmişlerdi. Sömürgecilerle çıkan ve uzun süre devam eden çatışmada gerillaların da yeralması ihtimali bulunmaktadır, ancak henüz ayrıntılı bilgi alınamamıştır.

Ağrı'da 18 özel savaş elemanı imha edildi

17 Mayıs'ta ARGK gerillalarıyla düşman güçleri arasında büyük bir muharebe oldu. Doğubeyazıt'ta gerçekleşen muharebe uzun saatler devam etti. Muharebede baştan sona kadar insiyatif gerillaların elindeydi ve düşman tam bir panik ve hezimet yaşadı. Gerillaların üstün vuruşlarıyla 3 özel tim elemanı ve 15 asker öldürüldü. 5 asker de kayboldu. Kaybolan askerlerin gerillalarca birlikte götürüldüğü sanılıyor. Ayrıca 3 gerilla da yiğitçe dövüşerek şehit düştü.

Şehit düşen gerillalar; Iğdır'dan Ekrem KAYALI (Sait), Kars'ın Göle ilçesinden Enver GÜNGÖR (Ferhan) ve Erzurum'un Karayazı ilçesinden Aydın... (Ali) yoldaşlardır.

Öte yandan 6 Nisan tarihinde Ağrı'da meydana gelen bir çatışmada, düşmana ağır darbeler indirilirken, ARGK gerillası Zeyyat KAYA (İhsan) yoldaş da şehit düştü.

Elbistan Şeker Fabrikası'na ikinci baskın eylemi

Elbistan Şeker Fabrikası'na ARGK gerillaları yeni bir baskın düzenlediler. 21 Mayıs'ta gerçekleştirilen baskında fabrika önemli oranda tahrip edilerek düşmana ağır maddi kayıp verdirildi. Ayrıca TC'nin fabrikayı korumakla görevlendirdiği 5 kişi de yaralandı. Bu fabrika daha önce de gerillaların baskınına uğramış ve yine ağır maddi kayıp meydana gelmişti.

Lice'de köy koruculuğu can çekişiyor

Lice'de koruculuk sistemi büyük oranda işlevsiz kılındı. ARGK gerillalarının korucuları silahsızlandırma faaliyetlerinde önemli başarılar elde ettikleri bildirilmektedir. Son dönemlerde bu faaliyet sonucu çok sayıda korucu silahsızlandırılırken, çok sayıda silaha da gerillalarca el kondu.

İstanbul'da Haki KARER ve Dörtler anıldı

Enternasyonalist devrimci Haki KARER yoldaş, şehit düşüşünün 13. yıldönümünde İstanbul Beyazıt Meydanı'nda 18 Mayıs günü korsan bir gösteriyle anıldı. 200 kişiyi aşkın Kürdistanlı yurtseverden oluşan bir grup, Beyazıt Meydanı'nda gösteri yaptı. Göstericiler attıkları sloganlarla Haki KARER ve ateşle ölümsüzleşen Dörtler'in anılarına bağlılıklarını gösterirlerken, TC'yi lanetlediler. Bu eylem de göstermektedir ki, Kürdistanlılar bulundukları her yerde şehitleri anmakta ve davaya bağlılıklarını ilan etmektedirler.

Uludere ilçe taburuna bir daha baskın

13 Mayıs gecesi Uludere merkezinde gerçekleştirilen ARGK saldırısında, tabur binaları roketlendi ve kurşun yağmuruna tutuldu. Roketatar ve kurşun yağmuruna tutulan tabur binaları yerle bir edilirken çok sayıda asker de öldürüldü, birçoğu yaralandı. Aşırı tahkim edilmiş binaların ve sığınakların içinde sömürgeci askerlere düşen sadece rastgele ateş etme oldu. Tüm ilçe halkının duyabildiği çarpışma birkaç saat sürdü.

Sömürgeciler, her defasında olduğu gibi baskından ve ölülerinden hiç bahsetmediler. Fakat yıkık tabur binasını ve helikopterlere bindirilen ölü ve yaralılarını ilçe halkından gizlemeye de muvaffak olamadılar.

Bu son baskınla, Uludere ilçe taburu 1984'ten bu yana en az 6 defa gerillaların saldırısına uğruyor.

Muş'ta çetelere ölüm darbesi

20-22 Mayıs tarihlerinde Muş ile Sason arasındaki bölgede en az 5 köy korucusu cani ölümle cezalandırıldı. Aynı alanda çok sayıda köy korucusu da silahsızlandırıldı.

Erciş'te gerilla mayını

Erciş yakınlarında bir karakolun yoluna yerleştirilen mayına sömürgeci birliklerin araçları denk geldi. Mayına çarpan araçtaki rütbeleri belirlenemeyen dört asker öldü.

Bestler'e faşist birlikler büyük kayıp vermeden giremiyor

11 Mayıs'ta Şırnak'ın Bestler denen Hêzil Deresi'nin kollarından oluşan vadilerden birine operasyon düzenlemek isteyen özel tim, asker ve çetelerden oluşan sömürgeci birlikler, ARGK gerillalarının pususuna düştüler. Birkaç saat geniş bir alanda süren çarpışmada 1'i üsteğmen, 6'sı er 7 asker öldürüldü, onlarcası yaralandı. Bu çarpışmada gerillaların kaybı olmadı.

Siirt'ten telefonla aldığımız haberlerde, şehir hastahanesine helikopterlerle durmadan yaralı asker taşındığı belirtilmekte. Helikopterler Botan ve yeryer de Bitlis yönlerine uçuyorlar. Sömürgeciler, halkı uzak tutarak kayıplarını gizlemek istiyorlar. Bu çabaları, kesin kayıplarını rakam olarak gizleyebilse de, halkın vardığı kanı ve yaptığı propagandadan, düşmanın kayıplarının gittikçe daha çok arttığı anlaşılıyor. Bu nedenle düşmanın sansür çabaları kesinlikle sonuçsuzdur. Zira savaşta felaket haberlerinin gizlenemeyeceği, birkaç yüzyıllık bir savaş gerçeğidir.

Kerboran'da barbarlığı ile namlı bir binbaşı ve sekiz asker öldürüldü

KKK ile ilçe haline getirilen Kerboran (Dargeçit)'da sömürgeciler gerilla eylemlerini durdurmak ve kitlesel ulusal kurtuluş uyanışının önüne geçmek için ilçe merkezi ve köylerde operasyonlarını sıklaştırıyorlar.

25 Mayıs'ta ARGK gerillaları düşmanın öncü bir operasyon kolunu pusuya düşürdüler. Gerillaların çapraz ateşiyle sömürgeci askerler dört bir yana kaçıştılar. Başarılı gerilla pususunda biri binbaşı sekiz asker öldürüldü. Cezalandırılan binbaşı, son birkaç yıldır alanda bulunuyordu ve sayısız Kürt insanının ka-

nına girmede nam salmış azılı bir sadistti.

Bu eylemle salt Kerboran'da Mayıs ayı içinde sömürgecilere iki büyük darbe vurulmuştur. Bu da, KKK ile sömürgecilerin alanda hayata geçirmek istedikleri planlarına en net cevap oldu.

Gercüş'te sömürgeci ordunun operasyonları başarısız

Mayıs ayının ortalarından itibaren Gercüş'te önceden konumlanmış olan sömürgeci ordu tugayına bağlı askeri birlikler, bölgenin Dicle'ye yakın Hizbinê mıntıkasında operasyonlar yapmaktadırlar. Bölgeden aldığımız haberlere göre, ARGK gerillaları birçok defa operasyon birlikleriyle çarpışmalara girdiler. Pusu ve ani saldırılarla çok sayıda asker öldürüldüğü gibi, sömürgeci ordunun operasyonları da boşa çıkarıldı.

Bölgede gerillaların sömürgeci birliklere saldırılarından biri Xirabê Bênan köyü yolunda oldu. Gerillaların mayınına iki askeri araç çarptı. Tümüyle tahrip olan iki düşman aracının içindeki askerlerin çoğu da öldü ya da yaralandı.

Yüksekova'da Mustafa Zeydan'a yapılan gerilla saldırısı Van ve Hakkari'deki tüm çete başlarını ölüm korkusuna sevketti

30 Mayıs gecesi Yüksekova'da Mustafa Zeydan'ın çok sayıda muhafızı tarafından korunan konağına ARGK gerillaları saldırı düzenledi. Birkaç saat devam eden saldırıda gerillalar roket kullandılar. Çetelerin mukabelesi sonuç vermedi. Hainin evi tahrip edildi.

Mustafa Zeydan'ın şimdilik hayatını kurtardığı gerilla saldırısı, tüm hainlerin kalbine korku saldı. Gerillalar sadece Mustafa Zeydan'ın konağına saldırmadılar. Sömürgeci binaları da taradılar.

Bilindiği gibi Mustafa Zeydan, bölgede sömürgecilerin en güçlü dayanağıdır. Yukarı Pinyaniş aşiretlerinin reisi olan Mustafa Zeydan'ın uşaklık tarihi çok eskidir. Bilinen bütün tarihleri uşaklıktır. Mustafa Zeydan, Kürt halkına karşı olan her şeye hizmet etmektedir.

Yakın dönemde sömürgeciler bölgede çeteciliği örgütlemek isterken yine başı çeken Mustafa Zeydan oldu. 1985 baharında Ferit Melen ve Mustafa Zeydan, bölgede ağalarla toplantılar yaptılar, sömürgeci efendilerine taktikler verdiler. O tarihten bu yana Zeydanlar fiilen çetecilik yapmakta, kendilerini, uşaklıklarının göstergesi olarak "Türk" göstermektedirler.

Daha önceden bu hain takımına gerilla saldırıları olmuştu. Mustafa Zeydan'a yapılan saldırı, alandan aldığımız emin bilgilere göre, bölgenin diğer milis başı ağalarında panik yaratmıştır. Birçok ağa Van'daki evlerini satarak daha batıya göç etmeye hazırlanmaktadır.

Xelîlan'da köylüler, sömürgeci orduya karşı direndi

Özel tim ve askerlerden oluşan sömürgeci birlikler, köylüleri cezalandırmak amacıyla 28 mayıs günü Kerboran'a bağlı Xelîlan köyünü bastı. Gerekçe: köylüler silah almıyor ve PKK'yi destekliyorlar.

Köyün erkeklerini köy meydanında toplayan sömürgeciler, önce işkenceye başlarlar. Belli yurtseverler üzerinde işkencenin dozajı o kadar artırılır ki, sonuçta en az iki yurtsever öldürülür. Bunun üzerine, köyün tüm kadın ve çocukları, işkencecilere saldırır. En az 20 askerin kafasını kırarlar.

Sömürgeci caniler, Xelîlan köyünün toplu direnişi karşısında geri çekilmek zorunda kalırlar.

Bu son olay da gösteriyor ki, Kürt halkı artık sömürgeci barbarlık karşısında sessiz kalmamakta, direnişin her koşulda, neye mal olursa olsun en soylu davranış olduğunu kavramıştır. Nitekim Xelîlan köylüleri, Kerboran'a giderek bu defa KKK'ye karşı toplu açlık grevi eylemine katılarak direnişlerini sürdürürler.

Yüksekova'da ARGK pususu

24 Mayıs'ta Yüksekova'nın Esendere mıntıkasında ARGK gerillalarının pususuna düşen sömürgeci askerlerden 7'si öldürüldü, 4'ü de yaralandı. Panik içinde kalan düşman askerlerinden kendini nehire atıp suda boğulanlarda oldu.

Hilal'de sömürgeci birliğe gerillanın roketli saldırısı

28 Mayıs gecesi, Hilal'de bulunan ve çoğunlukla özel timlerin de konakladığı düşman karakoluna roketli saldırı yapıldı. Saldırı en az bir saat sürdü. Gerillaların kaybının olmadığı bu saldırıda düşmanın kaç kayıp verdiği öğrenilemedi.

Sömürgeci caniler, çaresizliklerini masum Kürt insanlarını katledereK gidermek istiyor

Özel tim tarafından Midyat'ın Kevzengê (Dolunay) köyünde kurşunlanan 13 yaşındaki bir kızın cesedi, köy yakınındaki bir kuyuda bulundu. Yie Midyat'ın Dêrik köyünden Ahmet isimli bir yurtsever, aynı şekilde öldürülüp, cesedi ortadan kaldırılmak istendi. Köylülerin cesedi bulması üzerine katliamı, özel timlerin yaptığı ortaya çıktı.

Mayıs ayının son haftasında Hilal'de Mala Beyrêler çetesi, 60 yaşındaki Mihê Heydo Ali (Mihemed Kara) adlı köylüyü katlettiler. Bu olay bölgede büyük bir nefret yarattı. Katledilen yurtsever, yaşları birbirine yakın dört kardeşten biridir. Dürüst davranışlı bu dört kardeş, ilerlemiş yaşlarına rağmen halen evli değillerdi. Köyde ve çevrede iç barışın ve kardeşliğin simgesi olarak bilinirler. Çeteler, bu yaştaki yurtseveri katletme gerekçesi olarak, "dağda ARGK gerillalarına ekmek vermesini" gösterirler.

Yine Mayıs ayının sonlarına doğru Uludere-Hilal'a yakın Mijîn (Akdamar) köyünde bir köylü sömürgecilerle işbirliği halindeki Mala Beyrê çeteleri tarafından katledildi. Sömürgeciler, katledilen köylünün cesedi üzerine roket koyup fotoğraf çektikten sonra, gazete ve diğer basın organlarında onu bir PKK militanı olarak lanse etmeye, bu tavırlarıyla bir kez daha katliamcı ve barbar yüzlerini maskelemeye çalıştılar.

31 Mayıs 1990 günü öğlen saatlerinde Van'a bağlı Başkale ilçesi Yukarı Dikmen köyünde 40 yaşlarındaki Faris Demir adlı başka bir yurtsever köylümüz, özel tim tarafından vuruldu. Van Devlet Hastahenesi'nde yoğun bakıma alınan ağır yaralı yurtsever, belden aşağı felç olmuş durumdadır. Hastahanede bile konuşmaması için ağır baskı altında tutuluyor.

Aktardıklarımız, sömürgeci vahşet ordusunun halkımıza uyguladığı günlük baskının ve işlediği cinayetlerin sadece küçük bir bilancosudur. Sömürgeci-faşist rejimin bu cinayetler, tükenişinin bariz bir çaresizliğidir.

Batman'daki devlet terörünün hesabı soruluyor

3 Nisan 1990 günü, Kürdistan halkının Serîhildan'ı yankısını Batman'da da buldu. Batman esnafı dükkanlarının kepenklerini indirerek, Kürdistan'ın diğer il ve ilçelerinde süren ayaklanmanın yanında olduğunu ortaya koydu. Ancak sömürgeciler, Batman'da devlet terörünü en had safhaya çıkararak, kepenkleri indirilen dükkanları zorla açma yoluna gittiler. Başlangıçta hoparlörden tehditler savurarak esnafı dükkanlarını açmaya zorlayan sömürgeci yetkililer, direnişin kararlıca sürdürülmesi karşısında zorbalıklarını boyutlandırdılar. Başta Siirt Valisi ve Batman Kaymakamı olmak üzere sömürgeci yetkililer ve polis güçleri ile özel timler, silah, balyoz, çekiç, demir kesme makasları vb. araçlarla kepenkleri kırmaya, dükkan camlarını yere indirmeye başladılar. Eşi görülmemiş bu zorbalık sonucu 2000'i aşkın dükkanın cam ve kepenkleri tahrip edildi, dükkanlar yağmanlandı, dükkan sahiplerine saldırıldı.

Tam bir devlet terörü olan bu uygulama çeşitli burjuva çevrelerde dahi tepki yaratmasına karşılık sömürgeci İçişleri Bakanı Abdulkadir Aksu başta olmak üzere sömürgeci yetkililer bu barbar uygulamayı alkışladılar. Sömürgecilerin, her türlü demokrasi safsatasının arkasında yatan ve Kürdistan'a yönelik uygulamalarının özünü teşkil eden bu tutumu sömürgeci bakan Aksu, "PKK dükkanları kapatırken suç olmuyor da biz zorla açınca mı suç oluyor" diyerek savunuyor ve TC'nin karakterini bir kez daha tüm netliğiyle ortaya koyuyordu.

Kürdistan'daki "orman kanunu" uygulamasının çarpıcı bir örneği olan bu saldırı karşısında Batmanlı esnaflar suskun kalmadılar ve saldırıdan sorumlu olan kesimler aleyhine dava açılması için başvuruda bulundular. Halkımızın sömürgeci saldırılar karşısında suskun kalmayacağının ve her yolla hakkını arayacağının bir örneği olan şikayet dilekçesini yayınlıyoruz:

CUMHURİYET SAVCILIĞINA

SİİRT

Müşteri: Av. Zübeyir AYDAR, İnsan Hakları Derneği Siirt Şubesi Başkanı. Bankalar Cad. No: 2/B - SİİRT

Sanıklar:
1) Atilla KOÇ, Siirt Valisi
2) İsmail Bardakçı, Siirt Emniyet Müdürü
3) Ali Ülger, Batman Kaymakamı
4) Adını tesbit edemediğimiz yüzlerce polis ve özel tim mensubu.

Suç: İşhanı Karşı Şiddet Kullanarak Nası Izrar, Suç İşlemeye Teşvik, Keyfi Muamele ve Memuriyet Görevini Suistimal.
Suç Tarihi: 03.04.1990

Açıklamalar:

1) Olay günü sabahtan itibaren tüm Batman esnafı işyerlerini açmamışlardır. Bunun üzerine işyerlerinin açılması için defalarca anons yapılmış, fakat esnaf işyerlerini açmamıştır. Benzer eylemler son günlerde bölgemizin değişik yerlerinde meydana gelmiştir. Fakat Batman'da esnaf değişik bir uygulamayla karşılaşmıştır. Batman'daki uygulama bölgenin hiçbir yerinde yoktur. Bu da sanıkların ne kadar suç işlemeye meyilli kişiler olduğu ve insanlara nasıl yaklaştıklarını göstermektedir.

2) Esnafın işyerlerini açmaması üzerine yukarıda isimleri yazılı sanıklar öncülüğünde dükkanların zorla açılmasına başlanmıştır. Zorla açma kararı yukarıda adı geçen sanıklar tarafından verilmiş ve onların öncülüğünde uygulanmıştır. İlk saldırıyı Vali'nin emriyle Batman Kaymakamı Ali Ülger yapmış ve Çarşı Karakolu'nun yanında bulunan Öncü Eczanesi'nin vitrin camları sanık Ali Ülger'in ayak darbeleriyle parçalanmıştır.

3) Bundan sonra adı geçen sanıkların özel timden oluşan ekipler Batman çarşısında bulunan işyerlerine ellerindeki silah, çekiç, balyoz ve demir kesme makaslarıyla saldırıya geçmişler, saldırı esnasında yüzlerce işyerinin camları kırılmış, kilitler balyozlarla parçalanmış, kepenkler yırtılmıştır. Olay esnasında kendi işyerine sahip çıkmak isteyen kişiler dövülmüş ve onların gözleri önünde işyerleri tahrip edilmiştir. Olaydan sonra Batman Çarşısı'nın görünümü savaş alanından farksızdı.Bu vahşi saldırının yüzlerce tanığı vardır. Olayda milyarlarca lira hasar meydana gelmiştir.

4) Sanıklar devlet memurudurlar, memuriyetten doğan yetkilerini kötüye kullanmışlardır. Sanıkların eylemleri Türk Ceza Kanunu'nun 228/1-2, 240, 311, 516/2, 517 ve 522/1 ilk cümlede sayılan suçları oluşturmaktadır. Sanıklar bu suçları işlemelerine rağmen halen haklarında soruşturma yapılmamıştır. Sanıklar halen tehditlerine devam etmektedirler. Sanıkların işledikleri suçlar ağır cezalıktır ve Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde yargılanmaları gerekir. Ayrıca soruşturmanın selameti için dava sonuna kadar görevden uzaklaştırılmaları da gerekir.

Sonuç: Yukarıda izah edilen nedenlerle sanıklar hakkında gerekli tahkikatın yapılarak haklarında **KAMU DAVASININ AÇILMASINI** saygıyla arz ederim.

İHD Siirt Şubesi Bşk.
5.4.1990

İlerici insanlığa ve insan haklarından yana tüm kurum sözcülerine

"Masum Kürt insanlarının ırkçı ve terör mahkemelerinde yargılanmasına karşı durun!"

Türk sömürgeci devleti Kürdistan'da yeni bir insanlık suçuna hazırlanıyor; Diyarbakır'da kurulan "Olağanüstü Hal Yasası Mahkemesi'nde (Devlet Güvenlik Mahkemesi)" masum Kürt insanları kendi ülkelerinde "bölücülük", sömürgeci rejime karşı "ayaklanmak" ve olmayan "hür demokratik rejim" aleyhine "suç işlemekten" yargılanmak isteniyor.

21 Mayıs tarihinde başlayan bu yeni davada salt Cizre Halk Ayaklanması'ndan dolayı 155 Kürt yurtseveri yargılanacaktır. Bunların arasında kadınlar olduğu gibi 14 yaşında çocuklar (Abdullah Caner) olduğu gibi 60 yaşında ihtiyarlar da (Resul Akyürek) mevcuttur.

Bilindiği gibi Mart 1990 ayı ortalarından itibaren Kürdistan'da Nusaybin ve Cizre ilçelerinde başlayan ve İdil, Silopi, Kızıltepe, Derik, Midyat, Gerçüş, Çınar, Diyarbakır, Lice, Batman, Siirt, Kozluk ve Dersim gibi il ve ilçeleri kapsayan meşru kitle direnişleri olmuştu. En az iki milyon Kürt insanının katıldığı bu gösterilerde kitleler dükkan kapama, boykot, yürüyüş, vb. dünyanın çoğu ülkesinde yasal olan eylemler yapmış; bu gösterilerde sömürgeci zulmü lanetlemiş; ulusal bağımsızlık ve demokratik toplum talebini net bir şekilde dile getirmişti.

Barbar Türk sömürgecileri kadın, çocuk, yaşlı ve gençlerden oluşan kitlelerin üzerine tankları ve faşist-terör timlerini sürmüş, Nusaybin'de en az bir, Cizre'de beş Kürt yurtseveri katletmiş, 50'nin üstünde kişiyi yaralamış, 'yasal' olmayan gösteriler yaptıkları ve ayaklandıkları gerekçesiyle en az 2000 insanımızı tutuklamış, Batman'da 2000 dükkan ve işyerinin kapı ve camlarını kırıp içindeki eşyaları yağmalayarak en az yüz milyar TL. zarar verdirmişlerdi ve Türk İçişleri Bakanı Abdulkadir Aksu, bu barbar eylemi "meşru" ilan etmişti.

Tutuklanan Kürt yurtseverlerinin tümü en ağır işkencelerden geçirilmiş, hakaret edilmiş, zorla Türk bayrağının altından geçmeye zorlanmış ve ayaklanma suçuyla yargılanmak üzere mahkemeye sevkedilmişlerdi.

Türk savcıları daha da ağır cezalar vermek için davayı 28 Mart tarihli KKK (Kanun Kuvvetinde Kararname)'nin 9 Nisan 1990 tarihinde kanunlaşmasını beklediler.

Tüm toplumsal yaşamı etkileyen bu kararname ile Kürdistan'da geçerli sömürgeci savaş yasaları daha da katılaştırılıyor, hiçbir yasayla sınırlanmayan keyfi bir baskı, sansür, sürgün ve terör rejimi yasallaştırılıyor.

Bu yasaların en sert ve "ilginç" olanıda hukuki alanla ilgili olanıdır. Buna göre Kürt yurtseverlerine verilen ve zaten oldukça ağır olan cezalar PKK'yi destekledikleri gerekçesiyle, **iki katına** çıkarılıyor, tüm Kürdistan'ı kapsayan **Olağanüstü Hal Bölgesi**'ndeki yargılama ve uygulamalardan dolayı hiçbir sömürgeci yetkili hakkında herhangi bir kanuni işlem yapılamıyor.

Dünyada örneği görülmeyen bu hukuk vahşeti 1980'den beridir Kürdistan devrimcileri ve yurtseverlerine uygulanmış; ölüm kararları ve müebbed hapis cezaları en olağan ceza durumuna getirilmişti.

Şimdi ise Türk sömürgecileri, uygulamalarının kapsamını genişletiyor, tüm Kürdistan insanlarını yargılamaya, zindana atmaya ve ağır cezalara çarptırmaya hazırlanıyor.

Sömürgeci devletin Cumhuriyet Başsavcı Yardımcısı'nın hazırladığı iddianamede **"Yaşasın Kürdistan"**, **"Bijî Apo"**, **"Yaşasın PKK"**, **"Kahrolsun Faşist Türk Devleti"**, **"Sonuna kadar direneceğiz"** sloganları en ağır suç haline getirilmektedir.

21 Mayıs tarihinde açılan **Cizre Davası** ile Türk sömürgecileri, Kürt halkının PKK'ye olan yığınsal desteğini önlemeyi ve halkı yıldırmayı hedefliyorlar. Halk ayaklanmalarından sonraya denk düşürülen bu dava yeni dönemde tümüyle halktan insanların yargılanacak en büyük yığınsal davadır. Türk devleti, bundan hareketle bu tür davaları yaygınlaştırmayı amaçlıyor. Çünkü mahkemeye sevkedilen Kürt yurtseverlerinin sayısı Cizre'de tutuklanan 155 kişi ile sınırlı değildir. Nusaybin, Diyarbakır, Silopi, Batman, Kızıltepe vd. yerlerde tutuklananların da aynı suçlarla yargılanmaları planlanmıştır.

Bağımsızlık ve özgürlük istedikleri için Kürt yurtseverlerinin yargılanacakları bu davada meşruiyet ve hukuk yoktur. İnsanlarımız ulusal kimliklerinden dolayı ağır cezalara çarptırılmak isteniyor.

Kürt halkının varlığına kasdeden Türk sömürgecileri, tıpkı **1925 İstiklal Mahkemeleri**'nde olduğu gibi salt Kürt oldukları ve bağımsızlık istedikleri için cezalandırmak istiyor.

Bir yanda ordu-özel tim-korucu terörü, zoraki göç, sürgün ve işkence; diğer yanda yeni soykırım ve terör mahkemeleri. Ülkesinin efendisi olmak, ülkesinde bağımsız ve özgür yaşamak, özgür ve bağımsız bir halk olarak dünya halkları arasında yeralma mücadelesini veren Kürt halkının bu istem ve mücadelesinin önüne çıkarılan ırkçı terör mahkemelerinin yargılamaları tüm insanlığa hakaret anlamı taşıyor.

Halk olarak Türk sömürgecilerine bir daha hatırlatıyoruz; bağımsızlık için ayaklanan bir halkın amacına ulaşmasını önleyecek hiçbir zor sistemi mevcut değildir. Haksız sömürgeci zulüm ve yargılamalar neticede halkımızın anti-sömürgeci kinini ve PKK'ye desteğini artırmaktan başka sonuç vermeyecektir.

Dönemde 1925 dönemi değildir. Her Kürt yurtseveri direnecek ve sömürgeci savcıların yargılamasını reddedecektir.

Tüm uluslararası hukuk ve insan haklarından yana kurum sözcülerini ve güçlerini, Türk sömürgecilerinin ırkçı uygulamalarına karşı durmaları ve mahkemeye gözlemci göndermeleri için çağrıda bulunuyoruz.

Tüm ilerici insanlığa çağrıda bulunuyoruz; sömürgeci-faşist Türk rejiminin Kürt yurtseverlerini yargılamasına izin vermeyiniz; bağımsızlık ve özgürlük için savaşan Kürt halkıyla dayanışmanızı yükseltiniz.

Kürdistan yurtseverleri,

Halk olarak varlığımıza kasteden düşmanımız Türk sömürgecileri halk kurtuluş mücadelemizde yeni bir dönemin müjdecisi olan halk ayaklanmalarımızın kahramanlarını yargılamak ve ağır cezalara çarptırmak istiyor. Buna izin vermeyelim, ayaklanma esirlerimizle dayanışma içinde olalım, yargılamayı sömürgeciliğin yargılanmasına ve 1925 İstiklal mahkemeleri kurbanlarının intikamlarının alınmasına dönüştürelim.

— Sömürgeci ırkçı-terör mahkemelerinin yargılamalarına hayır!

— Cizre Ayaklanmacıları yargılanamaz!

CİZRE AYAKLANMACILARI YARGILANAMAZ

Cizre Halk Ayaklanmamızda en az 200 yurtsever gözaltına alındı. Savcılığa sevkedilen yurtseverler hakkında toplu dava açıldı. 21 Mayıs 1990 tarihinde yapılan ilk duruşmada tutuklu 77 yurtseverden 44'ü tahliye edildi. Yurtseverler mahkemede siyasi savunma yaptılar. TC. savcıları tarafından haklarında hazırlanan iddianameyi olduğu gibi yayınlıyoruz.

Reyhan Sakcak: (1971), **Mehmet Değer**: (1943), **Osman Şaşmaz**: (1971), **Ahmet Akyürek**: (1964), **Mehmet İdiz**: (1963), **Ömer Akın**: (1953), **Halef Nantu**: (1970), **Derviş Özalp**: (1953), **Resul Akyürek**: (1930), **Ali Balçak**: (1972), **Salih Baykara**: (1957), **Halil İdi: (1945)**, **Celal Ertürk**: (1966), **Lokman Nas**: (1966), **Mehmet Aryürek**: (1954), **Beşir Nas**: (1958), **Nurettin Ciresun**: (1960), **Tahir Orak**: (1966), **M. Emin Güzel**: (1973), **Kamil Oğuş**: (1961), **Şahin Yıldız**: (1973), **Ömer Akın**: (1966), **Sabri Cica**: (1943), **Tahir İdiz**: (1972), **Şahin Saço**: (1968), **Abdullah Durman**: (1955), **Aydın Tetik**: (1973), **Ahmet İlgetek**: (1971), **Abdullah Ercan**: (1965), **Selahattin Matsoy**: (1934), **Hasan Demir**: (1964), **Ahmet Mendes**: (1968), **Mehmet Ercan**: (1968), **Ramazan Turgay**: (1954), **Hüsnü Yıldız**: (1965), **Mehmet Hakkolu**: (1970), **Selim Gaysak**: (1967), **Ali Bağdur**: (1936), **Nurettin Akbaş**: (1962), **Abdullah Caner**: (1976), **Beşir Sakçak**: (1962), **Ahmet Ertuğrul**: (1964), **Ömer Oğuş**: (1966), **Mehmet Selim Ak**: (1960), **İbrahim Nay**: (1945), **Mehmet Zeki Acar**: (1962) **Ebubekir Erkul**: (1971), **Hacı Yay**: (1950), **Hamit Oğuş**: (1963), **Ahmet Güzen**: (1941), **Selahattin Akbaş**: (1966), **Ata Parmak**: (1963), **Emin Parmak**: (1962), **Lokman Dudak**: (1972), **Abdulkerim Kayasız**: (1965), **Fevzi Aşrak**: (1966), **Halil Yağarcık**: (1967), **Hüsnü Tatar**: (1971), **Asker Eklik**: (1957), **Ahmet Öğüş**: (1970), **Reşit Kaya**: (1956), **Mehmet Tanrıbilir**: (1954), **Muhsin Öğüş**: (1974), **Mehmet Usan İvrendi**: (1960), **Tahir Kaplan**: (1970), **Beşir Elinç**: (1958), **Mehmet Cavlak**: (1970), **Abit Aşrak**: (1968), **Şükrü Evcimik**: (1959), **Mehmet Yanarak**: (1964), **Abdulgafur Aşrak**: (1963), **Zeki Geran**: (1962), **Faysal Saço**: (1973), **Ali Akın**: (1963), **Hıdır İba**: (1968), **Murat Kırmızıgül**: (1972), **Hüseyin Ertene**: (1965), **Hakan Aşut**: (1971), **Mehmet Emin Makaracı**: (1975), **Mehmet Nezir Batur**: (1974), **Kadri İğde**: (1973), **Ramazan Akbaş**: (1967), **Abdulaziz Şen**: (1961), **Kasım Kaydı**: (1966), **Nurettin Monis**: (1964), **Ahmet Acar**: (1963), **Yusuf Ergin**: (1966), **Seracettin Çeken**: (1957), **Mehmet Örüç**: (1962), **Derviş Dimen**: (1971), **Süleyman İğdi**: (1962), **Ömer Tanrıverdi**: (1970), **Mehmet Şimşek**: (1958), **Tahir Şen**: (1929), **Mehmet Mendes**: (1972), **Abdurrahman Geren**: (1956), **Hasan Aslan**: (1965), **Nurettin Geldeş**: (1964), **Mehmet Emin Akbaş**: (1966), **Ömer Denlier**: (1965), **Mahmut Aşuk**: (1966), **Ömer Tadik**: (1973), **Mehmet Şükrü İde**: (1973), **Hasan Akıl**: (1966), **Hakim Duymak**: (1974), **Salih Ediz**: (1958) **Ahmet Bagana**: (1972), **Müslüm Gündüz**: (1962), **Ramazan Kasırga**: (1955), **Salih Barlık**: (1970), **Abidin Denli**: (1968), **Celalettin Dadak**: (1966), **Mehmet Selim Malgır**: (1972), **Veysi Nurbige**: (1965), **Tahir Aşrak**: (1961), **Abdurrahman Yılmaz**: (1974), **Selahattin Aşrak**: (1965), **Hasan Aşrak**: (1939), **Abdulaziz Aşrak**: (1956), **Ayhan Kaplan**: (1974), **Mahmut Değer**: (1969), **Ramazan Ercan**: (1943), **Fahrettin Oğlağı**: (1965) **Emin Akın**: (1974), **Halil Erdoğan**: (1965), **Temel Özden**: (1966), **Mehmet Saltık**: (1955), **Abdullah Karataş**: (1950), **Abdurrahim Tanrıbilir**: (1972), **Şefik Akbaş**: (1965), **Mehmet Oflaz**: (1967), **Alaattin Atabey**: (1961), **Sait Butanrı**: (1965), **Ramazan Özdemir**: (1949), **Resul Erdem**: (1970), **Mehemet Sabit Matsor**: (1963) **Abdurrahman Akay**: (1964), **Ahmet Ünanç**: (1964), **Selman Değer**: (1974), **Cemil Barlık**: (1967), **Şükrü Kaplan**: (1964), **Musa Tün**: (1973), **Nihat Kılıcı**: (1968), **Abdulkerim Acar**: (1974), **Galip Kumak**: (1950), **Şerif Erdoğmuş**: (1958), **Abdulvahap Akdoğan**: (1961), **Hacı Karataş**: (1975), **Miho İşkembe**: (1942), **Çeçan Ecevit**: (1974), **Osman Aksever**: (1972), **Emine Yıldız**: (1965), **Nezir Cilesun** (1965) **Muhyettin**: (...), **İbrahim Şen**: (1965).

Suç:

1) 2911 Sayılı toplantı ve gösteri yürüyüşleri yasasına muhalefet etmek;

2) Toplu Nası Izrar,

3) Kamu binalarını kasten yakmak,

4) Görevli memurlara mukavemette bulunmak,

5) Bölücülük propagandası yapmak

Suç tarihi: 20-23.03.1990

Tevkif tarihi. 25.03.1990 (1. sıradaki sanıktan 49. sıradaki sanığa kadar.

26.03.1990 (50. sıradaki sanık dahil 74. sıradaki sanığa kadar)

29.03.1990 (Sanıklar Selahattin Akbaş ve Ahmet Güzen)

09.04.1990 (Sanık Hüseyin Ertene için)

Sanık Hüseyin Ertene hakkında ayrı hazırlık dosyası diğer sanıklar hakkında da ayrı bir hazırlık dosyası tanzim edilmiş Savcılığımıza intikal etmiş 1990/331 Hz. ve 1990/445 Hz. sayılı dosyalar olayların aynı olması arada fiili ve hukuki irtibat bulunması nedeni ile 1990/331 Hz. dosyası ile BİRLEŞTİRİLİP bu dosya üzerinden tahkikat sürdürülmüştür. İkmal edilen bu hazırlık dosyasının tetkikinde;

Genelde Güneydoğu Anadolu Bölgesinde ve kırsal alanda vatan topraklarından toprak bölerek müstakil Kürdistan ismini verdikleri bir devlet kurmak için faaliyet gösteren kısa adı ile PKK örgütü 1990 yılı atılımlarını şehir merkezlerine de kaydırdığı bu amaçla kısa süre önce Savur ilçesi Seren köyünde güvenlik güçleri ile silahlı çatışmaya giren örgüt üyelerinden 13 tanesi öldürülmüş, bunlardan bir tanesinin Nusaybin ilçesinde defni sırasında bu hadiseyi protesto amacı ile kanunsuz yürüyüş tertip edilmiş, yine Cizre ilçesinde de örgütün telkin ve tavsiyeleri sonucu olarak vatandaşlar 19.3.1990 tarihinde Cizre ilçesinde işyerlerini kapatmışlardır. Bu kapatma eylemi devam ettiği sırada 20.3.1990 tarihinde saat 10.00 sıralarında Cizre ilçesinde, ilçenin değişik yerlerinde insan grupları kısa süre içerisinde toplanıp gruplar halinde Buğday Pazarı, Belediye Caddesi, Mardin Caddesi, Nusaybin Caddesi, İdil yolu ve Dörtyola doğru ellerinde taş ve sopalar olduğu halde **"Yaşasın Kürdistan, Kahrolsun Türk devleti, Bijî APO, Serok APO, Faşist Türk devleti kahrolsun, Davamız için sonuna kadar direneceğiz, Yaşasın Bağımsız Kürt halkı, Yaşasın PKK, Her şey PKK için, Yaşasın ERNK ve ARGK, Kahrolsun Türk polisi, Yaşasın PKK talepleri, Türk polisine ölüm"** şeklinde slogan atıp yürümüşlerdir. Emniyet güçleri daha önce bu hadiselerin olacağını haber aldığından gerekli güvenlik tertibatı alınıp, kanunsuz yürüyüş yapanlara megafonla dağılmaları gerektiği mükerreren anons edilmesine rağmen dağılmayarak yürüyüşlerine devam ettikleri, bu arada Keşif Taburundan zırhlı araçlarda geldiği, bunlarla birlikte hadiseleri önlemek için güvenlik güçleri çaba sarf ettiği, buna rağmen göstericiler taş ve sopa ile gerektiğinde silahla güvenlik güçlerine mukavemet ettikler bu arada yürüyüşçüler genelde Kamu Binalarına hedef olarak aşağıda zikredilen bina larda yakma ve tahrip etmek sureti ile hasar meydana getirdikleri bunlar;

1) Cizre Lisesi bahçesinde bulunan atölye olarak kullanılan bina camlarının taşlanarak kırılması ve kurşunlanması,

2) Cizre Devlet Hastahanesi camlarının kırılması,

3) Cizre Kaymakamlık Lojmanının camlarının taşlarla kırılması,

4) Cizre TKİ'ye ait Dörtyol'da bulunan misafirhane ve bu misafirhane önündeki kulübe camlarının kırılması,

5) TKİ'ye ait çamaşırhane olarak kullanılan yer ile daha önceden karakol olup şu anda misafirhane olarak kullanılan bina camlarının kırılması,

6) TKİ'ye ait misafirhane bahçesinde bulunan 50 cm. çapında ve tahminen 8 m. boyunda hurma ağacı yapraklarına kadar olan gövde kısmının yakılması,

7) İlçe Tarım Müdürlüğü binası bahçesinde bulunan 47 DK 331 plakalı Toyoto marka kamyonetin yakılması, binanın cam ve çerçevelerinin kırılıp tahrip edilmesi, binada yangın çıkartılarak yakılması,

8) İlçe Nusaybin Caddesinde muhtelif şahıslara ait dükkanların camlarının kırılması, kurşunlanması, TEK'na ait bina camlarının kırılması; bu kırılan yerler;

a- Galip Usta'ya ait lokantanın yola bakan camlarının taş ve kurşunla kırılması,

b- Bu lokanta yanındaki yazıhane camlarının taş ve kuşunla kırılması,

c- Yazıhane yanındaki çayevi camlarının kırılması, ve bu çayevi yanındaki Tanır atölyesi camlarının kırılması,

d- Atölye üzerinde bulunan TEK'na ait bina camlarının kırılması ve kurşunlanması, duvarlarında hasar meydana getirildiği ayrıca yine TEK'na ait 1983 model Doç Pikap'ın tahrip edilmesi,

9) Cizre Belediye Lojmanları başında bulunan lojmana saldırı yapılıp 2. kat ve alt kattaki lojman camlarının kırılması, 4 nolu lojmana silahla eteş edilmesi,

10) Cizre Gümrük Lojmanlarına saldırı düzenlenip ön ve arkadaki bina camlarının kırılması,

11) TKİ'ye ait pirefabrik 6

adet binanın ateşe verilip tamamen yakılması,

12) Keşif taburuna ait 2 adet zırhlı araca taş sopa ve silahlarla ateş edilerek hasar meydana getirilmesi,

13) İlçe Tarım Müdürlüğü önünde Atatürk büstünü, Türk bayrağına sararak yolda bu büst ve bayrağın yakılması,

14) Şehmus Şangir'e ait plakasız traktöre saldırılarak hasar meydana getirilmesi,

15) MİT binası ve Endüstri Meslek Lisesi'ne saldırı düzenlenerek binada hasar meydana getirilmesi,

Hadiselerini meydana getirmişlerdir.

Yukarıda hüviyeti yazılı sanıklarda bu olaylara katılmışlar. Sanıklar sorgulamaya alındıklarında özellikle hazırlıkta vermiş oldukları ifadelerinde olayların içinde olduklarını ve bu olaylara katıldıklarını belirtmişler. Sanıklardan Ahmet Yanarak, Hıdır İba, Murat Kırmızıgül, Fevzi Aşrak, Ali Akın, Faysal Saço, Zeki Gören, Asker Keklik, Beşir Elinç, Hüsnü Tatar, Mehmet Cavlak, Abit Aşrak, Halil Yağarcık, Mehmet İhsan İvrendi, Abdulkerim Kayasız, Muhsin Öğüş, Mehmet Tanrıbilir, Reşit Kaya, Şükrü Evcimik, Ahmet Öğüş, Tahir Kaplan hadise işlendiği sırada veya işlendikten sonra kaçarken görevlilerce yakalanmış bu husustada her sanık için ayrı yakalama tutanağı tanzim edilmiştir. Diğer sanıklarda görevlilerce teşhis edilmek veyahutta ifadeler üzerine olaylara katıldığı anlaşılmış ve bu yönde de yakalanarak zabıtlar tanzim edilmiştir.

21.03.1990 tarihli teşhis zabtında da sanıklar Sabri Ciga, Ahmet Akyürek, Ömer Akın, Mehmet Akyürek, Resul Akyürek, Derviş Özalp, Ali Balçık, Salih Baykara, Aydın Tetik, Ahmet İltekin, Abdullah Durman, Selahattin Matsor, Ahmet Salih Matsor, Abdurrahman Karataş, Lokman Nas, Halef Nantu, Tahir Orak, Haluk Nantu, Abdullah Ercan, Beşir Nas, Nurettin Celesun, Şahin Saço ve Şahin Yıldız olaylara katıldığı bu teşhis zabtından da ortaya çıkmaktadır.

Zarar gören yerlerde Cizre Sulh Ceza Mahkemesince keşif yaptırılmış zararın ne şekilde meydana geldiği miktarları bilirkişilerce 21.03.1990 tarihli ve 1990/37 sayılı bu mahkemenin keşif tutanağında tesbit edilmiştir. Keşif sırasında olay yerine ait resim de çektirilerek dosyaya konmuştur.

Sanıkların bir kısmının olayları gerçekleştirirken gazeteler tarafından fotoğrafları çekilmiş, gazeteye geçmiş, bu gazete küpürleri delil zımnında dosyaya konmuştur. Keza emniyet tarafından olay sırasında bazı görüntüler video kesetine alınmış bu kasette emanete alınmıştır.

Sanık Hüseyin Ertene 20.03.1990 tarihinde yukarıda zikredilen olaylara katıldığı gibi daha sonra 23.03.1990 tarihindeki kanunsuz yürüyüşe de katılmıştır.

Aynı hadiselerde Yusuf Şahin, Salih Elçioğlu, Mehmet Gündüz, Emin Gün isimli şahıslar silahla ateş edilmesi sonucu ölmüş, yine silahla iddianamenin 144. sırasındaki sanık dahil 155. sıraya kadar olan sanıklarda yaralanmıştır.

Silahla yaralanma, silahla öldürme, 6136 Sayılı Yasaya muhalefet, Türk bayrağını tezlil, 5816 Sayılı Yasaya muhalefet etmek ve bomba bulundurmaktan dosya tefrik edilmiş, görevsizlikle Cizre Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiştir.

Sanıklar değişik aralıklarla olmaksızın aynı gün içerisinde aynı suç işleme kastı altında birden fazla kamu binasını tahrip etmişler. Keza özel şahıslara ait binalara hasar vermişler. Yine kamu binalarını yakmışlar, bazı kamu hizmetine tehsis edilen araçları da yakmışlardır. Bu durum her eylem için ayrı bir suç oluşmadan ziyade TCK'nun 80. maddesinin tatbik edilmesi gerektiği kanısına varılmış, bu suretle değerlendirilmiştir.

Sanıklara yükletilen suçlardan bölücülük yapmak suçunun haricindeki suçlar 2845 Sayılı Yasanın 9. maddesinde ve a, b, c, bentlerinde sayılan resen mahkemenin görevine giren suçlardan olmamakla birlikte aynı yasanın e fıkrasında belirtildiği üzere Devletin Ülkesi ve Milleti ile Bölünmez Bütünlüğün ve Hür Demokratik Düzen aleyhine işlendiğinden ve bu şart bu hadiselerde görüldüğünden, bu suçlardan da yargılanma yapılmak üzere Devlet Güvenlik Mahkemesine kamu davası açılmıştır.

Sanıklardan Abdullah Caner 11-15 yaş arasında bulunduğundan işlemiş olduğu suçların farik ve mümeyyizi olup olmadığı için Diyarbakır Adli Tıp Kurumu Şube Müdürlüğü'nden rapor alınmış, alınan raporda işlemiş olduğu suçun farik ve mümeyyizi olduğu belirtildiği gibi sanığın yaşınında fiziki görünüm ve akli ve fikri durumuna göre 18 yaşlarında olabileceği belirtilmiştir.

Sanıkların atfedilen suçu işledikleri yukarıda zikredilen delillerden anlaşılmakla yargılamalarının 2845 Sayılı Yasa hükümlerine göre yapılıp sanıklardan,

1) Abdullah Caner'in TCK'nun 516/1, 517, 80, 522, 2253 Sayılı Yasanın 12/2, TCK'nun 516/3, 517, 80, 522, 2253 Sayılı Yasanın 12/2, TCK'nun 258/2, 2253 Sayılı Yasanın 12/2, 2911 Sayılı Yasanın 33/c, 2253 Sayılı Yasanın 12/2 ve TCK'nun 71, TCK'nun 142/3 2253 Sayılı Yasasının 12/2 TCK'nun 370, 2253 Sayılı Yasanın 12/2, 71 ve 40 maddelerince,

2) Sanıklar Emin Üzel, Şahin Yıldız, Aydın Tetik, Muhsin Öğüş, Faysal Saço, Mehmet Emin Makaracı, Mehmet Nezir Batur, Kadri İde, Ömer Tadik, Mehmet Şükrü İde, Hakim Duymak, Abdurrahman Yılmaz, Ayhan Kaplan, Emin Akın, Selman Değer, Musa Tün, Abdulkerim Acar, Hacı Karataş, Çaçan Ecevit'in TCK'nun 516/1, 517, 80, 522, 55/3 - 516/3, 518, 80, 522, 55/3 - 258/2, 55/3 - 2911 Sayılı Yasanın 33/c, TCK'nun 55/3 - TCK'nun 142/3, 370, 71 maddeleri uyarınca,

3) Sanık Hüseyin Ertene'nin TCK'nun 516/1, 517, 80, 522, - 516/3, 517, 80, 522, 258/2, 2911 Sayılı Yasanın 32/1, - 33/c, TCK'nun 142/3, 370, 71, 31, 33,

4) Diğer sanıkların TCK'nun 516/1, 517, 80, 522-516/3, 517, 80, 522-258/2, 2911 Sayılı Yasanın 33/c TCK'nun 71, TCK'nun 142/3, 370, 80, 71, 31, 33 maddeleri uyarınca tecziyeleri, sanıkların tutukta ve nezarette kaldıkları sürelerin TCK'nun 40. maddesi uyarınca cezalarından mahsubu kamu adına iddia olunur. 19.14.1990

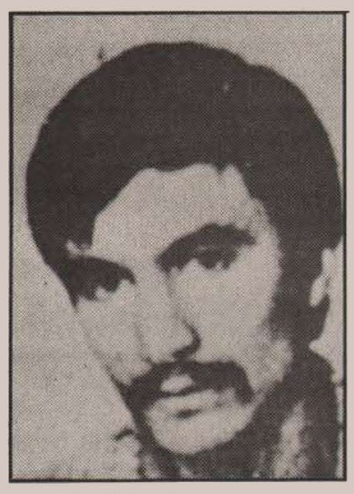
Fevzi Tetik
DGM C. Savcısı 20988
M. Tarık Kale
Hakim Binbaşı
DGM C. Savcısı

Deniz Gezmiş ve arkadaşları anıldı

Deniz GEZMİŞ, Yusuf ASLAN ve **Hüseyin İNAN** idam edilişlerinin 18. yıldönümünde Hamburg Kültür Merkezi'inde düzenlenen bir toplantıyla saygıyla anıldılar. ERNK taraftarlarının düzenlediği toplantıya 200'ün üstünde Kürt yurtseveri katıldı.

Enternasyonalist önder HAKİ KARER ölümsüzlüğünün 13. yıldönümünde Serîhildan'la selamlandı

Ben bir militandım!..
Savaşsız, sömürüsüz
Bir dünya içindi kavgam...
Henüz yirmi yedisindeyken ve
Gencecik bir fidanken daha,
Bağımsızlığın ve özgürlüğün
Kutsal özlemi uğruna
Al kanlara boyandım...

18 Mayıs 1977 tarihinde Sterka Sor adlı ajan örgüt tarafından katledilen, Kürdistan halkının enternasyonalist önderi **Haki KARER** yoldaş, ölümünün 13. yıldönümünde Nürnberg'de ERNK taraftarlarınca yapılan bir toplantıyla anıldı. Toplantıda Haki yoldaşın kişiliği, pratiği ve büyük cesareti dile getirildi. Yapılan konuşmada, "Soylu cesaretinin karşılığını şerefli bir ölümde bulan Haki KARER yoldaş, daha sonra anısının PKK'de somutlaşmasıyla gerçekten hiçbir öndere nasip olmayan bir yücelik kazanır" denilerek, şu mesaj sunuldu:

"Evet Haki yoldaş, hayatınla ödediğin zorlu mücadelen seni, ölümsüzlüğünün 13. yıldönümünde isyanla selamladı. Kürdistan devrimi, mücadelenin zorlu yılları olarak tarihimize damgasını vuran 70'li yılları aştı. Senin anına bağlılığın bir gereği olarak da kurulan PKK; her türlü komplo ve saldırıları boşa çıkararak bağımsız ve özgür Kürdistan'a daha da yaklaştı. Halkımız ERNK bayrağı altında örgütlenerek ARGK saflarında savaşıyor ve savaşacak. Daha bitmedi Haki yoldaş, bir adım daha kaldı özgür vatana kavuşmak için. Bunun hazırlığındayız. Sizlerin manevi komutasında, sizlere layık olmaya çalışarak yürüyoruz o büyük güne doğru.

O büyük gün geldiğinde, bir kez daha mezarının başında halk olarak saygıya geçeceğiz. Sizleri özgür bir Kürdistan'da saygıyla anmanın cesaretli çabaları sürekli güç kaynağımızdır.

– Haki KARER'in anısı ölümsüzdür!"

Ermenistan Yurtsever Kurtuluş Cephe'sinin Kürdistan halkının Serîhildan'ı ile ilgili olarak dağıttığı bildiriyi yayınlıyoruz:

Kürdistan'da Cizre, Nusaybin, İdil başkaldırılarını selamlıyoruz

Yüzyılımızın başında Ermeni halkı ülkesi Ermenistan'ın özgürlük ve bağımsızlığı için verdiği mücadelede, Türk işgalcilerine karşı Van, Sason, Zeytun ve Musa Dağ'ında yiğit direniş hareketleriyle diğer ezilen halklara da örnek olmuş, yol göstermişti. Ne yazık ki, o dönem Türk yönetiminin kurnaz ve hain planlarıyla kandırılan, müslümanlık duyguları sömürülen, cehaletlerinden yararlanılan Kürt halkının ezici çoğunluğu Ermeni halkıyla beraber, işgalci Türk yönetimine karşı savaşmak yerine, Türk katillerinin oyununa alet edilerek, Ermeni soykırımına katılmışlardır.

O dönem iktidarı "Genç Türkler" yönetimin katil temsilcileri kullandıkları Kürt halkıyla alay edercesine; "Zo'ları halettik, sıra Lo'lara geldi" diyorlardı. Söylenen, TC devletinin var olduğu tarihten itibaren tüm Türk hükümetleri tarafından gerçekleştirilmeye çalışıldı. Kürt ulusunun varlığı inkar edilerek, ülkesi sömürgeci güçlerin sürekli baskısı altında tutulup, zulüm ve barbarlığın en iğrenç metodları kullanılarak, halk katliamlara uğratıldı.

Dünyada eşi görülmemiş bir barbarlıkla bu ulusun ana dili Kürtçe yasaklandı ve kültürel gelişimi, ulusal kimliği inkar edilmek istendi. TC devletinin Kürt ulusuna uyguladığı resmi devlet politikası hiçbir zaman değişmedi, son yıllarda ise daha kanlı katliamlar ve sürgün etme yoluyla devam ediyor.

Katliam ve sürgünlerin ne demek olduğunu işgal edilmiş olan Ermenistan'ımızdan sürgün edilmiş olan ve bugün yurdumuzun dışında yaşamaya zorlanmış olan, biz Ermeniler çok iyi bildiğimiz içindir ki, Kürt ulusunun acısını anıyor, iğrenç TC devlet politikasına karşı başkaldırısını destekliyor ve selamlıyoruz.

Kürdistan halkının cesur evlatlarının yıllardan beri TC ordusuna karşı vermekte olduğu silahlı mücadele geçtiğimiz aylarda Nusaybin, Cizre ve İdil'de yaşayan halkın barbarlığa karşı ayaklanmasının temel kıvılcımı olmuş, Kürt halkının direnişçi ruhunun özgürlük ateşiyle kavrulduğunu tüm dünyaya göstermiştir.

Ermenistan Yurtsever Kurtuluş Cephesi FPLA Kürdistan halkının özgürlük mücadelesini destekliyor ve insanlık onuruyla dolu olan haklı direniş ve başkaldırısını coşkuyla selamlıyoruz.

Ermenistan Yurtsever Kurtuluş Cephesi (FPLA)

Mayıs Ayı Şehitleri toplantı ve gecelerle anıldı

B. BERLİN: Hunerkom Şubesi'nin düzenlediği geceye yaklaşık 300 yurtsever katıldı.

Gecede yapılan konuşmada, şehitlerin ulusal kurtuluş mücadelesindeki yeri, oynadıkları rol ve dayattığı görevler üzerinde duruldu. Koma Botan, Ozan Seyidxan, Ozan Şah Turna, Ozan Şiar ve Ozan Meçhuli söyledikleri müzik parçalarıyla kitleleri coşturdular. Hunerkom Şubesi folklor ekiplerinin sergiledikleri oyunlar kitlenin beğenisini kazandı.

PARİS: 26 Mayıs günü, Fransa'nın başkenti Paris'te 400'ü aşkın Kürdistanlı yurtsever bir araya gelerek, Mayıs ayı şehitlerini anmak amacıyla bir gece düzenledi.

Yapılan konuşmada direniş şehitlerimizin ulusal kurtuluş mücadelemizin manevi komutanları olarak Kürdistan devriminde büyük bir yere sahip oldukları belirtildi. Ayrıca gecede kültürel gösteriler de sunuldu.

Anma gecesi, geleneksel halay çekilerek sonuçlandı.

Kürdistan Şehit ve Tutuklu Aileleriyle Dayanışma Derneği (KŞTADD) açıldı.

27.5.1990 tarihinde İsviçre'nin La Chaux de Fonds şehirindeki derneğin açılışında 100 kadar yurtsever ve 20 kadar İsviçreli Kürdistan Halkının Dostları hazır bulundu. Bunlar arasında La Chaux de Fonds'un eski belediye başkan ile milletvekili André Sandoz'da onur konuğu olarak yeraldılar.

Açılış konuşmasında cezaevlerinin durumu, son siyasal gelişmeler ve derneğin açılış nedenleri Fransızca olarak anlatıldı. Açılış konuşmasının ardından davetlilere geleneksel Kürt yemekleri sunuldu. Kürtçe türkülerle ve halaylarla devam eden açılış programı "Apo Hate Hilvane" türküsüyle sonuçlandırıldı.

ARGK 4. Bölge Komutanlığı'nın gazetemize ulaşan bildirisini yayınlıyoruz:

YURTSEVER KÜRDİSTAN HALKINA!

PKK önderliğinde ve ARGK komutanlığında 1990 atılımı, halkta vücut bularak ve kendi öz gücüne dayanarak, Kürdistan'ın her köşesine bir kıvılcım gibi yayılmaktadır. Mücadelemizin direniş kalesi haline gelen BOTAN eyaletimiz isyan ateşini Kürdistan'ın en ücra köşelerine yayarken, direniş kıvılcımları Türkiye metropol kentlerine de sıçramıştır. Kürdistan'da sürdürülen ulusal kurtuluş mücadelemizi desteklemek amacıyla Türkiye'de devrimci hareket çeşitli mücadele biçimleriyle (boykot, yürüyüş, açlık grevi vb.) geliştirdikleri eylemlerle mücadelemize güç katmaktadır.

Ulusal kurtuluş mücadelemiz karşısında çıkmaza düşen faşist Türk sömürgeci güçler "Terör zirvesi" diye adlandırdıkları toplantı sonucu, Olağanüstü Hal Bölge Yasası'na ek olarak sömürge valiliğinin yetkilerini arttıran Kanun gücünde bir kararname ile faşist uygulamalarının dozunu arttırarak halkımız üzerindeki psikolojik baskıyı arttırma yoluna gitmişlerdir. Oysa bu alınan kararlar 12 Eylül faşist rejimin uygulamaya çalıştığı kararlardır. Çünkü Faşist Türk sömürgecileri son çare olarak askeri yöntemlerle kendi ömürlerini uzatmak istiyorlarsa da, bunun onların son çırpınışları olduğu bilinmektedir. Kürt halkının bu zorluklardan çelikleşeceği, Sömürgecilerin uyguladıkları şiddet politikasının fiyaskoyla sonuçlanacağı da bilinmelidir. Her ne kadar karşı devrimci uygulamalarıyla şiddet politikasını sürdürüyorlarsa da, devrimin politikası karşısında hüsrana uğruyacakları açık bir gerçektir.

Faşist Türk sömürgecileri kendi basınına sansür koyarak gerçek dışı propagandalarla halkı kandırmaya çalışıyorlarsa da kimseyi buna inandıramazlar. Çünkü yıllarca uyguladıkları sansürleriyle halkın üzerinde bir psikolojik savaş yürütmektedirler. Her çatışma sonucunda kendi kayıplarını gizleyip "bu kadar terörist ele geçirildi" diye yalan makinası gibi haber üretiyorlar. Oysa bu söylediklerinin gerçekle hiç bir ilgisi olmadığı açıktır.Bu yalanlarla halkımızın moral gücünü çökertmek istemektedirler.

Yurtsever Kürdistan halkı!

Faşist Türk sömürge rejimi her yönde sizlere savaş açmış bulunmaktadır. Suçsuz insanlarımız hunharca katledilmektedirler. Düşman menfi propaganda yöntemlerini kullanarak, sizleri özbe öz davanızdan uzaklaştırmak istemektedir. Bilindiği gibi düşman propagandasında şu yöne ağırlık verilmektedir. "Bunlar Ermeni teröristler" diyerek halkın dini duygularını istismar etmektedirler. Oysa Kürdistan bağımsızlığı için şehit düşenler, bu toprakların ve sizlerin evlatlarıdır. Düşman en değerli olan evlatlarımızı şehit etmektedir. Bu katliamlara karşı sessiz kalmak, düşmanın baskılarına boyun eğmek demektir. Oysa halkımız artık korku çemberini kırmıştır. Bunun en açık örneği kahraman Cizre, Silopi, Nusaybin vb. yerlerdeki halkımızın şanlı direnişidir. Onurlu yaşamak istiyorsak barbar Türk faşist rejimine karşı neyimiz varsa mücadelemiz için seferber etmeliyiz.

Çete ve çete reislerine!

Yıllardır faşist Türk cuntası sizleri birer piyon ve maşa olarak kullanmaktadır. Şunu çok iyi bilmelisiniz ki; Faşist Türk sömürgeci güçleri belli bir süre kullandıktan sonra, "Hamidiye Alayları"nın uşaklığını yapanlar gibi, sizleri de idam sehpasından geçirirler. Eğer bu gün size değer veriyorlarsa, Kürt halkının verdiği şanlı direnişten dolayıdır. Faşist cuntaya yıllarca çanak yalayıcılığı ve uşaklık yapan, Kürt halkının kanına giren **Devali Öztunç** gibi işbirlikçilerin, sonunda hüsrana uğrayacağı bilinmelidir. Düşman gözdesi olan Devali Öztunç her ne kadar kendisini korumaya çalışıp askeri kışlalarda saklandıysa da, **ARGK (Artêşa Rizgariya Gelê Kurdistan)**'ye bağlı gerilla birliğinin kurşunlarına hedef olmaktan kendini kurtaramadı. Aynı zamanda Beytuşşebap'ın Komatê mıntıkasında yerli işbirlikçi-uşak ve hain cahşlar tarafından şehit edilen yoldaşlarımızın anılarına bağlı olmanın bir gereği olarak, işbirlikçi, uşak Devali ÖZTUNÇ'un öldürülmesi bir misillemedir.

Vatan haini, çete (cahş) reisleri olan Sadun Seylan ve Abdurrahman Özbek gibilerinin en kısa zamanda sonları böyle olacaktır.

- **Yaşasın Ulusal Önderimiz APO!**
- **Yaşasın 1990 Atılımımız!**
- **Yaşasın Komatê Direnişi!**
- **Kahrolsun işbirlikçi-uşak çete (cahş) reisleri!**

ARGK 4. Bölge Komutanlığı
16 Nisan 1990

Yurtsever Kürdistan halkına

Halk Kurtuluş Ordumuz ARGK'yi Donatma ve Güçlendirme Kampanyasına Katıl!

Bir halkın en değerli varlığı, onun ulusal çıkarları ve kurtuluş mücadelesinde en büyük güvencesi devrimci silahlı güçleridir. Tarih boyunca sömürgeciler, her defasında halkımızı silahsızlandırarak ve örgütlenmesini dağıtarak ülkemizde egemenliklerini tesis etmeyi becerdiler.

Yüzyılları alan sömürgeci egemenlik tarihinde halkımız kurtuluşun yolunu PKK ile yakaladı. Ulusal kurtuluş mücadelemizde sağlanan gelişmelerin, kazanılan mevzilerin güvencesi Halk Kurtuluş Ordumuz - ARGK, direniş içinde, kızgın savaş hattında varoldu. Küçük silahlı birimler çığ gibi büyüyerek gerilla ordusu haline geldi.

Bu gelişmenin anlamı tarihidir. Çünkü halkımızın kölelik tarihi tersine çevrilmiş, Kürdistan halkının sürekli yenilgiden ileri gelen umutsuzluğu aşılmış, bunun yerine sarsılmaz ulusal kurtuluş bilinci geçmiş, savaşan ve ayaklanan bir halk gerçekliğine varılmıştır. Çünkü, NATO'nun ikinci büyük ordusu olan Türk sömürgeci ordusunun yenilmez efsanesi yıkılmış; düzenli ordusu, özel terör timleri ve çeteleri ile yüzbinlerle sayılan sömürgeci ordunun imha savaşı boşa çıkarılmış, altı yıldır fiili savaş içinde tutulan sömürgeci orduya tarihinin en büyük yenilgisi tattırılmıştır.

Bu gelişmede ARGK'nin rolü belirleyicidir. Çünkü, silahlı mücadele olmadan Kürdistan'da hiçbir devrimci gelişmeden sözedilemez. Bu gerçeği çok iyi bilen sömürgeci düşman, sürekli olarak imha taarruzları düzenlemiş, kimyevi silahlar kullanmış, fakat ARGK'nin gelişimini önleyememiştir. Buna hiçbir zaman gücü de yetmez.

Çünkü ARGK, inancın, fedakarlığın, deneyin, savaş içinde çelikleşmenin ve yetkinleşmenin adıdır. Sömürgeci ordunun hantallık, amaçsızlık ve yenilgiye mahkum oluşuna karşılık ARGK, diridir, gelecek ve zafer doludur.

ARGK, şehit kanlarının ürünü ve mirasçısıdır. Dünyanın hiçbir halkının kurtuluş ordusu bu denli güç koşullarda mücadele etmedi, bu kadar şehit vermedi ve altı yıl gibi kısa zamanda bu kadar büyük gelişme sağlayamadı. Hiçbir şehit savaşçının silahı yerde bırakılmadı. Her şehidin adı yeni bir ARGK birliğine verildi. Her şehit ulusal kurtuluş eylemlerinde isyan bayrağı oldu.

Bugün Kürdistan'ın dört bir yanında eylemden eyleme koşan ARGK birlikleri, sömürgeci ordunun korkulu rüyasıdır. ARGK birlikleri sadece askeri eylem birlikleri değildir. ARGK, toplantı yapmakta, halkı bilinçlendirmekte ve örgütlemektedir.

ARGK, halkla bütünleşmenin, halktan beslenmenin ve halk için savaşmanın örgütüdür. Bu gerçekledir ki halkımız ARGK savaşçılarının çağrı ve şehadetlerini ayaklanma mesajı olarak almıştır. Tüm Kürt ulusunu ayağa kaldıran ve Kürdün gür bağımsızlık ve özgürlük sesini tüm dünyaya duyuran Mart 1990 Halk Ayaklanmalarımız ve direnişlerimizde ARGK'nin rolü belirleyicidir.

Kürdistan Yurtseverleri!

Bugün ARGK'nin silahlı birimleri çoğalmış, on'lar yüz ve bin'ler olmuştur. ARGK, bugün kimyasal silahlarla donanmış sayıca ve donanımca çok üstün düşman güçlerine karşı herbiri birkaç gün süren büyük muharebelere girmektedir. Sömürgeci devleti yeni savaş yasalarını çıkarmaya zorlayan ARGK'nin bu devrimci eylem gücüdür.

ARGK'nin kaynağı, öncesinde olduğu gibi bugün de halktır. Sayı ve eylem gücü artan ARGK, daha fazla silah, daha fazla erzak, daha fazla giyecek ve daha fazla ilaç demektir.

Ayaklanma öncümüz ARGK'yi daha fazla donatmak, beslemek, desteklemek, gelecek zaferleri çabuklaştırmak; vahşet ordusuna, terör timlerine ve çetelerine daha büyük darbeler vurma anlamına gelmektedir.

ERNK-Avrupa Örgütü, her yıl olduğu gibi bu yıl da ***"ARGK'yı Donatma ve Güçlendirme Kampanyası"***'nı başlatmıştır. ***15 Mayıs 1990'da başlatılan kampanya 30 Haziran tarihine kadar devam edecektir.***

Hepimiz, maddi koşullarımız ne olursa olsun gelirimizin bir kısmını ulusal kurtuluşumuzun güvencesi ARGK'ye ayıralım!

Her birimiz bir gerillayı donatalım!

Daha fazla destek, daha güçlü ve daha fazla moral almış gerilla demektir!

Daha fazla destek, daha büyük ve daha etkili ulusal kurtuluş eylemi demektir!

- **Kahrolsun barbar Türk sömürgeciliği!**
- **Yaşasın Ulusal Ayaklanma Ordumuz ARGK!**
- **Yaşasın Kürdistan ulusal bağımsızlık ve halk demokrasisi mücadelemiz!**

ERNK-Avrupa Örgütü
15 Mayıs 1990

Kürdistan halkının Kanun Kuvvetinde Kararname'ye cevabı net:

Kitlesel ihlal ve kitlesel direniş

Direniş kıvılcımı savaş esirlerinden

PKK'li savaş esirlerinin başlattığı, Devrimci-Birlik Platformu güçlerine mensup tutsakların fiilen ve diğer sol gruplara mensup tutsakların da kısmen desteklediği KKK'yi ve cezaevlerinde savaş esirleri üzerindeki özel savaş politikasını protesto amacıyla gerçekleştirilen bir haftalık açlık grevi öncesinde, savaş esirleri eylem amaçlarını kamuoyu ve basına açıkladılar.

Diyarbakır cezaevinde kalan tutsakların açıklaması şöyledir:

"Kamuoyuna,

"Nusaybin, Cizre, Kızıltepe, Diyarbakır, Silvan, Batman ve diğer il ve ilçelerde halkımız baskıya, zulme, işkenceye ve sömürüye karşı her alanda kendi kaderini eline almış, özgür bir toplum yaratmak amacıyla geliştirdiği intifada hareketi karşısında paniğe kapılan çağdışı kafalar 424 sayılı kararname ile halkımıza yeni bir 'Takrir-i Sükûn' yasası dayatmış, aynı zamanda Türkiye işçi sınıfının yükselen mücadelesini de boğmak istemişlerdir.

"Bu kararnamenin amacı, geçmişte olduğu gibi, halkımızın kendi kaderini özgürce tayin etmesini engellemek, ona boyun eğmekten başka bir yolun olmadığını dayatmak, Türkiye devrimci-demokratlarının seslerini kesmektir.

"Biz cezaevindeki tutsaklar kamuoyunu sesini yükseltmeye, bu çağdışı uygulamalara boyun eğmemeye davet ediyoruz. Ayrıca, Eskişehir Cezaevi'nde yapılan tek tip hücrelere götürülüp konulmak istenen tutsaklara sahip çıkılmasını istiyoruz.

"Bu isteğimizin somut bir ifadesi olarak 424 saygılı kararnameyi ve tutsakların Eskişehir Cezaevi'ndeki hücrelere konulmak istenmesini protesto etmek için 24 Mayıs 1990 tarihinden başlamak üzere bir haftalık açlık grevine başlıyoruz. *(Diyarbakır E-Tipi Cezaevindeki tutsaklar adına Remzi AVCI)"*

Ceyhan Özel Tip Cezaevi'nden "PKK" ve "THKP-C (Acilciler)" adına açıklama yapan savaş esirleri, devrimci gruplar ve kamuoyu önüne şu dayanışma görevlerini koydular:

"- Cezaevleri direnişi ve bu direnişin mahiyeti en geniş biçimde duyurulmaya çalışılmalı. Bunun için;

a- Cezaevlerinden gönderilecek basın açıklamalarının günlük basına yansıtılmasını sağlama; haftalık gazete, haftalık ve aylık dergilerde direnişimizin ajitasyon ve propagandasını yapma,

b- Cezaevlerindeki direnişe destek veren ilan ve basın toplantılarını örgütleme,

"- Direnişimizi desteklemek için aile ve yakın çevrelerimizin Ankara, İstanbul, Urfa ve Diyarbakır'da başlatacakları açlık grevi eylemlerine yeni katılımlarla güç verme; ailelerin eylemlerini ve eylemlerin nedenlerini başta sosyalist basın olmak üzere günlük basına yansıtmaya çalışma,

"- Sosyalist basını bir araya getirmeye çalışarak, ağızlarında siyah bantla basın toplantısı düzenleme temelinde kararnameyi protesto etme,

"- Sosyalist basından bir heyet oluşturarak gazeteleri dolaşıp onlarla konuşma vb. yollarla gazeteler üzerinde baskı kurma,

"- Basının sessiz kalması halinde, gazeteler önünde toplanarak siyah çelenkler bırakma veya oturma eylemleri yapma,

"- Demokratik kitle örgütlerinin (sendika, dernek, mesleki kuruluş vb.'leri) kampanyaya katılmalarını sağlama. Bu doğrultuda şunlar üzerinde durulabilir;

a- Örgütlü olunan yerlerde işi yavaşlatma, yemek almama vb. boykotlar yapma,

b- İHD (İnsan Hakları Derneği), SP (Sosyalist Parti) ve mesleki kuruluşlarda açlık grevi yapma ve kararnameyi protesto eden ilanlar, basın toplantıları vb. aracılığıyla geniş kamuoyu oluşturma,

c- Öğrenci gençliğin açlık grevi, form ve çeşitli gösterileri yapmasını sağlama,

"- Mümkün olduğunca geniş bir şekilde TBMM'ye protesto telgraflarının çekilmesini sağlama,

"- Gösteri, bildiri ve çeşitli araçlarla kararnamenin teşhir edilmesini gerçekleştirme,

"- Konsolosluklar ve büyükelçilikler önünde oturma eylemleri yapma."

Kitleleri dönüşümlü ama sürekli bir direnişe sevketmeyi amaçlayan savaş esirlerinin sömürgeci kararnameye karşı protesto eylemi 30 Mayıs akşamı amacına ulaşarak sonuçlandı.

Diyarbakır E-Tipi Özel Cezaevi'nde kalan tutsakların gönderdiği mesaj 31 Mayıs günü, açlık grevini destekleyen ve bizzat katılan sendika ve demokratik meslek odalarının temsilcilerinin düzenlediği bir basın toplantısında kamuoyuna açıklandı.

Tüm tutukluları temsilen Remzi AVCI adına okunan açıklama şöyle:

"Devlet yıllardır halkımız üzerinde uyguladığı çağdışı baskılarına son çıkardığı 413 sayılı kararname ile bir yenisini eklemek istemektedir. Baştan beri ailelerimizi de etkileyen baskı ve işkencelere kazandırılan 'yasal' zihniyetin bir ürünü olarak, Diyarbakır'da tutuklu ailelerine saldırı yapılmış, ailelerin demokratik taleplerinden öte doğal görevlerini yerine getirmelerine bile tahammül gösterilmeyerek ve devletin güvenlik güçleri polis-asker saldırılarına maruz bırakılarak onlarca kişi yaralanmış, yüzlerce kişi tutuklanmıştır. Ailelerimizin ve halkımızın kendi sorunlarını ifade etmeleri doğal haklarıdır. Son çıkarılan basına sansür ve sürgün yasaları, ailelerimizi de yakından ilgilendirmektedir. Bu yasalarla her türden insanlık dışı uygulamaya meşruluk kazandırılması zihniyetinin bir sonucu olarak biz tutukluların açlık grevine eşlik amacıyla eyleme geçen ailelerimize saldırı yapılmış, bir çok kişi ciddi şekilde yaralanmıştır.

Tek yönlü devlet terörünü tırmandırma politikası, gerek biz tutuklular, gerekse aile çevremiz ve halkımıza karşı bir gelenek durumuna getirilmiştir. Cezaevinde tek kişilik hücrelere sistemi, sansür, sürgün kararnameleri bu politikanın açık ifadesidir. Halkımıza ve ailelerimize yönelik meşrulaştırılmış bu devlet terörünü lanetliyor, tutuklanan ailelerimizin salıverilmesini istiyor ve tüm demokratik kurum ve kuruluşları duyarlı olmaya çağırıyoruz."

Diyarbakır'da tutuklu yakınlarının açlık grevi kitlesel direnişe dönüştü

Tutuklu aileleri ve yakınlarından oluşan en az 300 kişi, 25 Mayıs'ta Diyarbakır SP (Sosyalist Parti) binasında açlık grevine başladı. Sayı daha ilk günden artarak 700 kişiye çıktı. Açlık grevine girenler arasında kadınlar çoğunluktaydı. Ayrıca çocuklar, gençler, aydınlar, işçiler ve köylüler vardı.

SP il merkezinin bulunduğu Güçlü Pasajı insanlarla doluydu. Öyleki üst üç katına açlık grevine girenler yerleşmiş, diğer katlara sığmayan dayanışmacı ziyaretçiler caddeye taşıyorlardı.

Sömürgeciler açlık grevinin bu kitlesel boyutuna tahammül edemedi. Batman ve Siirt polisinin de iştirakiyle en az 2.000 kişilik sömürgeci polis güçü ayrım yapmadan kitleye saldırdı. Saatlerce süren yumruklaşma ve taşlamalar oldu. Kitleler slogan atarak polis saldırısına direndi. Polis, aynı gün Diyarbakır'da olan İçişleri Bakanı Abdulkadir Aksu ve Devlet Bakanı Kamran İnan'ın bizzat emriyle saldırdı. Bu saldırıda çoğu kadın ve çocuk olan en az 80 kişi yaralandı. 300'ün üstünde de tutuklama oldu. 1 Haziran tarihine kadar gözaltına alınanlardan 24'ünün tutukluluk durumu halen devam ediyordu.

Polisin saldırısı üzerine aynı günün gecesi (28'i 29 Mayıs'a bağlayan gece) sendikalardan **Petrol-İş** (Batman ve Diyarbakır şubeleri), **Belediye-İş, 2 Nolu Yol-İş, Tez-İş** ile meslek odalarından **İnşaat, Ziraat** ve **Makina Mühendisleri Odası, Barolar** ve **Eczacılar Birliği**'nin Diyarbakır şube temsilcileri yaptıkları toplantıda polis saldırısını protesto ve açlık grevini destekleme kararı aldılar. Kendileri temsilcileriyle açlık grevine katılma yanında yemek boykotu ve işi yavaşlatma tarzındaki protesto eylemlerini gerçekleştirmek için tüm üyelerine çağrı yaptılar.

Polis saldırısı, açlık grevi ve diğer protesto eylemlerinin daha da kitleselleşmesi sonucunu doğurdu. 3 günlük açlık grevi 8 güne çıkarıldı ve kitlesel olarak 31 Mayıs gününe kadar sürdürüldü.

Telefonla açlık grevcileriyle konuştuk. Coşkuları, kararlılıkları ve bilinçlilikleri karşısında duygulanmaktan ve başarı dilemekten başka bir şey yapamadık.

Gazetemiz **Berxwedan** vasıtasıyla tüm yurtseverlere iletmek istedikleri mesajları şu oldu:

"Şunu net yazın. Eylemimiz 413 ve 424 sayılı kararnamelere karşıdır. Açlık grevimiz siyasidir. Önceki açlık grevlerinden farkı vardır. Halk olarak eylemin içindeyiz. Korkmuyoruz. Eylemimiz sadece bir uyarı ve bir başlangıçtır. Kararnameyi kitlesel olarak ihlal ediyoruz. Kesinlikle boşa çıkaracağız. Eylemlerimiz yaygınlaşarak sürecek. Yurt dışındaki tüm yurtsever insanlarımıza ve dostlarımıza uyanan ve direnen halkımızın kararlılık selamlarını iletiniz."

Nusaybin kitlesel açlık grevinde akıllılık ve kararlılık egemen

Nusaybin açlık grevi 29 Mayıs'ta başladı, 2 Haziran gününe kadar devam etti. Burada da çoğunluk kadınlardı. Sayı hep 200'ün üstünde oldu. İlçe'de bulunan 80 petrol işçisi de açlık grevine katıldı.

Diyarbakır açlık grevcileriyle olduğu gibi, Nusaybin'dekilerle de görüştük. Önce tanıyamadılar. Bu nedenle bilgi vermediler. Araya tanıdık koyduk. Bizi K. Press'ten sanmışlar. Onun için cevap vermiyorlardı.

Birbirimizi tanıdıktan sonra biz sorduk, onlar cevapladı:

"Grevde kadınlar çoğunlukta. Ancak her yaştan ve her halk kesiminden insanlar var. Köylüler de katılıyor. Yerimiz çok dar. Bu yüzden çocukları, çok yaşlıları ve hastaları geri çeviriyoruz. Yerimiz olsaydı en az 5.000 kişi eyleme katılırdı. Tüm şehir ayakta. Köylüler grup grup ziyaret ediyorlar. Esnaf, pasajı bize verdi. Şimdiye kadar en az 10.000 kişi dayanışma amacıyla bizi ziyaret etti.

"Türk basınına haber verdik. Fakat yazmadılar. Nedenini biliyorsunuz. 'Newsweek' ve 'Le Monde'den iki gazeteci gelmişti. Siyasi polis, onları yaka paça götürdü. İlk gün polis çok baskı yaptı. Kitlesel kararlılığımız karşısında geri

adım attılar.

"Eylemimizi sürdürmek eğilimindeyiz. Henüz yeni ısındık. Komşu ilçelerden bazılarının güçlerini Diyarbakır'a yığmalarını hatalı görüyoruz. Çünkü, aynı eylem tüm ilçelerde geliştirilebilir.

"Mart ayaklanmamızdan dersler çıkardık. 7'den 70'e hepimiz eylemimizin bilincindeyiz. Hepimize coşku, akıllılık, kararlılık ve mücadele egemen. Korkmuyoruz artık. Hepinize selamlar."

Sömrügeci kararnameye topyekün direniş bayrağı Kerboran'da

30 Mayıs'ta en az 200 kadın ilçenin hükümet konağı önünde açlık grevine başladı. Daha birkaç saat geçmeden özel tim saldırmaya ve tutuklamaya başladı.

Özel timin bu vahşeti halkın kitlesel tepkisine yolaçtı. İlkokul, ortaokul öğrencileri ve kadınlar, götürülenlerin serbest bırakılması için tugaya yürüdüler. Sömürgeciler tugayın etrafına asker ve tank çemberi atmışlardı. Özel tim ve askerler, silahsız ve büyük çoğunluğu kadın ile çocuklardan oluşan kitleye ateş ederler. Fakat halk yılmaz. Gür sloganlarla sömürgeciliği, soykırım kararnamesini ve özel tim vahşetini protesto eder. Halkın yığın halinde tugayın etrafında toplanıp slogan atması karşısına şaşkına dönen sömürgeciler, en az 50 Kürt kadınını askeri araçlarla Mardin'e kaçırırlar.

Bu olay halkın tepkisini daha da arttırır. Esnaf kepenk kapatır. Tüm tehditlere rağmen dükkanlar üç gün kapalı kalır. Kerboran'daki gergin durum hala sürmektedir. Halk sürekli direnmeye kararlı.

İşçiler ve aydınlardan destek

Diyarbakır ve Nusaybin'de doktorlar, 30 ve 31 Mayıs tarihlerinde önlük giymeyerek protesto eylemine katıldı. Avukatlar da iki gün duruşmalara katılmadı. Diyarbakır, Nusaybin, Uludere, Şırnak, Beytüşşebap ve Eruh'taki petrol, kömür, belediye ve yol işçileri de yemek boykotu yaparak ve işi yavaşlatarak 424 sayılı kararnameyi protesto kampanyasına katıldılar.

Bir haftalık süre için planlanan sömürgeci kararnameyi protesto kampanyası yeni direnişlere kapı aralayarak başarı ile sonuçlandı. Protesto kampanyası öğretici dersler ortaya çıkardı:

Şehir kitleleri artık fiilen ve yığınsal olarak ulusal kurtuluş mücadelesinin içindedir. Her eylem yığınsal olmakta, her eyleme işçisinden aydınına, çocuğundan yaşlısına kadar her halk kesimi mutlaka katılmaktadır.

Her eylemde yeni yeni mücadele yöntemleri kullanılmakta ve halkımızın zengin ve yaratıcı bir mücadele potansiyeline sahip olduğu sergilenmektedir. Son eylemler, sömürgeciliğe karşı kitlesel sivil itaatsizliğin en güzel örneğidir.

Şehir kitlelerinde korku yok olmuştur. Ulusal kurtuluş bilinci doruk noktasındadır. Herkes ne yaptığını ve neyi amaçladığını bilmektedir. Halka egemen olan duygu sürekli direniştir.

Kürt halkının Türkiye'deki odaklara politik iç bağımlılığı bitmiştir. Halk parlamentodan vazgeçmiştir. Halk kurtuluş için içe, kendi kaynaklarına, kendi gücüne ve mücadelesine yönelmiştir. Halkın sırt çevirdiği sadece Türk burjuva parlamentosu değildir. Sendikalar, meslek odaları ve basın için de bu geçerlidir. Son eylemlerde tüm sendikalar ve meslek odalarının Diyarbakır şubeleri, genel merkezlerinin karşı koyuşuna rağmen eylem kararını almışlardır. Kürt halkı illegal ve legal biçimleriyle kısa sürede kendi iç basınını da yaratarak sansürü paramparça edecektir.

Halk, 424 sayılı kararnameye kitlesel olarak meydan okuyor ve onu ihlal ediyor. Yapılan sadece bir uyarıydı. Bir ısınma hareketiydi. Sömürgeciler hazır olsun. Daha büyük kitlesel direnişler kapıdadır.

Çünkü; Kürdistan halkı, artık herşeyi ile kendisi için düşünüyor, kendi dilini konuşuyor ve kendisi için mücadele ediyor.

TC'NİN BİR ÇARESİZLİK VE ÇIRPINIŞ ÖRNEĞİ

Milliyet gazetesi 20 Mayıs 1990 tarihli sayısında, ilk bakışta hemen Özel Harp Dairesi kaynaklı olduğu anlaşılan şu haber manşetten verilmekteydi: "Örgütün Bekaa'daki kampında silahlı çatışma. PKK'da iç savaş." Habere göre Başkan APO da bu arada silahlı saldırıya uğramış ve yaralı olarak hastahaneye kaldırılmıştı. Aynı manşetin altına yerleştirilen başka bir haber de, Federal Almanya Başsavcısı Rebmann'ın açıklamaları "PKK'dan hesap sorulacak" başlığıyla anımsatılmaktaydı. Türk burjuva basınında bu tür yalan ve asılsız haberlerin yer alması, ilk kez görülen bir olay değil. Daha önceleri de MİT tarafından buna benzer uydurma haberlerin pek çok kereler ortaya atıldığı biliniyor. Fakat böyledir diye, olaya, "Burjuva basınının sıradan bir yalanı" deyip geçmek doğru değildir. Tersine birçok bakımdan üzerinde düşünülmesi gereken son derece anlamlı bir olayla karşı karşıyayız. Çünkü kimi zaman düşmanın durumunu ve gerçekliğini kavramada bu tür yalan haberler, çoğu doğru haberlerden daha öğretici olmaktadır.

Herşeyden önce bu, PKK önderliğinde gelişen ulusal direniş mücadelemiz karşısında TC'nin çaresizlik ve çırpınışının bir belgesi olmaktadır. Bahar Atılımı sürecinde yaratılan Serîhildan'ın, sömürgeciler açısından bir bozgun anlamına geldiği ve bu bozgunun yaz atılımıyla daha da derinleşeceği açıktır. Bu bozgunun önünü almanın telaşındaki TC, sansür uygulamasıyla ulusal kurtuluş kuvvetlerinin başarılarını gizleme veya Olağanüstü Hal Bölge Valiliği'nin bildirilerinde çarpıtarak yansıtma ile de yetinmiyor, bir de fazladan böyle yalan haberler yayma ihtiyacı duyuyor. Yani faşist rejim askeri ve siyasi iflasını bu tür psikolojik savaş yöntemleri ile önlemeye çalışıyor. Bu bir.

İkincisi, bu uydurma haberin yanına Rebmann'ın PKK karşıtı açıklamalarının konması da tesadüfi değil; bilinçli, anlamlı ve dikkat çekicidir. Öyle anlaşılıyor ki, ulusal kurtuluş mücadelemiz karşısında tutunamayıp hızla çöküşe giden TC, umudunu bazı provokasyon girişimleri ile FAC'nde açılmış bulunan davaya bağlamıştır. Bugün yalan haberini yaydığı olayı geçekleştirebilmek için sömürgecilerin öteden beri nasıl hummalı bir faaliyet içerisinde olduğu biliniyor. Bu amaçla Akademi alanına kadar sızdırılan onlarca ajanı ve bunların açığa çıkarıldıktan sonra yaptıkları açıklamaları anımsamak gerekiyor. Sözkonusu iki haberin yan yana yer aldığı 21 Mayıs tarihli Milliyet'in birinci sayfası, durumu adeta bir ayna gibi yansıtıyor. 1988'de Avrupa'da ortaya çıkan ve esas olarak Başkan APO'yu hedefleyen provokasyon hareketi ile aynı dönemde gündeme gelen Federal Almanya-PKK Davası'nın, parti ve ulusal kurtuluş hareketimize yönelik kapsamlı bir komplonun birbiriyle yakından ve doğrudan ilişkili birer parçası olduğu şimdi daha açık görülebiliyor. Çeşitli kollardan yürütülen komplocu çabalar boşa çıkınca, çare yalan haberler yaymakta görülüyor. Gerçekten de ne provokatörler hayal ettikleri gibi Avrupa'da partiyi ele geçirebildiler, ne aynı amaçla Ortadoğu alanına gidenler yakayı ele vermekten kurtulabildiler ve ne de Federal Başsavcı Rebmann işleri sandığı gibi kolay yürütebildi. Tümünün hevesleri kursaklarında kaldığı içindir ki, gerçekte ve pratikte yapmak isteyip de yapamadıkları yıkıcılık ve bozgunculuğu şimdi böyle uydurma haberler yayarak geliştirmeyi deniyorlar. Nafile çırpınışların bir nedeni de budur.

Üçüncü bir husus ise, arkasında Türk sömürgeciliğ ve emperyalizmin bulunduğu 1988 komplosunun görünürdeki üç unsurunun -provokatörler, Federal Savcılık ve Milliyet gazetesi- yeniden, adeta kendi eylemlerine sahip çıkarcasına bir araya gelmiş bulunmalarıdır. Milliyet gazetesinin rolü giderek daha belirgin biçimde açığa çıkmaktadır. Bazı "ünlü" yazarlarıyla birlikte Milliyet'in, ulusal kurtuluş mücadelemize yönelik komplocu güçlerin ve provokatörlerin sesi olma gibi bir işlev yüklendiği de, bu konudaki her yeni yayınıyla daha iyi anlaşılıyor. Milliyet gibi bir yayının Kürdistan halkının haklı mücadelesine düşmanlık yapmasında yadırganacak bir yön yok. Ancak gazetecilik adına kirli komplolara bulaşmak çirkin bir olaydır. Ayrıca bu gazete, "faşizme amigoluk işte böyle yapılır" dercesine ve adeta Özel Harp Dairesinin resmi bir organı gibi faaliyet yürütüyor. Lafa gelince okuyucuya karşı sorumluluğu herşeyin üstünde tuttuğunu söyleyen ve basın ahlakı, doğru habercilik konusunda başkalarına ders vermeyi pek seven Milliyet, böyle asılsız haberler yazmak ve ölçüsüz bir faşizm borazanlığı yapmakla herşeyden önce kendi okuyucusuna karşı ne denli saygısız olduğunu ortaya koymaktadır. Ve kuşkusuz bu sorumsuzluğunun kaçınılmaz sonucuyla da karşılaşacaktır.

Halkımızın Kürdistan'da başlattığı, MİT'in güdümündeki Türk burjuva basınını protesto eylemini sürdürmeliyiz. Yurtseverler ve demokratlar Avrupa alanında da bu tür gazeteleri satın almamalı, onları kendi yalanları ve ahlaksızlıklarıyla başbaşa bırakmalıdır. Öte yandan ulusal kurtuluşçu basınımızı maddi ve manevi her tür katkılarımızı arttırarak haftalık ve giderek günlük bir yayın düzeyine ulaştırmayı hedeflemeliyiz. Düşmanın maksatlı ve asılsız yayınlarına ancak bu biçimde gerekli karşılığı verebiliriz.

2000'e Doğru / 27 Mayıs 1990

Basın tarihine geçecek mizah olayı. Bir büyük gazetenin 20 Mayıs Pazar günkü, "Örgütün Bekaa'daki kampında çatışma-PKK'da iç savaş" manşet haberi, Diyarbakırlı gazetecilerin kendi aralarındaki masum şakalaşmanın eseri. Haber, bütünüyle senaryo. Ama senaryo, gazetede çıksın diye hazırlanmamış. İki gazeteci bir meslekteşlarını "işletmek" istemişler, o kadar.

Diyarbakır'daki büyük gazetelerin birini bürosundan diğerine bir faks haberi geçiyor. İnandırıcı olsun diye sayfalarının başına "Kürd Press" anteti konmuş, kaynak olarak da Almanya'daki PKK'lılar gösterilmiş. Faksı alan genç bir muhabirdir. O sırada dışarda bulunan ve şakanın asıl hedefi durumdaki arkadaşının yerine bakmaktadır. Haber önemlidir. Bekaa Vadisi'ndeki PKK kampında örgüt içi çatışmalardan söz edilmekte, Abdullah Öcalan'ın yaralanıp Şam'da hastahaneye kaldırıldığı anlatılmaktadır. Muhabir haberi hemen İstanbul'a, gazetenin merkezine geçer.

Gazete merkezi, böyle bir haberi "atlamayı" düşünemezler bile. Ama soruşturmak da gerekir tabii, ilk akla gelen, Olağanüstü Hal Valiliği'dir! Oradan gelen yanıt, "Bize böyle bir bilgi gelmedi, ama haberin çıkmasında bizce bir sakınca yoktur" şeklindedir. Gazetenin haberinde "Ayrılıkçı eylemleri yakından izleyen bazı yetkililer" diye tanımlanan kaynak ise Bekaa Vadisi'nde "Gerginlik olduğunu" belirtmiştir. Eh, soruşturma böylece tamamlanınca, ertesi günün manşeti hazırdır. "PKK'de iç savaş". Bu arada habere Almanya Federal Başsavcısı Kurt Rebmann adına bir açıklama da girmiştir. Rebmann, "Bekaa Vadisi'ndeki idamlar konusunda geniş bilgi sagibi olduğunu" belirtmektedir.

Aynı gün BBC'de sözkonusu gazeteyi kaynak göstererek akşam bülteninde "olayı" dinleyicilerine duyurur. BBC'den sonra haber bir başka günlük gazetenin daha İstanbul baskısına girer. Ertesi gün gazete bürolarına ve BBC'ye telefonlar yağar, Bu arada BBC işin gerçeğini öğrenmiştir. Daha sonraki bültenlerinde dinleyicilerinden özür dileyerek ilk haberinin doğru olmadığını açıklar.

Süreç bu kez de tersine işlemektedir. 21 Mayıs günü Cumhuriyet, "Düzeltme" başlıkı kısa bir yazıyla ilk haberini tekzip eder. Hürriyet ise 22 Mayıs'ta "BBC günah çıkardı-PKK'da iç savaş haberi asılsız çıktı" başlıklı bir habere sayfalarında yer verir. 2000'e Doğru'ya Alman Başsavcısı Rebmann'dan sekreteri aracılığıyla iletilen bir bilgi de şöyledir: "Federal Başsavcı, yakın zamanda herhangi bir gazeteye konuyla ilgili bir açıklama yapmış değildir."

Gazeteciliğin hızlı temposu hiçinde zaman zaman yanlışlıklara düşmek tabii ki mümküm.

Ama bu olayı "tempo" mazaretiyle açıklamak mümkün değil. Cumhurbaşkanı'nın basın zirvesinde verilen sözlerin, Kozakçıoğlu'nun Güneydoğu ve PKK haberleri konusunda "milli maç spikerliği" telkinlerinin ve Kararname ortamına biraz da gönüllü olarak uyum gösterme endişelerinin yansımasıdır sözkonusu olan.

Hepimiz için alınacak dersler var diye olayın üzerinde durduk.

Türk sömürgecileri, diplomatların da Kürdistan'a ziyaretlerini yasaklıyor

Danimarka, Norveç ve Finlandiya'nın Ankara Büyükelçiliğine bağlı diplomatlar gelişen Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini, halkın mücadeleye yaklaşımını ve son çıkan 424 nolu kararnameye tepki alarak gelişen halk direnişini yerinde görmek ve gözlemlemek için gittikleri Kürdistan'da polis tarafından göz altına alındılar.

Danimarka Büyükelçisi Müsteşarı **Allan Chpotemas**, Norveç Büyükelçiliği Müsteşarı **Irvan Hoyland** ile Finlandiya Büyükelçiliği ikinci katibi **Pino Valinorof**, Siirt'te İnsan Hakları Derneği Başkanı avukat **Zübeyir Aydar**'la görüşürlerken polis tarafından gözaltına alınarak 2,5 saat içeride tutulmuşlardır. Gözaltına alınmalarının gerekçesi diplomatların içişleri bakanlığından bölgeye "giriş izni" almama gösterildi. Kürdistan'dan gözaltına alınarak çıkarılan diplomatların bağlı oldukları Ankara'daki Büyükelçilik yetkililerinin cevabı; "biz Antalya'ya giderken izin almıyoruz da, Siirt'e giderken neden izin alalım" şeklinde oldu.

TC. yeni çıkarttığı baskı, sürgün ve sansür yasalarıyla Kürdistan'daki devlet kurumlarını ve buna karşı gelişen halk direnişlerini Türkiye ve dünya kamuoyundan gizlemeyi amaçlamaktadır.

Kürdistan'ı kapalı bir kutu haline getirme çabalarına rağmen ulusal kurtuluş mücadelemizin kitlesel boyutu başta, Avrupa olmak üzere dünya kamuoyunun meraklı bakışlarının Kürdistan'da yoğunlaşmasını doğurmaktadır. TC. hiç bir önlemle bu gelişmeyi önleyemez.

UZUN YÜRÜYÜŞ BAŞARIYLA SONUÇLANDI

Düsseldorf-PKK Davası'nı protesto amacıyla 19 Mayıs'ta Bielefeld'ten başlatılan yürüyüş 29 Mayıs'ta Düsseldorf "Tanen" caddesindeki mahkeme binası önünde yapılan mitingle sonuçlandı.

Yürüyüşe düzenli olarak ERNK taraftarı 130 yurtsever ile ikisi Alman, ikisi Türkiyeli dört dayanışmacı katıldı. Ancak sayı bu kadarla sınırlı kalmadı. Güzergah boyunca Kürdistanlı yurtseveler ve Alman dayanışmacılar yürüyüşçülere eşlik ettiler.

Yürüyüş kitlesinin mola verdiği Gütersloh, Beckum, Hamm, Dortmund, Bochum, Essen, Duisburg kentlerinde yürüyüş korteji büyük ilgi gördü. Yürüyüşçüler dayanışmacı gruplar tarafından sürekli ziyaret edildi. Şehir merkezlerinde mitinge dönüşen toplantılar yapıldı. Bu toplantılarda eylemin amaçları Almanca yapılan konuşmalarla kamuoyuna duyuruldu. Aynı amaçla bildiri, dergi ve gazeteler dağıtıldı. Toplantılara Hunerkom, ozan ve folklor ekipleri katıldı. Bu da kamuoyunu yürüyüşçülere ve eylemlerine olan ilgisini daha da arttırdı.

Uzun yürüyüş, örgütlenme ve disiplin açısından muazzam geçti. Yürüyüşte Kadın, Gençlik ve İşçi Birliği'nin temsilcileri yer aldı. Yürüyüşçüler manga düzenindeydiler. Her manga bir şehidin adını taşıyordu. Yürüyüşçü yurtseverler her konaklama yerinde değerlendirmeler yapıyor ve siyasi gelişmeleri tartışıyorlardı. Yürüyüş boyunca da biri "Kürdistan'da Halk Ayaklanmaları", diğeri "Neden FAC'ta PKK Davası?" olmak üzere iki seminer verildi. Böylece uzun yürüyüş iç eğitimin olduğu, devrimci uyum ve kuralların edinildiği bir okul işlevini de gördü.

FAC yönetimi polisiyle yürüyüşü provoke etmek istedi. Basın, radyo ve televizyonu uzak tutmaya çalıştı. Yer engeli çıkararak yürüyüşçüleri sokaklarda konaklatmak istedi. Bazı yerlerde hazırlanmış Alman ve Türk faşist grupları, yürüyüşü provoke etmek istedi. Tüm bunlarla yürüyüşün başarılı geçmesini önlemek istediler.

Yürüyüşçü yurtseverler, tüm bunların farkındaydılar ve her türlü engellemeye rağmen başarmak azmindeydiler. Nitekim öyle de oldu. Engeller, kamuoyunun yürüyüşe olan ilgisini önleyemedi.

Yürüyüş, planlandığı gibi 29 Mayıs günü mahkeme binası önünde mitinge dönüştü. Almanya'nın dörtbir yanından Kürdistanlı kitleler otobüslerle mahkeme binasının bulunduğu "Tanen" caddesinde toplandılar.

Yürüyüşe başından sonuna kadar katılan ve başarının gururunu taşıyan yurtseverler büyük gruplar halinde mahkeme salonuna girdiler. Mahkeme salonu ve dışarısı sloganlarla inledi.

Mahkeme salonuna giren yürüyüşçü yurtseverler, tutuklu PKK kadrolarına birer kırmızı gül verdiler ve dayanışma mesajı ilettiler. Ayrıca mahkeme başkanına da bir protesto yazısı verdiler.

Buradaki kitlesel gösteriye türküleriyle Ozan Xelîl Xemgîn ve oyunlarıyla Hunerkom folklor ekibi katıldı.

Başarılı yürüyüş eyleminin sonuç mitinginde yapılan konuşmada, FAC emperyalizminin komplosunda asla başarılı olamayacağı önemle bir daha vurgulandı.

Miting ve gösteri, direniş ve dayanışma sloganlarıyla akşam saat 5'te amaçlarına ulaşarak sonuçlandı.

Uzun yürüyüşçülerle görüştük

Berxwedan Muhabiri: *Yürüyüşe nerede, ne zaman ve hangi amaçla başladınız?*

Yürüyüş Komite Üyesi: 19 Nisan 1990 tarihinde Bielefeld'den başladık ve 11. gününde yürüyüşümüzü tamamladık. Almanya'da yapılan tutuklamalarla, yoldaşlarımızın şahsında Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini ve Serîhildan'ı terörist ilan etmek ve uluslararası alanda ulusal kurtuluş mücadelemizi tecrit etmek amaçlanmaktadır. Almanya'da yaşayan yurtseverler olarak Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelemiz ve yoldaşlarımızla dayanışmamızı 200 km.'yi yürüyerek gösterdik.

Berxwedan Muhabiri: *Neden başka eylem değilde, uzun yürüyüşü tercih ettiniz?*

Yürüyüş Komite Üyesi: 130 Kürdistanlı ve davamızı destekleyen Türk ve Almanlarla kamuoyunun dikkatlerini çekmek için böyle bir eylemi düzenledik.

Berxwedan Muhabiri: *Baştan sona kadar kaç kişiydiniz?*

Yürüyüş Komite Üyesi: 130 kişiydik.

Berxwedan Muhabiri: *Yürüyüş düzeniniz nasıldı, kısaca izah eder misiniz?*

Yürüyüş Komite Üyesi: Yürüyüş kolumuzu 10 mangadan oluşturduk. Bu mangaların isimleri şöyle: Şehit **Haki KARER**, şehit **Kemal PİR**, şehit **Mazlum DOĞAN**, şehit **HOGIR**, şehit **HAMZA**, şehit **Deniz GEZMİŞ**, şehit **AGİT**, şehit **BÊRÎVAN** vd. Her manganın komutan ve komutan yardımcısının tespit ettik ve tek sıra halinde yürüdük.

Berxwedan Muhabiri: *Hangi manganın sorumlusuydunuz?*

Cuma: Şehit **Kemal PİR** mangası sorumlusuyum.

Berxwedan Muhabiri: *Yürüyüş şeklinin mangalar biçiminde olmasının ne tür faydası oldu?*

Cuma: Bu gerek Alman kamuoyunu gerekse de bizimle dayanışma içerisindeki yurtseverleri etkiledi ve daha fazla duyarlı kıldı.

Berxwedan Muhabiri: *Manganız kaç kişiden oluşmaktaydı?*

Cuma: Mangamız 13 kişiden oluşmaktaydı.

Berxwedan Muhabiri: *Adınız, manganızın ismi ve manganız hakkında bilgi verir misiniz?*

Şilan: İsmim Şilan. 16 yaşındayım. Şehit **BÊRÎVAN** mangası içerisinde yer aldım. Mangamız 11 bayandan oluşmaktaydı.

Berxwedan Muhabiri: *İsminiz ve yürüyüş hakkındaki görüşleriniz nedir?*

İzzet: İsmim İzzet. Şehit **HOGİR** yoldaş mangasının sorumlusuyum. Yürüyüş boyunca attığımız Almanca sloganlar, dağıttığımız bildiri, gazete ve "Report"larla sesimizi hemen hemen tüm kamuoyuna duyurabildik.

Berxwedan Muhabiri: *İsminiz nedir? Yol boyunca yurtseverlerden yürüyüşe gösterdikleri ilgiyi anlatır mısınız?*

Emin: İsmim Emin. Şehit **HAMZA** yoldaş manga sorumlusuyum. Yol boyunca uğradığımız yerlerde iyi karşılandık. En büyük ilgiyi Duisburg yöresinde gördük. Coşkulu bir şenlikle karşılandık. Bu da bizi çok duygulandırdı.

Berxwedan Muhabiri: *Yürüyüşe dayanışmacı olarak katıldınız. Yürüyüş hakkındaki izlenimlerinizi anlatırmısınız?*

Murat (SVP): Partim, Kürdistan'da ulusal kurtuluş mücadelesi yürüten ve büyük başarı elde eden PKK'ye verdiği önem ve değerden dolayı beni bir temsilci olarak buraya gönderdi.

Devamı 24. sayfada

Yurtsever Bir Kürt Genci

Asırlardır asimilasyon etmek için uğraşılan Kürdistan gençliği artık kendini saran bu kabuğu parçalayarak Kürdistan'a kimliğine sahip çıkıyor. Uzun yürüyüşe katılmak için Bielefeld'e geldiğimde bir çok okul arkadaşımın da aynı amaçla orada olduğunu gördüm. Arkadaşlar yürüyüşü büyük bir coşku, azim ve kararlılıkla sürdürdüler. 200 km yi tamamladığımızda 135 kişinin hep bir ağızdan "gerekirse Kürdistan'a kadar yürürüz" demesi devrimci ve direnişçi ruhun doruk noktasına çıktığını gösteriyordu.

Yürüyüş amacımız başta tutuklu bulunan yoldaşlarımızla dayanışma olmakla beraber, yurtseverlerimizin kararlılığı emperyalistlere vurulan bir tokat ve yaşamın direnmekten geçtiği, yoldaşlık bağlarının ve kollektivizmin yaratıcı gücünü kanıtlayan bir eylem biçimiydi. Zorluklara katlanmadan hiçbir şeyin elde edilemiyeceği ve zafere gidilmeyeceği açıktır. Herşeyden önce önümüzdeki engelleri kaldırırsak ki bu da; büyük mücadele, birliktelik ve bütün zorluklara göğüs germekten geçer, zafer kendiliğinden gözükür.

Şimdiye kadar biz gençler kendimizi her zaman "gelecek" diye aldattık. Oysa özgür olmayan bir insanın geleceğinden söz edilemez. Çünkü hiç bir şey özgürlük ve bağımsızlıktan daha değerli değildir.

Tutuklu PKK kadrolarının uzun yürüyüşçü yurtseverlere mesajı

Halkımızın PKK önderliğinde bağımsızlık ve özgürlük için sürdürdüğü uzun yürüyüşün içindeyiz. Bağımsızlık mücadelesi tüm halklar için ayağa kalkma ve bir uzun yürüyüştür. Gerilla mücadelesi, halk ayaklanmaları, zindan direnişleri ve bunların yanında sayabileceğimiz başkaldırmanın ve direnmenin bütün biçimleri uzun yürüyüşün içinde atılan adımları oluştururlar. Şüphe yok ki, biz bu süreci şimdi en güçlü yaşayan bir halkız. Ancak, bağımsızlık ve özgürlük doğrultusundaki bu uzun yürüyüşümüzün henüz başlangıcında sayılabileceğimizi, adımlarımızı daha da sağlamlaştırmamız gerektiğini de biliyoruz.

Bu uzun yürüyüş içinde başlattığınız eylem, sembolik anlamda ulusal-toplumsal eylemimizin Avrupa alanında güzel bir temsilini teşkil etmektedir. Anlamlıdır. On günlük bir süreci kapsamış da olsa, her şeyden önce bu temel niteliğinden ötürü bu eyleme, sadece biz değil, halkımızın mücadelesini uzaktan ya da yakından izleyen dost ya da düşman herkes de bir değer biçecektir.

Yaptığınız on günlük uzun yürüyüş eylemi somut talepleri itibariyle de, halkımızın emperyalizme karşı olan mücadeleci tutumunu temsil etmektedir. Mücadelemiz üzerinde oynanmak istenen uluslararası oyunlara ve komplolara karşı bu tarzda bir cevap, isyan halindeki bir halkın kendi taleplerini dile getirme üslubunun ancak "eylem" olabileceği gerçeğini bir kez daha gösteriyor. Bu eylem, bu anlamıyla da malum güçlere verdiğimiz güçlü bir mesajdır-uyarıdır. Halkımızın -bir kaç yoldaşın şahsında- tutsak alınmak istenmesine karşı güçlü bir cevabı ve yarının nasıl geçeceğinin işaretidir. Önemle belirtiyoruz ki, bundan herkes kendisine düşen payı almak zorundadır.

Avrupa'da da 1984 baharında da iki koldan düzenlenen bir uzun yürüyüş eylemi gerçekleştirilmişti. 1984 baharı ülkede gerilla mücadelesinin yoğun hazırlıklarının sürdürüldüğü bir dönemdi. Doğuş sancısı içerisindeki gerillanın ihtiyaç duyduğu desteğe ilk karşılığı veren alanlardan birisi burasıydı. Yani Avrupa'daki Kürdistanlı emekçi kitleleriydi. Şimdi, mücadelemiz Kürdistan'da kitlelerin ayaklandığı, halkın ordulaştığı bir süreci yaşıyor. Artık militanlaşan bir halktan bahsediyoruz. İster emekçi olarak, isterse siyasal mülteci olarak Avrupa'ya gelmiş olunsun, bu alandaki halkımızın mücadelenin bu sürecindeki görevlere de en büyük sorumlulukla sahip çıkması kaçınılmazdır. Ülkedeki gelişmelere, o gelişmelerin seviyesine layık biçimde sahip çıkmak ve onları selamlamak bir ulusal görevimiz olduğu gibi, görüyoruz ki tek tek bireyler olarak güçlenmemiz de, nerede olursak olalım eylem içinde mümkün oluyor. Bu tür eylemler bizleri büyütüyor. 1984 uzun yürüyüş eylemi bu bakımdan da örneklerden biridir. O yürüyüşün başını çeken ya da içinde yer alan yurtseverler bugün ölümsüz komutanlarımız haline gelmişlerdir. Şehit **Rauf AKBAY** yoldaş bu komutanlarımızdan sadece biridir. O halde şunu söylemek isteriz ki, bu tür eylemleri bir de militan ruhun bilenmesi, yoldaşça dayanışma ve yaşamın tanınması, mücadele sorunlarına sahip çıkılması anlamında kendimizi eğittiğimiz bir okul olarak değerlendirmeliyiz. 1990'da gerçekleşen bu uzun yürüyüş eylemi, içinde yer alan her yurtseverin güçlü bir militan olarak esas büyük yürüyüşe katılmasının başlangıcı olmalıdır.

Eyleminiz, halkımızın emperyalist güçlere şimdilik "küçük" bir uyarısıdır. Burada tutsak edilmiş bizlerin cezaevleri ve mahkemedeki mücadelemiz de bir uzun yürüyüştür. Eyleminizi sonuçlandıracağınız nokta, birleştiğimiz noktadır. O birlik noktasından güçlenerek çıkacak ve geleceğe doğru çok daha güçlü yürüyeceğiz.

Aynı mücadele coşkusu ve aynı uzun yürüyüşün kararlılığıyla sizleri selamlıyor ve başarılı eyleminizden dolayı sizleri kutluyoruz.

- Kahrolsun emperyalizm ve sömürgecilik!
- Yaşasın Kürdistan halkının PKK önderliğindeki bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi!
- Yaşasın Başkan APO!

* * *

Uzun yürüyüşe katılan 130 yurtseverin Düsseldorf mahkeme başkanına verdikleri protesto metni

Sayın Başkan,

Mahkemeniz 24.10.1989 tarihinden beridir 18 Kürt politikacısına karşı bir "dava" sürdürmektedir.

Hem Kürdistan'da hem de yurtdışında yaşayan Kürtler, bu Kürt politikacılarıyla dayanışma içinde olduklarını ve onları destekledikleri açıklamış bulunuyorlar.

Mahkemeniz, Kürtlerin kitlesel olarak desteklediği bir partiye karşı göstermelik bir mahkeme sürdürüyor. Bu gerçeği bu yılın Mart ve Nisan aylarında 1 milyonun üstünde insanımızın katıldığı ayaklanmalarda gösterdik.

Mahkemeniz, Türk ordusunun Kürdistan'daki baskı ve terör politikasını teşvik ediyor.

Bielefeld ile Düsseldorf arasında düzenlenen uzun yürüyüşe katılan biz 130 Kürt, sizin göstermelik davanıza karşı çıkıyoruz.

On günlük yürüyüşümüzle şu isteklerimizi dile getiriyoruz:

- Dava derhal düşürülsün,
- Tutuklu tüm Kürt politikacıları derhal serbest bırakılsın!

Düsseldorf PKK davasında iddia makamının yeni bir komplosu açığa çıkarıldı

PKK DAVASINDA HUKUK SKANDALI

30 Mayıs 1990 günkü dava oturumuna savcı ve hakimlerin en büyük "koz"larından biri getirilecekti. İtirafçı olarak lanse edilen **iftiracı** Hasan Doğan mahkemeye gelecekti.

Nitekim getirildi de. Mahkeme salonunda bulunan Kürdistanlı yurtseverlerin "Kahrolsun teslimiyet, yaşasın direniş" sloganlarını haykırarak teslimiyet ve ihaneti lanetledikleri bir anda; mahkeme salonuna bitmiş, çökmüş, defalarca hakimler tarafından uyarılmasına rağmen sözleri anlaşılacak kadar yüksek konuşamayan, yaşını bile hatırlamayan, altı saat devam eden duruşma boyunca sürekli kafası önde bir noktaya sabit bakan, ezberletilmiş bir kaç kelimeden başka konuşmayan robot bir Hasan Doğan getirildi.

Hasan Doğan, insanın nasıl alçalabileceği ve nasıl alçaltılabileceğinin en çarpıcı örneğini yansıtıyordu. Sözde tanık iken suçlu konumunda oturdu salona.

Suçlu pozisyonda olan sadece Hasan Doğan değildi. Davanın savcıları, hakimleri ve bir hukuk kalpazanı olan Hasan Doğan'ın avukatı da aynı durumdaydı.

Zira en güç anlarını yaşıyorlardı. Komploları açığa çıkacaktı. Bunu gizleme imkanları kalmıyordu.

Kimdi Hasan Doğan? Bu piyon 1988 Şubat'ında bir kaçırılma senaryosu uydurmuş, savcıların dayattığı ifadelerle en az on Kürt devrimci ve yurtseverinin tutsak düşmesine yol açmıştı. Daha sorguda Alman Kriminal Dairesi (BKA)'nın uzmanları, bu piyonun korkak, inançsız ve yalancı kişiliğini hemen keşfeder ve istedikleri ifadeyi benimsetirler. BKA uzmanları bile bir an olur, birbirleriyle çelişen açıklamalarından dolayı piyonlarını uyarırlar. Van der Lubbe karakterli piyon, basit bir yaşam uğruna her türlü sefilliği sergileyecek kişiliktedir. Savcılara ve sorgu polisine "istediğiniz her ifadeyi verdim, beni aldattınız. Eğer beni bırakırsanız, dışarıda da ömrüm boyunca yerleştireceğiniz bir yerde kalmaya ve polise hizmet etmeye devam edeceğim" der.

Hasan Doğan'ın, diğer iki dava piyonu gibi kamuoyuna önemli açıklamalarda bulunacağı reklamı yapıldı. Onca masraf, önlem ve tutuklamalara bu gerekçe gösterildi.

Doğal olarak Hasan Doğan'ın mahkemede konuşması ve suçlamalarını kamuoyu ve hakimlerin önünde yapması gerekirdi. En ilkel kurallarla işleyen bir hukuk mekanizması bile bunu gerektirir.

Ancak Düsseldorf Mahkemesi'nde durum, kendine demokrasi ülkesi, insan haklarına saygılıyım diyen Federal Almanya'nın mahkemesinde tam tersi oldu. Davanın hakim ve savcıları "tanık"ın konuşmamasını sağladılar. Tabi ki piyon ve avukatı önceden hazırlatıldıkları için tasmalarını tutan efendilerinin buyruklarına uydular.

Davanın hakim ve savcıları, FAC ceza hukukunun 55. maddesini gerekçe gösterdiler. Buna göre aynı zamanda "sanık" -ki hakkında da dava açılmış- olan "tanık"ın konuşmama hakkı var.

Ancak Hasan Doğan hiçbir zaman sanık muamelesi görmedi. İddianamede de onun hakkında tek bir suçlama yok. Piyon başta serbest bırakılmak için kendini bile suçluyor. BKA ve savcılık, bunu araştırıyorlar ve yalan söylediğini saptıyorlar. Böylece Hasan Doğan hakkındaki suçlamalar daha 1988 Mart'ında düşüyor. Savcılar ve davanın hakimleri, Hasan Doğan'ın mahkemede konuşmasından korktular. Zira o zaman yalanları ve haliyle savcılığın komplosu açığa çıkacaktı. Onlar için en iyisi Hasan Doğan'ın konuşmamasıdır. Bunun da iki yolu vardır. Bir taraftan Hasan Doğan açılabilecek bir davayla korkutulacak, diğer yandan da "işe kılıf uydurularak" komplonun hukuki örtüsü hazırlanacak. Hiç açılmamış bir dava gerekçe gösterilerek Hasan Doğan'a konuşmama imkanı tanınır.

Bu aşamada, mahkemede dünyada örneği çok istisnai görülebilecek bir hukuk rezaleti ortaya çıktı. Tutsaklar ve avukatları açıklamalarıyla haklı olarak Hasan Doğan'ın suçlamaları varsa tekrarlamasını isterken, mahkeme heyeti de rezil bir şekilde Hasan Doğan'ın konuşmasını önlemek için hukuki gerekçeleri sıralar.

Açıklamalar karşısında savcı suskunluğu tercih ederken, suçüstü yakalanan hakimler özünde siyasi olan, ama hukuki kılıf geçirilmiş ve aylar öncesinden hazırlanmış bir kararı açıkladı.

Buna göre Hasan Doğan konuşmayacak, verdiği ifadenin doğruluğunu tasdik eden ve piyonun sorgusunu yapan BKA uzmanları "güvenilir" şahit olarak dinleneceklerdi.

Peki, o zaman Düsseldorf'taki mahkemenin, onca hukuki formalitenin, hakim ve savcı kılığına bürünmenin ne anlamı var? Nerede kaldı hukukun bağımsızlığı ve insan hakları? Sergilenen mantık ve yapılan uygulama faşist gericilikten de öte değil midir? Suçsuz yere o kadar insanı tutuklamanın, sağlıklarıyla oynamanın, terörist olarak lanse etmenin anlamı burada ortaya çıkmıyor mu?

Bunların tek bir izahı vardır: Yapılan korsanlıktır. Düsseldorf mahkemesinde hukuk yok, adalet yok; ahlaksızlık ve emperyalist gericilik var. Mahkeme heyetinin yüzündeki hukuk maskesi bir yana atılmıştır. Dava siyasidir ve kararlar başka yerden gelmektedir. Eğer insanlar bu yolla mahkum edilecekse sokaklar Hasan Doğan gibi düşkün itirafçılarla doludur.

Yok eğer davanın hakim ve savcıları halen davanın hukuki bir ceza davası olduğunu iddia edeceklerse, artık buna imkanları kalmamıştır. Komplo açığa çıkmıştır. Düsseldorf'ta Kürdistan halkına ve kurtuluş öncüsü PKK'ye savaş açılmıştır. Korsanca yürütülen davada verilecek her karar siyasi olacak ve tutsaklar için hiç bir anlam taşımayacaktır.

Batı-Berlin'de oturma eylemi

Kürdistanlı Yurtsever İşçiler Birliği-YKWK, 26 Mayıs 1990 tarihinde Batı-Berlin'de oturma eylemi düzenledi. Oturma eylemi 50 dolayında yurtseverin katılımıyla Berlin şehir merkezine yakın en işlek yerlerden olan Gedenknis Kirche'de gerçekleştirildi.

Halen Düsseldorf'ta devam etmekte olan davanın derhal durdurulması ve tutuklu bulunan devrimci-yurtsever Kürt politikacıların serbest bırakılması amacıyla yapılan "Uzun Yürüyüş"ü desteklemek ve İsmail Beşikçi'nin tutukluluğunu protesto amacıyla yapılan oturma eylemine çok sayıda kadın ve çocuk da katıldı.

Yaklaşık 4 saat süren oturma eylemi sırasında Kürt folklor oyunları sergilendi. Dağıtılan yüzlerce bildiriyle FAC devletinin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi'ne yönelik siyasi tutumu ve tutuklamaları teşhir ve protesto edildi. Kamuoyu, eylemin amaçları doğrultusunda bilgilendirilerek eylem sona erdirildi.

Hamburg

23 Mayıs tarihinde 60 dolayındaki Kürt yurtseverler tutuklu Kürt politikacılarının serbest bırakılmaları için Hamburg'daki Rathaus'u (Belediye binası) işgal ettiler.

Eylem anında Rathaus'ta parlamenterlerin ve 600'ü aşan genç Alman polislerinin toplantıları da vardı. Eylem sırasında çevreyi saran polisler önce sözlü, daha sonra saldırı biçiminde işgali kırmak istediler. Polisle yurtseverler arasında çıkan çatışmada 3 taraftar yaralandı. Olay yerine gelen basın ve televizyonu polis içeriye almadı. Alçakça saldırılarını kamuoyundan gizlemeye çalışmalarına rağmen bina içindeki devlet memurları, (SPD ve FDP) parti temsilcileri olaya tanık oldular. Olayı görüntülemek için içeriye girmeye çalışan gazeteci Alman bir bayan, polis tarafından dövülerek dışarı atıldı.

Uzun bir direnişten sonra elleri bağlı olarak karakola getirilen yurtseverler, kimlikleri tespit edilerek fişlendiler. Alman polisi nezarete attığı tüm yurtseverlere aynı Türk polisinin ağzıyla "sizi dağ Türkleri, çingeneler" gibi sözlerle hitap ettiler. 8 saat gözaltında tutulan yurtseverler daha sonra aralıklı olarak serbest bırakıldılar.

Almanya-PKK Davası tutuklu ve tutuksuz yargılananları adına 30 Mayıs 1990 tarihinde Selahattin Erdem*'in yaptığı konuşma*

PKK, Kürt insanının ve Kürdistan toplumunun içine düşürülmüş olan bu çok olumsuz durumdan kurtulması mücadelesini veriyor

Burada adına "sanık" denerek bulundurulan hemen herkes, Hasan Doğan'ın "görgü tanıklığı" ile tutuklanmış, söyledikleri ile bu hale getirilmiştir. Şimdi burada Hasan Doğan'ın "sorulara cevap vermediği" ya da "konuşmadığı" söyleniyor. Acaba gerçek böyle midir?

Gerçek olan şu ki, Hasan Doğan "konuşmuyor" değil, konuşturulmuyor; kendisini "tanık" olarak gösterenler tarafından, Federal Başsavcılık tarafından, burada konuşmasına izin verilmiyor. Hasan Doğan için, savcının tanığı için buraya yeni ve eğitilmiş "tanıkların" getirileceği söyleniyor. Hasan Doğan'ın burada kamu önünde söyleyemediği, fakat gizli yerlerde söylediği iddia edilen ya da tehdit ve vaadlerle söylettirilmiş olan şeylerin, böylesi kişilerin "tanıklığı" ile ifade haline getirilmesi isteniyor. Oysa açıkça görülüyor ve biliniyor ki, Hasan Doğan, canı istediği zaman bülbül gibi konuşuyor; sadece sorulan sorulara da değil, sorulmayan sorulara bile cevap veriyor. Eminiz ki, eğer üzerinde baskı olmasa, eğer önce açılmış ve fakat sonra durdurulmuş dava dosyasıyla, hapis cezasıyla korkutulmasa, şimdi burada da konuşur, hem de çok konuşur. Ancak konuşmasına izin verilmiyor, Hasan Doğan'ın burada konuşmasından korkuluyor. Peki ama, kamuoyu karşısında konuşulmasından neden korkuluyor?

Hasan Doğan, Alman toplumunun "mahkumiyet" olarak gördüğü bir yaşama kendini mahkum etmiş zavallı bir kişidir. Bundan da öte, kendi deyimiyle "çocukluğundan beri yalan söyleyen" biridir. Hakaret etmiyoruz, yalancı olduğunu bizzat kendisi söylüyor. Bunu, başta Federal Savcılık olmak üzere, hepimiz biliyoruz. İşte sorun burada ortaya çıkıyor. Eğer Hasan Doğan burada konuşursa, avukatlarımızın soracağı sorulara cevap verirse gerçekler ortaya çıkacak, olayların üzerindeki sis perdesi kalkacak, gerçek durumun nasıl çarpıtıldığı ve yalanlarla, tehdit ve vaadlerle nasıl bir suç olayı yaratılmaya çalışıldığı herkes tarafından görülecek. Yani yalanlar ve yalancılar açığa çıkıp, gerçekler kamuoyu tarafından görülür hale gelecek. Federal Başsavcılık işte bundan korkuyor. Bundan korktuğu için de, Hasan Doğan'ın burada konuşmasına izin vermiyor. Onu, dava dosyalarıyla korkutarak, burada susmasını sağlıyor. Çok açık ki, bu, kurnazca düşünülmüş bir oyundur. Bizim, iki yıldan beri tutuklu bulundurulmamız için gösterilen önemli gerekçelerden biri, "delilleri ortadan kaldırabileceğimiz" savıdır. Peki ama, bu durum da, Federal Savcılığın kendi gösterdiği delili bizzat kendisinin ortadan kaldırması olmuyor mu? Kendi tanığını bile kamuoyu karşısında susturmayı yeğleyen Federal Savcılığın daha ne inandırıcılığı olabilir? Burada olduğu halde kamuoyu karşısında dinlenemeyen, soruları cevaplamayan bir kişiye "tanık" denebilir mi? Böyle bir kişinin gizli yerlerde söylediği iddia edilen sözlerin gerçekte bir değeri olabilir mi?

Eğer "sanık" denen bizler, burada susuyorsak, bu durum, söyleyecek sözümüz olmadığı biçiminde görülmemelidir. Sanılmamalıdır ki, yalan ve çarpıtmalarla uydurulmuş iddiaları kabul ediyoruz. Mevcut iddialara, iddia edenlerin düzeyinde cevap vermeyişimiz, bunların iddia edenleri ilgilendirmemesinden dolayıdır. Almanya Federal Cumhuriyeti'nin ve Federal Başsavcılığın uluslararası hukuk kurallarını hiçe sayarak davranış gösterdiği ve sömürgeci bir yaklaşımla halkımızın ve ulusal kurtuluş mücadelemizin iç işlerine ölçüsüz bir biçimde karışmak istediği içindir. Fakat, avukatlarımız sorguluyorlar, gerçekleri ortaya çıkarmak için yoğun çaba harcıyorlar. Peki, iki yılı aşkın süredir kamuoyuna reklam edilen meşhur "tanıklar", avukatlarımızın ve kamuoyunun önünden neden kaçırılıyorlar?

Daha önce, buradaki durumun, Kürdistan'daki mevcut yaşamın tipik bir maketi olduğunu söylemiştik. Bu gerçek, yaşanan olaylarla hergün doğrulanıyor. Daha dün, yani 29 Mayıs günü, Nusaybin ve Siirt'e giden Avrupalı üç diplomat ile iki gazeteci, "buraya izinsiz gelemezsiniz" denerek Kürdistan'dan çıkarılmış bulunuyor. Türk polisi, Avrupalı diplomat ve gazetecileri Kürdistan'dan alarak Ankara'ya götürüyor. Sömürgeci Türk devleti tarafından Kürdistan'a girilmesine izin verilmiyor. Burada da, gerçekler ortaya çıkmasın diye, sözde "tanık"ların konuşmasına izin verilmiyor.

"İtiraf yapmak" ya da "pişmanlık göstermek" Türkiye'de işkencenin ve idam cezasının alternatifi oluyor. Burada ise, cezaevinde yatmanın alternatifi olarak ya da iyi yaşam vaadleriyle ortaya çıkıyor. Hasan Doğan ve benzerleri bilinen insanlar, kim etkinse ya da hangi ortamda bulunuyorlarsa ondan yana oluyorlar, onun hesabına çalışıyorlar. Bunlardan, kendilerine de bir hayır gelmeyeceğini Federal Savcılık da çok iyi biliyor. Fakat yazık; Türk Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT) ile emperyalist çıkarlar, hiçbir insanlık değeri tanımıyor; insanı, insanlığından boşaltacak kadar düşürüyor. Bunlara bakınca insan, insan soyunun ne kadar düşkünleşebileceğini açıkça görüyor. Ayrıca, Alman makamlarının Türk Milli İstihbarat Teşkilatına bu kadar bağlı kaldığını görmek, gerçekten şaşırtıcı ve üzücü oluyor.

PKK'nin bir tespiti var. Ve Türkiye'deki bilim adamlarının, sosyologların çalışmaları da bunu doğruluyor. Kürdistan'da yüzyıllardır süren sömürgeci egemenlik, Kürdistan'ın emperyalizmin böl-yönet politikasına maruz kalması, Kürt insanını düşürmüştür; onu kimliksiz ve değersiz hale getirerek kişiliksiz kılmıştır. PKK, mücadelesini, işte bu temele kadar inerek yürütmek zorunda kalıyor. Kimliksiz ve ölçüsüz hale getirilmiş insana, bir kimlik, ölçü ve kişilik kazandırmak kolay olmuyor. Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi ancak böyle bir mücadeleyle geliştirilebiliyor. PKK'nin mücadelesi, belki gerçekten de Federal Başsavcılık için tuhaf ve anlaşılmaz geliyor. Fakat, bir kişinin eleştirilmesi ve insanların özeleştiri yapmasının bu kadar anormal bir olay ve korkunç bir şey gibi görülmesi ve gösterilmek istenmesi de, aynı biçimde bize tuhaf ve anlaşılmaz geliyor. PKK, Kürt insanının ve Kürdistan toplumunun içine düşürülmüş olan bu çok olumsuz durumdan kurtulması mücadelesini veriyor. Emperyalizm ve sömürgecilik ise, onun geri durumuna ve kişiliksiz yapısına sarılıyor, bu yapıya sahip çıkıyor, böylece Kürdistan toplumunu daha da düşürerek onun üzerindeki egemenliğini sürdürmek istiyor. Burada, insani olan hangisidir diye sormak bile yersizdir. Emperyalizm ve sömürgecilik ne yaparsa yapsın Kürdistan toplumunu artık bu düşkünlük ortamında tutamayacak, yarattığı bu yapı içinde kendisi boğulacaktır. Toplumsal yaşamda bunu gerçekleştirerek, Kürdistan halkı, bağımsızlığını ve özgürlüğünü mutlaka kazanacaktır.

Avrupa'da Kürt yurtseverleri 1 Mayıs'ı kitlesel kutladılar

1 Mayıs 1990 - Hamburg / ERNK'li yurtseverler miting alanında

BATI ALMANYA

Nürnberg: DGB ve ilerici güçlerin düzenlediği 1 Mayıs yürüyüş ve kutlamalarına ERNK taraftarı 500 yurtsever katıldı. ERNK'nin yürüyüş kortejine Alman dayanışmacı demokratları da katıldı. Yürüyüş boyunca ve şenlik alanında açılan masalarda Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini tanıtıcı bildiri ve dergiler dağıtıldı. Ayrıca İsmail Beşikçi'nin serbest bırakılması için imza toplandı, dayanışma kartları dağıtıldı.

Aynı gün mitingden sonra 200 kişilik ERNK'li yurtsever ve dayanışmacılar Türk konsolosluğunun önünde, Türkiye'deki 1 Mayıs kutlamalarına karşı Türk polisinin gerici ve faşist saldırılarını protesto etti.

Münih'te de daha küçük katılımla ERNK temsil edildi.

Duisburg: 1 Mayıs kutlamalarına 1000 kadar yurtsever katıldı. Tanıtıcı yazılı materyaller dağıtıldı. Çocuk folklor ekibi, Kürt folkolorundan gösteriler sundu. Mitingten sonra, faşistlerin oturduğu bu semte yürüyüş yapıldı. Daha sonra dernekte toplanan kitle 1 Mayıs üzerine değerlendirme toplantısı yaptı.

Stuttgart: En az 400 yurtseverin katıldığı 1 Mayıs kutlamalarından sonra Kürdistan İşçiler Birliği Kültür Derneği'nde 1 Mayıs'ın önemi üzerine değerlendirme toplantısı düzenlendi.

Hamburg: Hamburg ve Hamburg'a bağlı şehirlerde ERNK bayrağı altında 1000 yurtsever 1 Mayıs kutlamalarına katıldı.

Celle: 1 Mayıs kutlamasına 380 kişilik katılım sağlayan ERNK taraftarları, attıkları sloganlar ve yaptıkları konuşmalarla ulusal kurtuluş mücadelesinin propagandasını yaptılar. Ayrıca çok sayıda bildiri, Almanca broşür ve dergi dağıtımı yapıldı.

Braunschweig: Buradaki kutlamaya 45 civarında yurtsever katıldı. ERNK taraftarlarının korteji yoğun ilgi gördü. Yurtseverler sloganlarla, bildiri broşür ve dergi dağıtımıyla Kürdistan'ı tanıttılar.

Kassel: Türkiye ve Kürdistan'daki 1 Mayıs gösterilerine yönelik TC polislerinin faşist saldırılarını kamuoyunda teşhir etmek amacıyla, ERNK ve HK taraftarları ortaklaşa DGB binasını işgal ettiler. Türkiyeli ve Kürdistanlıların talepleri, DGB yetkilileri tarafından desteklenerek yerine getirildi.

Mannheim: ERNK taraftarlarının katılımı 100 civarında oldu: DGB sendikasının stand açtırmama vb. şeklinde çıkardığı zorluklara rağmen, Kürdistan'lı yurtseverler coşkulu korteji; slogan, konuşma, bildiri dağıtımı ve folklorik gösteriyle kamuoyunun büyük ilgisini çektiler.

Saarbrücken: 1 Mayıs kutlamalarına 100 kişilik katılım sağlayan ERNK taraftarları, burada da DGB'nin engelleme çabalarıyla karşılaştılar. DGB yetkilileri Kürdistanlı yurtseverlerin 1 Mayıs kutlamasına katılmamalarını istediler. Yurtseverler DGB'nin dayatmalarını kabul etmeyerek, kararlı ve coşkulu bir katılımla 1 Mayıs'ı kutladılar.

Karlsruhe: Buradaki kutlamaya yurtseverlerin katılımı 40 kişi civarında oldu. Yurtseverler yazılı ve sözlü propaganda ile Kürdistan halkını temsil ettiler.

Ofenburg: Kutlamaya 70 civarında ERNK taraftarı katıldı. Coşkulu katılım sağlayan yurtseverler, ulusal kurtuluş mücadelesinin yoğun propagandasını yaptılar ve TC faşizmini protesto ettiler.

Ayrıca Köln, Düsseldorf ve Frankfurt'ta da aynı kitlesellikle ERNK 1 Mayıs kutlamlarına katıldı.

FRANSA

Alsace Lorraine alanındaki 1 Mayıs kutlamalarına: Strasbourg 200; Maulhause 200'u aşkın; Metz 250 ve Motebéliard 200 Yurtseverler katıldı. Yurtseverlerin oluşturduğu kortejler büyük ilgi gördü. Montbéliard'deki ERNK taraftarlarının kutlamaya katılımını basın yorumlu şekilde verdi. Gazetelerden biri haberi şu başlıkla verdi: "Yürüyüşe şenlik katanlar Kürtler oldu."

Yürüyüş boyunca yazılı ve sözlü olarak ulusal kurtuluş mücadelesine destek ve uluslararası dayanışmanın önemi dile getirildi. Miting alanlarında kültürel gösteriler sunuldu.

AVUSTURYA

Viyana: 1 Mayıs kutlamalarına ERNK taraftarları, Av. Dev-Genç, MLSPB, Devrimci Partizan, TKP-ML Hareketi, TKP-ML ve TDKP taraftarlarıyla birlikte aynı platformda katıldılar. Toplam 2000 civarında Kürdistan'lı ve Türkiyeli emekçilerin katılımı oldu. Yürüyüş boyunca sloganlar atıldı ve üç dilde konuşmalar yapıldı. Yurtseverler folklorik gösterileriyle dikkatleri daha da yoğunlaştırdılar.

1 Mayıs yürüyüşü ardından, Türk polisinin Türkiye'de 1 Mayıs günü başvurduğu saldırıları protesto etmek amacıyla platformdaki güçler, TC Konsolosluğuna kadar protesto yürüyüşü düzenlediler.

İSVİÇRE

İsviçre'deki Kürdistan'lı yurtseverler, Fribourg, Basel, Zürih, Bern, Lozan, Cenevre St. Gallen, Nuşatel ve La Chaux de Fonds'da ERNK bayrağı altında 1 Mayıs gösterilerine katıldılar. Toplam 4000'e yakın katılım sağlayan ERNK'li yurtseverler, coşkulu kortejleri, slogan ve konuşmalarla ulusal kurtuluş mücadelesine destek sundular ve TC faşizmini teşhir ettiler. Kültürel gösteriler de sunan ERNK taraftarları büyük ilgi gördüler.

AVUSTRALYA

Sydney: 3 Mayıs günü ERNK, Dev-İşçi ve Av. Dev-Genç taraftarlarının oluşturduğu "Kürdistan ve Türkiye Halklarıyla Dayanışma Komitesi", Türkiye'deki 1 Mayıs gösterilerine karşı TC faşist polislerinin giriştiği saldırıları protesto etmek amacıyla, Türk Sydney Konsolosluğu önünde bir miting yaptı. İlgi gören protesto eylemini TV, radyo ve gazete muhabirleri yerinde izlediler.

İTALYA

Bellinzona: Düzenlenen 1 Mayıs kutlamasına yaklaşık 150 ERNK taraftarı katıldı. Yurtseverler, kortejlerine Cephe bayrağını, A. ÖCALAN yoldaşın posterini ve Cephe birliklerinin amblem ve pankartlarını taşıdılar. Konuşma ve sloganlarla TC faşizmini lanetlediler ve ulusal kurtuluş mücadelesinin propagandasını yaptılar.

Beşikçi mahkemeye çıkarılmıyor, gıyabında yargılanıyor

Dr. İsmail Beşikçi'nin yargılanmasına, gıyabında yapılan 15 Mayıs 1990 günkü ikinci duruşma ile devam edildi. Beşikçi, **"Devletlerarası Sömürge Kürdistan"** adlı yapıtından dolayı tutuklanmıştı. Daha sonra bu kitabın devamı niteliğinde olan **"Bilim, Resmi İdeoloji, Devlet, Demokrasi ve Kürt Sorunu"** kitabı da daha matbaada iken toplatılmış ve ikinci bir dava daha açılmıştı.

Beşikçi'nin birinci davasının ilk duruşması 18 Nisan günü İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde yapılmıştı. Beşikçi yaptığı ön savunmasında da bir bilim adamına yakışır, tavizsiz ve onurlu bir tablo çizdi. Bilimsel ölçülerde Türk egemenlik sistemine yaklaştı ve resmi ideolojinin çağdışılığını, bilim karşıtlığını ve inkarcılığını çarpıcı bir uslupla ortaya serdi. Savunmasının bir yerinde; *"Resmi ideoloji herhangi bir ideoloji demek değildir. Resmi ideoloji cezai yaptırım içermektedir. Gerçeklerin söylenmesi, incelenmesi, araştırılması ceza tehdidi altında tutulmaktadır. Resmi ideolojinin kabullerinin dışına çıkanlara; sorunlara, olgulara özgürce yaklaşanlara, bilimin kavramıyla yaklaşanlara cezaevinin yolu gösterilmektedir. Düşünce hayatı üzerinde, resmi ideolojinin bu baskısı bilimin gelişmesini engellemektedir. Bu baskı, düşünce hayatını felç etmekte, zihinleri kötürümleştirmekte, beyinleri ve yürekleri körleştirmektedir"* demekteydi. Savunmasında PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaş ve Serxwebûn'dan alıntılar yapan Beşikçi, Kürt ve Kürdistan gerçeğini de çok çarpıcı olarak analiz etti.

Beşikçi'nin mahkemede koyduğu bu kararlı tutumu TC kaldıracak güçte değildir. Nitekim, kaldıramadı ve Beşikçi'yi daha sonraki duruşmalara çıkarmayarak gıyabında yargılamaya başladı. Çünkü Türk rejimi çağdışı bir rejimdir. Bu, onun gerçeklerin karşısında ve bilim düşmanı olduğunun da göstermektedir. Tabii tersi de doğrudur; bilim ve gerçekler de TC'nin düşmanıdır. Bu yüzden TC'nin bilimsel gerçeklerin sanık kürsüsünde de olsa savunulmasına tahammülü yoktur. Gerçekler vurgulandıkça rejimin çürümüş, dökülmüş, kokuşmuş yapısı ve tüm pislikleri su yüzüne çıkmaktadır. Onun ne kadar insanlık karşıtı, özgürlük düşmanı, anti-demokratik ve başta Kürt halkı olmak üzere halklar katili barbar bir rejim olduğu anlaşılmaktadır. Beşikçi, mahkemeye çıkarılırsa bu gerçekleri tek tek yüzlerine karşı haykıracak ve sorgulayacaktır. Türk egemenlik sistemi hem de kendi mahkemesinde yargılanacaktır. TC, bu yükün altından -hele hele Kürdistan'da savaşın geldiği bu düzeyde- hiç kalkamaz. Bundandır ki TC Beşikçi'den korkuyor, yine zor kullanarak, onu meşru hakkı olan duruşmalara katılmaktan men ediyor.

18 Nisan'da yapılan ilk duruşmada 175 avukat Beşikçi'nin savunmasını üstlenmişti. Davaya İstanbul'daki Kürdistanlılar büyük ilgi gösterdiler ve Beşikçi'nin çevresinde büyük bir sevgi ve dayanışma çemberi oluşturdular. Beşikçi'ye uluslararası çevrelerde de ilgi büyük, dayanışma yükseliyor. Bütün bunlar gösteriyor ki TC, Beşikçi'yi gıyabında da yargılamaya çalışsa, kendisini bilim ve tarih karşısında yargılanmaktan kurtaramayacaktır.

Strasbourg'da Serîhildan ile dayanışma eylemleri

Fransa'nın Strasbourg şehrinde ERNK, Dev-Sol, TDKP ve Partizan-DABK bölge örgütleri eylem birlik komitesi kurdular. Komite, Kürdistan'daki gelişmeleri desteklemek ve faşist Türk devletinin terör uygulamalarını protesto etmeyi önüne amaç olarak koydu.

İlerici kesimlerin, Kürdistan ve Türkiye'deki gelişmelere karşı duyarsız kalmalarını protesto etmek için 19 Nisan günü, televizyonun 3. kanal kulesi işgal edildi. İşgal eylemini televizyon haber olarak gösterdi.

Yine aynı amaçla 21 Nisan'da bir protesto yürüyüşü de düzenlendi. Çoğunluğunu ERNK taraftarlarının oluşturduğu 450'ye yakın kitle katılımı sağlandı. Yürüyüş kortejinin TC Konsolosluğu'na yakınlaştığı bir yerde, kalabalık sayıda Fransız polisi barikat kurdu. Bunun üzerine yürüyüşçüler 5 dakikalık oturma eylemine geçtiler ve TC bayrağını yaktılar. Basın ve yayın dikkati bu şekilde çekildi. Ortak bildiri okunduktan ve ardından coşkulu halay çekildikten sonra eylem sonuçlandırıldı.

Almanya - Kassel'de Serîhildan'la dayanışma gecesi

Batı Almanya'nın Kassel şehrinde 28 Nisan günü Kürdistan Serîhildan'ı ile dayanışma gecesi yapıldı.

Kassel'de ilk kez bu türden bir gece yapıldı. 500'ün üzerinde katılımın gerçekleştiği gecede, folklor gösterileri ve Ozan Diyar ile Ozan Zamani'nin sundukları devrimci halk türküleri kitlelerde coşku yarattı. Yapılan konuşmada, Kürdistan'daki gelişmeler değerlendirildi ve bu gelişmelerin dayattığı görevler üzerinde duruldu. Gece olumlu bir etki bıraktı.

Bottkyrk - İsveç'te kültürel dayanışma gecesi

5 Mayıs tarihinde Bottkyrka-Kürt Kültür Derneği'nin düzenlediği gece oldukça coşkulu geçti. Yaklaşık olarak 400 kişi katıldı.

Dayanışma gecesinde, Koma Herekol, Bitlis yöresinden folklor oyunları sunarken, koro, yurtseverlerden oluşan müzik grubu, Ozan Birindar ve Ozan Armanc türküler söylediler. Sahnelenen tiyatro oyunu, TC barbarlığının teşhirine yönelikti. ERNK adına siyasi konuşmanın da yapıldığı gecede, ayrıca Kürt Halkının Dostları Komitesi Başkanı da, İsveç devlet politikasını hedef alan ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini destekleyen bir konuşma yaptı.

YABANCI DÜŞMANLIĞINA KARŞI PROTESTOLAR

28 Nisan günü İtalya'nın Bellizona şehrinde ERNK, EKİM, TKP-ML/DABK, TKP-ML, Dev-İşçi, TDKP ve TKEP taraftarları ortaklaşa yabancı düşmanlığını protesto amaçlı bir gece düzenlediler.

Yaklaşık 350 kişinin katıldığı gecede yapılan konuşmada, Türkiye ve Kürdistan halkına en büyük düşmanlığı TC sömürgeciliğinin yaptığı belirtilerek, ulusal kurtuluş mücadelesine desteğin verilmesinin zorunlu olduğu açıklandı. Gecede folklor gösterilerinin yanısıra, ozanlar tarafından türküler de söylendi.

4 Mayıs günü Celle'nin Walsrode kasabasında, yabancı düşmanı faşist parti REP (Cumhuriyetçiler)'in yapmayı planladıkları toplantıyı engellemek ve yeni çıkarılan yabancılar yasasını protesto etmek için Alman antifaşistleri tarafından bir yürüyüş düzenlendi. Eyleme 80'e yakın ERNK taraftarı olmak üzere toplam 130 civarında katılım oldu.

Yarım saatlik bir yürüyüş ardından miting yapıldı. Mitingde bir Alman demokratı yabancı düşmanlığı üzerine konuşma yaptı. Ardından ERNK taraftarları adına yapılan konuşmada, Kürdistan'da yükselen ulusal kurtuluş mücadelesi, buna karşı TC'nin terörü ve B. Alman devletinin açtığı PKK Davası'nın anlamı konularında açıklama yapıldı.

Öte yandan, 5 Mayıs günü Düsseldorf'ta çeşitli anti-faşist grup ve örgütler de, düzenledikleri bir yürüyüşle yabancılar yasasını protesto ettiler. Eyleme 700'e yakın kişi katıldı.

Yürüyüş esnasında yer yer durularak konuşmalar yapıldı. Çeşitli grupların yanısıra ERNK taraftarları adına da konuşma yapıldı. PKK Davası tutuklularının serbest bırakılması da istenerek, B. Alman devletinin antidemokratik uygulamaları protesto edildi.

Protesto yürüyüşünün ardından, eylemde yer alan anti-faşist grup ve örgütler, NRW (Kuzey Ren Westfalya Eyaleti) 12. Konferanslarını yaptılar. Konferans sonunda Kürt Halkının Dostları Komitesi, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi için bir yardım kampanyası başlattı.

BELÇİKA: 19 Mayıs günü Levven şehrinde Belçikalı demokratların düzenlediği bir festivale ERNK taraftarları da katıldı. Festivalde Kürdistan Komitesi adına yarım saatlik bir bilgilendirme toplantısı yapıldı. Kürt yemeklerinin de tanıtıldığı festivalde Koma Botan iki kez folklor gösterilerini sundu. Ayrıca yaygın şekilde yayın, broşür ve kaset dağıtımı yapılarak onbinlerce kişiye Kürdistan ve mücadelesi tanıtıldı.

NORVEÇ: Kuzey kutbundaki Norveç'in Stanvanger şehrinde 12 Mayıs tarihinde ERNK taraftarları, bilim adamı İsmail Beşikçi'nin serbest bırakılması için stand açarak imza kampanyası yürüttüler. Şehrin en kalabalık caddesinde açılan standda Norveçlilere dağıtılarak, İsmail Beşikçi hakkında bilgi verildi.

Tamil Kurtuluş Kaplanları Halk Cephesi'nin 22.5.1990 tarihinde yaptığı basın açıklaması:

PFLT'nin Kuzey-Doğu'da Başlattığı Grevler Tam Başarılı Olmaktadır.

PFLT Merkez Konseyi'nin bildirdiğine göre, 21.5.1990'da Kuzey-Doğu'da Tamil plantasyonlarını savunmak amacıyla başlayan genel grev tam anlamıyla başarıya ulaşmıştır. Yapılan açıklamada ayrıca, "Kuzey-Doğu tam duraklama noktasına gelmiştir. Tüm bakkallar, okullar, devlet ve özel kurumlar kapatılmıştır.

Açıklamada vurgulandığına göre, Sri Lanka devleti en son olarak halka söylemeden yüzbinin üzerinde yerli Tamili Hindistan'a sürgün etmek istemiştir. Açıklamada daha sonra; "Sri Lanka devleti, geçen haftadan itibaren sürgün etmeye karşı yapılan protestolar karşısında askeri güçlerle vahşet uygulamaları başlatıp bu olayları bastırmak istemektedir. Bazı insanlar polis tarafından hakarete uğramış, bazı gençler polis tutuklamalarından sonra kaybolmuştur. Sri Lanka devleti, diyaloglar sırasında verdiği barış sözlerini tutmayıp, tam tersine Tamilce konuşan yerlilere karşı iğrenç uygulamalara başvurmaktadır" denilmektedir.

Ayrıca PFLT yönetimi, Sri Lanka devletinin 150 yıldan beri adada yaşayan ve çalışan Tamil halkına karşı uyguladığı insanlık dışı sürgün politikasının durdurulması için baskı yapılmasını umuyor.

BATI ALMANYA'DA BİLGİLENDİRME TOPLANTILARI

Mayıs ayı içinde Almanya'nın birçok kentinde Alman kamuoyuna yönelik çok sayıda "bilgilendirme toplantıları" düzenlendi. Kürdistan'da halk ayaklanmalarının yarattığı etki sonucu, toplantılara katılım ve ilgi yüksek oldu.

Kürdistan'da "Serîhildan" ve Almanya'da "PKK Davası" konularının işlendiği toplantılar, Feyka-Kurdistan, Kürdistan Komite, Kürt Halkının Dostları ve diğer dayanışmacı Alman grup ve örgütleri tarafından ortaklaşa düzenlendi.

Toplantıların konularını, siyasal değerlendirmeler, video filmleri, dia gösterileri, tartışmalar, Kürdistan'daki ayaklanmalar ile Alman devletinin gerici tutumu üzerine yapılan konuşmalar oluşturdu.

28 Nisan'da Bielefeld, 30 Nisan ve 9 Mayıs'ta Frankfurt, 10 Mayıs'ta Göttingen, 17 Mayıs'ta Osnabrück, 18 Mayıs'ta Stuttgart, Hamburg ve Lübeck'te düzenlenen toplantılara 1000 civarında düzenleyici ve dinleyici dayanışmacı katıldı.

Öte yandan 19 Mayıs günü yine Lübeck'te, Alman demokratları Kürdistan halkı ve mücadelesiyle dayanışma gecesi düzenledi. Gecede kültürel gösteriler sunuldu, şiirler okundu, konuşmalar yapıldı ve Kürdistan'a ilişkin film gösterildi. Coşkulu ve zengin programlı geçen geceye 100'ün üzerinde kitle katıldı.

Benzer toplantılar önümüzdeki aylarda da devam edecektir. B. Almanya, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine saldırıların Avrupa geneli içinde en fazla yoğunlaştığı alandır. Alman demokratik aydın çevrelerinden dayanışma toplantılarına olan bu ilgi ve büyük katılım, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi için önemli bir kazanımdır. Bu katılım, FAC savcılarının komplolarında ne denli başarısız kaldıklarının açık göstergelerinden biridir.

İsveç'te kimyasal gaz kullanımı protesto eylemi

27.5.1990 günü İsveç'in Bollnäs kentinde ERNK taraftarları ve Ballnäs Kürt Derneği tarafından ortaklaşa bir miting düzenlendi. Sömürgeci-faşist Saddam rejimi ve Türk sömürgeciliğinin katliamları protesto edildi. Mitinge Kuzey ve Güney Kürdistanlılardan oluşan kalabalık yurtsever kitle katıldı.

Kürtçe ve İsveççe olarak siyasi konuşmalar yapıldı. Miting sırasında ERNK Gäuleborg taraftarları ile Ballnäs Kürt Derneği nin imzasıyla İsveççe, Kürtçe ve Arapça dillerinde hazırlanan bildiriler, yaygın olarak dağıtıldı.

Ayrıca İsveç kamuoyunun dikkati, sömürgeci-faşist Saddam rejiminin kimyasal silahlarla yaptığı katliamlardan kaçarak Kuzey Kürdistan'da Diyarbakır, Muş ve Kızıltepe'deki esir kamplarında tutulan ve Türk sömürgeciliğinin her an Irak'a geri gönderme tehditi altında bulunan Kürt mültecilerin durumuna çekildi. Miting amacına ulaştı.

Basklılarla kültürel dayanışma

7 Nisan günü Bask örgütünün davetlisi olarak, Nevers'ten Kürdistanlı yurtseverlerin folklor ekibi, Fransa'nın İspanya sınırına yakın olan Bayunne şehrine gitti. Kürdistan folklor ekibi, büyük bir sevgi ile karşılandı. Basklılar, kendilerinin Kürt halkının dostları olduklarını belirttiler. Bir yurtsevere, radyo ile röportaj yapma olanağını sağladılar. Yurtsever, röportajda Kürdistan halkının mücadelesini ve TC'nin soykırım uygulamalarını anlattı. Kürdistan folklor ekibinin sunduğu folklor oyunları büyük bir sevgi ve sempati ile izlendi. Folklor ekibi programını bitirip sahneyi terkettikten sonra ikinci kez sahneye davet edildi.

Fransa - Nevers'te kültürel dayanışma

28 Nisan günü, Fransa'nın Nevers şehrinde Fransız demokratlarının düzenlediği kültürel geceye Kürdistan folklor ve müzik grubu davet edildi. Geceye değişik halklardan kültür grupları da katılmıştı. Kürdistan grubu, milli giysilerle üçüncü sırada sahneye çıktı. Kürdistan'ın kısa tanıtımını yapan grubun, okuduğu türküler ve sergilediği oyunlar, salonda bulunan yüzlerce kitle tarafından alkışlandı ve büyük ilgi gördü. Küçük Mizgîn'in söylediği "Dersim, Hani, Zilan, Maraş" türküsü, büyük dikkatle dinlendi. Kürdistan kültür grubu, sahneyi terkederken, kitlenin gür sesli "Kürdistan, Kürdistan" sloganıyla uğurlandı.

ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜ (AI) RAPORUNDA, TÜRK DEVLETİ TEKRAR SANIK SANDALYESİNDE

Örgütün 15 sayfalık Mart '90 raporunun altı sayfası Türkiye'deki, geriye kalan dokuz sayfası da ise Kürdistan'daki somut devlet terör uygulamalarına değinmektedir.

PKK'nin 1984'ten beri geliştirdiği ulusal kurtuluş mücadelesine yorumsuz olarak geniş yer verilen raporda, Kürdistan'da süreklilişen askeri durum, 19 Temmuz 1987'de kurumlaştırılan Bölge Valiliği uygulamasına da değinilmekte ve Türk ordusunun düzenli 50.000 askeri, 2.500 özel tim elemanı ve enaz 20.00 köy korucusunun gerillalara karşı savaştığına yer verilmektedir.

Rapor, 1923'teki bir yasaya dayanarak aşiretlerden para karşılığı devşirilen köy korucularının devlet karakollarına bağlı olarak karıştıkları öldürme, kaçırma ve iğfal etme gibi suçlarını ana konu yapmaktadır.

Af Örgütü (AI) raporunda köy korucularının neden olduğu öldürme ve kaçırma olaylarını özetle veriyoruz.

– 17 Ekim 1988'de **M. Emin Akyıldız**, Siverek'in Konurtepe köyünde öldürüldü. Çermik'in Kuslukçayırı köyünden olan M. Emin Akyıldız'ın aynı köyden olan, bölgedeki karakola bağlı çalışan Gül kabilesinin köy korucuları ile çatışmalara varan toprak anlaşmazlığı vardı.

– Mardin'e bağlı Alımlı köyünden **Musa Dinç**, 5 Ocak 1988'de yüklü eşeği ile giderken köy korucuları tarafından kurşunlanarak öldürüldü. Vücudundan 40 Kurşun vardı.

- Diyarbakır'ın Ergani ilçesine bağlı Özbilek köyünde **İsa Aslan**'da Özbilek köyü korucuları tarafından öldürüldü.

– Siirt'in Eruh ilçesinde vuku bulan üç öldürme olayının sorumluları yine köy korucularıdır. 52 yaşında ve dokuz çocuk babası **Mehmet Esendemir** 3 Haziran 1989'da köy korucuları tarafından kaçırıldı ve bir daha görülmedi. 18 Haziran'da kimliği, yanmış ceset artıklarının yanında bulundu.

Aynı ilçenin Ormaniçi köyünde 36 yaşındaki ve üç çocuk babası **Ömer Savun**, 6 Mayıs'ta Fındık Karakolunda gözaltına alınmış ve bir daha haber alınamamış. Köy muhtarı Halil Ekin, kendisinin Ömer Savun'u teslim ettiğini ve kendisininde dört gün işkence gördüğünü ve bırakıldığında, Ömer'in halen tutuklu tutulduğunu söyledi. Haber çıkmayınca köy muhtarı bir dilekçe ile Siirt valisine müracaat ediyor. Aldığı cevap Ömer'in karakolda bir saat tutulduğu ve bırakıldığı şeklinde oluyor.

Ömer'in kardeşi Ahmet Savun, köy korucusu Bahattin Aktuğ'un 1 Mayıs'ta gerillalar tarafından öldürülen yeğeninin intikamını almak için **Ömer, Hüseyin Demirtaş** ve **Osman Esendemir**'i öldürdüğünü söyledi. Aynı kaynak **Hüseyin Demirtaş**'ın 26 Mayıs'ta askerler tarafından gözaltına alındığını ve ardından Bahattin Aktuğ'a teslim edildiğini ve öldürüldüğü tarihe kadarda bunun evinde haps tutulduğunu söyledi. Eşi koruculardan kocasını sorunca, aldığı cevap; *"Cesedini belki nehirde bulursunuz"* olmuştur.

Uluslararası Af Örgütü'nün başvurusuna Türk hükümeti 22 Ocak 1990'da şu cevabı vermiştir; *"PKK'yi desteklediği gerekçesiyle Ömer Savun gözaltına alınıp bırakılmış, diğer ikisi de hiç gözaltına alınmamıştır"*. Bu cevaba rağmen cesetlerini hayvanlar ortaya çıkarmıştır.

Siirt'in eski SHP il başkanı **Zübeyir Aydar** ve diğer 7 kişi Olağanüstü Hal Yasaları'nın geçerli olduğu 11 il'in sınırlarının dışına çıkarılmıştır.

Devletin yarattığı karşıtlık içinde koruculuk sistemiyle Kürtler birbirini vurmaktadır. Devlet önce kendi yanlısı aşiretlere silah dağıtmakta, sonra silah almaları için diğer aşiretleri zorlamaktadır. Eldeki somut bulgular askerlerin köylülere silah almayı kabul etmeleri için zor kullandıkları ve gönüllü silah aldıklarına dair zorla kağıt imzalattıklarını gösteriyor.

– Edinilen bilgiye göre silah almayı reddeden bir aşiret reisinin kardeşi **Nedim Öner** (evli ve üç çocuk babası) 2 Ekim 1989'da Gürpınar'ın Yukarı Başparmak köyünde güvenlik güçleri tarafında katledilir.

Bölge valisi, 4 Ekim 1989'da yaptığı açıklamada, köyü terk eden bir araçtan güvenlik güçlerine ateş edildiğini, çıkan çatışmada 6 teröristin öldürüldüğünü, bunlardan birinin **Nedim Öner** olduğunu söyledi. Yaralılardan biri ise ölen **Nedim Öner**'in yeğeni **Mehmet Öner** idi.

Nedim Öner'in annesi ise olayı değişik anlatıyor. Onun anlattıklarına göre Nedim eve geliyor. Dışarıdan kurşun sesleri geliyor. Dışarı çıktığında askerlerin yakın mesafeden çobanları ve keçileri kurşunladığını görüyor. Nedim, komutana kuşunlananların "terörist" olmadıklarını söylüyor. Gidip bakmayı teklif ediyor. Komutan kabul ediyor. Dışarı çıktığında hemen öldürülüyor. Komutan kendini yaralı olarak eve zor atan Mehmet Öner'e Nedim' in çatışmada öldürüldüğünü zorla bir kağıda imzalatıyor. Yine annesinin söylediğine göre Nedim korucu olmayı kabul etmediği için öldürülüyor.

– Diğer bir olayda 16 Eylül 1989'da oluyor. **Hasan Utanç** (28) **Tahsin Sevim** (25) ve **Hasan Caner** (39) köylerine gitmek üzere Şırnak'tan ayrıldıktan az sonra araçları durduruluyor ve kaçırılıyorlar. Görgü tanıkları ellerinin bağlanıp araçtan uzaklaştırıldıklarını söylüyor. Kaçırılma saati akşam 7'dir. Cesetleri aynı gecenin saat 11'inde Mardin-Özbek Köyü yakınlarında bulunuyor.

Güvenlik güçleri cinayeti gerillalar işledi diyor. Ancak bu olanaksız. Çünkü kaçırılma ve öldürme olayı arasında sadece 4 saat var. Halbuki iki noktanın arası en az 9 saattir. Ve gerillaların yaya hareket ettikleri biliniyor. Üstelik iki nokta arasında hem nehir hemde yol boyunca pekçok yerde asker barikatı var. Köylülerin de değerlendirmesi güvenlik kuvvetlerinin cinayeti işlediği yönünde. Çünkü ancak onlar araba ile hareket ederler ve hiçbir engelle karşılaşmadan yoldaki askeri barikatları aşarlar.

Bu tür olaylara çoğu askerler tarafından desteklenen özel timler tarafından gerçekleştiriliyor. Pekçok defa mahkeme dışı idam kararları kırda polis gibi davranan askerler tarafından gerçekleştiriliyor.

– Şırnak'ın Kemerli Köyünden olan çoban **Mahmut Yaşar** (14 yaşında), öldürüldüğü 19 Temmuz 1989 günü kardeşi ile birlikte koyun atlatıyor. Kardeşi hayvanları sulamaya giderken, o bir ağacın altında uzanıyor. Bu esnada askerler tarafından kurşun yağmuruna tutularak katlediliyor.

Uluslararası Af Örgütü, bu konuda yaptığı araştırma ve taleplere bir cevap alamadı.

Küçük birimler halinde dolaşan özel tim grupları Kürtçe konuşmakta, gerilla elbiseleri giymekte, bu durumda köylere girmekte, yiyecek istemekte, köylüler yiyecek verincede PKK'yi destekledikleri gerekçesiyle tutuklanmaktalar. Aynı zamanda Kürt gerillalarında asker elbiseleri giyebilmekteler. Bu durum bazen karışıklık yaratıyor. Fakat Temmuz ve Eylül 1989 olaylarının özel timler tarafından yapıldığı eldeki dökümanlarla kesin olarak saptanabiliyor.

- Hakkari'nin Yoncalı Köyü muhtarının, bölge askeri komutanlığına verdiği dilekçeye göre, köylüler dağda ot biçerken silahlı bir grubun yaklaştığını görüyorlar. Köylüler kaçıyorlar. Arkalarından ateş ediliyor. Ateş edenler komando. **Bünyamin** ve **Sabri Orhan** öldürüyor. Muhtar Saddık, Sıddık, Salih, Aziz, Abdullah ve Şehmus Orhan komutanlığa gidiyor ve durumun açıklığa kavuşturulmasını istiyorlar. Komutan hepsinin gözleri önünde **Şehmus Orhan**'ı öldürüyor. Diğer beş kişiye de ağır işkenceler yapılıyor. **Bünyamin** ve **Sabri**'nin gömülmelerine izin verilmiyor. **Bünyamin Orhan**'ın eşi görgü tanığı ve kocası ile **Sabri**'nin hiç uyarı yapılmadan vurulduğunu söylüyor.

- Altı köylünün öldürüldüğü başka bir olayda, 17 Eylül 1989'da Mardin'in Silopi ilçesi'nin Derebaşı köyü yakınlarında oluyor. Öldürülen köylüler; **Feyzi Beyan** (1945 doğumlu), **Reşit Eren** (1967), **Üzeyir Arzik** (1962), **Abbas Çiğdem** (1962, evli ve dört çocuk babası), **Münir Aydın** (1967). Öldürülenlerin çatışmada vurulan teröristler oldukları şeklinde ilk açıklamayı yapan bölge valisi (Olağanüstü Hal Valisi yardımcısı) Nazif Kayalı oldu. Haber, olayın görüntüleriyle birlikte aynı akşam devlet televizyonunda da çıktı. Aynı iddiayı İçişleri Bakanı Abdulkadir Aksu ve Bölge Valisi Hayri Kozakçıoğlu'da tekrarladılar.

Kimlik tespiti sonunda bunların "terörist" olmadıkları, sıradan köylüler olduğu ortaya çıktı. Görgü tanıkları olan Hasan Beyan, Selim Oktay ve Hasan Adıyaman, öldürülen altı köylünün askerler tarafından götürüldüğünü görmüşler.

- Benzer bir olayda **Fehmi Yarar**'ındır. Asuri Hıristiyanı olan Fehmi Yarar, Kasım 1988'de Midyat'ta öldürülüyor. Polis, çatışmada öldürüldüğünü ileri sürmekte. Eşi Necbah Yarar ise kocasının komiser yardımcısı tarafından yakın mesafeden öldürüldüğünü, olayın herkesin gözleri önünde olduğunu, polisin çatışma süsü vermek için sonradan havaya ateş ettiğini söylüyor. Hakkında dava açılan komiser yardımcısı, dava bitmemesine rağmen 1 Aralık 1989 tarihinden beridir Kırşehir'de görev yürütüyor.

Avrupa Parlamentosu'nda Türk devleti aleyhine karar

Avrupa Parlamentosu'nun 16 Mayıs 1990 tarihli oturumunda, Türk sömürgeci devletinin Kürdistan ve Türkiye'deki insan hakları ihlalleri değerlendirildi.

Daha çok Kürdistan'daki durumun geniş politik çerçevesiyle değerlendirildiği toplantıda Türk devleti kınandı. Oturuma sunulan önerge onaylanarak karar durumuna getirildi. Kararda açık ad kullanılmasıda Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi güç olarak kabul ediliyor. Bu karara ERNK'nin çalışmalarıyla varılması, Kürdistan kurtuluş mücadelesinin önemli bir politik ve diplomatik başarısıdır.

Türk sömürgeci devletinin kararı önleyici manevraları sonuç vermedi.

*Sosyalist grup adına **Bay METTEN, Bayan DURY** ve **Bay ROMEOS**; Avrupa Demokratları grubu adına **Bay NEWTON DUNN**; Birleşik Avrupa solu adına **Bay VECCHI**; sol koalisyon grubu adına **Bay EPHREM PAGOROPOULOS** tarafından hazırlanan ve **Bayan DURY, Bay ROMEOS, Bay PAGOROPOULOS, Bay ROMEOS** (Sosyalis grubu adına) **Bay VECCHI** ile **PAPAYANNAKİS** (Birlişik Avrupa solu grubu adına) ve **Bay EPHREMİDİS** (Sol Koalisyon grubu adına) **sunulan karar taslağının onaylanarak karar haline getirilen metni veriyoruz.***

A- Öncelikle Türkiye'de insan hakları ve azınlıkların durumunu gözönünde bulundurarak, Türkiye'nin AT-Karma-Komisyonu'na AT üyelik başvurusuna olumsuz cevap vermek için yeterli neden görmesi,

B- Türk ceza kanununun düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü yasaklayan 141, 142 ve 163. maddelerini Türkiye'deki en önemli insan hakları problemlerinden görüyor olması,

C- Sayısız güncel haberde de yansıtıldığı gibi Uluslararası Af Örgütü ve Helsinki Bildirgesi maddeleri ile yasaklandığı halde işkence, tehdit ve santajla itirafa zorlama vb. uygulamaların devam ettiği,

D- Türk hükümetinin gözaltında geçen uzun tecrit dönemini -ki en çok işkence olayları bu arada yaşanmaktadır- kısaltmak için talimatına rağmen, emniyet görevlilerinin buna uymadığı,

E- Türk hükümeti, uzun süredir düşündüğünü belirtmesine rağmen 141, 142 ve 163. maddelerin kaldırılması için bugüne kadar meclise somut bir öneri sunmaması,

F- Türk parlamentosu, Türkiye'de insan hakları konusunda gösterilen tepkileri dikkate alarak, bir komisyon oluşturup durumun iyileştirilmesi için uğraş vermemesi,

G- Türk hükümeti, terörist lere karşı mücadele adına 9 Nisan, 1990'da bir kararname çıkardı. Bu kararnameyle basın özgürlüğünün kaldırıldığı, grev hakkının yasaklandığı, insan hakları ihlallerinin süreklileştirildiği, sürgün önlemlerinin getirildiği,

H- Türk sosyolog İsmail Beşikçi, toplatılan "Devletlerarası Sömürge Kürdistan" kitabında bölücülük yaptığı gerekçesiyle 12 Mart 1990 tarihinden beridir cezaevinde olması,

I- İstanbul 1 Mayıs gösterilerinde 300 kişinin tutuklanması ve tüm Türkiye çapında 1 Mayıs kutlamalarının düzenleyicileri ve işçilerin taciz edilmesi,

Nedenleriyle Avrupa Parlamentosu;

1- Türk ceza kanununun 141, 142 ve 163. maddelerinin kaldırılmasını talep eder.

2- Türkiye'nin toplumdaki ve dünya kamuoyu nezdindeki kötü imajının değiştirilmesi için gözaltına alınanlara uygulanan tecritin ve işkencenin sona erdirilmesi gerektiği inancındadır.

3- 1 Mayıs göstericilerine karşı girişilen kanlı saldırıyı mahkum eder ve işçi bayramına konan yasakların kaldırılması ile tutuklu göstericilerin serbest bırakılmasını talep eder.

4- Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılmasını selamlar, gelecek seçimde Türk halkının geleceği konusunda Komünist partisine imkan tanınacağını umar.

5- İsmail Beşikçi ve diğer düşünce suçlusu tutukluların bir an önce serbest bırakılmasını bekler.

6- Ancak Kürt azınlığın politik, sosyal ve kültürel haklarının verilmesi durumunda Güneydoğu bölgesiyle beraber kalınabileceğini belirtir; Kürtlerin barışçıl gösterilerinin şiddetle bastırılmaması konusunda Türk hükümetini uyarır.

7- Türk hükümeti insan haklarına aykırı 9 Nisan 1990 tarihli kararnameyi vakit geçirmeden kaldırmak zorundadır.

8- Terörizmi kınar.

9- Tarafların ilişkiler geliştirmelerini azimle ister, ki şiddetten vazgeçip Kürt azınlık sorununda barışçıl ve demokratik bir çözüm amaç edilebilsinler.

10- Başkanlarını, bu kararları Türk hükümeti, Türk parlamentosu ve Türkiye'ye komşu ülke hükümetlerine ulaştırmakla görevlendirir.

FAC HEYETİ'NİN KÜRDİSTAN'A GÖZLEM GEZİSİ İZLENİMLERİ

Angelika Beer
(Yeşiller Partisi Parlamenteri)

Büyükelçiliğimizin, heyetimize gönderdiği yazıyla başlamak istiyorum. Büyükelçilik, Türk hükümetinden aldığı emir ve onu müdafa duygusuyla gezimizi önlemeye çalıştı. Her iki hükümette, T. Kürdistan'ındaki insan hakları konusunda kamuoyunun bilgilendirilmesinin önüne geçmeyi ve dikkatleri başka yöne çekmeyi amaçlıyor. T. Kürdistan'ında sıkıyönetim yeni yasalarla sertleştiriliyor, basın üzerinde sansür uygulanıyor. Dışişleri bakanlığımızda bu kampanyayı destekliyor.

Bu nedenlerden dolayı şu çağrıda bulunmak istiyorum:

Kürdistan'a gidin. Türkiye'yi boykot edin. T. Kürdistan'ındaki insan hakları ihlallerini ancak korkuya kapılmadan kamuoyuna aktarabiliriz. İyi hazırlanmış programlarla gidip incelemelerde bulunulmalı ve tartışmalardan kaçınılmamalıdır.

MİT'in pratiği gözönüne alınırsa, iki hükümetin son dönemlerde elçilik düzeyinde anlaşmazlıklar içine düştüğü görülür. Almanya'da açığa çıkan 15 MİT elemanı yerine 4'ünün Türkiye'ye geri gönderilmesi ve Türkiye'nin de bir Alman memurunu Almanya'ya geri göndermesi gerçekten bir skandaldır.

Bizler, oğlu yürüyüşte öldürülmüş (Nusaybin halk ayaklanmasında bn.) bir aileyi ziyaret ettik. Ziyaretimizden önce siyasi polis ve MİT, bu aileye uğramış, bir gün sonra da milletvekilleri ziyaret etmiş (!)

Türk hükümetinin kendisine karşı gelişmleri bastırmak için çıkardığı kararname, NATO çevreleri tarafından daha önce görüşülmüş. Burda, Türkiye ve Kürdistan'daki insan haklarının zedelenmesinde Avrupalı bazı çevrelerin sorumluluğu var.

Gezimiz sırasında kayda değer bir gelişme oldu. Avusturya İçişleri Bakanlığı, Türkiye'ye tüm askeri yardımları yasakladı. Biz Yeşiller, Türkiye'ye yapılan askeri yardımların durdurulmasını ve Almanya Hükümeti'ne Avusturya Hükümeti gibi davranması çağrısında bulunuyoruz.

1 Mayıs'ta, Almanya'da eğitilmiş kurt köpeklerinin İstanbul'da göstericilere saldırması ve dışişleri bakanlığımızın gezimizden bir hafta önce bu tür olayları Türkiye'nin iç sorunu olarak gösteren açıklaması korkunç bir olaydır.

Kürt mültecilerin kışlık ihtiyaçları için Uluslararası İnsan Hakları Hümanist Birliği'nin yaptığı yardımların ulaşıp ulaşmadığını izlemek amacıyla, Mardin'deki kampa gitmek istedim. İstemim reddedildi. Ancak Medico International'den öğrendiğimize göre yapılan yardımların 1 milyon Markı kışlık çadırların alımına harcanmış. Ancak bu miktarın sadece 725.000 DM.'ı çadırlara harcanmış. Bu çadırlarda kışlık olmayıp, patates çuvalını andırmaktadır. Demek ki 725.000 DM. bilinçli olarak başkalarının cebine aktarılmıştır.

GSG-9'ların ve Alman kurt köpeklerinin operasyonlarda kullanıldığı tespit edilmiştir. Derhal buna son verilmesi çağrısında bulunuyoruz.

Kürdistan sömürge bir ülkedir ve bu durumu görmek acı yaratıyor. Türk devleti, devlet terörü uyguluyor ve halk buna karşı direniyor. Halk, "Biz Kürdüz, Kürdistanlıyız" deyip kendi davalarına, diline ve kültürüne sahip çıkıyor. Bunun mücadelesini veriyor.

Sonuç olarak bir Kürt arkadaşımın dediği gibi, Kürtlerin şunları söylediğini söyleyebilirim: **"Önce biz polisten cenazelerimizi almaya korkuyorduk. Şimdi ise polis bize cenazelerimizi vermekten korkuyor."**

Eberhard Schultz
(Almanya PKK Davası Avukatlarından)

Benim heyetlerle birlikte Tükiye ve Kürdistan'a üçüncü gidişimdir. Bu tür heyetlerin görevi gelişmeleri yerinde izlemektir. 1984 ve 1989'da da Türkiye ve Kürdistan'a gitmiştim. Bugün anlatılanlar o zamanda anlatılıyordu.

Gezimizden şu izlenimi de edindik: Kürt halkı artık bu şekilde yaşamak istemiyor. Cizre ve Nusaybin'deki olayların anlamı budur. Tutuklanabileceği, işkence görebileceği ve öldürülebileceği tehlikesine rağmen, artık Kürt halkı direniş gösteriyor. Bundan dolayı halk ayaklanmasının meydana geldiğine inanıyoruz.

İsteklerimiz şunlardır:

– Türk hükümetine verilen her türlü askeri yardımın durdurulması,

– Kürt halkının varlığının kabul edilmesi, dil ve kültür haklarının hukuk devleti sınırları içinde verilmesi,

– Kürt halkının kendi ülkesinde istediği biçimde yaşaması,

– Kürt halkının kendi ulusal kimliğine sahip çıkması için kendi kaderine kendisinin karar vermesi,

– Kürt ve Türk arkadaşlarla birlikte Türkiye'ye turizm boykotunu uygulamak ve bunun organizesine girişmek.

Son bir noktayıda belirtmek istiyorum. İstanbul'daki basın toplantısına çok sayıda gazeteci katılmıştı. Bir gazetecinin bize aktardığı şu: SHP Genel Başkanı E. İnönü'ye gezisi sırasında Kürt bir belediye başkanı, bölgede iki hafta önce (Nisan 1990 ortaları bn.) kimyasal silah kullanıldığına dair bir yazı vermiş. Bu silahlar PKK'lılara karşı kullanılmış. Halepçe'den sonra T. Kürdistan'ında da bu tür bombaların kullanılmasının gündeme geldiği, hatta iki yıldan beridir kullanıldığı bilinmektedir.

Bu konuda gazeteciden daha fazla bilgi almaya çalıştık. "Kusura bakmayın. Siz yarın Almanya'ya gideceksiniz. Ben ise burada kalıyorum" cevabını aldık.

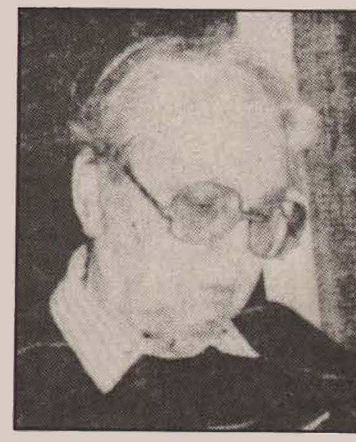
İlona Hepp
(Berlin Yeşiller Partisi Yönetim Kurulu Üyesi)

Gezimiz sırasında yakılıp yıkılan köyleri gördük. Buralarda köylülerle görüştük. Bir köylü göçetmek zorunda bırakılmış. Silopi'de bir tarlada gündelikçi olarak çalışıyor. Tarlada çalışırken üç asker tarafından taranıyor. Ağır yaralı olarak hastahaneye kaldırılıyor. Zaten şehirlere göç edenler de, iş bulamıyor.

Köylülerin göç etmesi şöyle oluyor: Köy erkekleri köy meydanında askerler tarafından toplatılıyor. Meydan dayağından geçiriliyorlar. Bu, kadınlar ve çocukların gözleri önünde oluyor. Kadınlara tecavüz ediliyor. Köylülerin malları darmadağın ediliyor. Köylülerin göç etmesinden başka çareleri kalmıyor.

Salt PKK'yi destekledikleri için de değil, devletin ırkçı politikasının ürünü olarak köylüler göç ettiriliyor. Sadece Irak Kürtlerinin değil, Türkiye'de Türkiye Kürtlerinin de kampları var.

Jutta Oesterle-Schwerin
(Yeşiller Partisi Parlamenteri)

Bu geziye başlamadan önce Ankara'daki Büyükelçilik tarafından, Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla gezimiz konusunda uyarıldık. Bize iletilen yazıda gezi programına aldığımız ve gideceğimiz illerin can güvenliğimiz açısından rizikolu olduğu, hatta tutuklanabileceğimiz ve geri gönderilebileceğimiz belirtiliyordu. Milletvekili olmayan gezi elemanları için bu riskin çok daha fazla olduğu belirtiliyordu.

Bizler Türkiye'de rahatsız edildik. Sürekli siyasi polis ve MİT takibi altında tutulduk. Ziyaret ettiğimiz belediye başkanları, yerel seçim adayları, sendikacılar vd.leri ile görüşmelerimiz ya siyasi polis tarafından engellendi ya da konuşmalarımız banda alındı.

Biz bunlara karşı çıktık. Nusaybin'deki görüşmemizde hazır bulunmak isteyen sivil polisi dışarı çıkardık. Silopi'de bir yerel seçim adayını ziyaret ederken, sivil polis davetimiz olmadan salahı ve teybi ile içeri daldı. Konuşmalarımızı kaydetmek istiyordu.

En kötüsü de Batman'da Petrol-İş Sendikası Başkanı'nı ziyaretimizde oldu. Henüz çayımızı içmemiştik. Başkanın odasına polis silahı ve elinde teybi ile girdi. Heyet üyeleri olarak şiddetle karşı koyduk. Bizi rahatsız ettiğini ve hemen dışarı çıkması gerektiğini söyledik. Dışarı çıktı, ama beş dakika sonra şefi ve bir başka polis içeri girdiler ve içerde kalacaklarını söylediler. Tartıştık. Fayda vermedi. Toplantıyı yasakladılar. Utanmazlıkları üzerlerindeydi.

Bunların davranışına Almanya'da haneye tecavüz denir.

Zorunlu olarak konuşmalarımızı kestik. Ev sahibi ile birlikte bir restoranta gittik. Polis yine hemen arkamızdaki masaya oturdu. Tek imkanımız kalıyordu. Sendika başkanı ile birlikte Diyarbakır'a hareket ettik. Kendisinin arabasıyla Diyarbakır'a giderken yol boyunca birkaç kelime konuşabildik. Bu birincisi.

İkincisi ise yollardaki aramalardı. T. Kürdistan'ında her 20 km.'de arama var. Sürekli, "Kimsin? Nereye gidiyorsun?" sorularıyla karşılaşıyorsun. Bir de can güvenliğimizin olup olmadığını soruyorlardı.

Daha çok bizimle birlikte gelen Kürt ve Türk arkadaşlardan dolayı korkuyorduk.

Tüm bunları gördükten sonra şunu söyleyebilirim: Türkiye bir polis ülkesi, T. Kürdistan'ı da işgal edilmiş bir ülkedir.

Rainer Ahues
(Cumhuriyetçi Avukatlar Yönetim Kurulu Üyesi)

Ben, Angelika'nın kaldığı yerden devam edeceğim. Diyarbakır'da bir dava duruşmasını izledik. Bu davada, bir yerel seçimde aday olmak, bazı adayları desteklemek ve seçim çalışmasında Kürtçe konuşmak suçlamasıyla üç kişi yargılanıyordu.

Kanımca hakim, önündeki dosyayı yeterince inceleyip okumamıştı. Savcı duruşmaya çok geç katıldı. Yanında dava dosyası bile yoktu. Savcının davaya hiç ilgisi yoktu. Bütün duruşma boyunca sadece oturdu.

Sanıklar savunmada, "Dünyanın hiçbir yerinde insanların ana dilleriyle konuşmalarına yasak konulduğu görülmemiştir" dediler.

Heyetimizin bir diğer amacı ise 413 sayılı kararnamenin yasalarını gözlemlemekti. Bu yasayla temel insan hakları ortadan kaldırılıyor, basına sansür uygulanıyor. Yasanın parlamentoda görüşülmesine gerek görülmüyor. Bölgedeki tek yetkili olan Özel Vali, istediği zaman istediği kişi hakkında soruşturma açabiliyor.

İkinci önemli nokta da şudur: Anayasa Mahkemesi, kararnameyi denetleyemiyor. Bu kararnameyle suç işleyen görevliler hakkında soruşturma açılamıyor. Kısaca yeni çıkan kararname sansür ve sürgünü içeriyor.

Sansür şu anlama geliyor; o bölge hakkında olumlu haber yazılamaz. İzlenimlerden edindiğim şu, gazete satışları %20 ile %30 arasında düşüş göstermiş. Gazetelerde yazılanlar halkı ilgilendirmiyor. Çünkü dünya haberleri yer alırken bölge haberleri yasaklanıyor.

Kısa bir örnek vereyim. İstanbul'da aldığım Cumhuriyet gazetesinde gezimiz hakkında hiç bir şey yoktu. Ama uçakta aldığım aynı gazetede gezimize yer veriliyordu.

Görüştüğümüz avukatlar, sürgün olayının kararname ile birlikte güncelleştiğini söylediler. İnsanlar arasında bir tedirginlik var. Kimin ne zaman nereye sürgün edileceği bilinmiyor. Bu sürgün olayı özellikle halk ayaklanması olan Cizre, Nusaybin gibi alanlarda gündeme gelecektir. Yani ağzını biraz açarsan 1000 km. uzaktaki bir yere sürgün olmayı göze almışsın demektir.

Alisa Fuss
(Uluslararası İnsan Hakları Ligası Başkan Y.)

Bence Kürdistan'daki gelişmeler sadece insan hakları ile ilgili sorunlar değil. Aynı zamanda politik sorunlardır. TC anayasasındaki bazı maddelerin Kürt dilini, kültürünü yasakladığını gördüm. Kürtler kendi geleceklerine karar vermelidirler. Bunun için de onlara yardım etmeliyiz.

Dr. İsmail Beşikçi, 1969 yıllarında İstanbul Üniversitesi'nde çalışıyordu. Çalışmaları genellikle Kürt tarihi ve toplumu üzerine. Çeşitli dönemlerde bu çalışmalarından dolayı tutuklandı. Yazmış olduğu üç yeni kitap yüzünden tekrar tutuklandı. Hakkında 49 yıl hapis cezası isteniyor.

Biz burada (Almanya ve diğer Avrupa ülkeleri bn.), bu insanlarla dayanışmaya girmeliyiz. Özellikle İsmail Beşikçi için bir dayanışma kampanyası geliştirmeliyiz. Onlarla birlikte uluslararası dayanışma kampanyası açmalıyız.

Mahsum KORKMAZ Akademisi öğrencilerinden Avrupa'daki yurtseverlere

Dünya insanlığı içindeki yerimizi ancak savaşarak alabiliriz

Değerli Dostlara!

Kürdistan bağımsızlık savaşı içinde yer alan bir yakınınız olarak sizlere bir mektup yazmak ve selamlarımı iletmek istedim. Arada uzun yıllar geçti ve çok şey yaşandı. Kürdistan sorunu üzerine başlayan tartışmalar ve düşmanın asker-polis gücüne karşı okullarda kenetlendiğimiz günler daha tüm canlılığıyla gözlerimin önünde. O günlerin sıcaklığı ve halkın bizleri destekleyerek gösterdiği yakınlık devrimimiz için bir başlangıçtı. O yıllardan başlayarak mücadelemiz bir çok zorlu ve acımasız koşullarda geçerek en güçlü gelişmelerle bugüne ulaştı. Ve bugünkü aşamada zafere yakın yılları yaşıyor.

Bağımsızlık ve özgürlük mücadelemizin vardığı aşamayı dostta, düşmanda kabul ediyor. Bu açıdan herşeyden önce sizlerinde mücadelemize karşı sorumluluk taşıdığınızı ve görevlerinize sahiplik ettiğinizi umarım. Özellikle mücadelemizin ilk gelişmeye başladığı yıllarda harekete katılan şu yada bu düzeyde hizmet eden dost ve arkadaşların emeklerinize sahip çıkarak gelinen aşamada daha güçlü katılımınızı bekliyorum. Partimizin hepimizden beklediği budur. Karşılıklı bizlerinde birbirimizden beklediklerimiz bu yönlü olur. Ve dostça selamlaşmamız da bu gerçek üzerinde olabilir.

Yoksa vatan topraklarından kopmuş, basit bir mülteci gibi yaşamın akıntısına kapılmış olanlara fazla söyleyeceğimiz bir şey yoktur. Beklentilerimiz daha çok geçmişte partiye hizmet etmiş, düşmana karşı direnmesini bilmiş, hala şu veya bu oranda partiyle ilişkilerini sürdürenleredir. Geçmişte olduğu gibi, günümüzde de düşmanın oyun ve dayatmalarına boyun eğmeyin. Düşmanın dayatmaları ve yoğun baskıları sonucu terk edip geldiğiniz vatan topraklarını ve onun uğruna savaşanları unutmayın. Sizlerde iyi biliyorsunuz ki bağımsız bir vatan olmadan insanca, onurluca ve şereflice yaşanmaz. Onun için Partimizin her Kürdistanlı devrimci ve yurtsevere gösterdiği doğru yolda yürüyerek halk kimliğimize sahiplik edelim. Vatandan uzak, yabancı ellerde basit yaşam tutkularına kapılmadan, doğru yaşam yolunu seçelim. Düşmanın bizlere dayattığı toprakları terketme politikasını boşa çıkararak kaynağa dönüşü zamanında yapalım. Geçici ve hiçbir zaman bizim olmayan şeylerle zaman geçirmeden bizlere düşeni mutlaka yapmalıyız.

Kürdistan'ın bağımsızlığı için değerli yaşamlarını feda eden önderlerimizi ve tüm şehitlerimizi unutmayalım. Onlar insanca yaşama kavuşmamızın bedelleri olarak dağda, zindanda ve en zor koşullarda düşmana karşı savaşarak bizleri zaferin yaşanacağı bu yıllara ulaştırdılar. Sizlerde biliyorsunuz, halkımız Newroz ateşini bu yıl daha gür yaktı. Nusaybin'de, Cizre'de binlerce kitle ayaklandı. Düşmana karşı direnerek bağımsız Kürdistan şiarını haykırdılar. Bu bir kıvılcımdır. Tüm Kürdistan'ı saracaktır. Artık halkımız kendi öz kimliğine sahip çıkarak PKK'nin önderliğinden MAZLUM ve HAYRİLERİN alan özgülünde harcadıkları emeğin karşılığını vermenin kararlılığı içinde olmalıyız. Büyük komutanlarımızdan DELİL ve ZEKİLERİN en zor şartlarda, olanaksızlıklar içinde düşmanın yüzlerce askerine karşı tek başlarına savaşarak haykırdıkları sloganları ve dile getirdikleri gerçekleri unutmadan davalarına bağlı kalmalıyız.

Haklı ve kutsal davamızın kazanacağı bu yıllara doğru yaklaşmak gerekir. Hepinizin mücadeleye katacağı çok şey vardır. Özellikle genç arkadaşların, oralarda basit yaşama takılarak, özgürlük kokan, gerillanın yuvası olan dağlarda uzak yaşaması doğru bir yaklaşım olmayacaktır. Yüzlerce Kürdistanlı gencin silaha sarılarak özgürlük için savaştığı bir dönemde, sizlerde yabancı gibi uzak diyarlarda seyirci kalamasınız. Vatan borcu deyip geçmemek lazım. Aynı zamanda ülkemiz için savaşmak bir insanlık borcudur. Dünya insanlığı içindeki yerimizi ancak savaşarak alabiliriz. Ve böyle kabul görebiliriz. Yoksa Avrupa'da sizlere sundukları o basit yaşam tarzına yaşam demeyin, aldanmayın. Zamanında görevlerinize sahip çıkın. Kürdistan devrimci gençliğine sahip özelliklerinizle harekete geçin. Çoğunuzun ailesi ve yakınları düşmanın ağır baskı ve işkencelerini yaşadı. Hala bazılarınızın yakınları ve kardeşleri zindanlarda, yada dağlarda savaşıyor. Evet, savaşan bir yakınızın ve kardeşiniz olarak sizleride sıcak savaş cephesinde görmek en büyük istemimdir. Acılar, ayrılıklar ve yıllardır düşmanın üzerimizde estirdiği terör ancak böyle son bulur. Düşmana hesap sormanın ve özgür vatan yaratmanın tam zamanıdır. Buna kayıtsız kalamayız. Bu konuda kayıtsız kalmayacağınıza inanıyorum.

Dostça saygı ve sevgilerimi iletir, hepinize, özgür vatan yaratmanın uğraş ve bilinci içinde başarılar dilerim.

Devrimci selamlarımla.

Gönül T.

Sizlerden istediğim mücadeleden kopuk değil, dört elle mücadeleye sarılmanızdır

Değerli arkadaşlar,

Sizlere iki satır yazarak seslenmeyi düşündüm. Hepimiz aynı toprakların evlatlarıyız. Aynı acıları, aynı mutlulukları beraber yaşadık. Mücadeleyi beraber tanıdık. Bir çok şehit arkadaşlarımızı yakından tanıyor ve yaşamlarını, niçin mücadele ettiklerini, halkı ve vatanı uğruna nelere katlandıklarına bizzat şahit olduk. O arkadaşların hal ve hareketleriyle, konuşmalarıyla ne kadar dürüst olduklarını da biliyoruz. Geride bıraktıkları silahı alıp, onların bağımsız vatan yaratma mücadelelerini daha ileri götürmek bizlerin önümüzde bekleyen en temel ve zorunlu bir görevdir.

Evet, orda şimdiye kadar düşmanın yaptıklarına karşı yurtseverlik görevlerimizi şehitlerimize layık olabilecek düzeyde yerine getirebildik mi? Bu sorumu özellikle aileme ve yakınlarıma sormak istiyorum. Düşünüyorum da en yakından tanıdığımız şehitlerin anılarını görevlerimizi yerine getirmede gerekçe yapabildik mi? Düşmana karşı kinimiz katbekat artması gerekirken, yine görevlerimiz üzerinde yoğunlaşma, bizde bekleneni layıkıyla yerine getirmede döneme cevap verebildik mi? Evet mevcut durumda bunun aksini iddia edebilir miyiz?

Sizlerde istediğim mücadeleden kopuk değil, dört elle mücadeleye sarılmanızdır. Kürdistan'da halk ayaklanırken, vatan topraklarında oluk oluk kan akarken, halk evlatlarını savaş alanına gönderirken; birşeyler yapmamız için peşimizde koşulmasını, saatlerce konuşulmasını bekleme yerine; bizlere görev verilmiyorsa bıkmadan usanmadan göreve talip olmak ve verilen görevleri çoşkuyla, sevinçle kucaklamamız ve bunları içtenlikle yerine getirmemiz en önemli görevlerimizdir.

Ben bu alana geldikten sonra çok şey bilmediğimin farkına vardım. Hatta kendimi iyi tanımadığımı anladım. Burası kendimi görüp tanımamda bir ayna oldu. Bu aynada kendimi ve yaşamı gördüm. Kendimize Kürt dediğimiz için Sömürgecilerin işkence ve baskılarına maruz kaldık. Bütün bu gerçeklere rağmen neden halkımızın hergün yükselen isyan haykırışlarına gerekli cevabı vermeyelim, bu bizim en doğal görevimiz değilmidir? Mücadelemiz gelişirken elbette bizim görev ve sorumluluğumuzda ağırlaşacaktır. Bulunduğunuz ortam, sıcak savaş alanının dışında ama mücadelenin geliştiği bir ortamdır.

Bulunduğunuz alanda da emperyalizmin kişiliksizleştirme, yozlaştırma ve özünde boşaltma politikalarına karşı amansız bir mücadele sözkonusudur. Bu çok önemli ve sahip çıkmanız gereken görevlerin başında gelmektedir. Unutulmamalıdır ki var olan değerler halkın ve dolayısıyla bizim değerlerimizdir. Görev ve sorumluluklar da aynı ölçüde ele alınmalıdır.

Burda durup öğüt verme niyetinde değilim. Ancak bazı gerçekler konusunda sizlere düşen sorumluluklara değinmek istedim. Tek tek isim belirtmeden ziyade tüm yurtsever arkadaşlara seslenmek istedim. Mücadelemizin atar damarı rolünde olan gençliğin temel görevi mücadeleye inançlı ve kararlıca katılımı sağlamadır. Gelişmeleri siz bizlerden daha iyi takip edebiliyorsunuz. Gün özgürlüğe koşuş günüdür. Bütün bunları bildiğimiz halde neden bekliyoruz, emin olmadığımız ne var? Partimizin bizlere sunduğu olanakları neden iyi değerlendirmiyelim? Kürdistan halkının birleşmesini engelleyen ve hatta buna yönelik politikalar geliştiren sömürgeci Türk devletinin bu oyunlarını neden boşa çıkarmayalım? Gün mücadele ve halkla el ele verme günüdür.

Mektubumu sonuçlandırırken sizlere devrimci selam ve sevgilerimi sunar, devrimci mücadelede hepinize üstün başarılar temenni eder, saygılarımı sunarım.

Yunus

Foto: Hönkel

Mücadelemizin asıl sahipleri, şehitlerimiz ve özgürlük uğruna akıttıkları kanlardır

Değerli ERNK çalışanları,

Yurtseverliğin görev ve sorumluluklarını yerine getirmek için bu görevleri bir bütün olarak bilince çıkarmak gerekir.

Günümüzde ulusal kurtuluş mücadelemiz her alanda ve her cephede yükselmektedir. Kuşkusuz ki; mücadelemizin asıl sahipleri, şehitlerimiz ve özgürlük uğruna akıttıkları kanlardır. Şehitlerimizin anılarına bağlılık görevlerimizi daha da artırmaktadır.

Türk sömürgeciliği ve yerli gericiliğin halkımıza ve mücadelemize yönelimleri açıktır. Buna dur demek için Kürt halkının evlatları olarak görev ve sorumlulukları yerine getirmekte hiç bir kişisel çıkar gözetmeksizin başta; şehitlerimizin kanlarıyla sulanan Kürdistan topraklarını adım adım özgürleştirmek, her görevi tereddütsüz yerine getirme gerçekliği ile karşı karşıyayız. Bu görevleri yerine getirme, bizi özgürlüğe, bağımsızlığa daha da yakınlaştırmaktadır. Mücadelemiz önündeki engelleri aşarak bağımsızlığa yakınlaşırız.

Bilindiği gibi, toplumumuzun bazı kesimleri "özgür yaşam, rahat yaşam" adı altında Avrupa'ya, özel savaşın bir kolu olan "göç" politikası ile gönderilmektedirler. Buraya (Avrupa) gelen toplumumuzun bazı kesimleri bir bütün olarak Avrupa'nın yoz yaşam ortamından kendi değer yargılarından uzaklaşarak tipik bir Avrupa'lı olarak karşımıza çıkmaktadırlar. Özellikle gençlik kesimi bu yoz ortamdan alabildiğince etkilenmekte, başta kendi ailelerine, toplumuna ve vatanına yabancılaşmaktadırlar.

Şu bir gerçektir ki, bireyin kurtuluşu ancak ve ancak toplumun kurtuluşuyla gerçekleşir. Kürdistan toplumunun diğer toplumlardan farklı özellikleri düşünüldüğünde; kendi özünden boşaltılmış, kendi kimliğine yabancılaşan bir toplumun fertleri olarak bizlerin kurtuluşumuzun nereden geçeceği kendiliğinden anlaşılmaktadır. Egemen olan yargılar, hakim ulusun dayattığı Ortaçağdan kalma düşünce sistematiğidir. Elbette ki, bütün bu gerici düşünceler halkımızın beynine asimilasyon kurumları olan Türk burjuva okullarından eğitimle empoze edilmiştir. Bundan dolayıdır ki; halkımız dünyayı çok yönden yanlış ve daha çok da gericilik ışığında yorumlamak durumunda bırakılmıştır.

Ülkemizde uygulanan devlet terörü ve dayatılan provokasyonlarla halkımız insanlık alemine karşı suçlu duruma düşürülmek istenmektedir.

Halkımızın haklı mücadelesini veren Partimizin gelişimini engellemek ve geri adım attırmak için içte sömürgecilik, yurtdışında ise bu görevi Federal Alman Emperyalizmi yerine getirmektedir. İşte, Federal Alman Emperyalizmi ve sömürgeci barbar Türk devletinin uluslararası alanda ne kadar insan haklarına saygılı oldukları açığa çıktı. Halkımızın haklı mücadelesini veren Partimiz PKK halkımızın kaderi olmuştur.

Bu tür uygulamaları ve provokasyonları boşa çıkarmak için tüm emekçi, yurtsever halkımızın görevi budur. Tüm emekçi, yurtsever halkımıza görevin bilinciyle çalışmalarında başarılar dilerim

Devrimci selam ve saygılarımla

Nevzat

Ben de insanım, varım, onurumla meydandayım deyip tankların üzerine yürümek insanı yüceltir

Ortaya çıkışımız, tarihimizi, toplumumuzu sorgulayarak, eleştirerek oldu. Var olanı kabul etseydik, var olan lanetli hal, kölelik ve mevcut statüko sürecekti. Ama kabul etmedik ve görüldüğü gibi bu kabul etmeyişin, sorgulayışın adı PKK oldu. Bu ad bugün Kürtlerin tarihe çıkışının adıdır. Düşürülmüş halkımızı ayağa kadıran, savaştıran, İntifada'lar yaratıp tarihe "Halk olarak bizde varız" demenin adıdır Partimiz. Sorgulamaya devam edeceğiz, etmemiz gerekir. Var olanla, yaratılanla yetinmemeliyiz. Birey olsun, Parti olsun neyi, nasıl yaptık, eksik ve yetmez olan nedir? Onu açığa çıkarıp kendimizi, ulusal kurtuluş mücadelemizi daha güçlü ve sağlam kılacağız. Bunu yapma güç ve yeteneğinde olduğumuz içindir ki diğer gruplar gibi çürümüyor, kendimizi yeniden üretip geliştiriyoruz.

Partimizi çokları yeterince bilmiyor ve tanımıyor. Yaklaşımları yüzeysel ve basit, böyle olmamalı. İyi irdelenip bilince çıkarılmalı. Kazanımlar büyük bedellerin, emeklerin ve yüksek bir bilincin ürünüdür. Karşılığını iyi vermek gerekir. Bu hareket şehitlerde, direnişlerde kurumlaşmıştır. Bazıları olsun olmasın, bu kervan yürüyor, yürüyecek. Halkımızdan istenen nedir? Asgaride olsa dürüstlük ve kendini katmadır. Bu büyük kutsal özgürlük davası için verilmeyecek bir şey değildir. Mütevazi bir yaklaşım daha da yeterlidir. Halkımıza güveniyoruz. Bu güven olmasaydı bu kavga yürütülmezdi. Böylesi karanlıklara gömülmüş, paramparça edilmiş bir halkın, tüm zor aygıtının acımasızca ve yetkince kullanılmasına rağmen ayağa kalkması, bizim için büyük bir kıvançtır. Ben de insanım, varım, onurumla meydandayım deyip tankların üzerine yürümek insanı yüceltir.

Muzaffer Ayata
Gaziantep Özel Tip Cezaevi

Mücadelemizde tempomuzu öncülüğümüze göre ayarlıyabilirsek başarısızlık diye bir sorunun ortaya çıkması mümkün değildir

Biliyorsunuz, ülkemizde bu ayın gelişmeleri 1990 yılının atılımında halkımızla birlikte NEWROZ'un ruhuna denk ilk kez kitlesel bir hareketle Newroz'umuzu kutladık. Onun ateşini ilk kez bu denli harlandırdık. Bu ateş; yurdumuzun en ücra köşesine kadar yayılmaktadır. İlk hamlenin Mardin, Siirt, Diyarbakır'a uzaması, 1990 yılı atılımının ne denli güçlü olacağının müjdecisi olmuştur. Biz savaş esirleri de halkımızın bu direnişine omuz vermek amacıyla beş günlük açlık grevine gittik. Tabi Diyarbakır'daki direnişin amacı Nusaybin, Cizre katliamını, yine halkımıza yönelik zoraki göç politikasını ve diğer cezaevlerindeki haksız uygulamaları ve baskıları protesto etmek içindi. Diğer cezaevlerindeki tutsaklar da bu temelde direnişe omuz verdiler. Halkımızın İntifada'sıyla gerek düzenin ve gerekse düzenin hizmetindeki basın, bunun yanında iktidarıyla-muhalefetiyle herkes, halkımızın bu haklı çıkışına karşı tavır birliğine girdiler. Tabi bazı "solcu"ların, "devrimci", "demokrat"ların tavırları burjuva muhalefetinin tavrından farklı değildi. Bununla aslında gerçek yüzlerini açığa çıkardılar.

Can Dostum!

Ülkemizin koşullarında diğer mücadelelerin yanısıra İntifadalarla halkın öz yönetimleri daha güçlenir ve gelişir. Bu yolla kitle yönetimi erkleri sınanır, mücadelenin meşruluğunun yanında düzeni daha fazla siyasal çözüm arayışlarına sokar. Düzen, askeri çözüm konusunda tamamen iflas etmiştir. Sömürgeci devlet, klasik savaşın yanında özel savaşı da sürdürdü. Bundan da bir sonuç alamadı. Günlük politikalarla işlerini idare etmek istediler. Ancak bu güne kadar işi idare edebildiler. Mücadelemizde tempomuzu öncülüğümüze göre ayarlıyabilirsek başarısızlık diye bir sorunun ortaya çıkması mümkün değildir.

Hayri yoldaş yıllar önce yukarıdaki izahata parmak basmıştı. Her konuda ve şartta mücadeleyi sürdürecek kapasiteye ulaştık. Çünkü, her konuda önümüz açılmıştır. Ayrıca, biz halkımıza bir veriyorsak, onlar bize on kat fazlasını verebiliyorlar. Bunların değerini hepimizin bilmesi gerekir. Ve bu potansiyeli bağımsızlık ve özgürlük mücadelemiz için harekete geçirmenin tam zamanıdır bence. Sömürgecilerin ve emperyalistlerin gedikli uşakları bile gerçekliğimiz karşısında boyun eğmek zorunda kalmışlardır. Bize olumlu bakmayanları, her insanımız düzenin bir step-yabiliyorlar. Yine de çok şeye ihtiyaçları vardır. Her konuda yardıma ihtiyaçları vardır. Biz de insanlarımızı tanıdığımız oranda yardımcı olabiliyoruz. Hepimiz için geçerli olan şey, görevlerimizi yapmamak, bir noktada buna miras yedilik denir. Bence en kötü şey miras yedicilıktir. Şartlarımızda hantal ve her türlü hastalıklı bünyeden kendimizi arındırmaya, ivedi görevlerimizi tespit ederek, dışarının mücadele temposuna ayak uyduracak biçimde kendimizi yenilemeye çalışıyoruz. Aslında her insanımızın yenilenmeye ihtiyacı vardır. Çünkü, bizlere karşı çok yönlü bir savaş sürdürülmektedir. Düzenin bize karşı tutumu gayet açıktır. Yargıtaydaki davalar, örneğin Mardin grubu, Elazığ grubu, Hilvan-Siverek grubu 9-10 yıllık devam eden davalardır. Henüz bir sonuç alınmamış. Bu, rehin almadır. Bu tavıra karşı bilinçli bir tavır takınmaktayız. Halkımızın ve insanlığın gün geçtikçe daha iyi bir biçimde bize sahip çıktığını görüyoruz. Bu da coşkumuzu ve bağlılığımızı daha da pekiştirmektedir. Hatırlatayım; Mardin grubu 10 Nisan 1990 da büyük ihtimalle karara bağlanacak. Elazığ grubu bir ihtimal 22 Mayıs'ta sonuçlanır. Hilvan-Siverek grubu 27 Haziran'da sonuçlanma ihtimali vardır.

Arkadaş, cezaevi cephemizden şahsınızda tüm dostlarımıza en içten sevgi ve saygılarımızı sunar, yaşamınızda başarılar dileriz. Ayrıca koğuşumuzun önemli nüfusunu oluşturan arkadaşlardan oluşan bir adet fotoğrafı gönderiyorum.

Saygılarımla

Enver Şimşeksoy
1 Nolu E Tipi-Cezaevi
Diyarbakır

nesi olarak değerlendirmektedir.

Bu ayda çok sayıda insanımızı tutukladılar. Genellikle İntifadadan dolayı tutuklanmışlardı. Genel mevcudumuzun yarısını bu insanlarımız teşkil etmektedir. Her yaşta insanımız vardır. Bunların tümü Silopi, ve Şırnak'ta baskı sonucu Cizre'ye yerleşen, köyünden toprağından ayrılmak zorunda bırakılan insanlarımızdır. Bunların içinde sınırlı sayıda kişinin işi gücü vardır. Diyerlerinin tümü köyden koptukları için boş kalan kahvelerde sürekli müşteri durumdaki kimselerdir. Cezaevi yaşamını şöyle ifade ediyorlar. "Esaret altındayız ama dışarıya göre daha özgürüz" diyorlar. İşte böyledir durumumuz.

Esaret altında özgür olmak ne demektir? Görülüyor ki, düzenin terörünün zirvede olduğunun en açık ifadesi oluyor. Buna rağmen insanlarımız kendisini tanımla-

21 Mart zulme, zorbalığa ve despotluğa karşı Ortadoğu halklarının başkaldırdığı gündür. İçinde bulunduğumuz süreçte bu gün bayram olarak kutlanıyor. Bayramlar toplumların nicel birikimlerinin patlamaya dönüşüp, toplumun da dönüşümünü gerçekleştirdiği gündür. Bazı bayramlar vardır, tarihi miatını doldurup ortadan kaybolur, bazılarında tarihin tüm akışına ışık tuttuğu için süreç onu anlamsızlaştıramaz, tersine daha da anlam kazandırır. İşte 21 Mart Newroz günüde bu günlerden biridir.

Tüm Siyasi Tutuklu ve Mahkumlarla Dayanışma Komitesinin bayramını kutlarız.

M. Ali Hüseyinoğlu

Bizler gelişmelerin seyircisi değil, yaratıcısı olmalıyız

...İnsan üzerine düşenleri yaptıktan sonra, bulunduğu alan neresi olursa olsun, önemli değildir. Her alanı kavgamızın ayrılmaz birer parçaları olarak kabul ediyorsak, bunu böyle görmek gerekir. Bilindiği gibi her türlü sorunumuz salt şiddetle çözümlenmiyor. Kavgayı güzelleştirerek vermemizde bir zorunluluktur. Çünkü güzelliklerin yaratıcısı bizzat kavganın kendisidir.

Bizler, gelişmelerin seyircisi değil, yaratanı olarak, bunun ağır sorumluluklarıyla donanırken; ve bu donanımla kavganın içine daldığımızda karşımıza bir yığın engeller doğal olarak çıkar. Ama bizde öyle bir güç varki, engelleri hiç tanımıyor. Nusaybin'den Silvan'a ve diğer alanlara doğru dalga dalga coşan insanlarımızın sesi, öncüsü, temsilcisi ve militanı olmanın zorluklarını yaşıyoruz. Süreç dolu geçiyor. Baharın yaratıcılığını gerçek anlamda yaşıyoruz. Sevinç ve hüzünü bir arada harmanlıyor ve katık ediyoruz. Eskimiş, kokuşmuş, çürümüş olanlarının yerine; çağdaş olanı, yeni olanı inşaa ediyoruz. Eskiden yanlız inançlarımız ve bilimsel düşüncelerimizle çağdışı olana karşı duruyorduk; şimdi ise, maddileşen inanç ve düşüncelerle parça parça özgürlüğe doğru yürüyoruz. Ninova'nın küllenmiş ateşini devleştiriyoruz. Cudi'de yanan Newroz alevi dağlardan yayılarak ovaları, köyleri, ilçeleri ve şehirleri sarıyor, sarmalıyor. Artık analar evlatlarını gözyaşları eşliğinde değil, zılgıtlar eşliğinde toprağa veriyor. Birbirine kenetlenen kollar, söylenen türküler eşliğinde kadınlarımız, erkeklerimiz, gençlerimiz ve çocuklarımız halaya duruyor; namluların, panzerlerin gölgesinde, korkusuzca, kinle öfkeyle...

Bizde burada sınırlı olanaklar ortamında Newroz'u kutladık. Bu sefer dışarıda da Newroz bir başka oldu. İnsanlarımız Mazlum'a çağdaş anlamda yanıt verdi. Bu güne kadar böyle bir Newroz kutlamamıştık cezaevinde. Türküler, halaylar, şiirler ırmaklar gibi coşan insanları alev alev yakıyordu.

- Bijî NEWROZ

Ali Kastalmış
Aydın E Tipi Cezaevi

Değerli Dostlar!

İNTİFADA'mızı dost-düşman herkesin kavlince tartıştığı, değerlendirip sonuçlar çıkardığı bir ortamda, bizim herkesten daha çok kafa yormamız, tartışıp değerlendirmemiz, sonuçlar çıkartıp; bilince ve yeniden pratiğe dönüştürmemizin temel ve güncel görev olduğu, karşılığının biraz da böyle verileceği açıktır.

Yalnız ülkemizde değil, Türkiye'de, bölgede hatta uluslararası alanda da bir çıkma şeyi netleştiren, daha da netleştirecek olan bir gelişmedir. Kim terörist kim değil, kim bölücü kim birleştirici, kim halktan kopuk kim halkla birlik, kim sahtekar ve demogog, kim doğru ve samimi, kim işbirlikçi-uşak, kim özgüce dayalı ve bağımsızlıkçı bunu artık herkes gördü. İntifada'mız, halkımızın bağımsız yaşama özlemiyle, kendi kendisini yönetme becerisi ve önderlerine sahip çıkma bilinç ve yürekliliğinide çok çarpıcı bir biçimde sergilenmiş, yaratıcı özgücünün kudrettini de kendi pratiğinde görüp öğrenmesi ve göstermesi olanağınıda vermiştir.

Celal Salgut
Aydın E Tipi Cezaevi

Ey zulmü yakan
ateş yürekli kız!
Newroz güzeli!
Keskin çığlıklarında
duyduğum
başkaldırı!
Sen,
şahadet andım
gün ışığım
halk yangınım
Dörtlerin aşkıyla
tutuşan ALKAN'ım!
Sen,
yüreklere düşen
Medyalı cesaret!
Göğsünde yükseliyor
bu yangın
şahadetinle kutsanan
bu toplumsal
BAHAR!

Alaattin Aktaş

Sevgili dost

Sizlerden bedenen ayrı bir bayramı daha içeride geçirdik. Ülkemiz ve halkımız İntifada'yı yaşarken, bizler uzakta da olsak, onun heyecanını yüreklerimizin derinliklerinde hissediyor ve bu coşkuyla dolup taşıyoruz. Bazı üzücü durumlar duyuyorsak da, bu bizlerin yaşama daha da azimkar sarılmamızı zorunlu kılıyor. Yaşam tüm hızıyla ve emin adımlarla devam ederken, mutlu günleri vaad eder. Öz güveni perçinlerken, bedeller de istiyor. Acı ve mutluluğu birlikte dayatıyor. Ama mutlu yarınların müjdecisi, tüm üzüntülerimizide gideriyor.

Böyle bir duygu içinde Bayramınızı candan kutlar, ülke özlemiyle kucaklarız

Cevdet-İbrahim İnak

Avrupa basınında Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi

Taz (F. Almanya) 28 Nisan

T. Kürdistan'ı dağlarında halk savaşı

Türk askerinin Mart sonunda barışçıl yürüyüşe ateş açmasından bu yana Kürdistan'da savaş hüküm sürmektedir. Kürtler, kitleler halinde altı yıldan beri savaşan PKK gerillalarıyla dayanışma içindeler. Çatışmalar artık şehirlere de sıçradı. Askeriye "de-facto" sıkıyönetimle cevap verdi.

İntifada'ya götüren mermi olan PKK'nin etkisi gittikçe güçlenmektedir. Artık konu, "Bugün artık ölülerimize sahip çıkıyoruz.", "Askerlere karşı yumruk ve taş.", "Türk askeri etkisini kaybediyor.", "Gerilla görülebilecek mesafede.", "Devlet terörü temel politika.", "İstanbul'da bombalar patlayacak." gibi başlıklar altında ele alınmaktadır.

Kırk yaşlarında görünüp yirmibeş yaşında olan bir adam bizi karşıladı. Onunla, hükümetin açıkladığı yeni kararname üzerine biraz konuştuk:

- Bu kararnamenin büyük etkileri olacak mı?

- Fazla farklı birşey olmayacak. Zaten teröre alıştık. Ama kanun ve yasalara inanan ikircikli Kürt entellektüelleri şimdi korkuya kapıldılar.

- Sizce gelecek ne olacak?

- Örgütün yaptıklarının terör olmadığını söylüyorum. Sizin Türkleriniz burada suçsuz Kürt insanını katlediyor, sizin orada değil. Eğer böyle devam ederse siz terörün ne olduğunu göreceksiniz. İstanbul istasyonunda, turistik tesislerde bombalar patlarsa suçsuz insanlar ölecek, değil mi? Evet, bizde de suçsuz insanlar katlediliyor. Suçsuz insanların kanı akacak.

Türk devleti, üzerinde, "Medenileşmeyen uluslar medeni ulusların mandası altında yaşamak zorundadır" cümlesi yazılı bulunan saç levhalarını Kürt kenti Diyarbakır'ın sokak ve caddelerine asmış.

"Kadınlar Savaşmak İstiyor" başlığı altında Lissy Schmidt şöyle yazıyor: Kürt şehri Cizre'de, şehire giriş-çıkış yasağının kalktığı gün de sokak ve caddeler boştu; sadece altı kurşunla vurulmuş bir köpek leşi ile yanmış araba lastikleri vardı. İpek Yolu'nda özel tim cemseleri ve elleri tetikte olan askerler dolaşıyordu. Kim burada gözükse tutuklanabilirdi. Yaralılar zorunlu olarak evlerde gizli tedavi ediliyordu. İnsanlar, doktorlara güvenip gidemiyorlardı. Bir kurşun yarası kesinlikle "terör olaylarına" katılma anlamına geldiğinden, tutuklanma için yeterli bir nedendir. Genellikle kadınlar yaralılarla ilgilenip ilaç sağlıyorlar.

Bir keresinde arka avlu ve bahçelerin birinde, çok sayıda kadın toplanmıştı. İçlerinden bir kadın, kocasını çatışmalar esnasında kaybetmişti. Ama artık ölüm olayı ardından kimse ne şikayetçiydi nede ağlıyordu. Söyledikleri hep sakin ve soğukkanlıydı. Gerçekler göz önündeydi. Sonuç olarak kadınlar şöyle söylediler: "Biz artık Türkiye'den hiç birşey beklemiyoruz. Biz kendi devletimizi istiyoruz. Halen Türkiye'ye güvendiğimize mi inanıyorsunuz? Benim üç kızkardeşim okuma-yazma bilmiyor. Türkiye'de baskı ve zulüm devam ettiği müddetçe onlar için okul olmayacak. Biz kadınlar Türkçe bilmiyoruz, kendi ana lisanımızı konuşmak istiyoruz. Bu nedenlerden dolayı savaşacağız."

Birçok kadın "Rambo"ların kurbanı olmuştur. Gece yapılan baskınlar esnasında, evlerinde hakaret ve zorbalığa uğramıştır. Ayaklanma esnasında aşağı yukarı 20 kadın tutuklandı. Artık kendilerine karakolda yapılanı açıklamaktan utanmıyorlar ve çekinmiyorlar. Ak saçlı bir kadın, "Sadece çocuklarımı değil, kendi canımı dahi kaybetsem yine de savaşmaya hazırım. Biz savaşacağız. Ben bu uzun ömrümde tek şeyi öğrendim, oda bizim bizden başka dostumuzun olmadığıdır. Biz kendi hakkımız için kadınlı erkekli savaşmak zorundayız" dedi.

Cizre halkı İpek Yolu'nu işgal ettiğinde 70 yaşında yaşlı bir kadın da içlerindeydi. 15.000 insan ateşe hazır makinalı tüfekler ve panzerler karşısında çekinmeden protesto yürüyüşü yapıyordu. Kürdistan tarihinde yeni olan birşey de, yürüyüşe katılanların yarısının kadın olmasıydı. Şehrin mahallelerinde örgütlendirilen yürüyüşte, askerler tarafından provoke edilmesinde ve ikinci kan gölünün oluşmasının engellenmesinde en aktif görevi kadınlar almıştı. Eylemden sonra 3 kadın gazetecilerin toplandığı otele geldi. Tutuklananların durumu hakkında bilgi vermek istiyorlardı. Nöbet tutan askerler kadınların eşlerine götürdüğü yemekleri onların gözleri önünde köpeklere atmışlardı. Bunu, otelin etrafında dolaşan, nöbet tutan askerlerin gözünün içine baka baka bize Kürtçe aktardılar. Cizre kadınları artık korku tanımıyorlar. Bunların birçoğu önce erkeklerini sonra da korkularını kaybettiler. İlk olarak 20 Mart olaylarında gerçekleri kavrayıp doğru sonuç çıkardılar.

NRC Handelsblad (Hollanda) 20 Nisan

Kürt sorunu kontrolden çıkmak üzere

İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde Türkiye'nin en büyük Kürdoloğu ve Türkiye'nin Sacharov'u olarak bilinen 55 yaşındaki toplum ve dilbilimcisi sosyolog İsmail Beşikci'ye karşı yeni bir duruşma başlatıldı. Son 25 senedir Kürtlerin tarihini ve kültürünü araştırmakla meşgul olan Beşikçi, sonuç olarak yaşamının üçtebirini hapishanelerde geçirmiştir.

Son çıkan **"Devletlerarası Sömürge Kürdistan"** adlı kitabından dolayı hakkında 20 yıl hapis isteniyor. Beşikçi'nin son duruşmasına, Türk parlamenterlerin yanısıra çok sayıda yabancı gözlemci de katıldı. Beşikçi'yi savunacak avukatların sayısı aniden yüzün üstüne yükseldi.

Kürt sorununun, Suriye'den geçen "bir kaç teröristin" olayı ile sadece sınırlı olmadığının ve bu sorunun derin kökleri olduğunun kanıtını Nusaybin, Cizre ve öteki alanlarda yapılan protesto gösterilerinde bulmak mümkündür. Türkiye ve Atatürk karşıtı sloganlarla halk sokaklara döküldü. Askeri araçları taşladı. Diyarbakır'da bile esnaf dükkanları kapadı: "Kürt İntifadası!"

Olaylar, 11 gerilladan birinin cenaze töreninde başlayarak bütün Türkiye'de etkisini gösterdi. Hükümet basına sansür uygulama yanında, sürgün ve toplu göçettirmeye başvuracağını belirtti. İçişleri Bakanı Yıldırım Akbulut, Kürdistan üzerine çıkan bütün yayınların toplatılmasının yanısıra, gazetecilerin ve gazete sahiplerininde ağır cezalara çarptırılacağını belirtti. Basına sansür uygulanmasının yanısıra, sürgün ve göçettirme politikasına muhalefet partilerin liderleri Demirel ve İnönü bile karşı çıktı. Ama Özal hemen bir zirve gerçekleştirerek bu politikanın sadece ülkenin bütünlüğünü ve güvenliğini korumak amacında olduğunu açıklayınca göçettirme, sürgün ve basın sansürü politikasına karşı eleştirilerini durdurdular.

Aktuellt Ultrikes (İsveç) 6 Nisan

Alman "Terör Mahkemesi"nde PKK başarısı

Batı Almanya'da "Terör Mahkemeleri"nde yargılanan Kürtlerin bazıları şimdi serbest. Duruşma dördüncü ayını doldurdu. Batı Almanya polisinin bu davadaki iddiaları, İsveçlilerin "Kürtizi" iddiası kadar tutarlı sayılır.

PKK'nin Türk askeri rejimine karşı başlattığı saldırıdan hemen bir ay sonra, Avrupa sathında PKK'ye karşı büyük bir saldırı başlatıldı. Bu alanda İsveç birinciydi. Bu saldırılar, İsveç'in terörist kanununda yaptığı yeni değişikliklerle kolayca yürütülüyordu. Daha 1984 yılının sonlarında PKK'ye sempati duydukları gerekçesiyle dokuz Kürt "kommunarrest" denilen belediye sınırlarını terketmeme yaptırımına tabi tutuldu. Uluslararası emperyalizmin PKK'yi kriminal, adi suçlu bir örgütmüş gibi gösterme çabalarının ilk ataģıydı bu. Özünde de bu, tüm anti-emperyalist silahlı halk kurtuluş mücadelesi veren güçleri hedefliyordu.

Daha da kötüsü yapılacaktı. Kürtler kışkırtılıp avlanacaklardı. Holmer ne yapacağını iyi biliyordu. PKK'nin terörist bir örgüt olduğunu iddia ediyor ve bir çok cinayet işlemiş olduğunu söylüyordu. Ve ayrıca Holmer PKK'nin Olof Palme'yi öldürdüğünü iddia ediyor ve, "Silah tutan elin kimin eli olduğunu biliyoruz!" deniliyordu.

Holmer sonradan kendine hayıflanıp bir kitap yazıyor. Bu kitabında, tüm Avrupa'da işlenmiş 12 cinayeti sayıyor ve bunları PKK'ye yüklüyordu. Kimsenin bu "tehlikeli örgüte" yönelmediğine şaşıyor. Ve şimdi Batı Almanya bu işi yapmaya cesaret ediyordu. Holmer ve Ebbe Carlsson'dan saldırı manevralarını devralan savcının adı, Kurt Rebmann. Holmer'in Kürtlere yönelik planladığı büyük baskın, 1987 yılının yazında Batı Almanya'da gerçekleşiyordu. 40 şehirdeki Kürt ev ve dernekleri polis tarafından arandı. Hiçbir terörist faaliyet için delil diye bir şey yoktu ortada. Bu baskınlarda alıkonulan Kürtlerin tümü sorgulamalardan sonra serbest bırakıldı. Ele geçirilen adres ve dökümanların bir kopyesi Almanya müttefiği olan Türkiye'ye ulaştırılıyordu. 2,5 milyon Kron tutarındaki para ise, **Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi-ERNK**'ye tekrar geri verildi. Skandallar birbirini izliyordu. Eski bir Alman geleneği gereği bu, Almanlar için pek fazla bir şey sayılmazdı. Bütün çabalar heba oluyordu ki, 1988'de Alman değirmen çarklarına taze su ulaşıyor ve çarklar yeniden dönmeye başlıyordu. Birden bire gökten zembille inen adam misali iki baş şahit sahneye çıkıveriyor: Nusret Aslan ve Hasan Doğan. Bir kez daha PKK içinde sözümona canalıcı deliller elde edilmiş sayılıyordu artık. Ve bir kez daha PKK'den, PKK'nin iç işleyiş merkezinden ayrılmış kişilerden söz ediliyordu.

Bu defa kendilerine tam güveniyorlardı. Sonuçta 19 PKK'li Kürdün tutuklanmasına gidiliyor ve Rebmann'ın da bellirttiği gibi İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana en büyük "Terör Mahkemesi"nin başlatılması oluyordu bu. Holmer'in sözünü ettiği PKK cinayetleri burada da işlenmek üzere ele alınıyor. Yargılanmakta olanlar arasında Hasan Hayri Güler diye birisi de var. Holmer ve Türk gazetesi Hürriyet'in yalanla ve kasıtlı olarak Olof Palme'nin katili diye tanıttıkları adamın kendisiydi bu.

Baş şahit Nusret Aslan elindeki tüm sermayesini cömertçe harcamaktan geri kalmıyor. Hatta PKK Genelsekreteri Abdullah Öcalan ile akrabalığının olduğunu dahi iddia ediyor. Kürdistan dağlarında gerillacılık yapmış olduğunu, Mayıs 1987'de partiden ayrıldığını, yaya olarak Kürdistan kenti Gaziantep'e gittiğini, bir akrabasının yardımıyla Almanya'ya kadar ulaştığını, orada PKK tarafından Köln'de ölüme mahkum edilmek üzere kaçırılıp rehin tutulduğunu ve sonunda PKK cellatlarının elinden kaçıp kurtulduğunu anlatmaktadır. Kürt avına çıkmış olan Rebmann için hayal edilmeyecek kadar güzel bir hikaye!

Kürtlerin avukatları bunlara karşılık olarak Aslan'ın başından sonuna kadar yalan söylediğini belirtiyorlar. Avukatların düşünce ve izlenimlerine göre, Eylül 1987'de hala bir PKK üssünde bulunup Ocak 1988'e kadar da PKK liderliği ile ilişki içindeydi. Sahte kimlik bildiriminde bulunup, Alman polisi ile daha önce olan ilişkilerini saklayıp yalan söyledi. Türk ordu güçlerince kendisine yardım edilerek Almanya'ya geldiği konusunda itiraf yapmak zorunda kaldı. Bu da, kesinkes görev üslenmeden yapılabilecek bir yardım asla değildir. 1987'nin sonlarında kaynağı meçhul bir yerden Türkiye'de 32.000 Kron karşılığı bir para alıyor. Kürdistan dağlarından Gaziantep'e kaçmakta olan yanlız başına aç, yorgun ve endişeli bir gerillanın cebine bu kadar çok bir paranın girmesi biraz tuhaf değil mi? Aslan'ın cevabı İsveçlilerin doğulular hakkındaki eski bir önyargılı hicivlerinin karikatürü türünden bir şey: Bu kadar parayı "fıstık satarak" kazandım.

Aslan, dramatik bir şekilde Batı Almanya'da nasıl rehin alındığını anlatıyor. Gündüz ortası iki PKK üyesi sırtına bir tabanca dayıyorlar, elini, ayağını ve gözlerini bağlayıp bir arabaya yerleştiriyorlar. Herhalde oldukça zor bir iş olacak, çünkü araba sadece iki kapısı olan bir BMW. Oysa sözkonusu rehin alma yeri şehrin göçmen kabul bürosunun kapıcı nöbetçileri tarafından gözetlenen bir yer. Ayrıca yakında bulunan apartmandan tamamen gözetlenebilecek bir alan. Ve bu apartman Alman polisine ait bir bina olduğu gibi, Aslan'ın ölüme mahkum edilmek üzere kaçırıldığını söylediği yer ise, Alman polisine ait bir oto parktır. Aslan, polis sorgusu sırasında: "PKK'nin kendisinden ayrılanı vurduğunu genelde bilinen bir şeydir" diyor.

İddia edildiği üzere rehineyi kaçıranlar, şehir dışındaki ilk uygun benzin istasyonunda duruyorlar. Oldukça kalabalık bir müşterisi olup işçiler tarafından servis yapılan bir benzin istasyonu üstelik burası. Benzin istasyonu kasasında görevli kişi, arka sırada eli ve gözü bağlı kaçırılmış birinin içinde bulunduğu bir PKK arabası hakkında hatırlayacağı hiçbir şey yoktur. Görevli, o gün Aslan denilen kişinin nasıl arabanın dışında durup arabanın ön koltuğunda oturan iki kişiyle sohbet ettiğini hatırladığını söylüyor.

Aynı şeyi, hemen yakında bulunan binaların penceresinden bakarak gördüklerini söyleyen iki trafik polisi de anlatmaktadırlar. Biraz sonra Aslan sakin sakin yürüyerek bu iki polise doğru gidiyor ve el işaretiyle kaçırıldığını anlatıyor. O günden bu yana Aslan, savcının PKK'ye karşı kullandığı baş şahittir.

Batı Alman sorgulama polisleri, Aslan'ın harikulade macerası ve anlattıkları hakkında oldukça düşüncelidirler. MİT'le ilişkisinin olup olmadığı konusundaki direkt bir soru üzerine, Aslan inkara başvuruyor. Polisin, Aslan'ın cevabına tepkisi: "Buna inanmıyoruz" oluyor.

Hemen hemen iki yıl boyunca izolasyon hücrelerinde tutulan Kürtlerin, bu süre zarfında yürütülen araştırmalar neticesinden sonra mahkeme duruşmaları başlatıldı. Mahkeme binası, polis kışlasının ortasına kurulmuş bomba korumalı bir yapıdır.

Duruşmalar şimdi tam dört aydır devam etmektedir. Savcı, hakim ve avukatlar hergün sımsıkı ve tıkabasa dolu izleyici sandalyelerinde sıkışan insanlarla yüzgöz oluyorlar. Her duruşma günü tutsaklar cam kafeslere götürülüp getirilirlerken, bu izleyicilerin alkışları eşliğinde oluyordu. Tutsaklar, mahkemenin duruşmaları esnasında söylenenlerin ekseriyetinin çevirisininin yapılmaması dolayısıyla protesto mahiyetinde, Yasemin Gedik dışında, ayağa kalkıyorlar. Yasemin Gedik, Türk hapishanelerinde beş yıl süreyle gördüğü işkencelerden bel ağrısına tutulduğundan ayakta uzun süre duramıyor. Daha mahkeme başlamadan 40.000 sayfadan fazla mahkeme belgesi mevcuttu. Ve bu güne kadar, iddianame bile hala okunup bitirilememiştir.

Duruşma şimdiye kadarki en yüksek doruğuna ulaşmıştır. Haftalarca süren kavga-döğüş sonunda mahkeme, cam duvarın kaldırılmasına karar verdi. İki Kürde karşı açılan dava düşürüldü. Sekiz Kürt daha serbest bırakıldı. Böylece yanlız yedi Kürt tutuklu bulunmaktadır.

Şimdiye kadar sansasyonel bir şekilde gelişmekte olan bu tedbirlerin sonucu hakkında kesin birşey söylemek oldukça zor. PKK'nin Köln'de gizli bir mahkemesinin olduğu konusundaki suçlamalar, yargılamanın merkez nok-

Devamı 24. sayfada

Siyonist İsrail'in katliam ve provokasyonları Filistin halkının haklı mücadelesini durduramaz!

20 Mayıs günü İsrail, işgali altındaki Filistin topraklarında yeni bir katliam yaptı. Rishan Le Zian kasabasındaki "köle pazarı"nda iş bekleyen Filistinliler üzerine ateş açan İsrailli bir asker, 8 Filistinliyi katletti, 15'ini de yaraladı. Bu katliam üzerine sokaklara dökülen Filistinlilerle İsrail askerleri arasında meydana gelen çatışmalardan 5 Filistinli daha öldü, en az 500 kişi de yaralandı.

İsrail, işgal altındaki topraklar olan Batı Şeria ve Gazze Şeridi'nde sokağa çıkma yasağı ilan etti ve bölgeye yeni askeri birlikler gönderdi. İsrail'in aldığı bu olağanüstü önlemlere rağmen 1,7 milyonun üzerindeki Filistinli intifadayı sürdürüyor, askeri karakollar ve asker taşıyan araçlara saldırılar düzenliyor. Bu gösteri ve eylemlerde çocuklar ve gençler yine etkin rol oynuyorlar. İşgalci İsrail askerlerinin direnen halkın üzerine ateş açması ölü ve yaralı sayısının sürekli artmasına neden oluyor. Son olaylarda ölenlerin sayısı 20'yi aşarken, 1500'ün üzerinde Filistinli de yaralandı.

İsrail saldırılarına karşı halkın protestoları da giderek yoğunlaşıyor. İşgal altındaki topraklarda bulunan intifada liderleri açlık grevine başladılar. Açlık grevinin talepleri arasında, İsrail saldırılarına karşı uluslararası korumanın sağlanması da yeralıyor. Yine, işgal altındaki topraklarda 3 günlük genel yas ilan edildi. 3 günlük genel grev sırasında Filistinlilere ait tüm dükkanların kepenkleri indirildi.

İşgal altındaki topraklarda yapılan katliamı protesto etmek için sürgünde bulunan Filistinliler de eyleme geçti. 22 Mayıs'ta Ürdün'deki göçmen kamplarında bulunan binlerce Filistinli İsrail'i protesto gösterileri yaptılar. Başkent Amman'ın kuzeyinde bulunan göçmen kampında göstericilerle Ürdün askerleri arasında çatışma çıktı ve 4 Filistinli yaralandı. Ayrıca bütün göçmen kamplarında 3 günlük yas ilan edildi. Öte yandan dünyanın çeşitli yerlerine dağılmış Filistinliler de gösteriler yapıyorlar. Uluslararası alanda da İsrail'i kınayan hükümet ya da örgütler mesajlar yayınladılar.

Yaser Arafat, Filistin Devlet Başkanı sıfatıyla, sorunun, görüşülmesi için Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'ni toplantıya çağırdı. Bu çağrı üzerine BM Güvenlik Konseyi 26 Mayıs'ta Cenevre'de olağanüstü toplandı. Burada yaptığı konuşmada Arafat, İsrail'e ekonomik yaptırımların uygulanmasını talep ederken işgal altında olan Batı Şeria ve Gazze Şeridi'nin kontrolünün BM'e verilmesini de istedi.

Son katliam İsrail'in uzun dönemdir hazırlayıp uygulamaya koyduğu provokasyonların bir parçasıdır. Emperyalizm desteğinde İsrail, Sovyetler Birliği'nden göçettirdiği Yahudileri İşgal altındaki Filistin torpaklarına yerleştirmektedir. Bundaki amaç; Gazza Şeridi ve Batı Şeria'da Yahudi nüfus yoğunluğunu arttırmaktır. Giderek çeşitli provokasyon ve katliamlarla Filistinlileri göçe zorlayıp bu toprakları Yahudileştirmeyi hedeflemektedir. Böylece Filistinlilerden arınmış bir İsrail yaratmayı planlamaktadır. Çünkü işgal altında yaşayan Filistinliler 29 aydır yükselttikleri intifadayla siyonist İsrail devleti için en büyük tehlikeyi oluşturmaktadırlar. Bu tehlike, İsrail'in bölgede saldırgan ve yayılmacı emellerini gerçekleştirmesine olanak tanımadığı gibi, devlet olarak varlığını sürdürmesini bile oldukça zorlamaktadır. Nitekim Filistin halkının yürüttüğü intifada, siyonist İsrail'in uluslararası alanda teşhir ve tecritini hızlandırıp, onu güçsüz düşürmüştür. Bu yüzden İsrail bölgede işgal ve istilalarını geliştiremiyor, saldırganlığının hızı kırılmıştır.

Bu engellerden kurtulmak amacıyla İsrail son dönemlerde yeni komplolar geliştirdi. Açık ki bu komplo ve provokasyonlarında emperyalistler de ortaklık etmektedir. Öncelikle Yahudi milliyetçiliği ve şovenizmini güçlendirmek için İsrail, Fransa ve Kanada'da Yahudi mezarlıklarına saldırılar düzenlendi. Bizzat emperyalist güçlerin arkasında bulunduğu bu saldırılar Filistinlilere yüklenilmeye çalışılarak Yahudi şovenizmi körüklenip Filistin düşmanlığı ve bu temelde İsrail saldırganlığı geliştirilmek istenmektedir. Nitekim bu komplolar sonucu kamuoyunu lehine çevirmeyi hedefleyen İsrail, son katliama baş vurdu. Rison Le Zion katliamı İsrail askeri üniforması gidirilmiş bir Yahudiye yaptırıldı. Ardından katliamı gerçekleştiren unsur, İsrail tarafından deli ve serseri olarak tanımlanarak adi bir olay gibi gösterilmeye çalışıldı. Katliamı protesto etmek için sokaklara dökülen Filistinliler üzerine İsrail askeri ateş açıyor ve yeni katliamlar geliştiriyor. Bu dahi geliştirilen provokasyonların altında İsrail parmağının olduğunu hiç tartışmasız gösteriyor.

Bu katliam ve provokasyonlarla planlanan, Filistinlileri dünyanın çeşitli alanlarına sürgün ettirmek, İsrail işgali altında kalan Gazze ve Batı Şeria'da boşalacak topraklara başta Sovyet Yahudilerin olmak üzere diğer ülkelerdeki Yahudileri yerleştirmektir. Böylece Filistin toprakları Filistinlilerden arındırılıp, bir bütün olarak İsrail'e maledilmek istenmektedir. Açık ki güçlenen İsrail, bölge halkları üzerinde daha büyük bir tehdit unsuru olacaktır. Yeni işgal ve istilalara yönelecektir. Bu durum da emperyalizmin etkinliğinin daha da artması olacağından bölgedeki dengelerin gericilik lehine bozulmasını ifade eder. Dolayısıyla İsrail'in yeni yönelimi sadece Filistinlilerin kurtuluş sorununu boğmayı amaçlamıyor. Bölge halklarının kurtuluşlarını da ağırlaştıran özellikler taşıyor. Bu aynı zamanda bölge gericiliğinin de güçlenmesine bir vesiledir. Siyonist kılıcın yeni bir atağı olan ve Ortadoğu halkları açısından sinsi bir planın parçasını teşkil eden bu katliam ve provokasyonları boşa çıkarmak, ancak ortak mücadeleyi yükseltmekle mümkündür. Halkların emperyalizm, siyonizm, sömürgecilik ve her türlü bölge gericiliğini yenme mücadelesi şimdi çok daha güçlüdür. Dolayısıyla emperyalizmin saldırılarının bölgemizde sonuç alması kolay olmayacaktır. Gelecek, Ortadoğu halklarının zaferi ile yaratılacaktır.

* * *

Romanya'da yapılan genel seçimleri Ulusal Selamet Cephesi kazandı ve İliescu yeniden devlet başkanı oldu

Romanya'da Nicolai Çavuçesku'nun 22 Aralık 1989 tarihinde bir darbeyle devrilmesinden sonra ilk genel seçimler yapıldı. Çavuçesku, yönetiminin devrilmesinde ordu etkin rol oynamıştı. Daha sonra yönetime gelen Ulusal Selamet Cephesi, şaibeli bir yargılama sonucu Çavuçesku ve eşini kurşuna dizmiş ve geçici devlet başkanlığına da İon İliescu getirilmişti. Fakat Romanya'da karışıklıklar yine de durmadı. Emperyalizmin yoğun kışkırtmalarıyla ülke çalkantılı bir dönem yaşadı, hala da bu çalkantı devam etmektedir. Bu yüzden de Romanya'nın geleceğinin ne olacağı merak konusudur.

20 Mayıs 1990 günü yapılan genel seçimlerde devlet başkanı meclis ve senato üyeleri belirlendi. Devlet başkanlığı için 3 aday yarışırken, meclis ve senato üyelikleri için 70'in üzerinde parti ve ittifak adayları yarıştı. 16 milyon olan seçmenlerden 11,25 milyonu oy kullandı. Buna göre; Ulusal Selamet Cephesi'nin adayı olan İon İliescu, oyların %85,07'sini alarak yeniden devlet başkanı seçildi. Diğer iki adaydan Ulusal Liberal Parti'nin adayı %10,04 ve Ulusal Köylü Parti'sinin adayı da %4,29 oy aldılar.

Milletvekili seçim sonuçları da şöyledir: Ulusal Selamet Cephesi oyların %66,31'ini alarak 233 milletvekili çıkardı ve iktidara geldi. Parlamentoya giren diğer güçler; Romanya Macar Demokratik Birliği 29, Ulusal Liberal Parti 29, Ekolojik Hareket 12, Ulusal Köylü Partisi 12, Romenlerin Birliği için İttifak 10 ve diğerleri ise toplam 23 milletvekili ile temsil edilmektedirler.

Öte yandan senato seçim sonuçlarında ise Ulusal Selamet Cephesi, 119 sandalyeden 92'sini kazandı. Diğer sandalyeleri de öteki parti ve ittifaklar bölüştü.

Yapılan seçimler geçici olma özelliği taşıyor. Önündeki asıl görev: anayasayı hazırlama ve bu temelde Romanya'yı yeni bir seçime götürmedir. Ulusal Selamet Cephesi ezici olarak seçimleri kazansa da, sorunları çözme gücünden oldukça uzaktır. Muhalefet yeni yönetime karşı yıpratma kampanyası yürütüyor. Bu kampanya da başta ABD olmak üzere emperyalistler tarafından destekleniyor.

Emperyalizm diğer Doğu Avrupa ülkelerinde olduğu gibi, Romanya'da da daha sağ yönetimlerin işbaşına gelmesinden yanadır. Bu yüzden seçim öncesi İliescu yönetimini yıpratma kampanyası yürütüldü. Bu kampanyanın odağına da Ulusal Selamet Cephesi'nin eski komünistlerden oluştuğu propagandası oturtuldu. Fakat bu propaganda sonuç vermedi ve Ulusal Selamet Cephesi seçimi kazandı.

Emperyalizmin Romanya seçimlerinin üzerinde bu düzeyde durmasının nedeni; hemen kapitalizmin restorasyonunun istenmesidir. Ayrıca Romanya'nın Varşova Paktı'ndan kopması hedeflenmektedir. Ulusal Selamet Cephesi ise, serbest pazar ekonomisine geçişi sağlamak için bir geçiş sürecinin gerekli olduğunu savunmaktadır. Nitekim Ulusal Selamet Cephesi 1993 yılına kadar ülke ekonomisinin %70'ni özelleştirmeyi planlamaktadır.

Devlet Başkanı İliescu seçim sonuçları açıklandıktan sonra yaptığı basın toplantısında 3 yıllık planlarını değerlendirip serbest piyasa ekonomisine ani geçişin zararlı olduğuna işaret etti. İç ve dış dengeler hesaba katılmadan birdenbire piyasa ekonomisine geçilmesinin sosyal patlamalara neden olacağını savundu. Varşova Paktı ve COMECON üyeliklerini de sürdürmekten yana olduklarını açıkladı.

Emperyalistlerin desteklediği Ulusal Köylü Partisi ile Ulusal Liberal Parti ise, hemen kapitalizme geçilmesini ve Varşova Paktı'ndan ayrılmayı savunmaktadırlar.

Seçim propagandalarına bu iki eğilim damgasını vurdu. Her iki eğilim de kapitalist restorasyondan yanadır. Sadece zamanlamada bir farklılık ortaya çıkmaktadır. Yine, Ulusal Selamet Cephesi İsveç modeli bir ekonomik yapıyı savunmaktadır. Dolayısıyla emperyalist-kapitalist sistemin beklentilerine tam cevap vermediğinden Ulusal Selamet Cephesi anti-propagandaya hedef olmaktadır.

Romanya seçimleri sonucunda, emperyalistlerin diğer Doğu Avrupa ülkelerinde elde ettikleri avantajların aksine, yeterince tatmin olamadıkları bir sonuç çıktı. Onların destekledikleri güçler, çok düşük oy aldılar ve fazla bir varlık gösteremediler. Ancak sonuçlar böyle olsa da, işbaşına gelenler de sağlıklı bir seçenek oluşturmuş değillerdir. Önümüzdeki yıllarda Romanya halkı büyük sorunlarla karşı karşı gelecektir. Kapitalist pazara ve özel teşşebbüsçülüğe adım adım geçmekle birlikte işsizlik ve hayat pahalılığı kendisini gösterecektir. Nitekim diğer Doğu Avrupa ülkelerinde henüz sınırlı oranda geçerli olmaya başlayan özel işletmecilik sonucu milyonlarca işçi işsiz kaldı ve sosyal haklarını yitirmeye başladı. Romanya'da da benzeri gelişmeler kaçınılmazdır. Ekonomide kapitalist ilişkilerin gelişmeye başlaması çelişkileri yoğunlaştıracak ve bu sosyal bünyedeki çelişkilerin daha da şiddetlenip çatışmalara dönüşmesine kaçınılmaz olarak yol açacaktır. Çünkü işyerlerini kaybeden işçiler yoksullukla karşı karşıya kalacaklardır. Kapitalizmin tüm çirkinlikleri de burada görüleceğinden toplumu yeni arayışlara götürecektir. Her ne kadar reel sosyalizm Romanya'da iyi bir seçenek olamamış ve halkın beklentilerine gerekli cevabı vermemişse de, en azından halka belli sosyal güvenceler sağlamıştı. Kapitalizm ise bunu dahi verebilecek durumda dağildir. Dolayısıyla Romanya'da kapitalizmin geliştirilmesi yolundaki her adım daha fazla sorun birlikte getirecek ve toplumda var olan çelişkileri daha da keskinleştirecektir. Bu durum, Romanya işçi sınıfının reel sosyalizm uygulamasından doğru dersler çıkarıp bilimsel sosyalizme sağlıklı yönelmesi sonucunu doğuracaktır. Nitekim seçim sonuçları emperyalizmin Romanya'da istediği adımları atmada meydanı boş bulamayacağına işaret etmektedir. Emperyalizmin hummalı bir tarzda yürüttüğü kampanyaya rağmen, Romanya halkı kapitalizme büsbütün teslim olmayı onaylamamış; fakat kendi gerçek seçeneğini yaratamadığından dolayı da, kapitalizme daha yavaş geçişi planlayan Ulusal Selamet Cephesi'ni desteklemek durumunda kalmıştır. Bu da halkın öyle iddia edildiği gibi, kapitalizme hayranlık duymadığını ortaya koymaktadır.

ADIM ADIM KÜRDİSTAN

Üretim, yoğun yerleşim ve uygarlıkların tarih oluşturduğu bir beldemiz

MELETÎ
(Malatya)
-I-

ADI NEREDEN GELİYOR?

Malatya adının, Hititler döneminden kalma olduğu en gerçekçi ihtimaldir. Hititler burayı yerleşim alanı olarak kullandıklarında, yöreyi Maldiya olarak adlandırmışlar. Maldiya adı, Asur ve Urartu kaynaklarında olduğu gibi farklı yazılış biçimleriyle kullanılmıştır. Sözkonusu kaynaklarda Malatya, "Melitiea", "Melid", "Melide", "Meliddu" ya da "Malita" olarak kullanılmıştır.

Kürdistan halkı ise Malatya'yı, "Melîd" ya da "Meletî" olarak bilir.

KISA TARİHÇESİ

Malatya, tarihi en zengin olan Kürdistan beldelerinden biridir. Onlarca imparatorluğun kuruluşuna ve yıkılışına tanık olmuş bir alandır. Eski Malatya olarak bilinen bucaktaki tarihi kalıntılar, bu gerçeğin doğruluğunu ortaya koyuyor. Coğrafik olarak, üretime ve yerleşime uygun oluşu, uygarlıkların savaşımına sahne olmasında önemli rol oynamıştır.

Malatya'nın geçmişi, yazılı tarih öncesine dayanır.

Yapılan bir araştırmaya göre, Malatya'da en eski yerleşmenin Neolitik dönemde gerçekleştiği belirtilmektedir. Şehrin doğusundaki Arslantepe Höyüğü ve Hititler döneminde kalma bir sarayın kalıntıları, Malatya'nın tarihine ışık tutmaktadır.

Malatya, tarihte bir kent devleti olarak yer alır. O dönemdeki adıyla Milidia, M.Ö. 2000 ve 1000 yılları arasında bir kent devleti olarak önce Asurlara ve sonra da Urartulara yenilir. M.Ö. 743 yılında Urartuları yenerek Van yöresine sürmeyi başaran Asur İmparatorluğu, bir kez daha Malatya'yı topraklarına dahil eder.

Kimmer ve İskitlerin M.Ö. 714-690 yılları arasında gerçekleştirdikleri akınlarla Asurlar gittikçe zayıflar. Bu dönemde Medler de M.Ö. 612 yılında toplu bir ayağa kalkışla Asur İmparatorluğu'nu yıkarlar. Malatya, yarım yüzyıl kadar Medlerin denetiminde kalır. Daha sonra Medlerin Perslere yenilmesiyle birlikte, Malatya da Pers İmparatorluğu topraklarına katılır. Ancak Perslerin egemenlik döneminde sık sık iç ayaklanmalar gerçekleşir. Persler, bu ayaklanmaları bastırabilse de gittikçe zayıflamaktan kurtulamazlar. Son darbeyi Büyük İskender'den alan Persler yıkılır.

Büyük İskender'in ölümü ardından Malatya, onun komutanları arasında birkaç kez el değiştirir.

M.Ö. 170 yılında, Pontos krallarının desteği ile onlara bağlı yerel beylikler Malatya'nın yönetimini ele geçirirler. 50 yıl sonra ise, Malatya Pontos devleti sınırlarına dahil edilir.

M.Ö. 66 yılında Romalı komutan Pompeius, Pontos Kralı Mitridates'i yenilgiye uğratarak Malatya'yı Roma eyaleti durumuna getirir...

VI. yüzyılda Malatya Bizans İmparatorluğu'na bağlanır. VII. yüzyıldan X. yüzyıla kadar Malatya kenti çeşitli aralıklarla Arap ordularının akınlarına uğrar. Bu süre içerisinde Malatya, birçok kez Bizanslılar ve Araplar arasında el değiştirmek durumunda kalır.

1101 yılında Malatya bu kez, Danişmendler denetimine geçer. 4 yıl gibi kısa bir süre sonra, Anadolu 1. Kılıç Arslan tarafından Selçuklu topraklarına katıldığında Danişmendler direnişe geçerler. Ancak başarılı olamazlar. 1399'da yöreyi Yıldırım Beyazıt ele geçirir. 2 yıl sonra ise Malatya, Timur ordularının saldırıları sonucu yağmalanır. Timur, belli bir süre sonra geri çekildikten sonra, bu kez Malatya'nın ele geçirilmesi için Memluklarla Osmanlılar arasında savaş çıkar. Bu savaş döneminde Memlukların egemenliğinde yarı bağımsız yaşayan Dulkadiroğulları da Osmanlılara karşı cephe alırlar. Bunun üzerine Osmanlı padişahı Yavuz Sultan Selim 1515'te Dulkadiroğullarına yönelerek beyliklerine son verir. Dolayısıyla Malatya'nın ele geçirilmesi savaşından galip ayrılan Osmanlılar Malatya'yı da kendi imparatorluklarına dahil ederler.

Malatya, Osmanlı İmparatorluğu'na katıldıktan sonra bir sancak merkezi statüsüne alınır. Önce Maraş ve ardından da Diyarbakır'a bağlanır.

Malatya'nın merkez yerleşim alanı daha önceleri Eski Malatya olarak bilinen Bucakta kuruluydu. 1839 yılından başlayarak, halk şimdiki Malatya merkezine taşındı. Eski Malatya'daki konaklara büyük askeri birlikler yerleştirilmesi, halkın bu göçüne yol açtı.

Malatya, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşuyla il statüsüne alındı. Daha önceleri 1954 yılına kadar Adıyaman, Kahta ve Besni ilçeleri ile birlikte Malatya'ya bağlıydı.

COĞRAFİK KONUMU

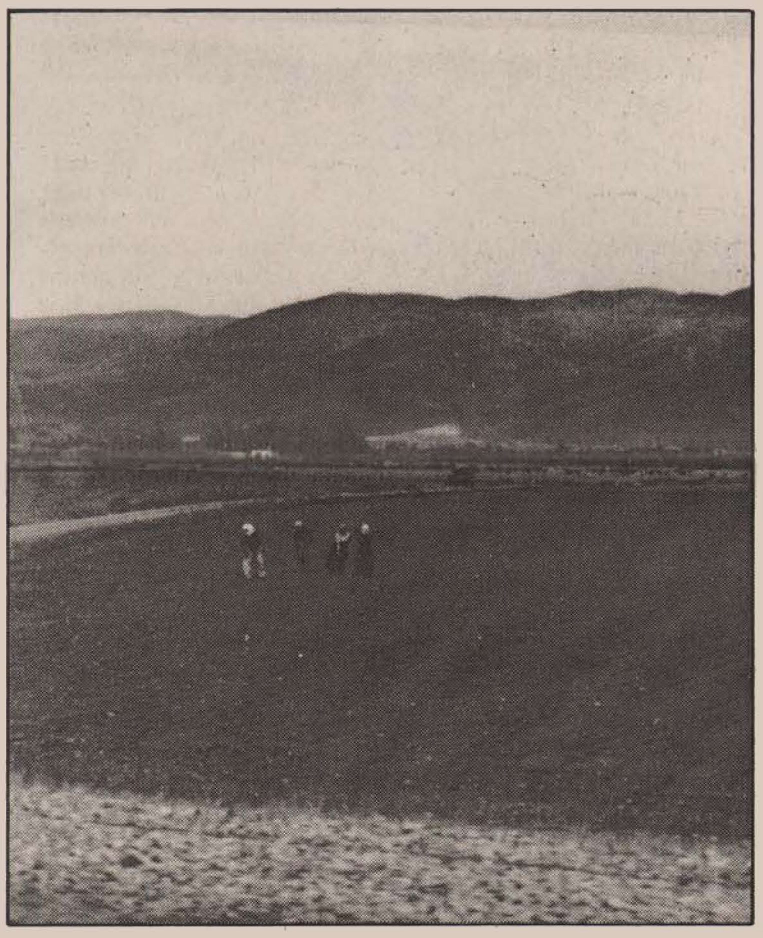
Malatya Fırat Havzası'nın Yukarı Fırat bölümünde kurulmuştur. Denizden 900 metre yükseklikte kurulan Malatya, doğudan Elazığ'ın Sivrice, Baskil, Keban ve Ağın, kuzeyden Erzincan'ın Kemaliye, kuzey ve kuzeybatıdan Sivas'ın Divriğ ve Kangal, batıdan Maraş'ın Elbistan, Pazarcık ve Sivas'ın Gürün, güneyde Adıyaman'ın Gölbaşı, Besni, Merkez, Kahta ve Gerger, güneydoğudan ise Diyarbakır'ın Çüngüş ilçeleri ile sınırdır.

Düz bir ovada yerleşik olan Malatya, batıda Kürdistan'ın Türkiye ile sınır olan şehridir.

Belde topraklarında, hemen hemen tüm yeryüzü şekilleri mevcuttur. Bununla birlikte ağırlıkta olan plato ve dağlardır. Bunlardan sonra ağırlıkta olan ovalar ve vadilerdir.

Dağlar:

Belde topraklarının büyük bölümü dağlarla kaplıdır. Güneydoğu Toroslar'ın kolları, Malatya'nın güneyini bir baştan bir başa kaplarlar.Güneyde daha düzenli sıralar haline dönüşen bu dağlar, batı ve kuzeyde aşınmaya uğrayarak platolara dönüşürler.

Bu dağların en önemlilerinden biri olan Malatya Dağları, Kapıdere Boğazı'ndan sonra birkaç kola ayrılır. Malatya Dağları Besni, Adıyaman, Kahta ve Malatya Ovası'nın arasını doldurur. Yüksek ve çok dalgalı olan Malatya Dağları, birçok noktada akarsularla parçalanmıştır. Bu dağların en yüksek noktası 2545 metre ile Şillan Tepe (Bey Dağı) oluşturur.

Nurhak Dağları, Maraş topraklarından Malatya sınırlarına uzanır. Güneydoğu Toroslar'ın kuzeye açılan koludur. Fazla düzenli sıralar oluşturmaz ve yer yer tek dağlar halinde yükselir. 2428 metre ile en yüksek noktasını Derbent Dağı oluşturur. Volkanik kaynaklı olan Nurhak Dağları; Malatya Ovası, Tahma Vadisi, Darende ve Doğanşehir ilçelerinin arasındaki boşlukları dolduran yükseltiler durumundadır. Etekleri kimi noktalarda sarp ve diktir. Bu dağların işgal ettiği alanlarda önemli ovalar bulunmadığı için nüfus seyrektir. Nurhak Dağları'nda kışları sert, yazları serin geçer.

Akçababa Dağları, Nurhak Dağları'nın kuzeydoğuya doğru açılan uzantıları halindedir. Genellikle çıplak olan ve düzenli sıralar oluşturmayan Akçababa Dağları pek yüksek değildir. En yüksek noktası 2164 metre ile Akçababaçlı Tepe'dir.

Yama Dağı, Sivas'tan uzanan ve Malatya'nın kuzeyini bütünüyle kaplayan bir dağdır. Yüksekliği genellikle 1500 metrenin üstündedir. Batıda Kuruçay Vadisi'ne ve güneydoğuda ise Fırat Vadisi'ne dek uzanır. Uzantıları daha çok volkanik yapılıdır. Genellikle zengin çayırlarla kaplı ve suyu boldur. Bu konumuyla hayvancılık için elverişli bir durumdadır. 2310 metre yükseltisi olan Hasbek Tepe, Yama Dağı'nın en yüksek noktasıdır.

Platolar:

Malatya topraklarında ikinci büyük yeri platolar oluşturur. Kalker yapılı dağlar sürekli aşınmakta ve böylece platolara dönüşmektedirler. Malatya'da hayvancılığın gelişmesinde bu platoların önemli rolleri vardır. Yöre topraklarındaki platolar üç grup halindedir.

Güney platoları, Malatya Dağları üzerinde sıralanırlar. Bu platolar su kaynakları ve çayır otları bakımından zengindirler. Bu nedenle Malatya ve Adıyaman'dan yaz aylarında bu platolara sürüler çıkarılarak otlatılır. Malatya'daki hayvancılık için, güney platoları oldukça elverişlidir.

Batı platoları, güney platolarına göre yükseltileri daha azdır. Yükseltileri, genellikle 1500 metrenin altında seyreder. Tohma suyu ve kollarınca sık sık parçalanmışlardır. Kuru ve çıplak olan bu platolar, derin vadiler arasında sıralanmıştır. Buradaki iklim sert geçer. Kimi yerlerde toprak tabakası oldukça incelmiştir. Ancak, hayvancılık için elverişli olan bu platoların başlıcaları, Akçadağ çevresinde bulunan Büyük Kuruca ve Küçük Kuruca yaylalarıdır.

Kuzey platoları, Malatya'nın en önemli platolarıdır. Yama Dağı'nın eteklerinde sıralanırlar. Yama Platoları olarak da anılan bu platoların büyük çoğunluğunun yükseltisi 1500 metrenin üstündedir. Su kaynakları ve çayırlar bakımından oldukça zengin olan kuzey platolarına yaz aylarınca, otlatılmak üzere sürüler çıkarılır.

Akarsular:

Malatya, akarsu bakımından Kürdistan'ın en zengin beldelerinin başında gelir. Nitekim, Kürdistan ve Türkiye çapında en büyük havza olan Fırat Havzası üzerinde kurulmuştur. Şehir içindeki camilerin önünde sürekli su akar. Bu sular, sıcak ve yazın ise soğuk akarlar. Bunun yanısıra, şehir merkezinin güneyindeki tepelik olan Kernek mahallesinden kuzeye doğru 1-2 metre genişliğindeki bir kanaldan dolu dolu su akar.

Malatya topraklarındaki en önemli akarsu Fırat Irmağı dır. Fırat, Malatya-Elazığ karayolunun keskin virajlı bölümünde iki şehrin sınırlarını çizer. Kömürhan Köprüsü'nün bulunduğu bu noktada oldukça derin bir vadiden, birkaç köyün yer aldığı ovaya açılır. Kömürhan Köprüsü'nün altından çıktıktan sonra güney istikametine doğru akan Fırat, burada Malatya-Diyarbakır sınırını çizer. Diyarbakır'ın Çüngüş ilçesi yakınında Fırat üzerinde kurulan, önceleri adı Karakaya olan ve daha sonraları askeri cunta tarafından adı Atatürk Barajı olarak değiştirilen baraja şimdilerden su depolanmaktadır.

Fırat dışında, Tohmu Suyu, Kuruçay ve Sürgü Çayı Malatya'da bilinen akarsulardır.

Ovalar ve vadiler:

Malatya'da vadi ve ovalar da önemli bir yer işgal eder. Bütün vadiler Fırat Vadisi'ne açılır. Fırat, belde topraklarındaki en büyük vadi durumundadır. Oldukça sarp ve derin olan Fırat Vadisi, Kuzey Kürdistan'ın en büyük vadisidir.

Fırat vadisi dışındaki diğer bir önemli vadi de Tohma Vadisi'dir. Sivas topraklarından iki kol halinde Malatya topraklarına açılır. Bu kollar Darende ilçesi yakınlarında genişlemeye başlar ve doğusunda birleşirler.

Beldedeki en önemli ova Malatya Ovası'dır. Genişliği 830 kilometrekare olan ovanın yüksekliği ortalama 900 metredir. Küçük akarsuların açtıkları derinlikler sonucu hafif dalgalı durumdaki Malatya Ovası genellikle düzdür.

Malatya Ovası dışında, Doğanşehir Ovası ve İzoli Ovası beldenin önemli olan diğer iki ovasıdır.

Sürecek

ÇAND PİŞE TORE-KÜLTÜR SANAT EDEBİYAT

1990 ERNK Newroz kutlamalarına katılan **Ozan Şah Turna** *ve* **Ozan Şiar** *devrimci türküleriyle halkı coşturmuş, hemde geniş kitlenin beğenisini kazanmış. Devrimci türkülerini Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin direnişçi ruhu ile birleştiren* **Ozan Şah Turna** *izlenimlerini, düşüncelerini ve duygularını Hamburg Berxwedan muhabirimize şöyle anlattı.*

"Komünist, Demokrat ve Yurtsever Olmanın Ölçütü; Ülkesinde Gelişen Bağımsızlık ve Özgürlük Mücadelesini Desteklemektir"

Berxwedan Muhabiri: *Sizinle ve çalışmalarınızla ilgili bir kaç sorumuz olacak. Devrimci bir ozan olarak kendinizi tanıtırmısınız?*

Şah Turna: Ben Sıvas'ta 1957'de doğdum. 3 yaşındayken geçirdiğim hastalıktan dolayı iki gözümü de kaybettim. 10 yaşında saz çalmaya başladım. Daha sonra kendi yapıtlarımla plak-kaset yaptım

Berxwedan Muhabiri: *Kürdistan'daki gelişmeler hakkında görüşlerinizi öğrenebilirmiyiz?*

Şah Turna: Ben Kürdistan'da iken Kürdistan'ın sömürge olduğu ve bağımsız devlet kurulması yönünde bir düşüncem yoktu. Ancak yurtdışına çıktıktan sonra, Kürdistan'ın kurtuluşu için mücadele edilmesi gerektiğini görüyorum.

Berxwedan Muhabiri: *Kürdistan'daki halk ayaklanmaları konusunda düşünceleriniz nedir?*

Şah Turna: Ayaklanmalar, önderliğin rolünün büyük olduğu gerçeğini gösteriyor. Türkiye halkı açısından olsun, Kürdistan halkı açısından olsun; mutlaka bir önderlik doğrultusunda iktidara yürünmelidir. Sözkonusu gelişmeler kendiliğinden olan gelişmeler değil, devrimci hareketin önderliğidir. PKK, benim düşünceme göre doğru bir önderlik yaparak halkını ayağa kaldırıyor. Burada şu konuya da değinmek istiyorum. Türkiye halkı, Kürdistan halkından daha bilinçlidir. Fakat Türkiye'de kendisine önderim diyen sol örgütlerin iyi önderlik yapmamaları ve dolayısıyla önderliğin olmaması nedeniyle Türkiye işçi sınıfı ve halkı ayağa kalkmamaktadır.

Bugün Kürdistan'da bu büyük bir mücadele varsa, Kürt halkı ayağa kalkıyorsa bunu PKK'nin önderliğine bağlamak gerekir. Ben bir sanatçı olarak şunu söyleyebilirim; PKK'li değilim ama, bu gerçeği gözden kaçıran bence devrimci ve yurtsever değildir.

Berxwedan Muhabiri: *Avrupa alanındaki yaşantı tarzına karşı görüşünüz, gözlemleriniz nedir? Ülkesinden kopan birinin yaşantısı nasıl olabilir?*

Şah Turna: Buraya, 1978 yıllarında tedavi olmak için geldim. Tedavi olduktan sonra tekrar Türkiye'ye dönmek istiyordum. Hakkımda tutuklama kararı alındı. 1983'te "Şu tarihte dönmezseniz yurttaşlıktan çıkarılacaksınız" diye çağrı yaptılar. Tedavi olmak için geldiğime dair bir rapor yolladım, raporu kabul etmediler. "Burada da doktorlar var, tedavi olabilirdiniz" dediler. Raporum kabul görmeyince iltica başvurdum.

Buradaki yaşamı kendi açımdan değerlendirdiğimde; yurdumdan, ülkemden kopuk olarak yaşıyorum, ama ülkeden atılmama rağmen ben ülkemin, halkımın mücadele heyecanıyla yaşıyorum. Gecelerde, TV programlarında her yerde ülkemin durumunu dile getiriyorum. Diğer insanların da nasıl yaşadığını gerçekten bilemiyorum.

Berxwedan Muhabiri: *Düsseldorf davasına ilişkin görüşlerinizi alabilirmiyiz?*

Şah Turna: Benim düşünceme göre Alman devletiyle Türk devleti içiçe çalışıyor. PKK'nin yapmış olduğu hareket onlara büyük bir ders oldu. 700 bin DM'yi büyük mücadele sonucu aldı. Politik olarak mücadele edildiği zaman herşeyin kazanıldığı bir kez daha kanıtlanmış oldu.

Berxwedan Muhabiri: *Biraz önce Türkiye konusuna değinmiştik. Bugün Türkiye devriminin gelişmesinin nedenini önderlik sorunu olarak koydunuz, bu konuyu biraz daha değerlendirebilirmisiniz.?*

Şah Turna: Birçok nedenleri vardır. Halk önderleri, tahlillerinde Türkiye ve Kürdistan'ı birbirine karşıtırıyorlar. Çoğu Kürdistan'ı da katarak Türkiye'yi "yarı-sömürge ve yarı feodal" olduğu biçiminde algıladılar. Kürdistan'ın sosyo-ekonomik yapısı ve şekillenmeleri başkadır, Türkiye'nin koşulları ve şekillenmesi başkadır.

Bunun dışında önderlik rolünün tam oynanmaması politik nedenlere bağlı. Şimdiye kadar, gerekli inceleme ve araştırma yapılmadan, kolay yollara baş vurarak, daha çok da alıntılara dayanarak bölük-pörçük şeyler yapıldı. Yani teoriyi Türkiye geneline indirgemedikleri, devrim sorununu, stratejik ve taktik sorunlarını doğru bir temelde koyamadıkları ve Türkiye halkını iyi tanımadıklarından dolayı önderlik rollü oynanmamıştır.

Berxwedan Muhabiri: *Sizce İntifada'ların, Türk toplumu üzerindeki etkisi nasıl olacak? Bu konuda değerlendirme yapabilirmisiniz?*

Şah Turna: Mücadele uzun vadeli kılınıp, halkın ilgisini toplayabilir. Bu da demin açıkladığımız gibi önderlik düzeyindeki hareketlerin ve şahsiyetlerin yaklaşımına bağlıdır. Şimdiye kadar hep "PKK bitti-bitecek, yok edeceğiz" diyorlardı. Hani bir deyim vardır, "Balık susuz yaşayamaz" diye. Halkta bir denizdir, içindeki balıklar da mücadele eden, direnenlerdir. Bugün gerçekler gösteriyor ki suyun içindeki insanlar mücadele ediyor ve suyla birlikte gidiyor.

Berxwedan Muhabiri: *Sizler Hunerkom'un düzenlediği bir çok geceye katıldınız, güç kattınız. Saygı duyulacak bir destektir. Gecelerin sizin üzerinizde yarattığı etkiyi anlatırmısınız?*

Şah Turna: Geceler benim için büyük önem taşıyordu. Bunun için rahatsızlığımı bir yana bırakarak gecelere katıldım. Gecelerde gerçekten çok şey öğrendim. Halkın savgisini ve saygısını daha coşkulu hissettim. Katıldığım diğer gecelerden daha heyecanlı, daha güzel ve daha anlamlıydı. Dayanışma amacıyla bu gecelere geliyoruz ve söylediğimiz yapıtlarda buna hizmet ediyor. O bakımdan desteğimizi, sazımızı, sözümüzü, yüreğimiz olarak gösteriyoruz. Yaklaşımımız yüzeysel değildir.

Berxwedan Muhabiri: *Kadın sorunu; özellikle Kürdistan kadını hakkında düşünceleriniz nelerdir?*

Şah Turna: Kürdistan kadınının daha çok direnmesi ve daha çok mücadele etmesi gerektiğine inanıyorum. Çünkü onlar daha fazla eziliyorlar. Kürdistan kadını feodal yapıdan, düzenden hem de her yönlü eziliyor. Erkeklerin tek başına mücadele etmesiyle bir şey kazanılmaz. Kadınsız devrim olmaz. Kadınlar daha fazla katılmalı ve direnmeliler. Kadınsız devrim sorunu çözümlenmez.

Berxwedan Muhabiri: *Kürdistan kadınına ayrıca çağrınız var mı?*

Şah Turna: Ben gerçekten, Kürdistan kadınının gelişen mücadeleye destek vermesini istiyorum. Bizler burada gücümüzün yettiği kadar destek veriyoruz. Onlar da burada desteklerini korkusuzca yapmalıdırlar. Direnmelerini ve özgürleşmelerini istiyorum.

Berxwedan Muhabiri: *Bunların dışında gazetemiz aracılığıyla Avrupa'daki kitlemize iletmek istediğiniz mesajınız varmıdır?*

Şah Turna: Biz Avrupa'da yaşıyoruz. Ama burası bizim için tozpembe değildir. Gideceğimiz yer yine kendi ülkemizdir. Onun için benim yurtdışındaki insanlara çağrım ve inancım şudur: Mücadeleye maddi-manevi yönden destek vermeleri gerekir. Burda yozlaşmak, buraya kendimizi kaptırmak hiç bir zaman kurtuluş değildir. Bizim kurtuluşumuzun tek yolu ülkedeki mücadeleye omuz vermek, destek vermektir. Bir sanatçı olarak sürekli burada kalmayı düşünmüyorum. Tüm sanatçılara ve halka da böyle sesleniyorum.

Berxwedan Muhabiri: *Şiar arkadaş; eşinizin belirttiklerine ekliyeceğiniz veya bunların dışında belirteceğiniz şeyler varmı?*

Ozan Şiar: Tabi, Şah Turna'nın da değindiği gibi bir komünist olmanın, yurtsever ve demokrat olmanın ölçütü, ülkesinde var olan mücadeleyi desteklemektir. Önemle şunu vurgulamak da istiyorum. Türk-solu halen üzerine düşen görevi yerine getirmiyor. Ben şu kanıdayım, halen kısır döngü içerisindedir ve aşiretçi çekişmelerden kendisini alamamıştır. Sözde tahliller yaparak yeryüzündeki ülkelerin üstelik Afganistan gibi gerici temellerde ayağa kalkan -ki ona ayağa kalkma da denmez -ABD'nin, Pakistan'ın Türkiye'nin desteklediği Afganistan'ı destekliyor. Dünyanın öbür ucundaki halkı destekliyor, ama burnunun dibindeki 20 milyondan fazla nüfusu olan bir ülkenin halkı savaş veriyor, intifadalara kalkıyor ve kurtuluş destanları yaratıyor, bunu görmemezlikten geliyorlar. Bence bu tavır siyasi arenada dürüstlük değildir. Zaten kendi çırpınışlarıda boşunadır, zira var olan taban bunları zorluyor, mücadele istiyor. Ben diyorum ki; bir yurtsever, bir devrimci olarak en azından Kürdistan'da gelişen ve yükselen savaşı desteklesinler, desteklemiyorlarsa da dürüstlük göstersinler. Desteklemiyorlarsa Türk-solunun Kürdistana bakış açısı nedir? Bunu ortaya koysunlar. Onların tabanlarında çok dürüst insanlar da vardır. Ayrıca Kürdistan'da olduğunu iddia eden örgütlere sesleniyorum. Nerede savaşıyorsunuz, ne yapıyorsunuz onlar için?

Türk solunda Türkiye proletaryasına ışık tutabilecek adına parti denebilecek bir örgütün bir partinin varlığına inanmıyorum, zira onlar Kürdistan proleteryasından daha geridirler. Halk kendiliğinden de olsa bir önder bekliyor fakat önder yok. Şah Turna konunun başında değindi, Türkiye halkı ve işçi sınıfı, Kürdistan halkından daha ileridedir. Çünkü Kürdistan halkının kültürü, dili, edebiyatı yasaklanmış, eğitimi verilmemiş mahrum bırakılmıştır. Buna nazaran Türkiye halkı biraz gıdasını almış ama ayaklanamıyor neden?

Şah Turna: Benim Kuzey Kürdistan'daki örgütlere diyeceğim; devletle oturarak, anlaşarak, mücadelesiz, savaşsız Kürdistan kurtulmaz. Yani reformlarla bir takım değişimlerle bu imkansız. Özgürlük ve bağımsızlık savaşarak, mücadele ederek kazanılır.

HALK SANATÇISI HALKIN İÇİNDEN GELİR

Biz Türk solunun bir çok gecesine katıldık, bunların psikolojik yapılarını yaşadık. PKK'nin gecelerine geldiğimizde halkın sevgisini ve coşkusunu da gördük. Çok önemli bir konunun altını çizmek istiyorum; şu bir gerçek ki PKK, sanatçıların ismini kullanmadan da kitleleri gecelere getirebiliyor. Yani, sahneye bir çocuk da koysalar salon yine dolar. PKK, kültür sanat konusuna olgun yaklaştığından dolayı değerli sanatçılara yer vererek, O sanatçıları halkla bütünleştiriyor.

Şunu açıkça söylüyorum, Türk solunun tabanı olduğuna inanmıyorum. Madem kendilerine güveniyorlar, gecelerinde Şah Turna'nın ve diğer sanatçıların adını kullanmasınlar. Gelişmeler isimlerin önemli olmadığını gösteriyor. Önemli olan o isime de layık olmaktır.

PKK kültür sanat cephesinde savaşan insanlara kapısını açmış. Örneğin biz gecelerinde çıkıyoruz, Türkçe çalıp söylüyoruz. Hiç bir kısıtlama ve sansür yoktur. Devrimci ve dürüstlük temelinde gelenlere kapısını açmıştır. Ne güzel bir olay. Diğer örgütler de bürokratizm hakim olduğundan, şahsi çıkarlar ve tekkeci anlayışla gelen insanlarla çabuk kaynaşıp, dürüst insanları dıştalıyorlar. Çünkü onlar devrim çıkarlarını değil, başka şeyleri amaçlıyor. Tabi Türk solu yanlız değil; karalamak ve kötülemek istemiyorum, içlerinde çok değerli insanlar ve örgütler de var. Fakat ben genel olarak söylüyorum.

Evet bir halk sanatçısı halkın içinden gelir, halkın içinde beslenir ve yükselir. Gıdasını halktan alır. Halkının sorunlarını dile getirir. Bilindiği gibi halkın sorunları çok çeşitlidir. Halk var sadece ekonomik olarak ezilir, dolayısıyla o sanatçının görevi ekonomik sorunu dile getirmektir. Halk var hem ekonomik hemde kültürel olarak ezilir, vatanı dahi yoktur. Bunu Kürdistan halkında daha açık olarak görüyoruz. Dünyada Kürdistan halkı kadar ezilen, sömürülen başka bir halk yoktur. Demek ki Kürdistan sanatçılarının görevi daha fazla oluyor. Sosyal sorunlara parmak basılınca, bağımsızlık sorununa da parmak basmak gerekiyor. Her sanatçı ülkesinin sorunlarını dile getirmeli, bu sadece teoride değil, pratikte de ona layık olmalı. Zaten sanatçı halkı ile yaşıyor, gelişiyorsa halk onu bağrına basar, yozlaşıyorsa halk onu kabul etmez.

Ozan Şiar

Uzun yürüyüşçüler ile görüştük

Baştarafı 12. sayfada

Türk ve Alman emperyalizmi diğer Avrupa ülkeleriyle işbirliği içine girerek Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini boğup PKK'yi de terörist ilan etmeye çalıştığını Partimle birlikte görüp tanık olduk. PKK'yi kötüleme çabalarına karşı Partimle birlikte PKK'nin vermiş olduğu özgürlük mücadelesini her zaman destekleyeceğimizi bir daha belirtmek isterim.

Berxwedan Muhabiri: *Türkiyeli bir dayanışmacı olarak yürüyüş hakkında görüşlerinizi alabilir miyiz?*

Ayşe: Emperyalizmin ve dünya gericiliğinin saldırılarının yoğunlaştığı günümüzde ulusal kurtuluş mücadeleleri büyük önem taşımaktadır. Devrimci düşünceye sahip olduğum için bu yürüyüşe katıldım. Açılan mahkeme, sadece siyasi bir mahkeme değildir. Emperyalizmin devrimci mücadeleyi bastırma girişimlerinden biridir. Bu davayı sadece PKK davası olarak görmüyorum. Tüm devrimci insanlığın davası olarak görüyorum.

Berxwedan Muhabiri: *Yaşlı bir Alman dayanışmacı olarak yürüyüşe katıldınız. Yürüyüş üzerine düşüncelerinizi açıklar mısınız?*

Doris: Ben PKK'nin Kürdistan'daki mücadelesini destekliyorum ve haklı buluyorum. Ben de Düsseldorf'taki davaya karşıyım. Çünkü mahkeme önüne çıkarılan Kürt politikacılar PKK için, Kürt halkı için mücadele eden insanlardır. Alman ceza davasının 129 a maddesinden terörist olarak yargılanmak isteniyorlar. Bu neden dahi yürüyüşe katılmam için yeterli değil mi? Bence, yürüyüş amacına ulaştı.

Berxwedan Muhabiri: *Bağımsızlık mücadelesinde şehit düşen bir devrimcinin babası olarak yürüyüşe katıldınız. İsminizi, şehit düşen çocuğunuzun ismini ve yürüyüş hakkındaki izlenimlerinizi öğrenebilir miyiz?*

Süleyman: İsmim Süleyman. 50 yaşındayım ve şehit **Behiye YAŞIT**'in babasıyım. Amacımız, buradaki tutuklularla dayanışmak, Alman ve Türk emperyalizmini protesto etmek, mücadelemizi sonuna kadar yürütmektir.

Berxwedan Muhabiri: *Siz de bir şehit babası olarak kendinizi tanıtır mısınız? Çocuğunuzun ismini ve yürüyüş hakkındaki görüşlerinizi alabilir miyiz?*

Bayram: İsmin Bayram. Şehit **Seyit ŞENPINAR**'ın babasıyım. Yürüyüşümüzün amacı biliniyor. Burada şunu belirtmek istiyorum, halkım ile birlikte bağımsızlık savaşına sonuna kadar bağlı kalacağım.

Berxwedan Muhabiri: *Alman polisinin yürüyüş boyunca tavrını açıklar mısınız?*

Cuma: Değişik bölgelerde, değişik polis tavırlarıyla karşılaştık. Eylemimizi Dortmund'ta dağıtmaya çalıştılar. Özel birlikleri çağırma tehditlerinde bulundular. Bir yerde elektriğimizi kestiler. Başka yerde elektrik almamızı da polis engelledi.

Berxwedan Muhabiri: *Türk ve Kürt örgütlerinin ilgi ve tepkisi hakkında bilgi verir misiniz?*

Cuma: Bielefeld'ten Düsseldorf'a kadar yapılan yürüyüşte Türk ve Kürt sol örgütlerinden bir katılım ve dayanışma olmadığını söyleyebiliriz. Sadece Duisburg alanında bir karşılama ve dayanışma eylemi gördük.

Berxwedan Muhabiri: *Dağıtılan yayınlar hakkında bilgi verir misiniz?*

Cuma: Elimizde olan 30.000 bildiriden geriye 500 tane kaldı. Çok sayıda da yayın satıldı.

Berxwedan Muhabiri: *Sizin yürüyüş hakkındaki görüşleriniz nedir?*

Bir Yurtsever: Yol boyunca Alman ve yurtseverlerden büyük ilgi gördük. Arkadaşların topladığı bağışlar, dağıtılan bildiriler ve satılan yayınlardan Almanların bizi desteklediğini görmekteyiz.

Berxwedan Muhabiri: *Yürüyüşe katılan bir yurtsever olarak sizlerin de görüşlerinizi alabilir miyiz?*

Başka Yurtsever: Yürüyüşümüz olumlu bir şekilde sonuçlandı. Attığımız sloganlardan ve el çırpmalı yürüyüşümüzden Alman bir bayanın duygulanıp ağladığına tanık olduk. 4-5 km. kadar bizimle yürüyenler de oldu.

Berxwedan Muhabiri: *Yürüyüşün iç eğitimi hakkında bilgi verir misiniz?*

Birîndar: Her sabah 5.30'da kalkıyorduk. 6.30'a kadar sabah sporu yapıyorduk. Yol boyunca iki kez seminer verildi. Akşam yemeklerinden sonra değerlendirme toplantıları yapıyorduk.

Berxwedan Muhabiri: *Yürüyüşe katılan bir Kürdistanlı bayan olarak sizin de düşüncelerinizi öğrenebilir miyiz?*

Dîlan: İlk günden son güne kadar istekli ve düzenli bir şekilde yürüdük. Yürüyüş esnasında arkadaşlar birbirlerinden çok şeyler öğrendi. Yaşam biçimi, arkadaşlık ilişkileri vb. hakkında. Bu yürüyüş hepimiz için iyi bir deney oldu.

Berxwedan Muhabiri: *Amacınıza ulaştığınızı söyleyebilir misiniz?*

İzzet: Bir takım aksiliklerin olmasın rağmen, sesimizi kamuoyuna duyurduk. Tüm dikkatleri bir kez daha ulusal kurtuluş mücadelemize çektiğimizi söyleyebiliriz.

Avrupa basınında Kürdistan ulusal...

Baştarafı 20. sayfada

tasını oluşturmaktadır. Bu konuda suçlananların bazısı, "mahkemenin hakimi" olduğu iddia edilen Yasemin Gedik dahil, serbest bırakıldılar. Tabiki bundan sonra da davanın maddi dayanakları çok zayıflamıştır. Savcı Gerhard Völz'ün dava maddelerini güçlendirebilmesi için, çok değişik bir durumun ortaya çıkmasını beklemesi gerekir. Buna rağmen, halen tüm dava maddeleri ve iddialar hakkında diretme var.

Ve durum böyle gideceğe de benziyor. Hans Holmar ve Ebbe Carlsson'un eski bir dostu, Batı Alman Federal Savcısı'na kestaneleri ateşten kaldıracak. Bu, namlı "Kaynak-A" yani katil Ali Çetiner'dir.

Çetiner Berlin'deki Murat Bayraklı cinayetini üstleniyor. Batı Almanya'da PKK'ye karşı güçlü bir şekilde şahitlik yapması durumunda, bu cinayetin gerektirdiği cezadan muaf tutulacağı sözünü almış. Fakat mahkeme bu hızla devam ederse, onun şahitliği ancak 1991 yılında dinlenebilecek.

1977 yılında Avrupa ülkeleri "Trevi" denilen çok uluslu emniyet teşkilatını kurmuşlardı. 1984'ten bu yana PKK, dünyanın en tehlikeli terör örgütü olarak tanıtılıyor. Bundan bir ay önce Batı Avrupa içişleri bakanları Stokholm'de toplandılar. Bu defa da PKK gündemi oluşturmaktaydı. Alman ve Türk devletleri, tüm hükümetleri bu Kürt örgütü ve sempatizanlarına sert davranmaya çağırdılar. Hatta Türk İçişleri Bakanı Abdulkadir Aksu, "Teröristleri destekliyenleri Avrupa'da terörist olarak ilan edeceğiz" dedi.

Düsseldorf mahkeme binası önünde kitlesel durmakta olan Kürtlerden biri direkt konuya girdi: "Bu normal bir duruşma değildir. Büyük bir politik oyun sözkonusudur. Ne pahasına olursa olsun PKK'yi tecrit etmek istiyorlar. Çünkü cidden korkmaya başladılar. Fakat burada cıvık çorba pişiriyorlar, tutmuyor." Evet çorbada üç taş bulunmakta. Herkesin sorduğu büyük soru şu: Rebmann'ın iddia edeceği başka bir şeyi kaldı mı?

L'Illustre (İsviçre) 2 Mayıs

Bir ulusun doğuşu

İlk kez bu son haftalarda Türk egemenliğine karşı, Kürt şehirleri caddelerinde "Kürdistan" kelimesi yankılandı.

Yokedilmek istenen bir halkın ülkesine seyahat: Bir halk ki bugün ulus olduğunun bilincine varıyor

Zekiye ALKAN 24 yaşında, biçimli çenesi ve dolgun yüzüyle güzel bir kadındı. Bir akşam Diyarbakır'ın ("Siyah şehir" de denilen bu kentin antik çağa ait bazaltlı surları vardır) bir caddesinde kendini kurban etti. Takvim 21 Mart'ı, yani bir bahar günü olan **Newroz** gününü gösteriyordu. İsviçre'de 1 Ağustos'ta olduğu gibi, Kürtler de **Newroz** gününde ateşler yakarlar. Bu gelenek, bundan 2.602 sene önce **Demirci Kawa**'nın Asur Tiran'ı üzerindeki zaferinden beri devam etmektedir. Bu seneki bayram (Newroz), bu güne kadar görülmemiş bir şekilde, Türk egemenliğine karşı meydan okumaya dönüştürüldü. Bir düzine şehirde genel grev yapıldı. Caddelerde binlerce insan, **"Yaşasın Kürdistan"** diye sloganlar atarak gösteriler yaptı. Bu, tarihinde sürekli bölünüp parçalanmış olan Kürtlerin ortak ulusal duygularının ani patlamasıydı.

Vücudunun %90'ı yanmış olan Zekiye, bir kaç gün sonra, hastahanede öldü. Bu Kürt militanı, onurlu ve sessiz bir şekilde oturup üzerine benzin döküp yakmadan önce şunları söyledi: **"Newroz'u bu şekilde kutlayacağım."**

Genç militanların söyledikleri̇ne göre, polis onu ajan olarak kullanmak istemiş. Üzerinde sürekli tutuklama ve işkence tehditleri varmış.

Zekiye, tarihinden ve kimliğinden dahi yoksun bırakılmak istenmiş, ülkesi haritadan 1923 uluslararası Lozan Antlaşması'yla silinmiş bir halkın kahramanlar galerisine katılmıştır.

Hint-Avrupa kökenli Kürtlerin, XI. yy.'da Orta-Asya bozkırlarından gelen Türk boyları ile ortak hiç bir yönleri yoktur. 1924'ten beri dilleri yasaktır. Kanunda şöyle belirtilmiş: Türk vatandaşlarının anadili Türkçedir. Bu biraz da "Romands"ların kanun yoluyla Almanlaştırılmasına benziyor. Kürtçe yazmak veya şarkı söylemek 8 ila 15 sene hapis ile cezalandırılabiliniyor. **Çocuklar her sabah okulda** *"Ne Mutlu Türküm Diyene"* **sözünü tekrarlamak zorunda bırakılıyorlar. Fakat çoğu dişlerini sıkıp içlerinden** *"Kürdüm"* **diyorlar.**

Burada, Anadolu'nun bu köşesinde asimilasyon politikası iflas etmiştir. İşte ispatı: Caddelerde kendilerini Kürt olarak tanıttıktan sonra elleriyle zafer işareti yapan liseliler; pırıltılı gözleriyle Diyarbakır'ın ana caddesinde **"Kürdistan maydonozu"** diye bağıran küçük satıcılar; otobüsteki 30'a yakın yolcusuna aldırmadan Kürt mücadelesinin zaferini anlatan müzik kasetini koyan yolcu otobüsü şoförü. Bundan 2-3 sene önce hayal bile edilmeyecek bir sahne: Ayaklanmanın kalbi Cizre'de bir kahvehanedeyiz. Çay masasının etrafında oturan esmer tenli genç insanlar yandaki masada şüpheli bir askerin oturmuş olmasına rağmen bize ekmeğin, beyaz peynirin, domatesin Kürtçe isimlerini izah ediyorlardı. Askerin sinirli bir şekilde kahvehaneyi terketmesinden sonra masadakiler, bize şehirdeki ayaklanmayı anlatıyorlar.

Cizre, Dicle Nehri'nin (İncil'de bahsedilen nehir) kıyısında düz bir alana kurulmuş. At arabalarının geçtiği tozlu caddeleri var. Durumun gergin olduğu şehirde, ordu her an savaşa hazır halde tutuluyor ve askerler sürekli devriye geziyor. Uzaktan direnişin sembolü Cudi Dağı'nın karlı doruklarını gözlüyoruz. Burada, bir kaç bin gerilla ile PKK (Kürdistan İşçi Partisi) orduya karşı saldırılar düzenleniyor. 1984'ten beri süren silahlı mücadele, 2.000'den fazla kayıp verdirdi. 21 Mart Newroz günü, binlerce gösterici lastik tekerleri yakarak, Kürt bayrağını dalgalandırıp polisleri taşlayarak caddeleri doldurdu. Tam bir "İntifada". Filistinliler gibi. Polis kalabalığa etkili kurşun sıkamadı, ama gene de 4 ölü var. 139 gösterici tutuklanıp kaçınılmaz işkence seansları için Diyarbakır'a götürüldü. İşte onlardan biri olan Ahmet: *"Gözlerimi bağlayıp dövdüler. Bir hücrenin içinde çömelmiş vaziyette, yemek yemeksizin 8 gün geçirdim. Diğerleri gibi ben de* **Kürdüm ve Kürdistan'ı istiyorum** *dedim. Ben suçsuzum."* Bir şey elde edemeyeceğini anlayan yetkililer onu serbest bıraktı.

Herşey 15 Mart'ta Suriye ile sınırı olan Nusaybin'de başladı. Bir semtin belediye başkanının oğlu olan bir gerillanın cenaze töreni bir ayaklanmaya dönüştü. 18 yaşında bir genç öldürüldü. Dükkanlar 4 gün boyunca kapatıldı. Olaylar diğer şehirlere sıçradı. Bölgeye giden Türk parlamenterleri şaşkınlıkla, "halkın bağımsızlık istediğini" müşahade ettiler. Bağımsızlığın yakın olduğuna inanmış gençler, değişikliği "artık korkmuyoruz" diye açıklıyorlar.

Oldukça ari ve Marksist-Leninist nutuklarına rağmen PKK, uzun bir çalışmanın ürünü olarak halkın tam desteğini sağlamış bulunuyor. Türk egemenliği altında ezilen Kürt halkı için bütün sorunların (sefalet, işsizlik vb.) sorumlusu Türk devletidir. Türk devletine karşı olana ise sempati ile bakılıyor. Ayaklanma bugün en yüksek noktasına ulaşmış bulunuyor. Ankara artık sadece **terörizmden** değil, **bölücü tehdidinden** de bahsediyor ve çok sert önlemler alıyor; sansür, basının Güneydoğu'ya girişi yasağı, şüphelilerin sürgünü, cezaların ikiye katlanması vb. gibi. Başbakan Yıldırım Akbulut, **"Silahla ezeceğiz"** diye açıklama yaptı. Keyfi tutuklamalar artık günlük sıradan olaylardandır. Yakın zamanda serbest bırakılan bir muhasebeci iç çekerek, "Her ailede en az bir kişi işkence görmüştür" diyordu.

Daha sonra dinlediğimiz bir çok kişi bunu doğruladı. Gece baskınları, kaybolanların rakamsal artışı gün geçtikçe çoğalıyor. Yüzlerce köy zorla göç ettirilmiş durumda. Fakat bütün bunlar hareketi yok etmeye muhtemelen yetmeyecektir. Türkiye'ye daha radikal çözümlere yönelmek kalıyor; ya komşu Irak'ın kendi Kürtlerine karşı kimyasal silah kullanması ya da bundan 75 yıl önce Ermenilere yaptığı gibi, toplu sürgün. **Yaz sıcak geçeceğe benziyor.**

Bir halk; dört ülke

Kürtlerin yoğun yaşadıkları bölgeler 1923'ten beri 4 ülke tarafından paylaşılmış durumda. Tahminlere göre Türkiye'de sayıları 10-15 milyon, İran'da 5-6 milyon, Irak'ta 3-4 milyon ve Suriye'de ise yaklaşık 1 milyondur. Komşu Sovyetler Birliği'nde yaşayan 300 bin Kürdü de eklemek gerekir. Kürtler, Irak ve İran'da onlarca yıldan beri silahlı mücadele yürütüyorlar.

Impressum
Metin Özkan
Adlerstr. 7
2085 Quickbron

Yazışma adresi
BERXWEDAN
c/o Feyka-Kurdistan
Postfach 15 31
5300 Bonn 1

Ödeme adresi:
BfG. - Bonn
Konto Nr: 12 05 24 21 00
BLZ: 380 101 11

Avustralya	3.00 $
Avusturya	18.00 s.
Belçika	60.00 bfr.
Danimarka	8.00 dkr.
Fransa	6.00 ff.
Hollanda	3.00 hlf.
İngiltere	0.80. £.
İsveç	6.00 skr.
İsviçre	2.50 sfr.
Norveç	10.00 nkr.

LI PÊŞBERÊ TÊKOŞÎNA LI KURDISTANÊ PÊŞVE DIÇE HEMÛ XEBATÊN DAGÎRKERÊN TIRK DI AVÊ DE DIÇIN

Du meh ji ser derxistina Biryarnameya 28'ê Adarê derbas bûne. Dewleta Tirk bi vê biryarnameyê armanc dikir, ku bersiva gehînekên şerê me yê rizgariyê ku xwe gihandiye serîhildanan bide. Ji roja danezana biryarnameyê pêve artêşa Tirkan, bê perwatir şerê taybetî lezand. Weke Serokê SHP (Partiya Sosyal Demokrat a dewleta Tirk) Înonu ji gotî, êdî "bi çekan bersiva çekan" wê bihata dayin. Wateya vê ev bû, ku dagirkerên Tirk hemû saziyên xwe yên leşkerî, ramyarî, civakî û çandî li dijî gel biajota şerî. Bi gotineka dinê, dewleta Tirk bi şerekî dagirkerî yê tevayî bersiva şerê gelê Kurdistanê yê tevayî û di bin rêberiya PKK de, da. Li kêleka zêdekirina karînên û berpirsiyariyên waliyê dagirkeriyê, serleşkeriya gelemperî ji bi tevayî tevlî serkêşiya şerî bû. Dewleta Tirk di vê domana nuh de ku biryarnameyaka wilo derxistiye, dixwest û dixwaze heya zivistana li pêşiya me hêzên pêşengî yên têkoşîna me ya rizgariya netewî PKK, ERNK û ARGK bi tevayî tune bike an ji bi kêmasî, serdestiya wan jar bike. Hedefa ku serê dewleta Tirk pir nekeve nava êş û arihandinê danîbû û daniye pêşiya xwe. Lê biserketineke di vir de, nayê wê wateyê, ku pirs li gora berjwendiyên dewleta Tirk werin verisandin û helkirin. Ji ber ku, bêriyên serxwebûn û azadiyê, hişyariya ji bo jiyaneka bi vê nolê û daxwaza li ser vê bingehê, xwe di hemû hucreyên gelê me de êdî bi cih kirine. Hişyariya Kurdayetiyê, peydakirina kesbûna xwe, bi azadî xwe naskirin û nimandin, bi azadî nav li xwe kirin û ketina nava jiyaneka li ser vê riyê bûye giyan û rewanekî her diçe bi naveroka xwe xurttir dibe. Gelê Kurd ê li ser vê bingehê rabûye û hişyar e, zanabûna xwe ya netewî û civakî ji bo xwe gihandina daxwazên pîroz diajo livbaziyan û datine holê. Ger mirin ji hebe, her babêt fidekarî û biryarê kiriye sixleta xwe. Niha eşkere ye; kuştina vê rewanê tu caran ne bi derfet û gengaz e. Tenê riyekî rawestandina vê hişyarî û raperînê heye. Ew ji, tune kirina neteweyekî bi 30 milyonan e. Ji bo tiştekî wusa ji, ne hima dewleta Tirk heye û ne ji ûştên hundurî û derveyî delîvê didin.

Dewleta Tirk niha dixwaze aliyê duwemîn ê biryarnameyê bixe ber destê xwe, ku hina ronahî nekiriye ka çi di vê çarçivê de hene. Lê kin bê gotin ev ji eve: Bi şikandina PKK û jarkirina wê, paşê wê muxtariya ziman û çand mina veristineka pirsê bi gel bide pejirandin! Birê planê kin bê gotin weha ye: *"Li cem me Kurd hene. Dikarin bi zimanê xwe bipeyivin. Dikarin ji xwe re malbendan (institu) avabikin û çanda xwe hûrbikolin, lêbigerin."* Logika planê wilo ye. bi vê, ew inkarkirina çavkor wê were berdan. Lê di karvaniyê de guhartineka rewşê ya bi ra û radîkal çênabe. Tenê hinde guhartinên bireyî yên dagirkeriya Tirkan wê derkevin holê û dewleta Tirk bi vê dimenê, wê bixwaze gelşa Kurdistanê ber bi aliyê berjewendiyên xwe ve bizivirine. Xebat tenê wê bibe ev. Helbet hinek derdorên xwespar û hevxebatkar hene, ku ji par û pêrar ve amadeyê tiştekî wilo ne. Di rewşeka weha de ev wê destên xwe biavêjin def û xilxalan û ji xwe re rabin govendê. Ev derdorên rewanê xwe firotine dagirkerrên Tirk, hema bi lez wê ji bi hevxebatkariyê amade bibin. Ji xwe ji mêj e, tûr û baxolên xwe amade kirine û li benda işareta dewleta Tirk mane. Bi bangeka wilo, hema tev wê vegerin Ankara û wê xwe biavêjin himbêza dijminên jiyana Kurd û Kurdistanê.

Dewleta Tirk, wan daxwazên di biryarnameyê de danîbû pêşiya xwe, li Kurdistanê bi lez derbasî karvaniyê kir. Zor û koteka xwe bi navgînên pêşketîtir bikaranî û bireki mezin ji artêşa xwe kişand Kurdistanê û ajot şerê dagirkeriyê. Lê herçiqasî du meh in derbas bûne jî, em dev jê berdin, ku bikaribe şerê me yê rizgariyê bixe nava peyvajoya tunebûnê, ew bi xwe berûpaşveçûnê bêhtir bi lezin dije. Li çar layên Kurdistanê yekeniyên pêşmergeyan livbazî û êrişên welê pêkdihênin, ku gelek caran ji dema bihurî xurttirin û xwediyê taybetiyên bi naverok in. Di demeka kin a vê dawiyê de bi dehan êriş çûn ser baregehên leşkerî, qişlê û qerekolan. Di domana van êrişan de pêşmergeyên ARGK baregehên dijmin tevlî rokêtan bi çekên giran nermijandin. Dijmin giha xusarên diravî yên mezin û hejmara miriyên ji rêzên dijmin giha gelek sedan. Disa bi dehan êriş çûn ser bajaran. Hebûna yekeniyên artêşa dewleta Tirk di van bûyeran de dakete pivana nebûnê. Bi piranî bi tirs û bizdanê di qişleyên xwe de asê man û li benda êrişên yekeniyên ARGK rawestin. Êdî artêşa Tirk nema dikare operasyonan jî, gava dilê wê dixwaze pêkbîne. Gava operasyon çêbibin jî, tevlî bi hezaran esker, endamên komên xweser û cerdevanan derdikevin operasyonan. Herçiqasî wusa bi tevdîr derdikevin operasyonan jî, disa jî lêdanên xedar digirin û weha vedigerin hêlînên xwe. Pêşemîn li Botanê artêşa Tirk, di karvaniyê de rûberê tengezariyeka mezin bûye. Hima dijmin a li bajaran bi cih bûye, da li navenda jî serdesti û kontrolê ji destê xwe dernexine, keferateka mezin dike. Ji aliyekê jî xelkê bajaran hatiye rabirrin (tecrit bûye) û di qişleyên xwe de asê bûye, ji aliyê din li van deran jî ne di vehesînê de (ne rihete) ye. Bi berdewamî rastî êrişên pêşmergeyan dibe û lêdanên giran digire. Heke rastî were gotin, niha artêşa Tirkan li Kurdistanê mina mişka keti dafê li benda nêçîra xwe ye. Ev dîmen şanî dike, ku Biryarnameya 28'ê Adarê ji aliyê leşkerî ve têkdiçe û bersiva xwe digire. Bilî hemû xebatên dewleta Tirk ên ji bo weşartin, niximandin û bervajî kirinê, bi rastî ji bi seranserî û tevayî bi vê nolê ye; eve rewşa heyî. Bi danezana biryarnameyê domana serjêr diçû zû jiya, jar ket û ji aliyê leşkerî ve têkçû (iflas kir). Lewma dangê waliyê dagirkeriyê Hayri Kozakçioglu ji dernakeve; ziviriye bilbilekî tû-xwarî; êdî nema wê himê ji di xwe de bibîne, ku daxweyaniyekê bide. Lê belê gava biryarname hatibû danezane kirin, ev kes weke serfirazi bi dest ketibe, daxweyaniyekê li ser daxweyaniyekê belav dikir, beyanan pêşkêş dikir û tehdîtan dibarand. Ev rewşa Kozakçioglu bi xwe, rind dide nasin, ku dewleta Tirk tevlî Biryarnameya 28'ê Adarê şerî hunda kiriye.

Biryarnameya ku ji aliyê leşkerî ve têkçûnê dije, ji aliyê ramyarî jî xwe li Kurdistanê nedikarî hebûna xwe serdest bike. Ger çêlik mirî jî zabûbûya, nekarî biwelidine. Li gora planên "dizi", ku di biryarên daxweyan bûne de cih negirtine, lê di serî de ji aliyê serokê komarê T. Ozal û ji aliyê gelek berpirsiyarên Tirk bi her delîvekê berziman bûne, piştî "perçiqandina" PKK wê mafên ziman û çandî bidin Kurdan. Di van planên "dizi" de ev raman hene û bangeşiya vî tiştî dihê kirin. Serekên partiyên "hêlwest (muxalif)" Înonu û Demirel bi vê armancê çûn Kurdistanê. Li hemû derên ev çûnê, pêwistiyeke taybetî dan vê pirsê û li ser rawestin. Ji ber ku partiya hikumetê vî tiştî nake, wê dan ber rexneyên xwe. Ji gelê Kurdistanê xwestin ku sebr û hedar hebe. Mîna ku bigirin û hêviyan ji gelê me bikin, xwestin bibêjin gelê me, gava ew werin ser kar wê hemû pirsgirekan biverisînin û hemû tengasî û diltengî wê bigihin dawiya xwe. Lê gelê me bal û serinca xwe neda gilî û girîna wan. Herweha li dijî wan rabû û hêrsa xwe jî danî pêşiya çavan. Tenê zarokên Kurdan baş bala xwe dan Înonu. Bala zarokan jî, ji bo wî dayina ber keviran, "yuhh"-gotinê û bibêjin "biqeşite ji welatê me" bû. Ji xwe, ji ber ku ji gelê me baş ditirsin, tenê karin li kêleka yekeniyên leşkerî li bajarên Kurdistanê bigerin.

Înonu, di seknoka gera xwe ya dawiyê de li bajarê Wanê civînekê ji bo şaxên weşanan çêkir. Di civînê de li ser rawestî, ku rewş geleki nebaş e û dibizdine. Piştî vê şirove kirinê, weke ku di binê biryarnameyê de îmzeya wî jî tune be, wusa got: *"Nehiştina peyvina bi zimanê zikmakî, cewsandineke giyanî ye. Divê ev reng pîkolî bi lez were rakirin. Li hemberê PKK, rakirina vê pîkoliyê, em mîna konsesîyonekê (tawîzekê) napejirinin. Ditina mirovên bi Kurdî dipeyivin mina kesên bi xeter, hevkariyeke wilo dide PKK, ku bi xwe jî bawer nedikir û di xewnê xwe de nedidît. Em li dijî vî tiştî ne..."*

Rojnamevan Oktay Ekşi, ku ji bo vê liva Înonu li çepikan dixe, welê dibêje: *"Parastina bikaranina mafê zimanê zikmakî ji aliyê mirovekî, nayê maneya veqetanxwaziyê an jî kêrikariyê; 'mirov'bûn, girêdana xwe bi 'mendenî'bûnê ve heye... Dev jê berdin bila ew bi zimanê dizanin bipeyivin. Dev jê berdin, bila derdên xwe bi zimanê dizanin deynin holê. Heke ew bixwazin xwe bigihinin we, bixwazin zimanê we hînbibin, berdin bila ew xwe me mecbur bizanibin."* (Rojnameya "Hürriyet", 8. Gulanê 1990). Oktay Ekşi bi van gotinên xwe, alî û berê nêzîkbûn û nêrina ramyarî ya dewleta Tirk datîne holê. Ango ramyariya nuh berziman dike.

Ev keferatên dewleta Tirk bi tevayî têkçûnê ronahî dikin. Lêdana ku Înonu di gera xwe ya li Kurdistanê di vê dawiyê de girtî, di rastiniyê de lêdan-xwarina TBMM (Meclisa Netewî ya Mezina Tirkiyê) bi xwe ye. Ji ber ku Înonu û partiya ku ew serokê wê ye, endamên artêşê ne. Partiya wî partiyeka artêşê ye. Înonu ji aliyê navenda serkêşiya artêşa Tirk hate şiyandin, da li Kurdistanê veristina ramyariya nuh a artêşê ji gelê me re bibêje û gel bi gotinên xwe bixapine. Ew jî çû, rewşê dît û xebitî daxwaza dilê xwe bibêje. Lê rastî dij-rabûn û hêrseke mezin bû. Mirovên me wî dan ber bangên mîna "yuhh", ber keviran û rastî qêrînên weke "biqeşite!" bû. Lewma bêgav ma, ku di daxweyaniyên xwe de bibêje, "Rewş geleki dibizdine û bi xeter e." Di rastiniyê de kurê bavê xwe Înonû, ji geleki nêzîk ve nasê vê rastiyê bû: Gelê Kurdistanê êdî hêviya xwe ji hemû tiştên dewleta Tirk birriye. Bi mafdarî rik, hêrs û nifrîna xwe ya bi rûmet li dijî wan dihêne zimên. Êdî bûye dijmineki her tiştê dewleta Tirk. Ev dijminahî jî bêeman e. Çi posideyeke parlamentoya Tirkan li ser gelê Kurd nemaye. Herweha bi şik û gumaneke mezin jî li pêşniyarên "veristinê" dinêre, ku ji aliyê kes û partiyên vê dewletê pêşkêş dibin. Gelê me, baş dizane û dibîne, çima ev pêşniyarên veristina pirsê di TBMM de dihên amade kirin; ev kijan armancan datînin pêşiya xwe. Her mirovekî Kurdistanê, ji heft salî heya heftê salî, baş dizane ku ev encamên têkoşîneke bi rûmet û pîroz in, lê herweha ew nêzikbûnên wusa ne, ku dixwazin vê têkoşînê bifetisînin. Dewleta Tirk bi van nêzikbûnên xwe, dixwaze gelê me û pêşengên wî bixeniqîne; paşê serî bide hinde guhartinên xwerû û dildarî û bendewariyê bingeh bike, vê bûyerê bide pejirandin. Maneya dijbûna gelê Kurdistanê li hemberê Înonu bi vê naverokê ye. Sedemên ku Înonu heya bê gotin aciz kirin ev bi xwe bûn. Înonu, di kesbûna SHP de ku li Kurdistanê tune bûye, tunebûna dewleta Tirk jiya û heya ava hestuyên xwe agahdarî vê rastiyê bû.

Vê rojê li Kurdistanê êdî du rastî hene: Yek jî wan, têkoşîna serxwebûna netewî ya gelê me ye, ku PKK pêşengiya wê dike; ya din jî, doliwgeriya dewleta Tirk e ku berpirsiyariya xwe di artêşa Tirk de peyda dike. Li ser vê bingehê û xetên stur û reş çêbûne. Hemû mirov, bi liva xwe ya karvanî û li pêşberê van rêz-xetan, dihên pîvandin û nirxandin. Êdî tiştên din ên dihên gotin û kirin, baş nayin ditin. Nêrînên bi şik û guman ji bo wan hene û wê hebin. Li ser vê bingehê têkoşîna serxwebûnê her rojê kozên nuh dike paya xwe û ber bi azadiyê ve pêşvedihere. Li kêleka vê jî doliwgeriya Tirkan dihilweşe û hebûna wê ber bi tunebûnê ve diçe.

Rojnamevan Yalçin Dogan vê rewşê weha dinirxîne: *"Niha jî li başûrê-rojhilat* (li Kurdistan) *bûyereke geleki û geleki berçav xwe dide şanî kirin. Li başûrê-rojhilatê dewlet heye. Li başûrê-rojhilatê PKK heye. Nexwe li başûrê-rojhilatê hilbijartineke li derveyî herduyan tune ye!.. Mirov dibêje, hilbijartineke sêwemîn hema tune ye... Ramyariya ku dewlet li ser şopa wê diçe, 'zanabûna ramyarî ya bi partiyê ve girêdayî jar dike' Xusara mezintirîn a jî vê jî, SHP dibîne.*

Li başûrê-rojhilatê êdî cih jî bo pirsên weke, 'Tu dilxwazê SHP, tu dilxwazê DYP, tu dilxwazê ANAP î?' nemaye. Pirsa li başûrê-rojhilatê êdî weke, 'Tu aligirê dewletê an aligirê PKK î?' bi cih bûye. Ev liv di partiyên ramyarî de, ji wir jî rast û rast di demokrasiyê bi xwe de, birînên wusa vedikin, ku mirov nekaribe baweriya wan bike..." (Rojnameya "Milliyet", 12. Gulanê 1990).

Hebûna dewleta Tirk li Kurdistanê bûye hebûna leşkerî bi xwe. Gava rewş wusa be, tiştên dihên gotin jî baş zelal in. Rejima Tirkan li Kurdistanê bi vê pîvanê tenê maye. Pişta xwe dide artêşa xwe û tenê bi vê mecbur dibe, ku bibêje "ez hîna heyî me." Ev jî mûkûrhatina û îtirafa rûxin û hilweşîna avahiya dagirkerî bi xwe ye. Biryarname, di meha duwemîn a bikaranina xwe de, ji aliyên xwe yên leşkerî û ramyarî giha rewşekî nekaribe roleki bileyize. Eşkereye ku di vir de, pêşengiya rast a Partiya me PKK, lêdana bi qehremanî ya pêşmergeyên ARGK û serîhildana bi mêrxasî ya gelê me ku di nava rêzên ERNK de xwe kiriye yek, rola pêşemîn leyistine. Gelê me bi serîhildana xwe ya berdewamî, di vê domanê de jî, bi gelek şêweyan livbaziyên xwe pêşvebir. Li Amedê, li Êlihê karker grevan çêdikin. Disa, li Nisêbînê, li Kerboranê, li Amedê, li Êlihê girsên gel grevên xwebirçîhiştinê çêdikin. Bi hezaran mirov, livbaziyên hevkariya van pêşvedibin. Xwendekar boykotên di dibistanan de pêkdihênin. Li Cizîra Botan deh-hezar derdikevin şeqeman. Diliyên di zindanan de, li hemberê xistina di hûcreyên yekkesî de û ji bo protesto kirina biryarnameyê, greva xwebirçîhiştinê bilind dikin. Çendê pêşmerge li dewleta Tirk dixin hindê jî gelê me dilxweş dibe, yekitiya xwe avadike û berê xwe dide livbaziyan. Ji xwe, nenaskirin û nepejirandina dewleta Tirk, nepejirandina hemû hoy, ûşt û prensîbên wê, şanikirina bêitaatê, êdî ji bo mirovê Kurd bûye şêweyeke jiyanê ku dev jê nekaribe were berdan.

Niha jiyan li Kurdistanê pir xweş û bedew e. Mirov bi rûmet in, serbilind in. Hatin ronî ye, tijî hêvî û bawerî ye. Ji bo xwe gihandina vê, rê diyar e. Tiştên ku divê her kesek bike zelal in. Hebûna dewleta Tirk heya bê gotin jar ketiye, hatiye bi tixûb kirin. Me tirsê bi tevayî şikand. Lê dewleta Tirk, tirsa mirinê li ser patika xwe dibihîse. Li hemberê gelê me bi kûrahî dilerize, direcife. Nexwe, tiştê divê were kirin çiye? Xwe-amadekirina her mirovekî Kurdistanê ji bo lêdana dawiyê, bi-cih-anîna daxwaz û pêdiviyên vê, delametên welatparêzî ne. Di vê barê de her mirovekî Kurd, divê tiştê dikeve ser wî, tam û bê kêmasî pêkbîne. Derfet û gengazên kirinê jî, heya bê gotin hene. Li ser vê bingehê, li ser riya ku PKK ronahî dike, em xwe di nava rêzên ERNK û ARGK de bi rê bixin! Ji bo hilkişandina û avêtina dewleta Tirk ji Kurdistanê, ji bo derxistin û qeşitandina wê ji axa pak û ciwan, bi hemû kesbûn û hebûna xwe, em şerê xwe bikin!

Serfiraziyê bikin rûmeta Kurd û Kurdistan, pîroziya niştimana xwe!

Li Cizîra Botan dîsa Serîhildan: 10 hezar kes meşiyan

Roja 15'ê Gulanê 1990'an şêniyê Cizîra Botan ê welatperwer dîsa raperî û serî hilda. Dîsa şehîdekî şoreşa me bûbû sedama Serîhildana Gelî ya girseyî. Di şîna pêşmergeyekî ARGK ê bi navê **Emîn** ... de, ku li navçeya Qilaban di şerekî de şehîd ketibû, deh-hezar xwe gihandin hevûdu. Bilî hemû tehdît û qedexekirinên dijmin, gelê me xwedî li şehîdê xwe derket. Bi xwepêşdaneke mezin gelê me şehîdê xwe da axê. Tevlî kal û ciwanan, jin û zarokan bêhtirî deh-hazar Cizîrî tevlî xwepêşdana şînê bûn. Şêniyê Cizîrê, girêdana xwe ya bi şerê rizgariya netewî re, bi bangîna dirûşmeyan careka din anî zimên. Li pêşiya dagirkeran rik, hêrs û nifrîna xwe qirand û barand ser wan. Hêzên şerê taybetî yên dagirkeran, ji ber liva bi biryar a girsên gel, newêrin xwe tevlî bûyerê bikin û êrişan pekbînin. Lê dagirker tehdîtên xwe yên li ser gel, bi şêweyên babêtî didomînin. Di vê dema dawiyê de dagirker, yeko yeko diavêjin ser malan. Bi hiceta ku "piştgirî" û "alîkarî" dikin, welatparêzan digirin.

Cizîra Botan, di berbangên Cejna Newrozê de, Serîhildana ku li Nisêbînê destpêkiribû, hema bi lez geştir kiribû. Bi raperîna xwe Serîhildana Gelî gihandibû koçberên pêşketîtir û rabûnê hilperandibû. Bi liva xwe ya piroz, ku di şîna şehîdê me yê dawiyê de danî holê, herweha Biryarnameya 28'ê Adarê ya dagirkeran ji çirand û avêt aliyekê. Bi vê, carek din bi dewleta Tirk da zanin, ku li Cizîra Botan giyana berxwedanê û biryara ji bo serketinê, gelek ciwantir û zindetir e.

Roja 10'ê Gulanê pêşmerge, di navbera navçeyên Şirnex û Cizîra Botan de li Geliya Qesrikê, dafek vedan pêşiya hêzên dagirkeran. Ji hêzên dagirkeran ên ketibûn dafê, heşt serbaz û deh cerdevan hatin kuştin. Herweha heşt navgînên ku bûjenên xwarinê ji dijmin re dibiran, hatin şewitandin. Piştî vê lêdana xwarin, yekeniyên şerê taybetî operasyoneke dan destpêkirin. Di domana operasyonê de ji şerên çekdarî yên pêwist çêbûn. Di van şeran de ji dijmin, rastî hundabûnên pêwist bû. Lê sê pêşmergeyên ARGK ji bi qehremanî şehîd ketin.

Li Şaxê cerdevanî dimire: Dijmin lêdan li ser lêdanê digire

Yek ji deverên ku şerê me yê rizgariyê li wir tund dibe, navçeya Şaxê êrdima Wanê û derdorên vê navçeyê ye. Dagirker, bi armanca rawestandina bilindbûna şerê şoreşgerî û her biçe tunekirina vî şerî li vê deverê, bi berdewamî hêzên xwe yên leşkerî li vê deverê komdikin û xwe têkûz dikin. Di nîvê meha Gulanê de, destpêkirin ku yekeniyên ji asmanan daketina erdê ji bajarê Eskişehîrê û yekeniyên komando ji bajarê Bolu, bikişînin navçeya Şaxê. Dîsa, pêşemin ji salekê vir ve, pêwîstiyeke taybetî didin pêşvebirina cerdevaniyê ji. Ji bo vê yekê ji, dagirker pişta xwe didin hêzên weke axayên hevxebatkar. Di serê van de ji, serekê SHP li Wanê yê bi navê **Abdurrahman Ozbek Axa** û **Sadun Seylan Axa** hene. Di bin rêberiya van kesan de dagirker, dixebitin ku cerdevaniyê rêkxistî bikin û bi kotekê dixwazin bi gundiyan bidin pejirandin, ku çekan bigirin û bibin cerdevan. Gundiyên girtina çekan napejirînin ji, dihên koçber kirin datînin pêşiya xwe.

Yek ji van şeran roja 21'ê Gulanê çêbû. Şer, di navbera navçeyên Şax, Elkê û Berwarî de, li nêzîkî gundê Farkiniş (Ovecek) li Çiyayê Kato çêbû. Hêzên dijmin ji sê "bolûk" serbaz û "bolûk"ek cerdevanan bûn. Di vî şerê bi dirêjahiya rojê doma de, weke saloxên pêşemin gihane me, çawîşek û du serbaz hatine kuştin. Lê gava em berfirehiya şerî binin pêşiya çavên xwe, ji ber xwe eşkere dibe, ku hejmara hundabûnên ji dijmin bêhtir û mezintir e.

Li Çelê yekeniyên dagîrkeriyê bi lêdanên rêzbirêz gêj dibin

Roja 5'ê Gulanê, yekeniyên dagîrkeran ên bi kêmasî ji 600 kesan, ku ji komên xweser, serbaz û cerdevanan çêbûbûn, êrişek birin ser qempekî ARGK yê li devera bi navê Bêgavê navçeya Çelê.

Dagirker dixwestin xwe bigihînin wê encamê, ku di meha Nîsanê de li dorhêlên Komatan ketibû destê wan. Lê vê carê daxwaza wan di qorika wan de ma. Vê carê pêşmerge, ji bo êrişeke vê nolê amade bûn.

Herçiqasî ji aliyê hejmarî ve yekeniyên dijmin serdesttir ji bûn, mîna çêlîkan berûpaş ve hatin revandin. Herweha bi kêmasî 50 serbaz û cerdevan ji hatin kuştin. 11 ji birîndar ketin. 10 ji ketin destê pêşmergeyan û bû dîlî.

Hîna yekeniyên dagirkeran gêjbûna ji ber vê lêdanê ji ser xwe neavêtibûn, vê carê ji di hêlîna xwe ya li êrdimê de lêdaneke mezin girtin.

Roja 10'ê Gulanê yekeniyeke pêşû dûr kirin. Herweha dagirker diravan ji didin pêşmêrên cerdevanan. Gava ev miroveki bikin cerdevan xelatên xwe digirin. Ji bo çêkirina her cerdevanekî, dagirker 100 hezar Lîrên Tirkî didin van bêbextan. Bi vî awahî çêkirina cerdevaniyê ji zivirandine kehniyên serwetê û dewlemend bûnê. Ji ber vê yekê û ji ber ku her babêt gengaza pikoliya pêşkêş û serokên cerdevanan li ser gel hatine naskirin, ev ji xwe dixin nava bikaranîneka bê perwa û bê tixûb.

Bi tehdîtan, pikolî û tirsandina bi koçber kirinê, niha dagirker li Şaxê û derdorên wê çek dane dora 2.000 kesan. Lê agahî ronahî dikin, ku ji van tenê 300 kes bi dilxwazî çekên dijmin standine, yên din vî tiştî naxwazin û dijmin bi kotekê çek daye wan. Bilîi van hemû bikaraninan, heçî çek negirin dihên koçber kirin. Ji ber vê yekê di meha Gulanê de gundiyên gundê Urulu ku ji eşira Gewdan in, bi tevayî hatin koçber kirin û gund hate vala kirin. Heci dihên koçberkirin ji wan dişînin navenda navçeya Şaxê, bajarê Wanê û bajarê İzmîrê.

Dagirker, bilî vî şerê taybetî ku bi hovîtî diajon, nikarin alîkariyên gel ên ji bo têkoşînê birawestînin. Pêşmergeyên ku pişta xwe didin gel, lêdanên dijwar hem li cerdevaniyê û hem jî li hêzên şerê taybetî dixin. Di têkoşîna li hemberê cerdevaniyê de, heya niha gelek kes hatinê bêçekkirin. Di serê van de ji "parêzkarên" cehş ên eşaira Xelîlan hene, ku di meha Gulanê de bireki pêwist ji van hate bêçekkirin.

Li Şaxê, şerê berfireh û mezin ji di navbera hêzên şerê taybetî û hêzên ARGK de çêdibin. Pêşemin ji mêjûya 10'ê Gulanê vir ve, ev şer dijwartir bûne. Di van şeran de dagirker rastî hundabûnên ji dil bûne. Carnan dagirker, riyên diçin û dihên navçeyê ji dixin bin kontrola xwe û çûyin û hatinê qedexe dikin. Bi vî awahî armanca veşartina hundabûnên xwe, mergeyên ARGK li navenda Çelê dora "tabur"ekê pêça û zivirand. "Tabur"a hatibû zivirandin kete ber rokêtan. Di vê bizava dorpêçanê de, ku hêzên dijmin tirs û bizdaneke mezin jiyan, avahiyên "tabur"ê hatin şewitandin. Ger ji ber mayîna bin kavilên avahiyên hilweşin, ger ji ji ber avêtina rokêtên bi destê pêşmergeyan, leşkerên dagirkeran gelek mirî û birîndar dan. Ji ber ku ev livbazî di navenda bajêr de lêdaneke xurt li dijmin xist, di nava gel de moral û şahiyeke mezin dagerand û bû kehniya dilxweşiyê.

Roja 12'ê Gulanê ji li dora gundê Kadişê şerek çêbû. Şer, demeki kin doma. Dîsa dagirker lêdanê xwarin. Di vî şerî de çar kes ji serbazên dagîrkeran hatin kuştin.

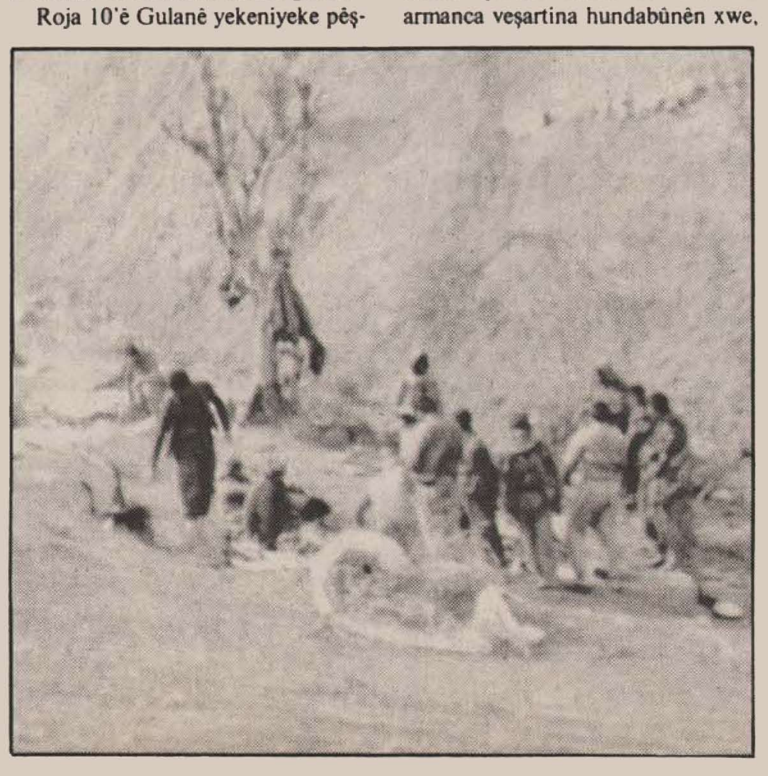
Dîsa, di nîvê meha Gulanê de pêşmergeyên ARGK li nêzîkî gundê Marufan (Kurudere) navçeya Çelê dafek vedan. Hêzên şerê taybetî ketin dafê û hatin perçiqandin. Li vî cihî dijmin, her demê daf li pêşiya pêşmergeyan vedigirt. Lê ve care çewta wê çêbû. Berî dijmin pêşmerge, li vî cihî dafa xwe vedan. Gava hêzên dijmin ji bo vedana dafekê hatin, ketin dafa pêşmergeyan. Di bin barandina berikan de dijmin gêj û mat ma. Ji ber êrişa pêşmergeyan rind şaş bû. Bizdaneka mezin jiya. Nekarî bersiva êrişê bide. Mîna çêlîkan belav bû û şikest. Di encama vê lêdana xurt a pêşmergeyan de, 10 serbaz, "üstegmen"ek du endamên komên taybetî, tev bi hev re 14 kes ji dijmin hatin kuştin.

Dîsa, roja 18'ê Gulanê pêşmergeyên ARGK êrişeka din a duwemin birin ser "tabur"a dijmin ya di navenda navçeya Çelê. Di domana vê êrişê de ji 25 serbazên dijmin hatin kuştin û gelek ji birîndar ketin. Avahiyên "tabur"ê ji heya bireki herî pêwîst hilweşin. Depoya avê ya "tabur"ê ji bi tevayî hate tune kirin.

Herweha weke agahiyeka vê dawiyê giha me, roja 1'ê Hezîranê dora nîvrojê, dîsa li dora gundê Marufan şerekî dijwar çêbû. Zelal bû, ku lêdneka din a mezin li dijmin hatiye xistin. Di vî şerê duwemin de ji, bi kêmasî 6 serbazên dijmin ji aliyê pêşmergeyên ARGK hatine kuştin.

Ji aliyê din dagirker, mayînan û narinçokan li dora gundiyên ku "parêzkariyê" napejirînin rêzdikin û dibin sedemê qirkirinan. Bi vî awahî ji dixwazin gelê me ceza bikin û ji hemû aliyan bitirsînin.

Di vê meha dawiyê de di encama peqîna mayîn û narinçokan li dora du gundan de, sê kes mirin, heft kes ji birîndar ketin. Li gundê Marufan navçeya Çelê komeke ji zarokan narinçokek (bombeyek) peyda kirin. Di encama peqînê de, gundiyê bi navê **Hîkmet Demîr** ku 15 salî bû mir, heft zaro ji birîndar bûn. Li gundê Çayirli navçeya Çelê ji gundiyên bi navên **Şerîf Keskîn** û **Eyup Korkmaz** pêl mayînekê kirin. Di encama peqînê de jiyana xwe hunda kirin. Dagirker, bi qirkirinên xwe yên bi vê riyê, sixletên xwe û rûçikê xwe yê deri-mirovahî careke din datînin pêşiya çavan. Bi vî awahî dixwazin Kurdistanê bili çend xayinên hevxebatkar ji bo mirovan bizivirînin welatekî ku jiyan li wir ne bi derfet be. Lê ew serî bidin kîjan riyê bila bidin, Kurdistan wê ji bo dagirkeran û hevxebatkarên wan bibe goristan.

Li Çiyayê Mamostan şer: Bi kêmasî neh kes ji dijmin mirin

Li nêzîkî gundê Garê (Tekelî) navçeya Şemzînan, roja 23'ê Gulanê şerekî mezin di navbera pêşmergeyên ARGK û hêzên dagirkeriyê de derket. Pêşmerge li nêzîkî gund li Çiyayê Mamostan li ciheki stratejîkî dafek vedan. Hêzên dijmin ketin dafa pêşmergeyan. Şer bi berik barandina pêşmergeyan destpêkir û biqasî çar saetan doma. Dagirker lêdanên giran girtin. Weke nûçeyên pêşemin gihane me, 15 mirî û gelek ji birîndarên dijmin hene. Helîkoptereka dijmin ku di vî şerî de birîn girtibû li gundê Berê Kaşê li erdê ket. Dijminê ku vê lêdana mezin girtibû, bû weke dîna û sê rojan hêldorê da ber agirê topan. Herweha dihê gotin, ku dagirker bi helîkopteran bi berdewamî mirî û birîndaran dibin bajarê Wanê. Ev ji şanî dike, ku hejmara hundabûnên ji dijmin geleki bilind û mezin e.

Ji aliyê din pêşmergeyên ARGK êrişeke dijwar birin ser cerdevanên li gundê Dê (Samanli) navçeya Şemzînan. Ev livbazî roja 14'ê Gulanê pêkhatiye û du cerdevan bi mirinê hatine cezakirin.

Pêşmerge êrişeke duwemin ji birine ser qereqoleke. Di encama vê êrişê de qereqol hate tune kirin û ji serbazên di qereqolê de gelek hatin kuştin an ji birîndar kirin.

Li Avalê lêdan li cerdevaniyê ket: Du cerdevan hatin kuştin

Yekeniyeke ARGK, li gundê Aval (Tunekpinar) navçeya Dihê civînek çêkir. 300 mal di vî gundî de hene. Civîn roja 10'ê Gulanê çêbû. Pêşmerge cerdevaniyê rabirrin û pişange (teşhîr û tecrit) kirin. Hemû "parêzkarên" li vî gundî hatin bêçekkirin. Du "parêzkarên" ku suc û gunehên wan giran bûn, bi mirinê hatin cezakirin û kuştin.

Li Kerşafê qirkirina dagîrkeran bê bersiv nema

Li gundê Kerşafê (Budaklî) navçeya Midyadê êrdima Mêrdînê, xwînrijên dagirker qirkirineke nuh pêkanîn. Qirkirina ku 21'ê Gulanê pêkhatiye, wusa serpê hatiye: Welatparêzeki bi navê **Beşîr Algan** piştî nimêja beyanê ji bo biçe cohtê xwe biajo, ji gund derdikeve. Lê berî hingê dagirker dora gund girtibûn. Hema li derveyî gund dagirker berikan dibarînin ser **Beşîr Algan**. Bi xinizî wî dikujin. Paşê bi armanca veşartina qirkirina xwe û da bibêjin di şer de hatiye kuştin, dixwazin cendekê welatparêzî bibin çiyê. Lê gundiyên welatparêz dengê çekan dibihîsin. Vê plana dagirkeran a bi xiniz xira dikin. Gundî xwedî li cendekê welatparêzê

hati kuştin derdikevin. Cendek nadin dijmin. Jin û zaro leşkerên dagirkeran didin ber keviran. Li hemberê biryardariya xelkê gund, serbazên dijmin newêrin rast û rast bireşinin ser gundiyan. Berikên xwe berdidin asmanan û dixwazin gundiyan belav bikin. Lê dîsa ji gundî belav nabin û destur ji nadin ku dagirker cendekî bibin.

Gundiyên ku li pêşberê êrişbaziya dijmin baş bi hêrs û rik bûbûn, ber bi aliyê bajarê Midyadê ve dest bi rêveçûnekê dikin. Gundî gihan heya ber deriyên bajêr. Li wir rastî barikatên komên xweser, leşker û polîsan bûn. Dijmin, ji bo rawestandina berfirehbûna Serîhildanê, serokê belediyê li Midyadê dixebitîne. Piştî axiftineke serokê belediyê, gundî razî dibin û vedigerin gundê xwe. Lê gundî ji bo pişange kirina qirkirinên dijmin, cendeka welatparêzî demeke dirêj ji erdê ranakin û radiwestînin.

Li gundê Kerşafê 150 mal diminin. Tev ji welatparêz in. Ev gund, gundê şehîdê me **Mustafa BİLMEN** e. Gund, ji ber vê rewşa xwe ya baş û taybetiyên xwe yên welatparêziyê, herweha girêdana xwe ya bi têkoşînê re, her demê bûye hêdekî dagirkeran.

Dagirker, ji bo bi dest xwe ve anîna gundiyan, ji berê ve serî didan hinde komployan. Gava ev encamekê nedan wan, vê carê jî bi qirkirinan, bi tirsandina gundiyan dixwazin wan koçber bikin. **Beşir Algan** ji bi vê armancê, bi hovîtî hate kuştin. Lê biryardarî û girêdana gundiyan bi têkoşîna me re, ev leyistoka dijmin jî di avê de bir. Dijmin hate rabirrin û pişange bû.

Li Misricê sê pêşmergeyên ARGK lêdaneke mezin li dijmin xistin û şehîd ketin

Li derdorên navçeya Misricê êrdima Sêrtê, sê pêşmergeyên ARGK ku diçûn xebata xwe bikin, ketin dafeke dijmin. Cihê vegirtina vê dafê, li gundê Saribê (Kayatepe) deverê bi navê Helerê bû. Pêşmerge roja 13'ê Gulanê ketin dafê. Di navbera pêşmergeyan û hêzeki dijmin ê hejmar bilind de şerek çêbû, ku demekî dirêj doma. Pêşmergeyên ARGK ji aliyê hejmarî ve gelekî hindik bûn. Bilî hemû hoyên xwe yên ne baş, heya berika xwe ya dawî şerê xwe kirin û lêdanên mezin li dijmin xistin. Di vî şerî de, çar endamên komên xweser û şeş serbaz hatin kuştin. Li hemberê vê lêdan-xwarina dijmin, hersê pêşmerge ji bi hogirî têkoşîn û tevlî kerwanê şehîdan bûn.

Pêşmergeyên şehîd ketine ev in: **Xalit BALTA** (ji Misricê, malbata wî li Êlihê xebatê karkeriyê dike), **Ali AGAL** (ji navçeya Qubînê gundê Bazivan-Kumgeçit). Navê şehîdê sêwemîn ê xef jî **Kendal** e, navê esehî hîna ji aliyê me nehatiye zanîn.

Dijmin bi xinizî êrişî cendekên şehîdan kir. Cendek hatin perçe kirin. Bi vî awahî çavsorî, dirindetî û barbariya xwe careka din şanî kir. Ji hersê cesedên hatibûn perçe kirin, dijmin tenê cendekê **Xalit BALTA** da malbata wî. Dijmin hersê pêşmergeyan birîndar girtibû. Bi hovîtî işkence li peşmergeyên xedar birîndar ketibûn kir û bi perçekirina laşên wan, wan kuşt. Ev bûyer di nava welatparêzan de bi berfirehî dihê gotin û mirov bi vî rengî li ser bûyerê dipeyivin.

Gelê me carek din xwedî li şehidên xwe derket. Welatparêz kom bi kom diçin serdana malbatên şehîdan. Bi serbilindî dibêjin, ku ji ber berxwedana wan a leheng him û hêz, û rûmeteka piroz digirin.

Bajar çêkirin û weke baregeheka şerê taybetî avakirina Êlih û Şirnexê, nikare dewleta Tirk ji rûxînê rizgar bike

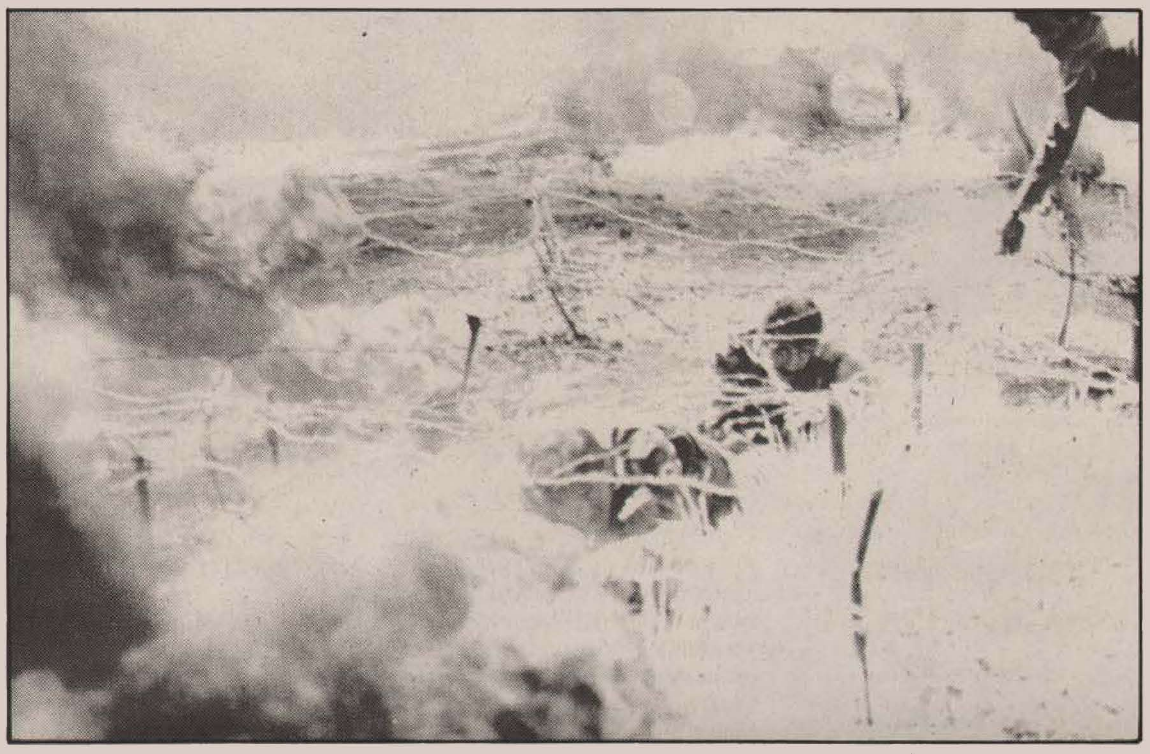
Dijmin Êlihê dizivirine baregeheka şerê taybetî. Bi Biryarnameya 28'e Adarê dijmin, navçeyên Êlih û Şirnexê kire bajar. Bi çi armancê dijmin vî tiştî kir, niha rind ronahî bûye. Weke dihê zanin, li Şirnexê şerê me yê şoreşgerî behtirin xwe gihandiye pivan û gehînekên bilind. Dijmin li gund û çiyayên Şirnexê, hîma xwe bi tevayî hunda kiriye. Di navenda bajêr de bi tevayî asê bûye. Dijmin li vir xwe parastî nabîne. Pêşmergeyên ARGK heya niha bê hejmar car êrişî Şirnexê kirine, avêtine ser bargeh û garnizonên leşkerî. Di dimana van êrişan de bi sedan leşkerên dijmin hatine kuştin, herwusa bi sedan ji birîndar ketine û li derveyî şer mane. Di dawiyê de êdî hîma şer a dijmin nekarî li Şirnexê xwe li ser piyan bigire. Bi bajar çekirina Şirnexê dijmin li gora xwe, plana rawestandina serjêr-çûna xwe datine. Avakirina Şirnexê di nava statuyeka bajaran ji aliyê dijmin, xebateke, ji bo yekeniyên leşkerî yên mezintir li vir werin bi cih kirin. Bajar çêkirina Şirnexê ji, xebateke, ji bo amadekirina çarikeka zagonî ya vê daxwazê. Herweha bi biryarnameyê 50 hezar memur û 40 hezar karker ji bo Kurdistanê amade dike. Bireki pêwist ji van kadroyan, wê li Êlih û Şirnexê werin bi cih kirin, ku nuh çêbûne bajar. Sixlet û taybetiyên van kadroyên ku li Kurdistanê dest bi karê xwe bikin, diyar e. Ev kadro ji wan kesan wê werin hilbijartin, ku bi şovenîzma Tirkiyatî hatine dagirtin, xwediyê giyaneki hov û xwînrij in û dijminê Kurdan in. Lewma ev 90 hezar kes, artêşeke nuh e, ku bi şêweyên babêtî li dijî têkoşîna me wê bikeve nava cengê.

Êlih ji navendeki karkerên Kurdistanê ye. Berî 12'ê Êlûnê Partiya me li vir jî xwe re jî karkeran bingehek avakiribû. Partiya me li Êlihê evqasî xurtbûbû, heya bikaribe rêheval **Edip SOLMAZ** ji bo serikê belediyê bide hilbijartin. Piştî ku hevrê **Edip** bû serokê belediyê û bi 28 rojan, ji aliyê cerdevanên û xinizên feodal-komprodor ên hevxebatkarên dewleta Tirk hate kuştin. Piştî vê kuştinê gelê Êlihê bêhtir xwe li dora PKK hişk civand. Lewma rayên Partiya me li Êlihê gelekî kûr dageriyane û pişta xwe didin demên berê. Nemaze di Newroza 1990'an de gelê Êlihê ji him da Serîhildana ku destpêkiribû. Destkar dergehên fîrotgehên xwe bi biryarî anîbûn xwarê. Gel, şerê hêzên taybetî kiribû. Li Kurdistanê karkerên zanatir li Êlihê ne. Ev ji dibe sedemek, ku Êlih li Kurdistanê xwediyê giraniyeka ramyari be. Ji ber ku Êlih aligiriya têkoşîna me dike, bi taybetî ev jî dibe sedemek, da bajar û cihên rûniştinê yên derdorê jî liveka weha şanî bikin. Êlih di vir de posideyên baş û pêwist diafirîne.

Dewleta Tirk, ku vê rastiyê baş dizane û ji ber pêşveçûnên vê dawiyê tirsa mirinê li ser patika xwe dizane, Êlih kire bajarek û destpêkir, ku Êlihê bike baregeheka cenga taybetî. Xebatên ji bo vê niha didomin. Pêşî Milartêşa Heftemin a li bajarê Amedê dikişîne Êlihê û niha bi cih dike.

Ji Aliyê din, di bin navê "parastina sivîl" de, 1.000 "karkerên" taybetî di saziya TPAO (Hevkariya Anonim a Petrolên Tirkiyê-Rafineriya Êlihê) de dihên bi cih kirin. Karê van "karkeran" ne tevlî-bûna xebata hilbirin û produksiyonê ye. Ev wê karkeran bişopinin, li dûv wan bikevin û agahiyên bicivînin, wê bi raporan bigihînin xwediyên kar û berpirsiyarên leşkerî. Ango, wê xebata sîxurî, ajanî û gilîkariyê birêvebibin. Bi vî awahî wê bixebitin, da delîvê nehêlin, ku karker piştgiriya têkoşîna me ya rizgariyê bikin.

Bi armanca protestokirina vê rewşê, başkirina hoyên karî û zêdekirina diravan, 100 karkerên saziya Mobil dest bi greveka xwebirçîhiştinê kirin. Agahî digihin me, ku livbaziya greva xwebirçîhiştinê posideyeka baş dagerandiye û bi jêhatîbûn didome.

Li Çewlikê livbaziyên nuh pêkhatin

Roja Yekê Gulanê li gundê Çilkehnî (Yenikoy) êrdima Çewlikê, xwendekarên dibistanê ala dewleta Tirk a bi dar ve anîn xwarê û li şûna wê ala ERNK bi delalî dan pêldan. Jin û ciwan ji piştgiriya livbaziya zarokên di navbera 10 û 15 salî kirin. Piştî livbaziyê dagirker ji jin, zaro û ciwanan 19 kesi girtin.

Dîsa, roja 10'ê Gulanê pêşmergeyên ARGK li du cihên ji hev cuda riya Mazra û Tûxê birrin. Du trên rawestandin. Herdu trên jî bi malê eksportê yê dagirkerên Tirk tijî bûn. Herdu trên di navbera stasyonên Keleh, Suvêren û Beyenê hatin rawestandin û herdu jî hatin şewitandin. Çar xebatkar û berbirsiyarên trênan, ku li ser banga pêşmergeyan nesekinin û dest bi revê kirin, bi mirinê hatin ceza kirin.

Li Mazra lêdaneke giran li komeka taybetî ket: 10 endamên komên taybetî mirin

Li derdorên navçeya Palî êrdima Mazra şerekî mezin derket. Şer roja 20'ê Gulanê çêbû û bi saetan doma. Di vî şerî de pêşmergeyên ARGK karvaniyeka şerî ya serketî û serdest şanî kirin. Dagirker rastî hundabûnên mezin bûn. Weke nûçeyên pêşemin gihane me, eşkere dibe, ku şeş endamên komên taybetî hatine kuştin, gelek ji birîndar ketine.

Ji aliyeka din, di nivê meha Gulanê de li derdorên navçeya Depê jî şerekî mezin derketiye. Li vir jî pêşmerge hêzên dijmin perçiqandine. Di vî şerî de jî çar endamên komên xweser hatine kuştin.

Dewletan Tirk li êrdimên Mazra û Çewlikê, ji bo şikandina posideyên şerê me yê gerilla ku xwe li ser gelê me dagerandiye, herweha ji bo dûrkirina gelî ji têkoşînê, koçberiyê dipalîne. Bi vê armancê, bi pikolî û işkenceyan xebatên valakirina gundan lezandiye. Dagirker diavêjin ser gundan û gundiyan dişînin penahiyê. Di encama vê de, niha hinde gund bi tevayî vala bûne.

Li Serê Kehniyê pênc endamên komên taybetî hatin kuştin

Roja 15'ê Gulanê li derdorên navçeya Serê Kehniyê êrdima Ruhayê pêşmergeyên ARGK êrişekê birin ser hêzên dagirkeran. Di vê êrişê de, "tegmen"ek, du polis û serbazek hatin kuştin. Livbazi posideyên baş li ser gel hişt. Pêşmerge bê hundabûn xwe dan paş. Ev ji dilxweşiyekê di nava gel de afirand.

Hêzên dagirkeran, roja 23'ê Gulanê operasyonekê birin ser gundê Ribin (Taşlidere) navçeya Serê Kehniyê. Ji ber ku di van demên dawiyê de li Serê Kehniyê operasyonên leşkerî yên dijmin zêde dibin, pênc welatparêzên xebatkarên Eniya me çûbûn gund. Gava dijmin agahî digire ku welatparêz çûne vî gundî, leşker diavêjin ser gund. Di navbera welatparêzan û dagirkeran de şerek derdikeve. Di şerê çêbûyî de endamekî komên taybetî hate kuştin, çar ji birîndar ketin. Herweha ji koma welatparêzan, ku berê xwe dabû çiyan, welatparêzê bi navê **Bişar AKBAŞ (Bişar Xoce)** û welatparêzek din ku hîna em navê wî nizanin şehîd ketin. **Bişar AKBAŞ** demeke dirêj di girtîgehê de mabû. Piştî ji girtîgehê derketî, li Serê Kehniyê dîsa di xebatan de cih girtibû û dest bi xebata şoreşê kiribû. Gava operasyonên leşkerî yên dijmin zêde dibin, bi armanca parastina xwe û xwe-gihandina pêşmergeyan, tevlî welatparêzên li dora xwe diçe gundê Ribinê. Li wir, di şerê derketî de cih digire.

Di vî şerê li hemberê dagirkeran de, guman heye, ku pêşmerge ji cih girtibin; ji ber ku ev şer demekî geleki dirêj domaye û lêdanên xurt li dijmin ketine. Lê heya niha hîna agahiyên berfireh li ser vî şerî negihane me.

Li Gilîdan 18 endamên şerê taybetî hatin tunekirin

Roja 17'ê Gulanê di navbera pêşmergeyên ARGK û hêzên dijmin de şerêki mezin çêbû. Ev şer li navçeya Bazidê çêbû û bi saetan doma. Di vî şerî de ji serî heya dawiyê serpirişti (insiyatif) di deste pêşmergeyan de bû. Dijmin tirseke seranser û perçiqineke mezin jiya. Di encama lêdana pêşmergeyan a serdest de, sê endamên komên taybetî û 15 serbaz hatin kuştin. Pênc serbaz ji hunda bûn. Guman heye ku pêşmerge wan tevlî xwe biribin. Sê pêşmerge ji bi hogirî şer kirin û şehîd ketin.

Pêşmergeyên bi mêrxasî şehîd bûne, ev in: Ji navçeya Idirê êrdima Serhedan (Qers) **Ekrem KAYALI (Seîd)**, ji navçeya Golan (Mêrdenik) êrdima Serheddan **Enver GUNGOR (Ferhan)** û ji Gogsi êrdima Erziromê **Aydin ... (Alî)**.

Ji aliyê din, roja 6'ê Nisanê li Gilidan (Agirî) şerek çêbû. Di şer de lêdanên mezin li dijmin hatine xistin. Pêşmergeyê ARGK hevrê **Zeyyat KAYA (İhsan)** ji şehîd ket.

Dîsa, roja 21'ê Gulanê li êrdima Serhedan navçeya Idirê pêşmergeyên ARGK, di şerekî derketî de, pênc endamên komên taybetî kuştin.

Erîşeke duwemîn çû ser kargeha şekirî li Elbistanê

Pêşmergeyên ARGK êrişeke nuh birin ser kargeha şekirî li navçeya Elbistan êrdima Gurrgumê (Mereş). Ev livbazî roja 21'ê Gulanê pêkhat. Kargeh (fabrika) heya bireki pêwist hate rûxandin. Xusarên diravî yên mezin gihan dijmin. Herweha pênc kes ji birîndar ketin, ku ji aliyê dewleta Tirk ji bo parastina kargehê hatibûn bi cih kirin. Ev kargeh berî niha jî rûberê êrişeka pêşmergeyan bûbû û hingê ji xusarên diravî yên mezin gihabûn dijmin.

Herweha weke agahî û nûçeyên gihane me, li derdorên Gurrgum ê Pirinê, di van çend rojên dawiyê de gelek cehş û hevxebatkarên dijmin, ji aliyê pêşmergeyên ARGK ve hatine cezakirin. Lê heya niha nûçeyên berfireh berdestê me nebûne.

Li Licê "parêzkariya" gundan dimire

Li navçeya Licê êrdima Amedê avahiya "parêzkaran" heya pivaneka

pêwîst bê rol hate hiştin. Agahî digihin me, ku pêşmergeyên ARGK di xebatên bêçekkirina "parêzkaran" de serketinên mezin bi destê xwe ve anîne. Di van demên dawiyê de, di encama xebateka vê nolê de, gelek "parêzkar" hatine bêçekkirin. Herweha pêşmerge dest ji danîne ser gelek çekan.

Daweyên Serîhildana me ya gelî destpêkirin

Pirsyariya welatparêzên Kurdistanê ku di Serihildana me ya Gelî de hatibûn girtin, li bajarê Amedê di dadgehe DGM (Dedgeha Parastina Dewletê) de, destpêkir.

Piştî ku 200 welatparêzên di Serihildana Cizîra Botan de hatibûn girtin, ji hingavtin û işgenceyên demeka dirêj hatin derbas kirin, niha ji wan 129 kes hatin berdan. 77 welatprêzên hatine girtin ji, roja 21'ê Gulanê derêxistin pêşiya dadgehê. Ji van ji 44 welatparêz hatin berdan. Gava pirsyariya **Abdullah Canerê** 14 salî dihat kirin, hemû guhdarên di eywana dadgehê de ji eywanê hatin derxistin. Demekê li derveyî dadgehê man. Herçiqasî gelek girtiyên welatparêz Tirkî nedizanin ji, pirsyariya wan bi zimanê Tirkî hate kirin. Pirsyarî niha ji bo 6'ê Hezîranê hatin hiştin. Di dadgehê de welatparêz, liv û tevgereka bi biryar şanidikin. Pirsyarî wê berdewam bikin.

Ji 175 welatparêzên ku di Serîhildana Nisêbînê de hatibûn girtin, 145 hatin berdan. 30 welatparêz ji xistin girtigehan. Di rojên pêşiya me de, guman heye, ku van welatparêzan derêxinin pêşiya dadgehê.

Herweha şeş xwendekarên Zaningaha Tîr (Dîcle) li Amedê, bi hiceta tevlî piroziyên Cejna Nerozê bûne, hatin girtin.

Li Stanbolê Hakî KARER û Çar-şehîd hatin bîranîn

Şoreşgerê internasyonalist hevrê **Hakî KARER**, di 13 saliya şehîdbûna xwe de, li bajarê Stanbolê taxa Beyazitê, roja 18'ê Gulanê bi livbaziyeka bê destur, hate biranîn. Bêhtirî 200 welatparêzên Kurdistanî komekê çêkirin û li taxa Beyazitê xwepêşdanek pêkanin. Livbazikar bi dirûşmeyên xwe yên dibangin, girêdana xwe bi biranîna **Hakî KARER** û **Çar-şehîdên** bi agirî tevlî rêzên nemiran bûna, anîn zimên. Herweha dewleta Tirk ji dan ber barana nifrînê. Ev livbazî ji şanî kir, ku mirovên Kurdistanê li ku derê bin biranîna şehîdan ji bîr nakin û girêdana xwe ya bi dozê re danezane dikin.

Êrîşeke din çû ser "tabur"a li navçeya Çelê

Şeva 13'ê Gulanê ARGK êrişek pêkanî. Avahiyên "tabur"ê ketin ber rokêt û barana berikan. Leşkerên dagirkeran ên di avahiyên rind hatine parastin û baragehên xwe de, tenê karin bi korî bireşînin rast û çepa xwe. Teviya şêniyê navçeyê rind saloxdar û agahdarî vî şerî bû. Şer qasî çend saetan doma.

Dagirker, disa mina her demê, qala vê êrişê û miriyên xwe nekirin. Lê nekarin avahiya hilweşî ya "tabur"ê û miri û birindarên bi helikopteran rakirin, ji şêniyê navçeyê veşêrin.

Bi vê êrişa dawiyê, bi kêmasî şeş caran ji sala 1984'an vir ve, "tabur"a li navçeya Çelê bû hedefa êrişên pêşmergeyên ARGK.

Li Mûşê lêdaneka mirinê li cardevanan ket

Di rojên 20 û 22'ê Gulanê de li hêldora di navbera Mûş û Sasunê (Qabilcewaz) de, bi kêmasî pênc "parêzkarên" gundan ên xwinrij bi mirinê hatin cezakirin. Her li vê hêldorê gelek "parêzkarên" gundan ên cahş ji hatin bêçekkirin.

Li Erdîşê mayineka pêşmergeyan peqî: Çar serbaz mirin

Li nêzîkî navçeya Erdîşê êrdima Wanê, pêşmerge mayinekê li ser riya qereqolekê vedan. Navginên yekeniyên dagirkeran ji ser mayinê derbas bûn. Di encama peqina mayinê de, çar kesên di navginên dijmin de mirin. Her çar ji endamên leşkerî bûn, lê heya niha em nizanin ku ew xwediyê çi fonksiyonî ne; serbaz bûn an ji serleşker.

Yekeniyên faşîst bê hundabûnên mezin nikarin li Bestan bigerin

Roja 11'ê Gulanê li geliyeke hêldora Bestan ku şaxeki Ava Hêzilê jê diherikê, ango li navçeya Şirnexê, yekeniyên dagirkeran ên ji komên taybetî, leşker û cardevanan dixwazin operasyonekê pêkbinin. Lê dikevin dafeki pêşmergeyên ARGK. Şer biqasî çend saetan li ser erdeki berfireh doma. Di şer de "üstegmen"ek û şeş serbaz hatin kuştin. Gava ji dijmin heft kes hatin kuştin, di vî şerî de çi hundabûnek ji pêşmergeyan çênebû.

Weke nûçeyên bi telefonê ji bajarê Sêrtê gihane me, eşkere dibe, ku bê rawestan bi helikopteran dijmin birindarên xwe dihêne nexweşxaneya dewletê ya li bajarê Sêrtê. Helîkopter ber aliyê Botanê, car caran ji ber aliyê Bêdlîsê ve difirin. Dagirker gel ji xwe dûr digirin û dixwazin wusa hindabûnên xwe veşartî bihêlin. Ev xebata wan, herçiqasî ji aliyê veşartina hejmara kuştiyên wan hindekî digihe armancên xwe ji, eşkere dibe ku lêdanên mezin girtine. Weke bangeşiya ku gel ji dike, herweha gel bawer dike, ku hejmara kuştiyên ji hêzên dijmin her diçe mezintir dibe. Lewma em dibêjin, xebatên sansurê yên dijmin, bi tevayî wê bê encam biminin û diminin ji. Ji ber ku ew nema dikarin mûçeyên afetê yên di şer de bi çi rengî veşêrin. Ji xwe rastiyeka cengê ya çend sedsalan e, ku nûçeyên afetê nikarin werin veşartin.

Li Kerboranê "bînbaşî"yekî bi hovîtiya xwe navdêr û heşt serbaz hatin kuştin

Li navçeya Kerboranê (Dargêçit), ku bi biryarnameyeka bi hikmê zagoni bûye navçe, dagirker bi armanca rawestandina livbaziyên pêşmergeyan û hişyarbûna rizgariya netewî ya girseyî, li navenda navçeyê û li gundên wê, operasyonên xwe yên leşkerî dijwar dikin û dilezinin.

Roja 25'ê Gulanê pêşmergeyên ARGK, rêberên şapajotên pêş ên şaxeki operasyonên dijmin xistin dafa xwe. Di encama barandina berikan ji çep û rastê ji aliyê pêşmergeyan de, serbazên dagirkeran ber bi çar aliyan ve revîn û pejilîn. Di vê dafa pêşmergeyan a jêhatî de, "binbaşî"yek û heşt serbaz, tev bi hev re neh endamên artêşa dijmin hatin kuştin. "Binbaşî"yê hatî kuştin, di van çend salên dawiyê de li vê derdorê dixebitî. Xwînrij û hoveki wusa bû, ku destê xwe di xwîna gelek mirovên Kurd de gerandibû û nimûneyên hovitiya wî bê hejmar in.

Tevlî vê livbaziyê, tenê li Kerboranê di meha Gulanê de du lêdanên mezin li dagirkeran hatin xistin. Ev ji, bû bersiveke ronak ji bo planên dagirkeran ku li gora biryarnameyên xwe dixwestin li vê deverê pêkbinin.

Li Gercewsê operasyonên artêşa dagîrkeran nagihin armancên xwe

Ji destpêka nivê meha Gulanê pêve, yekeniyên leşkerî yên girêdayê "tugay"a artêşa dagirkeran ku berî niha li Gercewsê hatibûn bi cih kirin, li derdorên Hêzbinî nêzîkî navçeya Piranê operasyonan birêvedibin. Weke nûçeyên ji navçeyê gihane me, eşkere dibe, ku pêşmergeyên ARGK çend caran şerê yekeniyên operasyonê kirinê. Di encama daf û êrişên ji nişkan ve de, gelek serbaz hatine kuştin. Bi vî awahî operasyonên artêşa dagirkeran ji di avê de çûn û negihane armancên xwe.

Êrişeke pêşmergeyan li vê navçeyê li nêzîkî gundê Xirabê Bênan çûye ser yekeniyên dagirkeran. Du navginên leşkerî ji ser mayineka pêşmergeyan derbas bûn. Herdu navginên dijmin bi tevayî zivirin kavilan. Piraniya serbazên di navginan de ji mirin an jî birindar bûn.

Li Gêverê êrîşeke pêşmergeyan çû ser axayê bi navê Mustafa Zeydan. Hemû serekên cerdevanan li Wan û Çolamergê ketin nava tirsa mirinê

Şeva 31'e Gulanê li navçeya Gêverê pêşmergeyên ARGK êrişekê birin ser qesra Mustafa Zeydan, ku ji aliyê gelekan ve bi dihat parastin. Êriş biqasî çend saetan bi dijwarî doma. Pêşmerge rokêtan bikaranin. Bersiv-dayina cerdevanan çi encamek neda. Qesra bêbextî bi tevayî hat hilweşandin.

Mustafa Zeydan niha disa bedenê xwe yê gemar rizgar kir. Lê ev êrişa pêşmergeyan tirs berda dilê hemû bêbext, welatfiroş û xayinan. Pêşmerge êrişa xwe ne tenê birin ser qesra Mustafa Zeydan, herweha avahiyên dagirkeran ên leşkerî jî dan ber agirê rokêtan.

Weke dihê zanîn Mustafa Zeydan li navçeyê, destekê dagirkeran ê mezintir û xurttir e. Mustafa Zeydan serekê eşîra Pinyanişên Jorê ye. Diroka xulamtiya wî ya ji bo dagirkeran gelekî kevin e. Hemû demên wî yên dihên nasin bi xulamtiyê dagirtî ne. Diroka wî reş e, diroka çehşitî û xalamtiyeke gemar e. Mustafa Zeydan xizmet û karguzariya her tiştê ku li diji gele Kurd be, dike.

Di dema nêzîk de gava dagirker dixwazin li derdorê cerdevaniyê rêkxistî bikin, disa Mustafa Zeydan serkêşiyê dike. Di bihara 1985'an de Mustafa Zeydanê cehş û berpirsiyareki dewleta Tirk ê bi navê Ferit Melen, li navçeyê civînan tevlî axan çêkirin. Cehşên girgire taktikên xwe nasî dagirkerên ezbeniyên xwe kirin. Ji wê mêjûyê heya niha Zeydanî di karvaniyê de cerdevaniyê dikin. Xwe, weke pivaneka xulamtiya xwe, mina "Tirkan" şanî dikin.

Berî niha jî êrişên pêşmergeyan çûbûn ser vê koma xayinan. Êrişa çûyî ser Mustafa Zeydan, weke saloxên ji êrdimê gihane me, di nava axayên serkêşên cerdevanên din de li êrdimê bûyê sedema tirs û bizdaneka mezin. Gelek axayên cerdevan xaniyên xwe yên li Wanê difiroşin û tevdirên xwe dikin ku birevin bajarên Tirkiyê yên mezin.

Li Xelîlan gundî li hemberê artêşa dagîrkeran xweragirtin

Yekeniyên dagirkeran ên ji komên xweser û leşkeran, bi armanca cezakirina gundiyan, roja 28'ê Gulanê avêtin ser gundê Xelîlan navçeya Kerboranê. Hîcet ev bû: Gundî çek nagirin û piştgiriya PKK dikin.

Dagirkerên xwînrij merên gund di qada gund de civandin. Dest bi lêdan û hingavtînan kirin. Li ser hinde welatparêzan pîvana işkencê wusa dijwar kirin, ku di encamê de bi kêmasî du welatparêz jiyana xwe hunda bikin. Ji ber vê yekê hemû jin û zarikên gund êrişî işkencekaran kirin. Bi kêmasî serê 20 serbazen bi keviran şikest.

Dagirkerên hov û xwînrij, li hemberê berxwedana girseyî ya gundê Xelîlan, neçare man ku xwe paş ve bikişînin.

Ev bûyera dawî ji şanî dike, ku gelê Kurd êdî li hemberê hovîtiya dagirkeriyê bêdeng namine. Gelê me êdî rind têgihiştiye, ku di her hoyê de, bedela wê çi be bila be, berxwedan bizaveke bi secer û rûmet e. Nemaze gundiyên Xelîlan paşê çûn Kerboranê û vê carê li dijî biryarnameya bi hikmê zagonî tevlî livbaziya greva xwebirçîhiştinê ya girseyî bûn û berxwedana xwe wusa domandin.

Li Gêverê ARGK dafek li pêşiya hêzên dijmin veda

Roja 24'ê Gulanê li deverê bi navê Esendere navçeya Gêverê pêşmerge dafekê vedan. Leşkerên dijmin ketin dafa ARGK. Ji serbazên dijmin heft mirin, çar ji birindar ketin. Serbazên dijmin bi tevayî di nava tirsê de man. Ji ber tirsa ketî dilê wan hinek ji serbazên dijmin xwe avêtin çemeki, da derbasî aliyê din bibin û birevin. Lê çendek ji wan nekarin avjeniyê bikin û di avê de xeniqin. Serbazên karîn birevin ji, perîşan bûn û bi vî rengî xwe rizgar kirin.

Li Hîlalê pêşmerge êrîşeke bi rokêtan birin ser yekeniyeka dagîrkeran

Şeva 28'ê Gulanê pêşmergeyên ARGK bi rokêtan êrişek birin ser qereqola li Hilalê. Di vê qereqola dijmin de bi pirani komên xweser bi cih bûne. Êriş, bi kêmasî saetek doma. Di vê êrişê de çi hindabûneka pêşmergeyan nebûye. Heya niha hîna diyar nebûye, ka dijmin kijan lêdanê girtiye û çend kes ji rêzên dijmin hatine kuştin.

Dagîrkerên xwînrij tengezariya xwe bi kuştina mirovên Kurd ên bêguneh dixwazin veşêrin

Ronahî bû, ku li gundê Kevzengê (Dolunay) navçeya Midyadê êrdima Mêrdînê keçikeke 13 salî ji aliyê komeka taybetî bi berikan hate kuştin. Cendekê keçikê, li nêzîkî gund di birekê de hate peyda kirin.

Disa, li gundê Dêrikê navçeya Midyadê gundiyekî welatparêz ê bi navê **Ehmed**, her bi vî rengî hate kuştin. Xwînrijên hov xwestin cendekê wî ji hunda bikin. Piştî ku gundî cendek peyda kirin, eşkere bû, ku komên taybetî ve kuştinê çêkirine.

Di hefteya dawiyê ya meha Gulanê de cerdevanên Mala Beyrê li gundê Hilalê, gundiyê 60 salî yê bi navê **Mihê Heydo Elî (Mihemed Kara)** kuştin. Ev bûyer li derdorê nifrîneke mezin birêvexist. Welatparêzê hatî kuştin, birayek bû ji çar biran, ku temenê wan nêzîkî hev in. Ev çar birayên dirust û dilsoz, bilî temenê xwe yê mezin, hîna nezewicîne. Li gund û li derdorê mina nişana aşitiya hundurî û birayetiyê dihên zanîn û nasin. Cerdevan bi vê hîcetê vî welatparêzê kal kuştine: "Li çiyan nan dida pêşmergeyên ARGK"

Disa, di dawiya meha Gulanê de li gundê Mijîn (Akdamar) li nêzîkî Hilalê navçeya Qilaban, gundiyek ji aliyê cerdevanên Mala Beyrê hate kuştin, ku hevxebatkariya dagirkeran dikin. Dagirker rokêtan datînin ser cendekê welatparêzê hatî kuştin û wêneyên wî dikişînin. Paşê dixebitin, ku wî mina pêşmergeyekî PKK di weşan û rojnameyên xwe de bidin naskirin. Bi vê liva xwe xwestin careka din rûçikê xwe yê xwînrij û dirindê bi çarikan biniximinin.

Roja 31'ê Gulanê, dora nîvrojê, li gundê Dikmena Jorê navçeya Elbakê êrdima Wanê, gundeyekî 40 salî yê welatparêz bi navê **Faris Demir**, ji aliyê komeka taybetî hate birîndar kirin. Welatparêzê birîndar rakirin nexweşxaneya bajarê Wanê. Ji navîna xwe jêr ve felç bûye. Da nepeyive, di nexweşxaneyê de ji, di bin pîkoliyên giran û tehdîtan de ye.

Ev nimûneyên me dan naskirin, bilancoyeke rojenin ên piçûk in, ji pikolî û qirkirinên artêşa hovîtiyê. Ji van mirov baş dikare bibîne, ka xwînrijên dagirker li dijî gelê me şerî didin çi. Ev qirkirinên rejîma faşîst û dagirker, encamên tengezariya mirina xwe yên berçavî û zelal in.

Bersiva gelê Kurdistanê ji bo Biryarnameya bi Hikmê Zagonî zelal e:
DIJ-RABÛN, SERÎ-NEDANÎN Û BERXWEDANA GIRSEYÎ

Brûsk û tîrêjên berxwedanê ji dîliyen şer hatin

Dîliyên şer endamen PKK berxwedanê dan destpêkirin. Hemû girtiyên endamên hêzên di **Platforma Yekitiya Şoreşgerî** de, di karvaniyê de tevlî berxwedanê bûn. Girtiyên din ên endamên komên çep ji, cih bi cih hevkariya xwe danin holê. Tev bi hev re, bi armanca protestokirina Biryarnameya bi Hikmê Zagonî û ramyariyên şerên taybeti yên di girtigehan de li ser dîliyên şer, berxwedana xwe pêkanin. Beri greva xwebirçihiştinê ya ji bo hefteyekê, dîliyên şer armancên livbaziya xwe daxweyanê awira giştî û şaxên weşanan kirin.

Daxweyaniya dîliyên şer ên di girtigeha Amedê de weha ye:

"Ji bo awira gelemperî,

Gele me li Nisêbînê, Cizira Botan, Kosarê (Tilebyad), Amedê, Farqinê, Êlihê û li bajer û navçeyên din, li dijî nirê, zilmê, işkencê û kedxwariyê tevgereke serihildanê pêkani. Di hemû qadên jiyanê de gelê me, çarenivisa xwe bi destê xwe pêşvedibe. Bi armanca avakirina civakeke aza radipere. Li hemberê tevgera serihildana gele me seriyên deri hemdemî û sedsalî, ketine nava tirs û xema bizdanê. Bi Biryarnameye bi hejmara 424'an, zagoneke 'Takrir-i Sukûn' a nuh, paldidin ser gelê me. Herweha dixwazin, têkoşîna çina karkerên Tirkiyê ya bilind dibe ji, biperçiqinin.

"Armanca vê biryarnameyê, disa mina berê, rawestandina bi azadî tayinkirina çarenivisa gelê me ye; dixwaze tenê riyeki deyne pêşiya gelê me, weke ku bili serî-çemandinê riyeki din hiç nebe; dixwaze dengê soreşger û demokratên Tirkiyê bibirre.

"Em, girtiyên di zindanan de, bang li awira gelemperî dikin, ku dengê xwe hilde û li pêşiya van bikaraninên deri-serdemî seriyê xwe neçemine. Herweha, em dixwazin xwedî li girtiyên di zindana Eskişehirê de were derketin, ku dagirker wan dixin hûcreyên yekmirovî yên ji yek-şeweyî.

"Weke berzimananineke ronak a vê daxwaza me, ji bo protestokirina Biryarnameya bi Hikmê Zagani ya bi hejmara 424'an û di girtigeha Eskişehirê de xistina girtiyan di hûcreyan de, ji roja 24'ê Gulanê pêve em dest bi greveka xwebirçihiştinê ya ji bo hefteyekê dikin. **(Bi navê girtiyên di zindana Amedê de Remzi AVCI)"**

Dîliyên şer ên di girtigeha Ceyhanê de bi navê "PKK" û "THKP-C (Acilciler)" daxweyaniyekê çêkirin. Van delametên hevkariyê danin pêşiya konên şorşger û awira gelemperi:

"- Divê berxwedana di girtigehan de û armancên vê berxwedanê bi şêweyêke berfirahtirin werin bihistandin. Ji bo ve;

"a- Daxweyaniyên rojenin ku wê ji girtigehan werin şiyandin, divê di roja xwe de bigihin weşanan û werin belavkirin. Di rojnameyên heft-rojî, kovarên heft-rojî û yek-mehî de ajitasyon û propangandaya berxedana me divê were kirin.

"b- Divê hinde pesnekar û civînên ji bo weşanan werin rekxistin kirin, ku wê destekê bidin berxwedana me ya di zindanan de.

"- Ji bo hevkariya berxwedana me, merivên me yên nêzik û malbatên me li Ankara, Stanbol, Ruha û Amedê wê greveka xwebirçihiştinê bidin destpêkirin. Ev livbazî, divê bi tevlibûnên nuh werin xurtkirin. Livbaziya malbatan û sedemên livbaziyê, divê di seri de, di weşanên sosyalist de, di hemû weşanên rojene de, werin belavkirin û xebatek ji bo vê hebe.

"- Divê xebatek hebe, da weşanên sosyalist werin cem hevûdu. Ji bo protestokirina biryarnameyê, divê dev bi paçikeke reş werin girtin û civînên ji bo rojname û weşanan wusa werin çêkirin.

"- Ji weşanên sosyalist komisyonek werin avakirin û ev komisyon biçe cem hemû rojnameyan, bi wan re bipeyive û hwd. Bi vê riyê divê li ser rojnameyan poside werin avakirin.

"- Heke şaxên weşanan bêdeng biminin, divê li pêşiya avahiyên rojnameyan kombûn çêbibin û nîşanên reş werin danin an jî livbaziya rûniştinê were kirin.

"- Divê xebatek hebe, da rêkxistinên girseyî yên demokratîkî (sendîkat, komele, saziyên destkaran û hwd.) tevlî kampanyayê bibin. Ji bo vê yekê li ser van rawestan dikare hebe:

a- Li cihên rêkxistinî hebe, çêkirina boykotên sistkirina kar, nexwarina xwarinê û hwd.

b- Çêkirina grevên xwebirçihiştinê di avahiyên İHD (Komeleya Mafên Mirovan), SP (Partiya Sosyalist) û saziyên desekaran de. Bi riya daxweyanî, civînên ji bo weşanan û hwd, ku biryarnameyê protesto dikin, avakirina bala awira gelemperi bi firehî.

c- Divê xebat hebe, da ciwanên xwendekar grevên xwebirçihiştinê, form û xwepêşdanên curbecur çêbikin.

"- Heya derfet hebin, divê telgrafên protestoyê herin TBMM (Meclisa Netewiya Mezina Tirkiyê).

"- Bi riya xwepêşdanan, belavokan û hinde navginên şêwereng, divê biryarname were pişange kirin.

"- Li pêşiya balyozxaneyan (konsolosiyan), divê livbaziyên rûniştinê çêbibin."

Dîliyên şer armanc dikin, ku girsên gel rakin berxwedaneka rotasyonî lê bi berdewamî. Livbaziya protestokirina biryarnameyê ya dîliyên şer, şeva 30'e Gulanê giha armancên xwe û dawî bû. Mesaja girtiyên di zindana Amedê de roja 31'ê Gulanê di civineka ji bo weşanan de bi awira gelemperi hate nasdan. Berpirsiyarên sandikatan û bûroyên destkaran ên demokratîkî, ku hevkariya greva xwebirçihiştinê kirin û bi xwe ji tevlî grevê bûn, civînê dirust kiribûn û di civînê de mesajê bi xwe xwendin û dan bihistandin.

Mesaj bi navê Remzi Avci hate xwendin, ku wî ji bi navê hemû girtiyan gihandibû derveyî girtigehê.

Greva xwebirçîhiştinê ya merivên girtiyan li Amedê, zivirî berxwedandeka girseyî

Bi kêmasî 300 kes ji meriv û malbatên girtiyan, roja 25'ê Gulanê di avahiya SP (Partiya Sosyalist) de li Amedê dest bi greveka xwebirçihiştinê kirin. Hejmar, hina di roja yekemin de zêde bû û giha 700 kesan. Di nava kesên dest bi greva xwebircihiştinê kiribûn de jin, di piraniyê de bûn. Herweha di nava wan de zaro, ciwan, rewşenbir, karker û gundi ji hebûn.

Pasaja "Güçlü" ku avahiya navenda SP li bajarê Amedê ji li wir e, bi mirovan tijî bû. Li hersê rêzên jorê kesên di greva xwebirçihiştinê de bi cih bûbûn. Li rêzên avahiyê yên din hevkar û serdankar nedikarin bi cih bibin û dirêjî heya şeqem û kolanan dibûn.

Dagirker, nekarin vê gehineka girseyî ya greva xwebirçihiştinê tehemul bikin. Gelek dilteng bûbûn. Tevlî polisên Êlih û Sêrte bi kemasi 2.000 polisên dagirkeriyê bê cudahî di nava jin û mêran, mezin û piçûkan bikin êrişî gel kirin. Bi kevir û kulman pevçûnek çêbû ku bi saetan doma. Girsên gel dirûşme bangin û li hemberê êrişa polisan xweragirtin. Polis, rast û rast bi fermana Wezirê Karên Hundurî Abdulkadir Aksu û Wezirê Dewletê Kamran İnan êriş kirin, ku vê rojê bi xwe ji li Amedê bûn. Di vê êrişê de piraniya wan jin û zar, bi kêmasi 80 kes birindar ketin. Behtirî 300 kes ji hatin girtin. Heya roja 1'ê Hezîranê, ji yên hatibûn girtin 24 kes, hina nehatibûn berdan.

Ji ber êrişa polisan di şeva eynî rojê de (şeva 28'ê Gulanê bi 29'ê Gulanê ve girêdide), berpirsiyarên şaxên sandikatên bi navên "Petrol-İş" (şaxên Êlih û Amedê), "Belediye-İş" "Yol-İş Hejmar 2", "Tez-İş" û berpirsiyarên bûroyên destkaran ên karên "Avahiyan", "Ziraetê" û "Mihendisên Mekineyan", herweha berpirsiyarên şaxên "Yekitiya Advokatan" û "Yekitiya Dermanfirotan" li Amedê civinekê ji bo rojname û weşanan çêkirin. Di civînê de biryara protestokirina êrişa polisan û piştgiriya greva xwebirçihiştinê standin. Berpirsiyarên van saziyan bi xwe ji tevlî greva xwebirçihiştinê bûn. Herweha bang li hemû endamên xwe kirin ji bo boykota xwarinê û sistkirina kar. Ji wan xwestin ku livbaziyên protestoyê yên bi vê nolê pêkbinin.

Êrişa polisan bû sedemek, da bêhtir mirov tevlî greva xwebirçihiştinê bibin û livbaziyên protesto yên din ji berfirehtir bibin, ji aliyê bêhtir mirovan werin bilindkirin. Greva xwebirçihiştinê ya ji bo sê rojan zivirî ji bo heşt rojan. Bi şeweyeke girseyi heya roja 31'ê Gulanê hate domandin.

Bi telefonê em bi kesên di greva xwebirçihiştinê de peyivîn. Ji ber şahî, biryardarî û zanabûna wan em dilxweş bûn. Bili em hêviyên serketinê ji wan re bixwazin, me nekarî tişteki din bibêjin an bikin.

Mesaja wan, ku ew bi riya rojnameya me **Berxwedan** dixwazin bigihinin hemû welatparêzan, bi vi awahi ye:

"Vê zelal binivisînin. Livbaziya me li dijî biryarnameyên bi hejmarên 413 û 424'an e. Greva me ya xwe birçihiştinê ramyarî ye. Ji grevên xwebirçihiştinê yên berê cuda ye. Em, bi rengê gel, di livbaziyê de ne. Em natirsin. Livbaziya me tenê destpêkeke û ji bo balkişandinê ye. Em biryarnameyan bi girseyî birindar dikin û li dijî wan radibin. Bê gotin, emê biryarnameyan di avê de bibin. Livbaziyên me wê berfireh bibin û bidomin. Em silavên bi biryarî yên gelê xwe yê li ber xwe dide û hişyar dibe digihinin hemû mirovên me û dostên me yên li derveyî welat."

Di greva xwebirçîhiştinê ya girseyî de, li Nisêbînê zanabûn û biryardarî serdest e

Greva xwebirçihiştinê ya li Nisêbinê roja 29'ê Gulanê destpêkir heya roja 2'ê Hezîranê doma. Li vir, pirani jin bûn. Hejmar her tim li ser 200 kesan bû. 80 karkerên petrolê yên li navçeyê ji tevlî greva xwebirçihiştinê bûn.

Weke em bi mirovên di greva xwebirçihiştinê yên li Amedê peyivin, bi yên Nisêbinê re jî em bi telefonê peyivin. Pêşî me nasnekirin. Lewma agahi nedan me. Me hin nas xist di nava xwe wan de. Pêşî bawer kirine, ku em ji rojnameya "Kurdistan Press" in. Lewma ji bersivên pirsên me nedidan.

Pişti ku me hevûdu naskirî, me pirsi wan bersiv dan:

"Di grevê de jin pirani ne. Lê ji her temeni û ji her birên gel mirov hene. Gundi ji tevli me dibin. Cihê me geleki teng e. Lewma em zarokan, kesên geleki kal û nexweşan vedigerinin malên wan. Heke cihê me hebûya, bi kêmasi 5.000 kes wê tevlî livbaziyê bûbûyana. Bajar bi tevayî rabûye ser piyan. Gundi kom bi kom dihên serdana me. Destkar, pasaja xwe xistine bi xizmeta me. Heya niha bi kêmasi 10 hezar kes bi armanca hevkariyê hatin serdana me.

"Me agahi da weşanên Tirkiyê. Lê tiştek nenivisin. Em sedema vê hina nizanin. Ji rojnameyên 'Newsweek' û 'Le Monde' du rojnamevan hatibûn. Polisên ramyari wan bi dehfan û kotekê ji vir dûr kirin, birin. Di roja pêşemin de polis serê me gelek êşandin. Lê li hemberê biryardariya me ya girseyî, bêgav man, ku gavên paş ve biavêjin.

"Meyla me ewe, ku em livbaziya xwe bidominin. Hina em nuh germ dibin. Em ne rast dibinin, ku hinde kesên li bajar û navçeyên ciran hima xwe dikişinin bajarê Amedê. Ji ber ku, ev livbazi li hemû navçeyan dikarin werin dirustkirin û pêşvebirin.

"Me hinde fêr û ders ji serihildana xwe ya meha Adarê derxistiye. Ji heft sali heya heftê sali em tev bi livbaziya xwe zana ne û em dizanin çi dikin, emê çi bikin. Şahî, zanabûn, biryardarî û têkoşin serdestê me tevan in. Em natirsin. Em silavên xwe li we tevan dikin."

Li Kerboranê ala berxwedana tevayî li dijî biryarnameya dagîrkeriyê

Roja 30'ê Gulanê bi kemasi 200 jin li pêşiya avahiya hikumetê ya li navçeyê dest bi greveka xwebirçihiştinê kirin. Hina çend saet derbas nebûbûn, komên xweser dest bi êrişan û girtina mirovan kirin.

Ev hovitiya komên taybeti, rê ji bo rabûna gel a tevayi vekir. Xwendekarên dibistanên bingehî û navin û jin, ji bo berdana kesên hatibûn girtin, meşiyan ser "tugay"ê. Dagirker li dora "tugay"ê çembereka ji leşkeran û tankan avakiribûn. Komên xweser û leşker berik barandin ser gel, ku tev bê çekbûn û piraniya wan jin û zaro bûn. Lê gel netirsiya. Bi dirûşmeyên awazî dagirkeriyê, biryarnameya qirkirinê û hovitiya komên xweser protesto kir. Gel, kom bi kom xwe li dora "tugay"ê civand. Dirûşme bangî. Li hemberê ve dagirker şaş û gêj bûn. Bi kêmasi 50 jinên Kurd bi navginên leşkeri revandin bajarê Mêrdinê.

Ev bûyer hêrsa gel mezintir kir. Destkar dergehên firotgêhen xwe anin xwarê. Bili hemû tehditan hemû dikan sê rojan girtî man. Rewşa germ li Kerboranê hina didome. Gel xwedî biryar e, bi berdewamî li ber xwe bide.

Hevkariya karker û rewşenbîran

Bijişkên li Amed û Nisêbinê di rojên 30 û 31'ê Gulanê de pêşmalên xwe li xwe nekirin û tevlî livbaziya protestoyê bûn. Advokat ji du rojan neketin dadgehan û tevlî mehkemeyan nebûn. Karkerên petrolê, ocaxên komirî, belediyê û karên riyan ên li Amed, Nisêbin, Qilaban, Şirnex, Elkê û Dihê boykota nexwarina xwarinê çêkirin. Karê xwe sist kirin. Bi vî awahi tevlî kampanya protestoya biryarnameya bi hejmara 424'an bûn.

Kampanya protestoya biryarnameya dagirkeriyê ku ji bo hefteyekê hatibû plan kirin, rê ji bo berxwedanên nuh vekir û li ser vê bingehê bi serkeftini giha dawiya xwe. Kampanya protestoyê fêrên hinkar derêxist holê:

Girsên bajaran êdî di karvaniyê de û bi girseyî cihê xwe di têkoşina rizgariya netewî de girtine. Her livbaziyek xwe digihîne pivanên girseyi. Her mirovên ji birên civaka gel; ji karkeran, rewşenbiran, zarokan heya kalan, tevlî her livbaziyekê bi misagorî dibin.

Di her livbaziyê de azineyên têkoşinê yên nuh bi nuh dihên pêşvebirin. Dihê şanikirin, ku gelê me xwediyê potansiyeleki têkoşinê yê dewlemend û afirandkar e. Livbaziyên vê dawiyê nimûneyên çêtirin in ji bo bêitaatiya sivil a girseyi li hemberê dagirkeriyê.

Li cem girsên bajaran tirs miriye û tune bûye. Zanabûna rizgariya netewi gihaye bilindahi û bandevên xwe. Her kesek baş dizane çi dike û armanc çiye. Tiştê bûye serdestê hisên gel, berxwedana berdewamî ye. Girêdana gelê Kurd a hunduri bi kozên ramyari yên li Tirkiyê gihayê dawiya xwe. Gel dev ji parlementoya dagirkeran berdaye. Gel, ji bo rizgariyê berê xwe daye hunduri, kehniyên xwe yên resen, hima xwe ya zikmaki û mader û têkoşina xwe. Gel, tenê berê xwe ne ji parlamentoya burjuwaziya Tirkan ziviraniye. Ev tişt, ji bo sandikatan, bûroyên destkaran û şaxên weşanan ji wusa ye. Di van livbaziyên dawiyê de hemû şaxên li Amedê yên sandikatan û bûroyên destkaran, li hemberê navendên xwe yên gişteyi rabûn. Herçiqasi navendên wan ên gişteyi li dij rawestin ji şax, biryara tevlibûna livbaziyan standin. Gelê Kurd, di demeka kin de wê bi riyên eşkere û dizi (legal û illegal) weşan û navginên agahdariyê (komunikasyonê) yên hunduri biafirine û avabike. Li ser vê bingehê wê sansura dagirkeran ji biçirrine.

Gelê me bi girseyi li hemberê biryarnameya bi hejmara 424'an radibe û wê birindar û bê ferman dike. Tiştên dibin tenê destpêkek in ji bo balkişandinê. Tiştên bûn tenê tevgereke germbûnê bûn. Dagirker êdî bila amade bin. Berxwedanên girseyi yên mezintir li ber derî ne û bi şahi dihên.

Ji ber ku, gelê Kurdistanê êdî bi hemû hebûnên xwe ji bo xwe diranmine. Zimanê xwe bê tirs dipeyive û ji bo xwe ditêkoşe, şer dike.

MEŞA DIRÊJ BI SERKEFTINÎ GIHA DAWIYA XWE

Bi armanca protestokirina daweya PKK a li bajarê Dusseldorfê Almanya Rojava, meşa dirêj roja 19'ê Gulanê ji bajarê Bielefeldê destpêkiribû û roja 29'ê Gulanê, piştî 10 rojan, li bajarê Dusseldorfê li pêşiya avahiya dadgehê (mehkemeyê) bi mitingekê dawî bû. Welatparêzên tevlî meşa dirêj bûbûn, bêhtirî 200 km bi piyan rêveçûn û livbaziya xwe bi şahî û xweşî biserxistin.

130 piştgirên ERNK û dido ji wan Alman û dido ji Tirk, tev bi hev re çar hevkar ji, bi sazendî tevlî meşa dirêj bûn. Lê hejmara livbazikaran ne tenê ev bû. Bi dirêjahiya riyên ku livbazikar jê derbas dibûn, welatparêzên Kurdistanê û hevkarên Almanî kom bi kom piştgiriya xwe datanin holê û meşa dirêj xurt dikiran.

Li bajarên weke Gutersloh, Beckum, Hamm, Dortmund, Bochum, Essen û Duisburgê, ku livbazikar li van bajaran hindekî vedihesin, rêzên rêveçûnê hevkariyeke mezin girtin û bala mirovên van bajaran kişandin ser xwe. Komên hevkariyê yên curbecur serî didan livbazikaran û livbzikar tu caran bê serdan û alikarî neman. Li navendên bajaran hinde civîn çêbûn, ku heryekek ji wan ziviri mitingekê. Di peyvajoya civînan de armancên livbaziyê bi axiftinên bi zimanê Almanî bi mirovan hatin guhdarî dan û gelek mirov ji baş haydarê pirsê bûn. Her bi vê armancê bi hezaran belavok, namilk, kovar û rojname hatin belavkirin. Hunermendên Hunerkomê yen stranbêj, dengbêj, helbestvan û gevendkêşên gelêri tevlî hemû civînan bûn. Ev ji bala awira giştî ya li ser meşa dirêj û livbaziyê xurttir kir.

Meşa dirêj, ji aliyên rêkxistinî û bizmiti (disiplini) heya bê gotin baş derbas bû. Komên berpirsiyarên yekitiyên jinan, ciwanan û karkeran tevlî meşa dirêj bûbûn. Kesên tevlî rêveçûnê bûbûn kom kom rêz bûbûn. Her komek bi navê şehideki avabûbû. Welatparêzên dimeşin, li hemû deverên ku vedihesin, meşa xwe ya wê rojê dinirxandin û rewşa xwe ji ber çavan derbas dikiran. Herweha pirsên ramyarî dikiran naverokên mijûlî û axiftinên xwe. Di domana meşa dirêj de du caran seminar jî hatin pêşkêş kirin; yek li ser "Serîhildana Gelî li Kurdistanê" û yek jû li ser "Çima daweya PKK li Almanya Rojava çêdibe?" Bi vi awahî meşa dirêj giha xebateka perwerdeyî ya hunduri ji. Meşa dirêj li ser vê bingehê, rola dibistanekê ji leyist û nasi prensibên û dilsoziyeke şoreşgerî ji bû.

Dewleta Almanya Rojava xwest bi riya polisên xwe hinde provokasyonan derêxine pêşiya meşa dirêj. Şaxên weşanan, radyo û televizyonan ji livbaziyê dûr girtin, hehiştin ku xwe nêzik bikin. Gelek caran cihên vehesin û razanê nedan û xwestin ku livbazikar di nivê şeqeman de bimînin. Çeperên vê nolê dixwestin bikin gelşên mezin. Li hinde deran ji, komên faşist ên Almanî û Tirk ku dihatin tevgerandin, xwestin provakasyonan li pêşiya meşa dirêj avabikin. Bi van leyistokan, dixwestin ku rêveçûn biserkeftinî negihe dawiya xwe.

Lê welatparêzên dimeşin haydar û agahdarê van êrişan bûn. Bili hemû çeperên dihatin avakirin, xwediyê wê biryariyê bûn, ku livbaziya xwe biserbixin. Nemaze encam ji wusa çêbû. Hemû çeperên dihatin danin, nekarîn bibin diwarek li pêşiya heleziya awira gelemperî ya ji bo meşa dirêj.

Meşa dirêj, weke ku hatibû plankirin, roja 29'ê Gulanê li pêşiya avahiya dadgehê bi mitingekê dawî bû. Ji çar aliyên Almanya Rojava welatparêzên Kurdistanê bi otobusan hatibûn pêşiya dadgehê. Welatparêzên ku ji destpêkê heya dawiyê tevlî meşa dirêj bûbûn û di nava dilxweşiya serkeftinê de dijiyan, bi rengê komên mezin derbasî eywana dadgehê bûn. Eywana dadgehê û derveyî avahiyê bi dirûşmeyan rasti çinginiyeka awazî û dijwar bûn. Bi kûranî rind lerizin.

Welatparêzên meşa dirêj ku ketibûn hundurê dadgehê, gulên sor dan endamên PKK ên girtî. Herweha nameyeka piştgiriyê ji gihandin wan. Nameyeka protestoyê ji dan serokê dadgehê.

Hinde dengbêj, awazxwend û goranîbej û komên govendê yên Hunerkomê tevlî xwepêşdanên li pêşiya avahiya dadgehê bûn.

Kin bê gotin, meşa dirêj giha armancên xwe. Bi mitingeke dawiyê hat kutandin. Di domana mitinga dawiyê de axafek hat peşkêş kirin. Di axafê de hat gotin, ku imperyalizma Almanya Rojava tu caran nikare di vê komploya xwe de biserkeve û jêhatî be. Ev rasti bi pewisti carek din hate berziman kirin.

Miting û xwepêşdana roja dawiyê, bi dirûşmeyên berxwedan û hevkariyê, dora êvarî dawî bû û her kesek bi dilxweşî û hêviyên geştir kirina xebatê vegeriya cihê xwe.

Geştêk bo Kurdistanî Bakurê-Rojava

- 5 -

"Ferheng û çand (kultur)"

Mehabad Kurdi

Bêguman her gelêk xawen dab û nerît û ferheng û folklor û çandî taybetî xoyetî. Gelî Kurdişman xawen samanekî here dewlemend û be nirxe le goranî millî û folklor û pendî pêşînan û zorîtir ke le berebeyanî mêjûyewe le bapiraniyewe boy mawetewe û heta êstaş be dil û giyan parastûyetî. Helbete roşinbirî û kulturî milletekeman le parçeyekî dabeşkirawî niştiman bo parçeyekî tir hîç ciyawaziyekî ewtoyan niye legel yektir, çunke millet yeke û ziman yeke û xak yeke. Rejîmî dagirkerekanî Kurdistan her le seretawe mişûrî eweyan xiwardûye ke nawî Kurd û Kurdistan le reg û rişewe derkêşin. Ferhengî netewayetî gelekeman bitewtênin. Folklorî konî gel bidizin û biken be malî xoyan û bergî Turkî ya Farisî leber bikim. Be kurtî kesêtî mirovî Kurd bitewênnewe le nêw butqe û şûşey kesêtî mirovî Turk û Faris û Ereb da. Belam debê eweş bilêyn dujminan herçende ewey le destiyan hatibê kirdûyene û deyken, lê neyan tiwanîwe û natiwanin xewne dêrinekey Kurd ke ewîş azad ye lenêw biben. Lê reda namewê ziyatir le ser em base birom, çunke lem beşeda demewê kurte basêk derbarey jiyanî roşinbirî û kulturî gelî Kurdman le Kurdistanî Bakur da pêşkêş be xiwêneran bikem.

Lam wabê dirindeyetî rejîmî Turkiyay faşist lay hemû Kurdêkî dilsoz û niştimanperwer şarrawe niye, belku zor rûnû aşkiraye. Dewletêk ke dan bebûnî milletêkî pazde milyon nenê û be "Turkî şaxawî" le qelemiyan bidat, axo em dewlete çî lê reçaw dekrê? Xo axaftin be zimanî zikmak "Kurdî" her le bineretewe qedexe kirawe û be giwêrey zagon (qanun, yasa) ew mirovaney ke le Turkiya dejîn hemûyan Turk in. Ca wek dezanin bêcge le Kurd, Laz û Ereb û Çerkes û kêmnetewayetî tiriş hen, belam zimanî resmî hikumet Turkiye û hawniştimanan giştiyan Turk in û bes. Wek aşkiraye ziman diyardeyekî komelayetiye û le heman katiş da birbirey piştî her milletêke. Eger gelêk ziman û ferhengî we kulturî şêwênra yaxud dizra wate ew gele birbirey piştî şika. Pazde milyon mirov mafî eweyan niye be zimanî xoyan le dayrekanî resmî dewlet da bidwên, belku heta le maleweş, eme be giwêrey zagonay kemalistaney Turke dagirkerekanî gewretirin parçey welate şirînekeman. Bêguman geşekirdinî ferheng û kulturî her gelêk le pêş hemû şitêkewe bestirawe be zimanî zikmakî ew gelewe. Carê le caran be hîç şêweyek basî govend û dawet û xû û rewiştî Kurdan le televizyonî dewlet da nakrê, belam kemesele dête ser azerî ke ewaniş le bineçe û reçelek legel Turk da yek degirnewe, eme şitêkî tire. A lem xale da nijadperestî rejîmaman bo derdekewêt. Heta lazekaniş be cil û bergî milliyanewe le televizyon nişandedrên û semay taybetî xoyan deken, belam bo Kurd nehatûye û nabê. Le hemûy ser şûrhêner tir eweye hemû dezgakanî rageyandinî rejîm basî zilm û zorî Bulgaristan dekat derheq be milyonêk Turk ke lewê dejin, belam diyare Ozal[1] û dar û destekey çawyan pazde milyon mirov nabînê ke le sexittirin hal û merc da guzeran deken. Çapemenî Kurdî nek her qedexeye (yasaxe) belku eger le destî kesêka bigirê ewa em kese xoy le zindane tarik û nutekekanî faşistekanda debinêtewe. Rolekanî gelî Kurd we be taybetî daniştiwanî nawçekanî ser sinorî Ermenistan û Kurdistanî Rojhilat zor be peroşewe hemû rojê giwê le dengî radiyoy Kurdî Erivan[2] degrin. Eger çî em radiyoye zor basî deng û basî tazey Kurdistan nakat, belam zor le goraniye kon û niwêye milliyekanî nêw Kurdewarî lê dedat û kar dekene ser dil û mêşkî mirovî çewsawey Kurd lem beşey Kurdistan da. Bilwekirawe û rojnamey partiye siyasiye Kurdistaniyekan we le serûy hemû yanewe hî PKK eger be her rêgayek bê degene destî ew kesaney ke deyanewê be destî bixen.

Debê eweman le bîr neçê ke musika û goranî millî rolêkî zor bala degêrin le parastin û netewtanî kultur û ferhengî her gelêk da. Eger çî cil û bergî netewayetî Kurdan lembeşey Kurdistan da be tewawî qedexe kirawe, belam xo rejîmêk natwanê dil û derûnî milyoneha mirov kontrol bikat. Zor car le katî şayî û helperkêy millî û dawet û zemawend da, teniya ewende ye be bergî Kurdiyewe xelk şayî nakat, dena hemû şitêk biritiye le kultur û folklor û dabî Kurdane. Min xom zemawendî şiwênêkim binî û zor pêy xoşhal bûm û heta sitranî ramyarî û netewayetîşî têda witra ca çî le kunî zurnawe bû bê ya le demî dengbêjewe[3]. Ew kasête niwêyaney ke le Ewrupa bilaw dekrênewe be zûtirin kat degenewe Kurdistan. Lêre da zor rêga heye bo geyandinewey ew berhemane bo nêw cergey welat, le serûy hemûyanewe be hoy bûnî xebatî çekdarane û hoşiyar bûnewey giştî gel. Tenanet rojname û pirtuk û hewal û zor şitî tir be her carêk bê degeyênrênewe welat, le katêk da le Turkiya da nawî Kurd û Kurdistan her be carê qedexen. Herçende be zimanî şirînî Kurdî qedexeye, belam xelk qedexey kemalistekan dexene jêr pêwe û eme be zorî le şaroçkekan û dêhatekan da bedî dekrê. Şewanî zivistan le zor hawçey Kurdistan da zor xoş debrête ser. Heta êstaş betaybetî le gundekan da heyranbêj û beyitbêj û dengbêj her mawin. Zor car le şewanî sardî zivistan da komele piyawêk le malî yekêk gird debnewe û meqambêj dest dexate bin giwêy û be yadkirdinewey rojanî rabirdû û lawêtî da dest dekat be çirînî meqam û heyranî zor xoş û hestbizwên ke kize dexene cergî helqirçawî dildaran û dilsûtawan. Leber ewey ke zimanî Kurdî azad niye û her zimanî Turkî bawe, xelk katê ke depeyvin zor wişey Turkî be zimane Kurdiyekeyanewe ra diyare û hestî pê dekrê, belam wişey Kurdiş heye le zimanî Turkî da. Le hemûy naxoştir dizinî folklorî resenî Kurdiye le layen zor lew goranibêjaney ke be reçelek Kurdin û xizmetî huner û edebî milletî serdestî Turk deken. Ewane dên sitrane Kurdiyekan be awazêkî Kurdî û be zimanî Turkî deçirin. Bêguman eme xoy le xoy da gewretirin hapakiye le gelêk ke kultur û ferhengekey dedizrê û dekrê be hî milletêkî tir. Ewaney bem kareş ra debin pêwiste morî napakî le nêwçewaniyan da bidrê[4]. Hemûman dezanin û le Kurdistaniş em wite ye zor bawe ke debêjin; Turk dizekin... dizek! Helbete mebestiyan leme dizinî hemû şitêke, her le dagirkirdinî welatewe heta degote zimanî dayki rolekanî gelêk lem parçeyey niştiman da, ke jimareyan eger le 15 milyon ziyatir nebê kemtiriş niye.

Le katî axaftinî Kurdan zor pendî pêşînan û qisey nesteq û demeteqêy Kurdane dekew ne ber giwê ke le bab û bapiranewe becê mawin. Resenêtî û parastinî zimanî Kurdî le şiwênêkewe bo şiwênêkî tir lem parçeyey Kurdistan da kemêk ciyawazî têda bedî dekrê, çunke nawçe heye dujminî dagirker zor karî leser niye û xelk teniya be Kurdî dedwên û belku zor hen be taybetî besalaçiwekan wişeyek Turkî çiye nayzanin. Bo nimûne ademizad detwanê zor be asanî em karlêkirdine le ser xelkî şarî Qars[5] be ciya bibinê wek le ser xelkî şarî Bazid[6]. Cemawerî şarî yekem zor be kemî be Kurdî depeyvin, belam hî şarî dûwem bigre le dayerekanişa be Kurdî qise deken. Bêguman nawçekanî Botan[7] û Diyarbekir (Amed) û Wan û zor cêgay tir her le berebeyanî mêjûyewe xawen kultur û ferhengêkî resen û pakî Kurdane bûne û ta êstaş em diyardeye her pêyanewe diyare.

Lêreda pêş ewey kotayî bem base bênim demewê şitêkî zor giring bênmewe yad ke peywendî rastewxoy be basekewe heye, ewiş eweye ke her millетêk eger xawenî qewarey neteweyî serbexo û azad bû ewe bê sê û dû detwanê nek her kultur û ferhengî xoy belku bûnî xoy biparêzê, le ber ewe kultur û ferheng û zimanî Kurdî û dabû nerîtî Kurdewarî û folklorî millî û zorî tir hemûyan bendin be bûnî Kurdistanekekî azad, serbexo û demokratik ke rolekanî gel têyda be kameranî guzeran biken bo serberzêtî Kurd û Kurdistan.

Jêderekan:

(1) Le zor Kurdim bist ke Ozal "Kurde". Helbete İsmet İnonuş "Kurd" bû û yekek bû lewaney ke rolêkî serekî gêra le damirkandinewey bizûtinewey azadixwazî Kurdistan!

(2) Hemû rojê le katjimêr şeşî êware ta şeşî niwyêware be katî nêwxoy Turkiya bernamekanî be Kurdî pêşkêş dekat.

(3) Lem dawete da goranî (Muxtaro) gutra ke be hemûy yek dû mang bû em kasêtey ke em goraniyey têdaye le layen Hunerkom derçû bû le Almanyay Rojawa nek le Kurdistan! Herweha dengbêj Zeh... beşdarî kird le heman dawet da.

(4) Bo nimûne goranibêje here nasrawekanî imroy Turkiya zorbeyan Kurdin û le Kurdistanişa gewre bûne: İbrahim Tatlises, Mahmut Tuncel, Selahattin Alpay û gelêkî tir.

(5) Şarêkî 70-80 hezarî Kurdistanî Bakure û dekewête ser sinorî Ermenistanî Sowyetî.

(6) Şarêkî 40 hezarî Kurdistanî Bakure û dekewête ser sinorî Kurdistanî Rojhilat.

(7) Le zor nawçey Botan êsta şerî partizanî berdewame be taybetî le şaroçkekanî Şirnex û Cizîra Botan û Çiyay Cudî û herêmî tir. Roj niye le televizyonî Turkiya da basî şarî Şirnex nekrê.

GAV BI GAV XAKA KURDISTAN

Êrdimeke niştiman ku bi berhemên xwe yên dîrokî û dewlemend dihê nasîn

RUHA

- II -

SÎSIYÊN KEÇEL LI NAVÇEYA BERECUKÊ

Navê **Sisiyên Keçel** (Sisiyankên Keçel an ji Teyrên Henik) ê zanyari (ilmi) **"Geronticus Eremita"** ye. Nîjadê (neslê) van çûkan (an teyran) li cihanê her diçe kêm dibe û ev çûk ji cihanê tune dibin. Li Kurdistanê niha, tenê li navçeya Berecukê êrdima Ruhayê hene û dijin.

Ji ber ku seri û gerdenê van çûkan bê perr û pirt in, bi navê **Sisiyên Keçel** hatine navdan û nimandin. Bejn û dirêjahiya van çûkan biqasi 70-75 cm ye.

Ev çûk bi bingehi li welatên Fas û Cezayirê dijîn. Ev herdu welat, warên van çûkan in. Lê li gora hinde çavkehniyan ev çûk li welatên Surî, Yemen û Etîyopya (Hebeşistan) ji hene û li van welatan ji dikarin zêde bibin.

Sisiyên Keçel li navenda navçeya Berecukê li ser û di nava hinde lat û tehtên zinaran de dijîn, ku ji aliyê avahiyan hatine zivirandin û pêçandin. Herweha ev çûk, çûkên koçê ne ji. Di mehên zivistanê de difirrin welatên Etîyopya û Madagaskarê. Ji meha Sibatê pêve disa vedigerin navçeya Berecukê.

Di meha Newrozê (Adarê) de dest bi çêkirina hêlînên xwe dikin. Bi piranî hêlînên **Sisiyên Keçel** li kêleka hevûdu ne, weke ku bi hev girêdayî bin. Di meha Gulanê de 2-3 civîkên **(çûçikên) Sisiyên Keçel** çêdibin. 28 rojan li ser hêkan diminin. Piştî 45-50 rojan civîk, dest bi firrînê dikin. Çûkên dê û bav, pêşi xwarinê di devên xwe de dicûn û paşê çend caran serên xwe pêş ve dibin, şûn ve dikişînin û bi vi rengi xwarinê dixin devê civîkan.

REWŞA ERDNÎGARÎ LI ÊRDIMA RUHAYÊ

Li bakurê Kurdistanê êrdima ku ji aliyê erdî ve mezintirîn, êrdima Ruha ye. Ji aliyê rojhilat ve bi navçeyên Mêrdînê yên bi navên Dêrîka Çiyayê Mazî, Şemrex û Kosarê (Tilerman); ji aliye bakur ve bi erdê bajarê Amedê û navçeyên Amedê yên bi navên Çinar, Erxenî û Çermukê; dîsa bi navçeyên Pirrînê (Semsûr) ên bi navên Kerker, Kolik, Şemizad, Bêhiştî û êrdê bajarê Pirrîn; ji aliye rojava ve bi navçeyên Dilûkê yên bi navên Ereban û Belkisê ve girêdayî ye û ji aliyê van bajar û navçeyan ve êrdima Ruhayê hatiye zivirandin. Li aliyê başûr ji, erdê başûrê-rojavayê Kurdistanê heye. Ev perçeya Kurdistanê bi Ruhayê re tixûbê dagîrkeran datine.

Êrdima Ruhayê bi berhemên xwe yên dîrokî û bi erdê xwe ye bi xêr û bêr dihê nasîn. Deşta Harranê ji bo Kurdistanê embara dexl û zadê ye. Saziya Hilbirînê ya Dewleta Tirk ku li navçeya Serê Kehnî hatiye avakirin, bi armanca talankirina hilbirînên çandinî û lawirî (heywanî) yên li êrdimê hatiye avakirin. Dagîrkeriya Tirkan, bi riya vê saziyê, talan û tajaneka mezin bikardihêne.

Ji erdê êrdimê ji sedî 98.3, ji bo çandiniyê (ziraetê) rêda û destdayî ye. Bireki mezin ji erdê êrdimê, weke ji sedî 61.7, bi platoyan niximî ye. Deverên bi çiyan û çiyagêr li êrdimê hindik in. Ji sedî 22, ji erdê erdimê çiyagêr e. Cihê deştan ji biqasî ji sedî 16.3 ye. Rêl û rêlistan (daristan) ji heya bê gotin kêm in.

Birê êrdimê yê li aliyê bakur, bi kendalên birên başûr ên navîna Çiyayên Torosên Başûrê-Rojhilat hatiye niximandin. Li birê başûr deştên berfireh hene.

Bilindahiya çiyan heya bê gotin hindik e. Li vê êrdimê çiyayên bilind û asê, ku nekaribin werin li şûn hiştin û ne rêdar bin, tune ne. Çiyayên ku di nava wan de xakerastên firah ji hene, bi gelemperi ber bi aliyên bakur û başûr ve dirêj dibin. Bilindahiya çiyan, çiqasi ber bi aliyê başûr ve dirêj dibin, kêmtir dibe. Çiyayên êrdimê yên pewist ev in: **Çiyayê Qerej, Çiyayên Tektekê, Çiyayên Beavê, Çiyayên Germûşê, Çiyayên Nemrudê û Çiyayên Aradê.**

Çiyayê Qerej: Çiyakî volkani yê vemiri ye. Dikeve bakurê-rojhilatê êrdimê. Bi bilindahiya xwe ya ji 1.919 metran, çiyayê mezintirin û bilindtirîn e li ser erdê vê êrdimê. Çiya, mîna hêkekê xweya dike. Çiyayê Qerej, bi kevirên "bazalt" ên bi rengê tari niximi ye. Li ser çiyayî gelek gir û bilindahiyên bi serê xwe hene. Berfê ku di zivistanê de dibare ser vî çiyayî, gelek kehniyên avê xurt û boş dike. Bireki ji avên ku ji vî çiyayî diherikin, ji geli û newalên dirêj û kûr derbas dibin û paşê tevli Ava Feradê dibin.

Çiyayên Tektekê: Di navbera Deşta Harranê û Deşta Wêranşarê diminin. Çiyayên Tektekê 801 metre bilind in. Ber bi aliyên bakur û başûr ve direj dibin. Rêzeki fireh û bi çivan avadikin. Bi xakerastên xwe yên pêl bi pêl, mîna nîv-deştekê xweya dikin. Ji tixûbên Ruha û Mêrdînê derbas dibin û xwe dirêjî başûrê-rojavayê Kurdistanê dikin. Çiqasi ber aliyê başûr ve dirêj dibin, evqasi ji nizmtir dibin. Çiyayên Tektekê heya bê gotin berfireh in. Girên van çiyan ên pêwist ev in: **Girê Sifrê, Girê Şikestî, Girê Hello-Hello, Girê Heco, Girê Cinas û Girê Toki**. Ev girsê çiyan ê berfireh Deşta Harranê û Deşta Weranşarê ji hevûdu vediqetîne. Kehniyên avê yên van çiyan nîn in.

Çiyayên Bêavê: Çiyayên Bêavê ji girsekî çiyan ên berfireh in. Li bakurê-rojavayê Çiyayên Tektekê kevanekê dixizin û dirêj dibin. Bilindahiya Çiyayên Bêavê 817 metre ye. Ev çiya, ji aliyê avê hêjar û xizan in.

Çiyayên Takur-Tukur: 1.222 metran bilind in. Dikevin rojavayê Çiyayê Qerej. Li ser girsê çiyan, rêzên "kalker"ê (kilsê) serdest in.

Çiyayên Germûşê: Ev çiya li bakurê navenda Ruhayê kevanekê dixizin û dirêj dibin. Xwediyê kehniyên avê yên dewlemend in. Li cihê ku ev av tund û boş dibin, gundê Germûşê avabûye. "Kalker"ê li van çiyan di demê de hişk û sert bûye, di encamê de rêzên mermerê çêbûne. Ev mermer niha bi firehî dihê şixulandin û deranîn. Kendalên van çiyan, ku biqasî 250-300 metran bilind in, mîna deşteki xweya dikin.

Çiyayên Nemrudê: Bilindahî nêzîki 800 metran e. Çiyayên Nemrudê, dikevin başûrê navenda Ruhayê. Ev çiya ji xwediyê avabûneka "kalker"i ne. Çiya, xwediyê rewşeki rast, fireh û latên asêgir in. Ji aliyên bakur û başûr ve ji erdê êrdimê derdikevin.

Çiyayên Toreyan: Ev çiya li navçeya Pirsûs êrdima Ruhayê ne. Ev ji xwediyê avahiyeka "kalker"i ne. Ji aliyê giyayî ve xizan in. Bilindahiya van çiyan 750 metre ye.

Çiyayên Aradê: Çiyayên Aradê hema li keviya Ava Feradê bilind dibin. Di navbera navçeyên Pirsûs û Berecukê de dirêj dibin. Ev çiya, ji "kalker"ên nerm çêbûne. Xala bilindtirîn a van çiyan 771 metre ye.

Li derveyî van çiyayên pêwist, li ser erdê Ruhayê çiyayên bi navên **Çiyayê Pilingan, Ciyayê Remo, Çiyayê Bello, Çiyayê Guharan, Çiyayê Sor** û **Çiyayê Kalazan** ji hene.

Êrdima Ruhayê, ji aliyê avan û kehniyan êrdimeke ne dewlemend e. Bili Ava Feradê; avek, çemek an ji rûbareki her diherike tune ye. Germiya klîmaya êrdimê di vir de roleki dileyize. Di mehên barînê de, di geli û newalan de av peyda dibe. Lê di mehên zuwa de, avên di geli û newalan de yan bi tevayî diçikin an ji dihên ber keviya zuwabûnê. Ev rewşa bêavî, hilbirîna çandinî ya êrdimê ji aliyê negatîfî ve dixe bin posideyên xwe.

Ava Feradê: Ji rêbaza Geliyê Mektelan qopaniya Serê Çiyan navçeya Girê Sor dikeve erdê êrdima Ruhayê. Ber bi aliyê başûrê-rojava ve diherike û tixûbên êrdimên Ruha û Pirrînê (Semsûrê) çêdike. Birê Ava Feradê yê dimîne di nava tixûbên erdê Ruhayê de, 270 km dirêj e. Ava Feradê di mehên biharê de gava barin xurtdibe, boş dibe û xwe digihîne pîvanên xwe yên bilind ji aliyê pirbûna avê. Pira Berecukê, ku ji pirên li bakurê Kurdistanê yên dirêj e, li ser Ava Feradê avabûye û çûyin û hatinê bi derfet dike.

Ava Culavê: Li bakurê-rojhilatê êrdimê, li neziki gundên "Dîphisar" û "Gurpinar" za dibe. Ber aliyê başûr ve diherike, tevli du çemên piçûk dibe û paşê navê Ava Culavê distine. Dirêjahî 60 km ye. Ji bakurê Deşta Harranê derbas dibe û tevlî Çemê Bêlihê dibe. Ji vir paşê dirije Ava Feradê. Di newala ku Ava Culavê jê diherike de, darên Spîndaran û zeviyên çeltikê (birincê) hene.

Çemê Reşmihan: Gava di mehên zivistan û biharan de xurt barin hebe, ev çem ji dibe xwedi av û diherike. Kendalên newala ku ev çem jê diherike ji "kalker"ê çêbûne.

Ava Çavsakê: Li bakurê-rojavayê navenda Ruhayê li gundê Çavsakê za dibe. Gelek kehniyên vê avê hene. Ji navenda bajarê Ruhayê derbas dibe û paşê tevli Ava Bamyan dibe.

Ava Bêlihê: Li başûrê Deşta Harranê li nêzîki navçeya Gir-Xezal (Kehniya Xezalan) û gundê "Eyn-El-Arus" za dibe. Hinde şaxên vê avê ji Çiyayên Tektekê dihên. Li başûrê-rojavayê Kurdistanê tevli Ava Feradê dibe.

Ava Xeburê: (Li bakurê Kurdistanê du avên bi navê "Xebur" hene. Yek li êrdima Ruhayê şaxeki Ava Feradê ye, yek ji li êrdima Botanê şaxeki Ava Tîr e.) Li bakurê-rojhilatê navçeya Wêranşarê li kendalên Çiyayê Qerejê za dibe. Ji av, çem û rûbarên Ruhayê yên pêwist e. Ava Xeburê 350 km dirêj e. Ji du aliyan, bi rengê du şaxan ber bi aliyê başûrê-rojhilatê ve diherike. Şaxekî ji şaxên Ava Feradê yê pêwist e.

Çemê Zengeçurê: Çemê Zengeçurê ji Çiyayê Qerej za dibe. Kehniya vî çemi ya pêwist û mezintirin li nêzîkî gundê Fakê ye. Ev çem, ji aliyê gelek kehniyên piçûk ve dihê xwedî û xurt kirin. Ber bi aliyê rojava ve diherike û li başûrê Girê Gewr tevlî Ava Geldikan dibe û paşê Çemê Zengeçurê çêdibe. Le nêzîkî gundê Kazo diherike Ava Feradê.

Li Ruhayê du golên avê yên mezin hene. Herdu gol ji, ji aliyê gelê êrdimê piroz dihên nasîn. Navên van golan ev in: **Gola Xelil-El-Rehman** û **Gola Eyn-El-Zelîxa**. Ev herdu golên avê ji aliyê gelek kehniyan dihên xwedî kirin. Li derveyî van, golên bi navên **Gola Mezin** û **Gola Piçûk** ji hene.

Gola Xelîl-El-Rahman: Naveki din, bi rengê Gola Peyambir (Pêxember) Brahîm dihê nasîn. Weke dihê gotin, qraleki di demekê de komeke êzingan li vir komdike. Agir berdide êzingan û ji bo şewitandina Peyambir Brahîm wî diavêje nava agirî. Bi yekcarê ew agirê gurr, dizivire goleki avê.

Dirêjahiya vê golê 150, firehî ji 30 metre ye. Ava golê şêrin e. Kûrbûn ji biqasî 3-4 metran e, di navbera 3-4 metran diguhure. Di avê de masiyên ava şêrin hene. Lê ji ber ku piroz dihên nasîn, nayin girtin. Masîvaniya li vir qedexe ye.

Gola Eyn-El-Zelîxa: Biqasî 3 metran kûr e. Dirêjahi biqasi 50 û firehi biqasî 30 metran e. Ev gol, bi avên binerdi xwedi dibe. Ava golê şêrin e û di avê de masiyên 15-40 cm dirêj hene. Lê ev masî ji piroz dihên nasîn û tu kes wan naxwe.

Gola Mezin: Dirêjahî 400, firehî 100 û kûranî ji biqasî 3 metran e. Avên zêde bi şaxeki vala dibin û ji golê diherikin der. Bi gelek kehniyên avê û bi ava bireki xwedî dibe.

Gola Piçûk: Dirêjahî 250 û firehî 50 metre ye. Ev gol di nava giran de asê ye û mîna zerikekê xweya dike. Kûri ji biqasî 1,5 metre ye. Bi avên kehniyan xwedî dibe. Ava vexwarinê ya navçeya Hewengê ji vir dihê pêkanîn.

Deştên li Ruhayê xwediyê wê sixletê ne, ku li ser wan hilbirîna ziraetê xwe tund kiriye. Lê ji ber nebûna avê û zuwabûnê mirov nikarin ji van deştan biqasî dixwazin zadê hilînin. Deştên pêwist li êrdimê ev in: **Deşta Harranê, Deşta Weranşarê, Deşta Pirsûsê** û **Deşta Curnê Reş** (Hîlwanê).

Deşta Harranê: Deşta Ruhayê ya nizmtirin e. Bilindahî biqasi 375 metran e, ango evqasî ji deryayê bilindtir e. Deşteki geleki bi xêr û bêr e, lê çi çem an avek li vê deştê tune ne. Barîn ji geleki kêm e. Dewleta Tirk a dagîrker, bi "Projeya Başûrê-Rojhilatê Anatoliya-GAP" dixwaze Deşta Harranê ji bo talan û kedxwariya xwe veke. Pîvana deşti 2.725 km^2 ye. Rengê axê sor e.

Deşta Wêranşarê: Deşt pêl bi pêl e, xwediyê girên piçûk e. Pîvana deştî 1.200 km^2 ye. Dikeve rojhilatê Deşta Harranê. Deşteki bi xêr û bêr e. Di bingehên vî deştî de rêzên "kalker"ê hene. Ber bi aliyê başûr ve vedibe. Li vir ji erdên Saziya Hilbirînê ya Dewletê li Wêranşerê dirêj dibin.

Deşta Pirsûsê: Dikeve rojavayê Deşta Harranê. Pîvana deştî 700 km^2 ye. Ax sor e. Xwediyê axên geleki dewlemend, bi xêr û bêr e.

Deşta Curnê Reş: Bi gelemperi deşteki xakerast e. Ev deşt ji bi "kalker" e. Rengê axê ji sor e.

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

LI PÊŞBERÊ TÊKOŞÎNA LI KURDISTANÊ PÊŞVE DIÇE HEMÛ XEBATÊN DAGÎRKERÊN TIRK DI AVÊ DE DIÇIN

CIZÎRA BOTAN: Dîsa Serîhildan, 10 hezar meşiyan / **ŞAX:** Cerdevanî dimire, dijmin lêdanan digire / **ÇEL:** Yekeniyên dagîrker bi lêdanên rêzbirêz gêj dibin / **ŞEMZÎNAN:** Li Çiyayê Mamostan neh endamên dijmin di şer de hatin kuştin / **DIH:** Lêdan li cerdevanan dikevin / **MIDYAD:** Qirkirina dagîrkeran bê bersiv nema / **MISRIÇ:** Pêşmerge li dijmin xistin / **ÊLIH:** Karker rabûn livbaziyan / **ÇEWLIK:** Ala ERNK hat pêldan / **MAZRA:** Deh endamên komên taybetî hatin kuştin / **SERÊ KEHNÎ:** Pênc serbazên xweser mirin / **GILÎDAN:** 18 endamên şerê taybetî hatin tune kirin / **ELBISTAN:** Êrîş çû ser kargeha şekirî / **LICÊ:** Parêzkariya gundan dimire / **MÛŞ:** Cehş perçiqîn / **ERDÎŞ:** Mayinên pêşmergeyan peqîn / **ŞIRNEX:** Dijmin lêdanên giran digire / **KERBORAN:** Gel rabû ser xwe, ARGK tevlî serleşkerekî bilind neh serbaz kuşt / **GERCEWS:** Operasyonên artêşa dagîrkeran bê encam man / **GÊVER:** Gerîlla êrîş bir ser serekê cehşan Mustafa Zeydan / **WAN û ÇOLAMERG:** Serekên hevxebatkaran di tirsa mirinê de ne / **XELÎLAN:** Xweragirtin li hemberê artêşa dagîrkeran / **QILABAN:** Yekeniyên dagîrkeran bûn hedefên rokêtan

Nivîs di rûpelên 26, 27 û 28'an de

Bersiva gelê Kurdistanê ji bo Biryarnameya bi Hikmê Zagonî zelal e:
DIJ-RABÛN, SERÎ-NEDANÎN Û BERXWEDANA GIRSEYÎ

Ji bo protestokirina biryarnameya nir, koçberî û sansurê, dîliyên şer ên di zîndanên dagîrkeriyê de livbaziya balkişandinê dan destpêkirin. Di navbera rojên 24 û 31'e Gulanê de greveka xwebirçîhiştinê ya ji bo hefteyekê çêbû. Bêhtirî 1.000 girtiyên ramyarî yên di girtigehên Amed, Erxenî, Bismîl, Ruha, Ceyhan, Dilûk, Aydin, Bartin, Nazîllî û Çanakkale tevlî grevê bûn.

Roja 25'e Gulanê jî li bajarê Amedê meriv û malbatên girtiyan greveke xwebirçîhiştinê dan destpêkirin. Livbazî zivirî berxwedaneka girseyî, ku bi hezaran mirov tevlî bûn. Bi hezaran polîs êrîşî mirovên di greva xwebirçîhiştinê de û xwepêşdakarên hevkariyê kirin. Bu kêmasî 50 kes birîndar ketin. Bêhtirî 300 kes ji hatin girtin. Di nava kesên birîndar ketin û hatine girtin de, zaroyên 10 salî û jinên 60 salî jî hene.

Şaxên Amedê yên sandîkatan û bûroyên destkaran civîneke ji bi weşan û rojnameyan çêkirin. Êrîşa polîsan protesto kirin. Û ji roja 29'e Gulanê pêve, tevlî berpirsiyarên xwe dest bi greva xwebirçîhiştinê kirin.

Li bajarê Nisêbînê ji greva xwebirçîhiştinê di navbera rojên 29'ê Gulanê û 2'ê Hezîranê de çêbû. Bi kêmasî 10 hezar piştgir hevkariyeka berdewamî danîn holê. Ev livbaziya li

Nisêbînê şahî, serbilindî, têkoşîn û mejîdarî belav kir. Bû ronahiyeka raperînê.

Li Kerboranê komên xweser êrîşî jinên di greva xwebirçîhiştinê de kirin. Gelê me bi bangina dirûşmeyan meşî ser "tugay"a leşkerî. Leşker berik barandin ser gel. Destkar sê rojan dergehên firotgehên (dikanên) xwe anin xwarê.

Li Amed û Nisêbînê hemû advokat, bi armanca protestoyê neketin daweyên di dadgehan de. Bijîşkan (doktor) jî pêşmalên xwe yên sipî li xwe nekirin. Li Qilaban, Şirnex, Elkê, Dih, Nisêbîn û Amedê karkeran boykoteke nexwarina xwarinê çêkirin û karê xwe sist kirin.

Raman ji Berxwedan

SOSRETA HIQUQÊ DI DAWEYA PKK DE
Li Dusseldorfê komployeka nuh hate zelal kirin

Roja 30'ê Gulanê 1990'an "navgin"eki sawcî û hakiman ê mezintirin anîbûn mehkemeyê. Weke keseki mûkûrhatî (itirafkir) Hasan Dogan'ê bêbext, "derewkar" û "du-rû" anîbûn.

Bi rengekî sernizm, piştkof û weke nexweşên mirî di eywanê de rûnişt. Çend caran hakiman deng li wî kir, lê nekarî wusa dengbilind bipeyive heya ku gotinên wî werin fahmkirin. Nehat bîra wî ka çend salî ye, temenê wî ji çiye? Bi dirêjahiya şeş kadjimaran (saetan) bi berdewamî seriyê wî li ber, mîna hîzan hema li xaleyekê dinêrî. Weke roboteki çend gotinan ji ber kiribû, hema wan gotinan vedigerand û bê ku serê xwê hilde, gotinan ji devê xwe dirijand.

Hasan Dogan nimûneyeki herî baş e, ji bi kesên ketî, sernizm, hiz, bêbext û welatfiroş. Li gora gotinên dadgehê mîna şahideki hatibû, lê weke gunehkar û tewanbareki (xwedî-suceki) rûniştibû eywanê.

Kesê di rewşa tewanbariyê de tenê ev malîrat bû. Sawcî û hakimên daweyê û advokatê rûreşê hiquqê yê Hasan Dogan jî, di vê rewşê de bûn.

Lewma tev, kêliyeka xwe ya çetin dijiyan. Komploya wan wê ronahî bûbûya. Derfet nedima ku vê komploya xwe biniximînin.

Kiye ev Hasan Dogan? Ev navgînê di destê dijminan de, di meha Sibatê sala 1988'an de, senaryoyeka revandinê ji xwe re dirustkiribû. Bi gotinên xwe yên ji bo sawciyan, bû sedama dîlî-ketina bi kêmasî deh şoreşger û welatparêzên Kurd. Paşê pisborên BKA (Daireya Kriminalî ya Almanya Rojava) agahdar bûn, ku ev navgin tirsonek e, bê bawerî ye û derewkar e. Rengê kesbûna (şexsiyeta) wî zû fahmdikin û hema bi lez daxwazên xwe bi wî didin pejirandin û ifadeyekê ji bo wî amade dikin. Pisborên BKA bi xwe ji dem bi dem mecbur diminin ku li ser gotinên wî bisekinin, ji ber ku bi gotinên xwe diket nava nakokiyan. Ango gotinên wî hevûdu nedigirtan. Bêbext, xwediyê taybetî û sixletên nola Van der Lubbe bi xwe ye. Ji bo jiyaneke erzan û xwerû, her cure pejmurdeyî û gemarî dike rastiya xwe. Kesbûneka vê nolê bûye rastiya wî. Dibêje sawciyan û polisên pirsyariyê, "Min bi hemû gotinên we kir, we ez xapandim. Heke hûn min berdin, heya dawiya jiyana xwe ezê li wê derê biminim, li dera ku hûn min bi cih bikin. Ezê di ferman û xizmeta polisan de biminim."

Berî niha pesnekanî ji bo wî hate kirin, weke ku Hasan Dogan ji mîna herdu bêbextên din, li pêşiya awira gelmperî wê hinde daxweyaniyên pêwîst çêbike. Ji bo hemû xerckirina diravan, amadekarî û girtinan ev weke sedemekê dihat şanî kirin.

Divîbû ev nemirov di dadgehê de devê xwe vekira û gotinên xwe li pêşiya hakiman û awira gelemperî bikira. Mekanizmeyeka huquqî ya paşmayitir ji, vî tişti divê.

Lê rewşa di dadgeha Dusseldorfê de, rast û rast bû bervajiya vê bûyerê. Ev tişt, di dadgeha Almanya Rojava de dibe, ku ji xwe re dibêje, "Ez welateki demokrasiyê me", "Hirmeta min ji mafên mirovan re heye." Hakim û sawciyên daweyê, nehiştin "şahid" devê xwe veke. Ji ber ku ev bêbext û advokatê wî ji berê ve hatine amade kirin; bi hesanî bi gotinên ezbeniyên xwe dikin, ew ezbeniyên ku hevsarên wan di destê xwe de hema hişk digirin.

Hakim û sawcî benda 55'an a hiquqa cezayî ya Almanya Rojava ji xwe re hicet hilbijartin. Li gora vê bendê, herweha kesê "tewanbar" ji dikare weke "şahid"eki were guhdar kirin û ev jî weke "mafeki zagonî" dihê şanî kirin. Heke li dermafê "tewanbarî" daweyek ji hebe, ev ev dîsa ji "maf"ek e.

Lê Hasan Dogan tu caran nebûye tewanbarek. Di iddianameyê de ji tenê yek tewanek li ser wî tune ye. Berî her tişti ev bêbext, di destpêkê de ji bo were berdan li ser xwe ji dibêje û xwe bi xwe ji gunehbar dike. Pisborên BKA û saziya sawciyan li ser gotinên wî hûrdikolin û dibînin, ku derewan dike. Tewanên li dermafê wî hîna di meha Adarê sala 1988'an de dihên malaştin. Sawcî û hakim tirsiyan, ku wê di dadgehê de bipeyive. Hingê derewên wî û komploya saziya sawciyan wê ronahî bûbûya. Ji bo wan a qenc ew bû, ku Hasan Dogan devê xwe veneke. Du rê ji bo vî tişti hebûn: Ji aliyekê Hasan Dogan bi daweyeka li dijî wî wê bihata tirsandin; ji aliyê din, ji bûyerê re "çarikek" wê bihata peyda kirin û perdeya hiquqî ji bo daweyê wê bihata amade kirin. Tiştên danîbûn pêşiya xwe bi tevayî bi vê nolê bû. Daweyeka ku tu caran nebû, mîna bingehekê hate şanîkirin, da derfeta nepeyivîna Hasan Dogan were avakirin.

Di vê domanê de sosreteke hiquqî derkete holê, ku li cihanê nimûneyên wê hema nebin. Girtî û advokatên girtiyan xwestin Hasan Dogan gotinên xwe dîsa bibêje. Encumana dadgehê ji bi şeweki ruswa, ji bo nepeyivîna Hasan Dogan sedemên hiquqî li pey hev rêz kirin.

Li pêşiya daxweyaniyan sawcî dengê xwe dernexist, bêdengiyê ji xwe re hilbijart. Sucên hakiman jî, bi yekcare berçavî bûn. Biryarekê dan der, ku di bingeha xwe de seranser polîtîkî ye, lê bi çarikeka hiquqî ji berî niha û bi gelek mehan amade bûbû. Niha jî di karvaniyê de pêkdihênin.

Li gora vê ne giring e ku Hasan Dogan bipeyive. Rastbûna gotinên wî, bi şahidiya pisborên BKA wê were mohr kirin. Ji xwe pirsyariya wî ji, ji aliyê van pisboran hatiye kirin û kesên mirov "bawerî" bi wan bîne, tenê ev in(!)

Başe! Niha em dipirsin! Çi maneya mehkemeya li Dusseldorfê heye? Çima bi vê çendê formaliteyên hiquqî? Çima cilên sawcî û hakiman li ser bejnan? Li ku derê maye serxwebûna hiquqê? Li ku ne mafên mirovan? Ma gelo logîk (mantik) û bikaranîna li pêşiya çavan, ji paşverûtiya faşîst ji ne li pêştir e? Çima evqas mirov, bê guneh dihên girtin? Çiye ev leyistoka li ser mirovan? Çiye maneya terorist şanîkirina mirovên bê guneh? Ma gelo ev pirs tev bersiva rewşê nadin?

Tiştên bûne tenê bi şêweyekê dikarin werin şirove kirin: Tiştê dibe cerdevaniyeka mîna di behrê de ye. Di dadgeha Dusseldorfê de hiquq, bi yekcarê tune ye. Maf û dadwerî hiç tune ye: Tenê bê sincî û paşverûtiyeka imperyalîst heye. Çarika hiquqê ya li ser rûçikê endamên dadgehê hema bi tevayî li aliyekê maye. Ev dawe polîtîkî ye. Biryar ji dereka din dihên. Heke mirov wusa werin mehkum kirin, kolan û şeqem bi derewkarên nizm ên mîna Hasan Dogan tijî ne!

Ne, heke hakim û sawcî hîna ji dibêjin ev dawe daweyeka cezayî ya hiquqî ye, hingê bila baş bizanibin, ku di destê wan de çi derfetek nemaye! Komplo hatiye zelal kirin. Li Dusseldorfê şerek li dijî gelê Kurdistanê û pêşengê wî PKK li dar e. Di vê daweya mîna bûyereka cerdevanan de, her biryara were dayin, wê polîtîkî be û ji bo girtiyan ne xwediyê çi maneyekê ye.

Welatparêzên guhdar ên di dadgehê de ji, ji ber zanîna vê rastiyê, bersiva xwe bi dirûşmeya, **"Bijî berxwedan, bimire xwespari"** qirandin û bi vê liva xwe, carek din dadgeha cerdevan pirsyar kirin!

Dewleta imperyalîst Almanya Rojava, xulam û hevalbendên wê çi bikin bila bikin, gelê Kurdistanê, bê şik û guman, wê di şerê xwe yê dadî û mafdar de biserkeve.